

Stran 15

NOVICE

Di Pietro obiskal Borrellija

MILAN - Antonio Di Pietro je bil včeraj na milanskem toilstvu, kjer se je dobro uro pogovarjal s sefom toilstva Francescom Saveriom Borrellijem, njegovim namestnikom Gerardom D'Ambrosiom in nekdanjima kolegoma Gherardom Colombom in Piercamillom Davigom. O vsebini pogovora nihče od udeležencev ni hotel spregovoriti. »Slo je za prijateljski obisk,« je Borrelli odpravil novinarje.

Most popustil pod težo tovornjaka

CUNEO - Namenu so ga izročili pred slabim tednom, včeraj pa je klecnil pod težo tovornjaka. Gre za most čez reko Tanaro, ki so ga zgradili, potem ko se je stari zrušil zaradi poplave. Most, ki naj bi zdržal težo 160 stotov, je popustil pod težo tovornjaka, ki je zdrsnil v reko. Z nesrečo je pristojne organe seznanil sofer, ki ni utrpel poškodb.

Nordio zaslišal predsednika zadružne zveze Pasquinija

BENETKE - Na beneskem toilstvu se je včeraj popoldne zacelo zasliševanje predsednika zadružne zveze Giancarla Pasquinija, ki ga beneski tozilec Carlo Nordio dolži, da je vpleten v podkupniško afero. O poteku zasliševanja ni bilo mogoče zvedeti veliko. Vsekakor pa je gneča novinarjev, ki so pred toilstvom čakali na Pasquinija, zbudila zanimanje turistov, ki so fotografirali dogajanje.

Sodniki zaplenili De Lorenzovo imetje

NEAPELJ - Sodisce je zaplenilo vse nepremičnine, ki so last bivšega ministra Francesca De Lorenza. Nekdanji minister, ki je zaradi bolezni na časni prostosti, se vsekakor ni predstavil na včerajšnji sodni obravnavi, na kateri je imel glavno besedo njegov nekdanji osebni tajnik Giovanni Marone, ki je v bistvu sprožil skandal o podkupninah v javnem zdravstvu. Marone je sodnikom povedal, da je na ministrstvu »posloval« pravi urad, ki je sprejemal prošnje, pritožbe in nasvete farmacevtskih družb ter raznih predstavnikov, ki so vzdrževali nejasne (in nezakonite) odnose z ministrom za zdravstvo. Nekdanji De Lorenzov sodelavec je sodnemu zboru tudi temeljito pojasnil, kako so farmacevtske družbe pritiskale na vladna telesa, ki so odločala o cenah posameznih zdravil.

Nove tarife za dizelske avtomobile

RIM - Avtomobilski klub je po tarifah za avtomobile na bencin objavil včeraj tudi tarife za dizelske avtomobile in za one na utekocinjeni plin in metan. Za FJK veljajo za dizelske avtomobile naslednje tarife glede na stevilo davčnih konjskih moči:	12 - 453.400
do 10 - 420.735 lir	13 - 467.775
11 - 440.335	14 - 492.600
	15 - 512.200
	16 - 709.865
	17 - 774.105
	18 - 829.635
	19 - 893.870
	20 - 953.775
	21 - 1.017.995
	22 - 1.082.235
	23 - 1.082.235
	24 - 1.202.000
	25 - 1.266.240

REFERENDUMI / MOTIVACIJA USTAVNEGA SODIŠČA

Odprava proporcionalne kvote bi paralizirala parlament

Ni nadomestnih norm, ki bi stopile v veljavo po odpravi sedanjih

RIM - Ustavno sodisce je na 257 straneh obrazložilo, zakaj so se ustavni sodniki odločili o umestnosti devetih referendumov, sedem pa so jih zavrnili. Gradivo, ki so ga objavili včeraj, obsega 13 razsodb, od katerih ena vsebuje zavrnitev dveh referendumov o volinemu zakonu, ena pa sprejetje treh referendumov za spremembo zakona Mammi.

Največ prostora (64 strani) so namenili zavrnitvi obeh volilnih referendumov, s katerimi so Pannellovi reformatorji zahtevali odpravo proporcionalnega dela pri izvolitvi poslancev in senatorjev, tako da bi volili po uninominalnem (angleškem) sistemu. Ustavni sodniki so bili mnenja, da bi sprejetje teh dveh referendumov povzročilo »operativno paralizo« obeh zakonodajnih teles, »tako da bi prislo do krize sistema predstavniške demokracije, ne da bi bilo mogoče to preprečiti«. Ustavno sodisce se ob tej zavrnitvi obenem sklicuje na razsodbo iz leta 1993, iz katere izhaja, da lahko ljudje z referendumom odločajo le o tistih zakonih, pri katerih je referendumsko vprašanje homogeno in pri katerih po odpravi zakona obstajajo norme, ki zagotavljajo takojšnjo operativnost. Oba volilna referendumska predloga sta homogeni, a bi s sprejetjem spremenila obstoječo zakonodajo, ki ne bi delovala brez dodatnega posega parlamenta. V bistvu ustavni sodniki navajajo, da bi morali spremeniti volilna okrožja, tako da bi na novo porazdelili stevilo parlamentarnih

cev, če bi volilci na referendumu zavrnili proporcionalno kvoto 25%.

Prav s tega vidika je za ustavne sodnike sprejemljiv referendum o večinskem sistemu v občinah nad 15 tisoč prebivalci, ker ta referendum v nobenem primeru ne bo povzročil niti trenutne »volilne paralize«, ker že obstaja zakon za volitve v enem samem krogu za občine do 15 tisoč prebivalcev.

Glede referenduma o spremembi tako imenovanega zakona Mammi je ustavno sodisce mnenja, da so vsa tri referendumska vprašanja »jasna, homogena in nedvoumna«. S prvim namreč poskušajo odpraviti tisti del zakona Mammi, ki dopusca enemu podjetniku, da razpolaga z več kot eno televizijsko mrežo tudi v primeru, da je lastnik časopisov. Z drugim predlagatelj poskušajo onemogočiti nadzorovano prekinjanje predvajanja filmov z reklamnimi vložki, s tretjim pa poskušajo omejiti koncentracijo zbiranja reklame, tako da ne bi smelo nobeno podjetje zbirati reklame za več kot dve vsedravnici in tri krajevne televizijske mreže.

Ustavno sodisce je tudi privolilo v referendum o privatizaciji Raia, »ker to ni v nasprotju z javno vlogo radiotelevizijske službe«. Zavrnili pa so referendum, ki je poskušal javni radiotelevizijski odvzeti reklamo, ker med drugim referendumsko vprašanje vsebuje prvine predloženega referenduma, medtem ko so v Italiji dopustni le odklonilni referendumi (odprava obstoječega zakona).

Predsednik ustavnega sodišča Francesco Paolo Casavola (telefoto AP)

Pannella naravnost besen, opozicija pa zadovoljna

RIM - Pannella je besen, predstavniki Berlusconijeve (bivše) večine razdraženi, opozicija zadovoljna, vsi pravniki pa se strinjajo v oceni, da je sklep ustavnega sodišča, da zavrne 7 referendumov na 16, pravno neoporečen in pravzaprav edini možen.

Marco Pannella je bil kot pobudnik 13 referendumov najbolj jezen, ter ni stetil z napadi na ustavno sodisce in na samega predsednika republike Scalfara. Sicer pa je tudi napovedal, da se ne bo vdal in da bo že v prihodnjih dneh spet

zачel zbirati podpise za nove in se bolj številne referendume, ki bodo naperjeni tudi proti tistim, ki so preprečili sprejem njegovih predlogov.

Nezadovoljni so tudi predstavniki Forza Italia in Nacionalnega zavezništva, opozicija pa je zadovoljna iz dveh razlogov: ker so bili zavrnjeni referendumi o odpravi proporcionalne kvote pri izvolitvi poslancev in senatorjev in ker so bili sprejeti oni glede zakona Mammi, ki so v dobršni meri naperjeni proti Berlusconijevemu

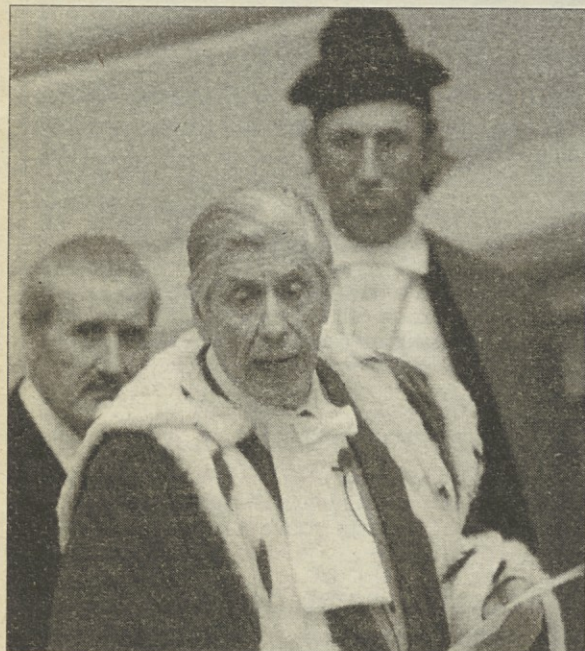
informacijskemu imperiju.

Sindikati pa so zaskrbljeni, ker je bil dopušen referendum za odpravo odbitkov na plačo za članstvo v sindikatu. V sindikalnih vrstah pripominjajo, da odbitki niso bili obvezni in da jih torej nima smisla ukinjati, bojijo pa se, da ne bi referendum o tem vprašanju ponudil desničarskim silam priloznost za splošno kampanjo proti sindikatom. Vsekakor se bodo tajništva Cgil, Cisl in Uil sestala danes, da bi skupaj preučila položaj.

RIM / URADNO ODPRTJE SODNEGA LETA

Generalni pravdnik kasacije Sgroi o uspehih in problemih sodstva

»Pot molka«, da ne bi zaostroval polemike z novinarji in komentatorji

Glavni pravdnik pri kasacijskem sodišču Vittorio Sgroi bere svoje poročilo na odprtju sodnega leta (foto AP)

RIM - Italijanska pravica se spopriema vselej s podobnimi težavami. Kljub temu pa je bil generalni pravdnik pri kasacijskem sodišču Vittorio Sgroi zmerno optimist, čeprav so njegov optimizem krepko zavrle težave civilne pravice in problemi kaznijskega sistema.

Generalni tajnik kasacijskega sodišča je včeraj s svojim tradicionalnim poročilom začel sodno leto na svečanosti, ki so se je udeležili vsi najvidnejši predstavniki države, začenski s predsednikom republike Oscarjem Luigiem Scalfarom in predsednikom vlade Silviom Berlusconiem. V približno 50 straneh poročila je Sgroi podal svojo sliko stanja italijanske pravice. Večkrat je ponovil poziv sodstvu, pa tudi zunanjem dejavnikom po samonadzorstvu, da ne bo »prekrivanja vlog, ki so v nasprotju z ustavo«. Opozoril je na »vidne uspehe v boju z organiziranim kriminalom«, obenem pa tudi posvaril, naj bi moralna napetost v tej bitki ne popustila. Zavrnil je možnost za politično rešitev podkupniške

afer, pri tem pa ugotovil, da ima korupcija v javni upravi »obseg, ki presega tudi najbolj pesimistična predvidevanja«.

Del svojega poročila je Sgroi posvetil pomanjkanju osebja in gmočnih sredstev za pravilno delovanje sodnijskega stroja. Med primeri, ki jih je navedel sta Trst (kjer je dejanski organik 30% manjši od predvidenega) in Gorica (kjer je toilstvo prisiljeno delati v nekem stanovanju v najemu).

V nadaljevanju je generalni pravdnik opozoril na problem jamstvenega obvestila, ki ni več jamstvo za preiskovanega, opozoril na problem narkomanije (»Italija je postala država, ki rafinira in razpečuje drogo«) ter na težave, ki jih povroča priseljenstvo.

Poročilo je Sgroi zaključil s tem, kar je označil kot »pot molka«. Novinarjem in komentatorjem je očital, da so izkrivili marsikatero njegovo misel in stališče. Zaradi tega je Sgroi dejal, da kritikom ne bo odgovarjal in stopil po »poti molka, čeprav za ceno žrtve osebnega prepričanja«.

TRST / VČERAJ ZASEDANJE

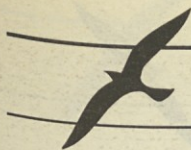
Obmejni sindikat utrjuje sodelovanje FJK-Koroška

TRST - Včeraj je bilo v Trstu zasedanje Obmejneg sindikalnega odbora za FJK (na sliki KROMA), na katerem so obravnavali učinke vstopa Avstrije v Evropsko unijo. Predsednik OSO Lucio Gregoretti, Roberto Treu, Norberto Urli in Romeo Chiavotti so se s predstavniki iz avstrijske Koroske domenili za stiri kooperacijske pobude: za odprtje »evrookenca« za razvoj delovnega trga na Trbižu, za skupen razvojni program za gorata ob-

mocja, za prav tako skupno izkoriščanje projekta Interreg na področju poklicnega usposabljanja in za priredbo seminarja o čezmejni kooperaciji, ki bo jeseni v Beljaku.

Na zasedanju so vzeli v pretes tudi zgodi problem uslužbencev carine in spedicije na Trbižu in v Tabliji, ki so ostali po vstopu Avstrije v Evropsko unijo na cesti. Tem bo treba najti drugo zaposlitev v okviru novega servisno-posredniškega centra.

ITALIJA / PREDSEDNIK REPUBLIKE SCALFARO JE VČERAJ VES DAN MOLČAL

Novi zapleti na politični sceni Verjetno danes izbira mandatarja

RIM - V sredo je kazalo, da je vladna kriza tik pred rešitvijo. Včeraj pa se je spet vse zapletlo tako, da predsednik republike Oscar Luigi Scalfaro ni mogel izpolniti obljube, ki jo je dal novinarjem, da bodo »imeli nekaj novic«. Scalfaro, ki se je opoldne srečal s premierom v odstopu Silviom Berlusconiem, je vztrajno molčal. Morda se bo odločil danes in dvaindvajset dni po začetku krize izbral mandatarja.

Včerajšnji dan je minil v znamenju potez in protipotez, saj je na vsako Berlusconijevo potezo vladi nasprotni tabor odgovoril s protipotezo. To je verjetno prispevalo k se večji zmed in k stopnjevanju napetosti. Vsi ti manevri so jasno pokazali eno samo stvar: sedanja Berlusconijeva vlada ne bi imela večine, če bi predsednik Scalfaro sklenil, naj se spet predstavi v parlamentu. O tej možnosti se je začelo govoriti v sredo dopoldne, pod večer je skoraj povsem odcvetela, nato pa se je ponoči spet krepila. Podpirali so jo premier v odstopu in njegovi zavezniki, po katerih bi Berlusconijeva vlada lahko računala na morebitno podporo dela Ljudske stranke in na oporečnike Severne lige. In tudi predsednik republike je ni povsem ovrgel, čeprav je dal razumeti, da ga ne navdusuje.

Na to Berlusconijevo potezo, ki je pritegnila dopoldne pozornost političnih komentatorjev, je vladni nasprotni tabor odgovoril z zbiranjem podpisov pod resolucije o ne-

Scalfaro in Berlusconi sta skupaj zapustila slovesnost ob odprtju sodnega leta (AP)

zaupnici. Izkazalo se je, da je nasprotnikov Berlusconijeve vlade za krepko parlamentarno večino. Da ne bi bilo dvomov, je tudi poslanska skupina Ljudske stranke objavila soglasno stališče, da podpira rešitev tehnično-politične vlade, ki ne bi bila neposredno vezana na stranke.

S tem je bilo jasno, da sedanja Berlusconijeva vlada ne bi imela večine in da je ne bi imela tudi morebitna drugačna vlada, ki bi jo vodil sedanji premier. Toda tudi morebitna alternativa - predsedniška ali institucionalna vlada - nima zagotovljene večine. Stranka komunistične prenove se niha (vodstvo se bo odločilo danes) in tudi strnjena Severne lige je se pod vprašanjem, čeprav je tajnik Umberto Bossi tudi snoci prisegal, da bi predsedniška vlada

imela večino.

Zmedo je v popoldanskih urah se povečal predlog, ki ga mnogi pripisujejo notranjemu ministru Robertu Maroniju, da bi novo vlado vodila predsednica poslanske zbornice Irene Pivetti. Zacetel se je skoraj neke vrste referendum za ali proti mladi predstavnici Lige, Kartel svobosčin, ki se je popoldne sestal na političnem vrhu, pa je nasprotniki obožili hudih nepravilnosti in zahteval sestanek s predsednikom republike.

Morda bo do tega srečanja prislo danes dopoldne. Medtem so se iz vrst Berlusconijevih zaveznikov stopnjevali pritiski na predsednika Scalfara. Nalogo si je prevzel tajnik Nacionalnega zavezništva Gianfranco Fini, ki je napovedal »oster politični spopad, ki bi zajel

tudi predsednika republike, če bi prislo do prekucije«. Dodal je, da bo boj v mejah ustavnosti in pravi demokracije, vendar dodal, da bi Scalfara imel za soodgovornega za prekucijo, če bi se opredelil za predsedniško vlado.

Zvečer so se Berlusconi in njegovi zavezniki spet srečali na vrhu. Po nekaterih nepreverjenih novicah naj bi skušali zaigrati karto kandidature zakladnega ministra Lamberta Dinija, vendar pod pogojem, da bi vodil vlado s časovno omejenim mandatom, čemur opozicija nasprotuje.

Scalfaro bo moral sedaj razvozlati zaplet, ki se spreminja v pravi gordijski vozel. Ali mu bo uspelo danes? Zopetni padec lire na deviznih trgih kaže, da ne more več dolgo oklevati.

Kandidatura Pivettijeve razburkala rimske vode

RIM - Ime predsednice poslanske zbornice Irene Pivettijeve (na sliki) je včeraj ves dan odmevalo v rimskih palačah politike. Ali bo mlada, komaj 31-letna predstavnica katoliškega krila Severne lige nasledila Berlusconija v Palacu Chigi? Ali pa, nasprotno, sploh ni med kandidati? In je res, da je njeno kandidato sprožil notranji minister Roberto Maroni, sicer njen strankin kolega, ampak tudi vodja notranje opozicije?

tijevo, bi kandidaturi ne oporekal. Njegov kolega, predsednik progresističnih senatorjev Cesare Salvi, mu je samo pritrdil, drugi progresistični senator, Giovanni Pellegrini, pa je brez ovinkov dejal, da je to »odlična zamisel«. Pivettijeve bi namreč lahko računala na podporo tistih, ki so jo izvolili za predsednico poslanske zbornice (namreč bivša Berlusconijeva vecina), pa tudi drugih, ki

cenijo njeno delo na celu poslancev. Bolj previden je bil tajnik Ljudske stranke Rocco Buttiglione: »Ne vem, ali je to v tem trenutku najboljše rešitev, gotovo pa gre za kandidata velikega prestiza,« je dejal.

Kaj pa Severna Liga? Umberto Bossi je najprej komentiral, da gre za »zanimivo« kandidato, ki bi slonela na »vrednotah«, ter izrazil prepričanje, da bi lahko prejela veliko glasov. Pozneje jo je tudi obiskal, a po pogovoru ni dal izjav.

Stališče notranjega ministra Roberta Maronija je bilo, da tako recemo, »razčlenjeno«. Najprej je zanikal očitovstvo kandidature, čes da gre za golemo izmislic. Malo kasneje so se sestali Ligini disidenti, proti koncu sestanka pa so nekateri udeleženci povedali, da se »Maronijeva skupina« nagiba k temu, da odkloni kandidato Pivettijeve. Samo pol ure kasneje pa je sam Maroni povedal, da bo njegova skupina disidentov podprla vlado, ki bi jo vodil predstavnik Lige (beri Pivettijeve), a s pogojem, da »nadaljuje politično izkušnjo Pola svobosčin«, to pa tako po ljudeh, kot po vsebini in programih.

RIM / VLADNA KRIZA

SKP razdvojena Danes odločitev vodstva stranke

RIM - Ob hipotezih vlade, ki naj bi nasledila sedanji Berlusconi, se je včeraj razdvojila tudi Stranka komunistične prenove. Njeni glasovi pa so odločilnega pomena za rojstvo vlade, ki bi ji nasprotoval Kartel svobosčin. Polovica parlamentarcev podpira tajnika Fausta Bertinottija, po katerem bi SKP podprla edino kratkotrajno vlado »demokracičnega premirja«, ki bi popeljala državo na volitve in opravljala tekoče posle. Druga polovica pa je z bivsim tajnikom Sergiom Garavinijem, ki meni, da se mora stranka angazirati v boju proti Bertinottijevi vladi tudi tako, da podpre morebitno predsedniško ali institucionalno vlado in s svojo podporo prepriča, da naj sestane danes vodstvo, ki naj dokončno odloči.

moznih slojev.

Skupini sta se ostro soocili včeraj na seji s tajnikom Bertinottijem. Tajnika je podprl tudi predsednik stranke Armando Cossutta, ki pa je v svojem govoru izpostavil bolj točke, ki skupini družita, kot tiste, ob katerih se ločujeta. Toda Garavini in njegovi so vtrajali in svojo zahtevo utemeljevali s trditvijo, da bi SKP morala podpreti morebitno institucionalno vlado, ker so, kot kaže, preseženi protikomunistični predsodki. Na to izvajanje pa je predsednica senatorjev Ersilia Salvato odgovorila, da usmeritev stranke dolga vodstvo, medtem ko jo parlamentarci samo sooblikujejo.

S piclo večino je prevladalo stališče, da naj sestane danes vodstvo, ki naj dokončno odloči.

PREDSEDNIK KUČAN / V ODDAJI RADIA TRST A

»Manjšina je element nacionalne, ne pa zunanje politike Slovenije«

V oddaji »Iz studia z vami« danes Kacin, Bučar, Bavčar, Peterle in Janša

TRST - Včerajšnja oddaja Radia Trst A »Iz studia z vami« posvečena samostojnosti Slovenije je imela izrednega gosta, predsednika slovenske republike, Milana Kučana, ki se je v ljubljanskem studiu Radia Slovenije pogovarjal z Ivom Jevnikarjem. Predsednik Kučan je med drugim ugotovil, da danes ni »dovolj razumevanja odgovornosti Slovenije za položaj manjšin tudi za samo slovensko državo in za prihodnost slovenskega naroda... Vsa slovenska notranja in zunanje politična vprašanja so povezana z manjšino, v kolikor je manjšina povezana z usodo slovenskega naroda. Tega nismo uspeli v celoti osvojiti... Mislim, da bi morali premakniti pogled, ki umešča manjšinsko vprašanje v zunanje politično sfero slovenske dejavnosti. To je po mojem trdnem prepričanju eden od bistvenih elementov slovenske nacionalne, ne zunanje politike... Tako ustrezno bi se morala tudi organizirati država: ko so problemi, in zdaj so problemi z Italijo, hodite - da tako rečem po domače - manjšinci po Ljubljani od Poncija do Pilata in povsod dobite neka

načelna zagotovila; na koncu, ko utrujeni odidete, pa ne veste, ali bo pravzaprav kdo v zvezi s tem nekaj naredil, ker ni točke, ki bi se v imenu slovenske države cutil pristojnega za pogovore z manjšino. Jaz seveda ne zanikam vseh naporov na zunanjem ministrstvu in ali na drugih točkah, ampak to vendarle ne zagotavlja učinkovitosti... To velja tudi za manjšino v Italiji, da mora doseči isto stopnjo notranje enotnosti, da je sposobna formulirati svoj interes in biti sogovornik tako Rimu kot Ljubljani. To seveda ne pomeni, da se zavzemam, da izginejo ideološke politične in druge razlike... Ampak, ko gre za formuliranje nacionalnega in manjšinskega interesa, potem je potrebno najti obliko, ki bo to omogočala... Kaksna pa naj bo ta forma - to ni stvar Slovenije, to je stvar slovenske manjšine; ona mora to doseči in verjamem, da bo, ker poznam napore, da se to doseže.«

Danes bodo na vrsti nekateri drugi soustvarjalci samostojne slovenske države: Jelko Kacin, dr. France Bučar, Igor Bavčar, Lojze Peterle in Janez Janša.

Slovenski predsednik Milan Kučan med včerajšnjo oddajo Radia Trst A »Iz studia z vami« (Foto Živulović)

GLEDALIŠČE / KOPRODUKCIJA SSG IN STALNEGA GLEDALIŠČA FJK

Drevi italijanska premiera drame Petra Handkeja

Slovensko verzijo bodo uprizorili 28. januarja v Kulturnem domu

Preteci je moralo veliko let, celo desetletij, da sta Slovensko stalno gledališče in Stalno gledališče FJK izpeljali prvi skupni projekt. Nedvomno gre za odraz drugačnega, sodelovanju bolj naklonjenega ozračja v mestu, veliko zaslug imata vodstvi obeh teatrov - med drugim je Trst edino mesto v Italiji, ki se lahko ponasa z dvema stalnima gledališčema, zaradi česar pa jima ministrstvo odreja manj prispevkov - odločilno besedo pa je pri zanimivem projektu imel cedajski Mitteltest. Na tem festivalu je namreč julija lani najprej zazvela postavitev Handkejeve scenske igre Cas, ko nismo vedeli ničesar drug o drugem, ki sta jo sedaj režiser Giorgio Pressburger in njegov asistent Boris Kobal s trga prenesla na oder. Italijanska premiera dela avstrijskega pisca, sina slovenske matere, bo drevi v gledališču Rossetti, slovenska pa bo v soboto, 28. januarja v tržaškem Kulturnem domu. Se v januarju si bo mogoče inčicci ogle dati v goriskem Kulturnem domu.

Pomen sodelovanja na kulturnem področju in v konkretnem med tržaskima stalnima gledališčema je seveda bila osrednja tema včerajšnje tiskovne konference v gledališču Rossetti. Teatra sta sicer že v preteklosti imela stike, pred leti je prišlo tudi do sodelovanja ob postavitvi Cankarja v italijanskem teatru, kot je naglasil predsednik SSG Raffo Dolhar, vendar je do prve skupne produkcije prišlo šele v sezoni, ki je za SSG že petdeseta, in v kateri Stalno gledališče FJK slavi 40 let de-

lovanja, kot je poudaril ravnatelj SSG Miroslav Kosuta. Slednji je med drugim tudi opozoril na dejstvo, da v letosnji sezoni SSG zelo dejavno sodeluje z obema tržaskima italijanskima gledališčema, s skupino La Contrada je namreč v režiji Borisa Kobala pripravilo otroško igro Bolha v operi (oz. Tudi bolhe kasljajo po tekstu Fulvia Tomizze).

Handkejev tekst izredno veliko pove, pa čeprav je brez dialogov, tako je izbiro Handkejevega dela na včerajšnji tiskovni konferenci utemeljevala ravnateljica Stalnega gledališča FJK Mimma Gallina. Podčrtala je tudi, da je koprodukcijo med stalnima gledališčema odločilno spodbudil lanski, tretji Mitteltest, umetniški vodja festivala je med drugim tudi režiser predstave, in sicer Giorgio Pressburger. Projekta je bil vesel tudi avtor, ki pa si poletne predstave v Cedadu ni ogledal, mogoče pa bo - prevzet od uspeha svojega zadnjega romana - januarja le utegniti priti v Trst, se najbolj verjetno na kakšno slovensko predstavo v Kulturni dom.

Na včerajšnji tiskovni konferenci pa je Stalno gledališče FJK, ki ga je zastopal tudi predsednik Roberto Damiani, predstavilo se pobudo od Donave do Mediterana. Gre za niz prireditve, ki predvideva tri predstave - gostovala bodo gledališča iz Budimpeste, z Dunaja in italijansko z Reke - in razne konference. Gre za nov poskus povezovanja, ki je v skladu z vlogo Trsta usmerjeno predvsem proti srednji in vzhodni Evropi. (bip)

Udeleženci včerajšnje skupne tiskovne konference v gledališču Rossetti (Foto KROMA)

Damiani zanikal kritike na račun Mimme Galline

Niti izjemnost včerajšnje tiskovne konference, na kateri so o uresničitvi skupnega projekta govorili predstavniki Slovenskega stalnega gledališča in Stalnega gledališča FJK, ni mogla zabrisati polemik, ki so se vnele v zvezi z vodenjem italijanskega tržskega stalnega gledališča oz. kot odmev na resnične ali podtaknjene izjave predsednika Roberta Damiani. Zato je slednji posvetil uvodni del včerajšnje srečanja z novinarji pojasnjevanju svojih stališč in izjav.

V sredo se je namreč sestala peta občinska komisija (pristojna je za kulturna vprašanja), na kateri je kot »eden izmed petih članov upravnega sveta Stalnega gledališča FJK« - kot je svojo funkcijo opredelil podzupan Damiani, ki je predsednik teatra in odbornik za kulturo - poročal o upravnomo-finančnem vodenju gledaliških ustanov. Se enkrat je podčrtal, da je med zagovorniki odhoda se-

danje ravnateljice Mimme Galline, kateri pa priznava velike zasluge - tudi na finančnem področju. Zato ni res, je rekel, da jo je na omenjenem sestanku kritiziral, kot je izkrivljeno poročal tržaski dnevnik Il Piccolo, nasprotno, izpostavil je prav rezultate, ki jih je dosegla pri občutnem znižanju stroškov.

Mimma Gallina, ki ne soglasja z Damianijevim stališčem, da je treba ravnatelja ze po izteku prve triletna pogodbe nujno zamenjati, je pripomnila, da je bilo tudi poročanje o zneskih, ki naj bi jih dnevno zaslužili igralci - v konkretnem Ottavia Piccolo - povsem zgrešeni. Glede tega sta bila torej Damiani in Gallina istega mnenja, se vedno pa ni jasno, zakaj se predsednik tako zavzema, da bi zamenjali ravnateljico, kateri osebno pripisuje toliko zaslug. Razlaga, da je treba pač zamenjati, ni in ne more prepričati nikogar. (bip)

STRATEGIJA PANNELOVCEV

Sindikat pod udarom

Bruno Zvech in Adele Pino: Politična poteza

Ustavno sodišče je potrdilo ustavnost predloga za oklic referendumu, s katerim naj bi se državljan izrekli za ohranitev zdajšnjih plačnih odbitkov na račun sindikalne članarine oziroma proti njej. Za ljudsko glasovanje o tem se zavzema, kakor je znano, Marco Giacinto Pannella, ki so mu sicer ustavni sodniki zavrnili kar sedem od trinajstih predloženih referendumov.

Ko bi ljudje z glasovanjem podprli njegovo tezo, bi to bil seveda dokajšen udarec za sindikat. Zakaj? Po dose-

danji praksi so delojemalci in upoko-jenci avtomatično vplačevali članarino osrednjim trem sindikatom CGIL, CISL in UIL, saj so jim

ustrezni znesek delodajalci oziroma pokojninski zavodi odbijali od plače in pokojnine. Denar se je torej stekal v blagajne sindikatov redno. Ko pa bi to prakso prekinili, bi članarino plačevali ločeno, pač tako, kakor se poravnajo stroški za razne javne storitve, pri čemer pa prihaja do zamud, če ne celo do neplačevanja. Na takšen način bi se sredstva od članarin, ki jih pobirajo sindikalne organizacije, nujno obubožala, posledice tega pa so na dlani. Se tako nepristranski človek ne more torej mimo ugotovitve, da je Pannellov predlog za referendum st. 4 očitno uperjen proti trem največjim sindikatom in da ima potemtakem izrazito politični pomen.

Kaj menijo o tem tržaski sindikalni voditelji?

Pokrajinskega generalnega tajnika CGIL Bruna Zvecha ne zaskrblja toliko okolščina, da je Pannella predlagal referendum, kolikor in se predvsem vzdusje, ki je vsemu temu botrovalo. »V zadnjih nekaj mesecih prisostvujemo nezasišano nasilni kampanji proti sindikatu, ki jo gonijo Pannella in njegovi privrženki.« je Zvech grenko odgovoril na naše vprašanje, več pa ni hotel povedati - razen tega, da bo s kolegi vso zadevo temeljito preučil.

Malo, ampak samo malo zgovornejša je bila z nami deželna tajnica UIL Adele Pino. »Mislil, da je Pannella ustvaril problem, ki ga v resnici ni. Sindikalna članarina se odbija na plači ali na pokojnini prostovoljno, torej sporazumno z delojemalcem ali upoko-jencem. Če kdo noče več biti član sindikata, mu zadostujejo stiri odpovedne vrstice...« je poudarila Adele, ki vidi v Pannellovi potezi zgolj politično dejanje.

CGIL, CISL in UIL se na Tržaskem ponasajo s 55.036 člani (30.319 delavcev in 24.727 upoko-jencev), katerim gre pristeti se več tisocev ljudi, ki se zatekajo k njim za davčno in siceršno pomoč. Taksna moč sindikata je torej boleč trn v peti vsem, ki bi radi prav do kraja zrusili socialno državo.

Drago Gasperlin

NA PREDINOČNJI ŽIVAHNI SKUPŠČINI V OBČINSKEM REKREATORIJU

Illy je poslušal pritožbe Križanov

Zupanu Riccardu Illyju so v sredo zvečer v kriškem rekreativnem najbrž piskala ušesa, ko so mu domačini nastevali, kaj vse ne gre v vasi, na katero se niso prejšnje občinske uprave spomnile niti ob volitvah. Zupan je poslušal pritožbe, si marljivo zapisoval zahteve in ni obljubil nemogočega, a le tisto, kar bo lahko Občina resnično izvedla. V primerjavi s preteklostjo je to že nekaj, čeprav bo treba zupanova dobro voljo presoditi po konkretnih dejanjih.

Problemov, ki so odmevali na skupščini, je še in še, zato pogledimo le najvažnejše. Predstavnik ACEGA je obljubil, da bodo prihodnje leto končno posodobili celotno vasko razsvetljavo, za kar že obstajajo ustrezna proračunska poglavja. Kanalizacijsko omrežje »napreduje« iz Grljana, z metanizacijo je še nekaj težav, medtem ko so na cesti med vino-

gradi (Ul. del Pucino je v bližini Grljana že dalj časa zaprta) končno pričeli odstranjevati manjši plaz. Občinski rekreativni, ki razpada, bodo popravili, za ureditev prometa skozi vas pa pričakuje Občina jasno stališče rajonskega sveta oziroma vaske skupnosti.

Uprava bo odpravila nekatere težave v osnovni soli Alberta Sirka, okrepi-la bo danes skoraj neobstoječo smetarsko službo in bo skušala narediti vse, da bo komaj obnovljeno nogometno igrišče dobilo prepotrebne tribune in parkirišča. Illy je tudi obljubil namestitve smerokazov v vašem jedru ter dvojezičnih cestnih tabel, ne samo v Krizu, ampak po celem Krasu, tako da domačinom ne bo več potrebno, da sami postavljajo table s slovenskim in z italijanskimi imeni vasi. To zupanova obljubo so navzoči pozdravili s toplim aplavzom.

Predinočna skupščina v kriškem rekreativnem (F.KROMA)

V razpravi so sodelovali tudi predstavniki organizacij iz begunskega naselja, ki se cutijo polnopravni domačini in ki, podobno kot vsi Križani, pričakujejo, da bo sedanja občinska uprava pokazala konkretno pozornost do

zahodnega Krasa. Oglasil se je tudi Kontovelc, ki je glasno opozoril zupana, da se tržaska uprava ne konča v Barkovljah in posredno, da sta na tem delu Krasa tudi Prosek in Kontovelc...

Predinočno zelo do-

bro obiskano skupščino je v imenu vaskih organizacij vodil Bogdan Kralj, udeležili pa so se je tudi občinski svetovalci slovenske narodnosti Andrej Berdon, Igor Dolenc, Walter Godina in Peter Mocnik, ki se mu je Kralj javno zahvalil za prizadevanja, ki jih je vložil za priredbo te skupščine. Navzoč je bil tudi podpredsednik deželne sveta Milos Budin.

Za predsedniško mizo je, poleg gostov iz mesta, sedel tudi predsednik zahodnokraskega rajonskega sveta Zdravko Bisin.

Zupan je povedal, da so občinski uradi v mejah zmoglosti na razpolago občanom za razne pritožbe, nasvete itd., izrazil pa je željo, da bi se domačini obracali predvsem na krajevni rajonski svet, ki mora postati resnični posrednik med ljudmi in upravo.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo tržskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRAE d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Fotostavek: ZTT, Trst

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, DFM, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958
Ekonomska propaganda: Trst in Gorica: Publist
tel. 040-7796611, fax 040-768697

Italija: podružnice SPI

Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
tel. 061-1262044, fax 061-224943

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT,
financi in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozajlja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 55 SIT

Prednaročnina za Italijo 300.000 LIT

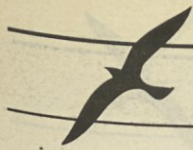
Postni t.r. PRAE DZP St. 11943347

za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,
Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu st. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

ŠOLSTVO / NAČRT O »RACIONALIZACIJI« ŠOLSKE MREŽE

Tretji predlog o ukinitvi šole Frana Erjavca v Rojanu

Skrbnik predlaga združitve z nižjo srednjo šolo Ivana Cankarja

Na rojanski nizji srednji šoli Frana Erjavca vedo pesem o združevanju že na pamet, tolikokrat so jo že slišali. Prvo verzijo so se naučili pred šestimi leti, za drugo, z nekoliko spremenjeno vsebino, so izvedeli lani, letos imajo opravka z do picice enako ponovitvijo lanske. Na soli sicer uradno nič ne vedo, ker niso prejeli še nobenega uradnega dopisa, a tudi to ni novost, saj je bilo v preteklih letih podobno. O črnih oblakih, ki se spet zgrinjajo nad šolo, so izvedeli iz tiska.

Govor je, seveda, o ponovnem predlogu trzaskega šolskega skrbnika o racionalizaciji šolske mreže na Trzaskem. Načrt ima na muhi dve slovenski nižji srednji šoli: proseško Frana Levstika in omenjeno rojansko Frana Erjavca. Prvo naj bi združili z opensko šolo Srečka Kosovele, drugo pa s sentjakovsko šolo Ivana Cankarja. V obeh primerih naj bi šoli združili zaradi premajhnega števila razredov, ki na njiju delujejo.

Trzaski šolski skrbnik poskuša sedaj že tretjič »združiti« Erjavca z drugo šolo. Prvic je bilo v šolskem letu 1989/90, ko je predlagal združitve rojanske nižje srednje šole s proseško. Takrat so se stari dijakovi obrnili na Deželno upravno sodišče (TAR), ki je s suspenzijo odloka takoj ugodilo prizivu, dokončne razsodbe pa še ni izreklo (!).

Lani je šolski skrbnik predlagal drugo različico združevanja šol: Erjavca ne gre več združiti z Levstikom, ker gre tudi Levstika združiti z drugo šolo. Izcimila se je zato sledeca

Poslopje šole I. Cankarja, ki naj bi jo združili s šolo F. Erjavca

namera: združitve Erjavca s sentjakovsko šolo Ivana Cankarja, Levstika pa z opensko šolo Srečka Kosovele. Predlog je ostal na papirju, ker sta tako Deželna komisija za slovenske šole kot Pokrajinski šolski svet izrekli negativno mnenje o njem, naposled pa ga je pokopal še odklonilni sklep ministrstva za solstvo.

Letos smo priča reprizi lanskega načrta. Po mnenju ravnateljice Lucke Susice je bil trzaski šolski skrbnik skorajda »prisiljen« predstaviti novi, stari načrt o racionalizaciji šolske mreže: po predpisih bi ga namreč moral predložiti ministrstvu za solstvo najkasneje do 10. februarja.

Majhni števili razredov (3) in dijakov (28) predstavljata vsaj za italijansko šolsko upravo »adut« za združitve šole z drugo. Sama ravnateljica meni, da je rojanska šola »ena od najbolj ogroženih slovenskih šol«, ker deluje v mestnem predelu, ki je bil v zadnjih letih prepuščen

divji asimilaciji. Mnogo dijakov rojanske šole je iz narodnostno mešanih družin; v prvem razredu je kar 40 odstotkov dijakov iz mešanih zakonov. Susiceva pa je tudi povedala, da je v zadnjih letih število vpisanih dijakov naraslo. Porast je bil sicer majhen, pa vendar...

Združitve šole (v tem primeru bi šlo dejansko za ukinitve ravnateljstva) bi vsekakor negativno učinkovala na območje, iz katerega izhajajo solarji. Razmere v Barkovljah, Rojanu, na Greti in pri Piščancih so povsem različne od razmer predela, ki ga sedaj pokriva sentjakovska nižja srednja šola Ivana Cankarja. Oddaljenost obeh šol je precejšnja, saj stojita na nasprotnih straneh mesta, avtobusne zveze niso najboljše (neposredne avtobusne zveze ni), kar bi povzročilo staršem otrok rojanske šole veliko nevšečnosti. Primer: rojanski starsi bi morali nositi vse dokumente na ravnateljstvo k Sv. Jakobu. V družinah, v katerih sta tako oče

kot mati zaposlena, se starša pri izbiri šole odločita za tisto, ki jim je najbolj pri roki. Lahko bi se dogodilo, da bi se v narodnostno mešanih družinah odločili za vpis v bliznjo italijansko šolo...

Z ukinitvijo ravnateljstva bi gotovo izgubili nekaj delovnih mest: poleg ravnateljskega se tajniko in enega slugo.

Ravnateljica Susiceva je poudarila, da je govor o morebitnem združevanju šole v času, ko na soli poteka vpisovanje. Tako je bilo tudi lani. Novice o združevanju psihološko vplivajo na starše, vnašajo vanje negotovost in nezaupanje, saj jim ni jasno, ali bo šola v naslednjem šolskem letu še vedno samostojna, ali pa bo postala podružnica druge šole.

To so torej vprašanja, ki se taces zastavljajo na soli Frana Erjavca. O njih bo v

prihodnjih dneh razpravljali zavodski svet.

Poleg omenjenih vprašanj pa gre ponoviti vsaj še nekaj (že starih) ugotovitev. Prvic: nižja srednja šola Frana Erjavca v Rojanu je manjšinska šola. To njeno specifičnost je treba upoštevati, saj za manjšinske šole ne morejo striktno veljati merila, ki veljajo za italijanske šole. Če bi bilo tako, bi morali združiti prav vse slovenske nižje srednje šole v eno samcato (ali kvečjemu dve). Drugič: združitve šole bi pomenila dejansko ukinitve ravnateljstva pa ministrska odredba le ni dovolj: potreben je dekret predsednika republike. Tretjič: rojanska šola Frana Erjavca je mednarodno zaščitena. Z ukinitvijo bi italijanska država kršila mednarodni sporazum.

Marjan Kemperle

SODIŠČE / INCIDENT LETA 1992

Nova odložitev procesa proti Samu Pahorju

Včeraj ni bilo zagovornika
Na vrsti je zasliševanje prič

Prva obravnava je bila 9. novembra 1992, odtlej je prišlo do cele vrste odložitve in tudi včeraj ni bilo nič drugače: prof. Samo Pahor in priče Jagoda Kjuder, Ennio Borri, Paolo Parovel in Luciano Malalan so čakali vse jutro, pred sodnikom pa so bili le nekaj minut, obravnavo so prenesli na 24. t.m. Včeraj so bile tezeve z zagovorniki. Nedavno se je namreč odv. Bogdan Berdon odpovedal Pahorjevi obrambi, odv. Jože Skerk pa je iz zdravstvenih razlogov mesto prepustil odv. Nereu Battellu. Slednji se je po odpovedi Berdona tudi sam umaknil, obrambo je sprejel odv. Maniaco, ki pa je bil včeraj zaposlen na kasacijskem sodišču. Zato je predsednik sodišča Mario Trampus (javni tožilec De Nicolò, zapisničarka Sara Ukmar, tolmac Miran Kosuta) obravnavo prenesel.

Na tem procesu Pahorja obtožujejo zalitve, upiranja in povzročitve telesnih poškodb javnemu funkcionarju. Do incidenta je prišlo novembra 1992 ob manifestaciji društva Edinost pred cerkvijo sv. Antona. Odtlej je Pahorjeva obramba vložila tri prošnje za zahtevo, da proces premestijo drugam zaradi vzdušja, ki je v Trstu Slovincem nenaklonjeno. V Rimu so dve prošnji zavrnili, v pričakovanju na odgovor na tretjo je predsednik Trampus ze svojčas sklenil, da proces nadaljujejo (le razsodbe ne morejo izreči). Ker pa je medtem prišlo do spremembe v sestavi sodnega zbora, so morali vse obnoviti in tako so na predzadnji obravnavi novembra lani znova zaslišali vrsto pric, spregovoril je tudi Pahor, včeraj pa je bila na vrsti omenjena četverica, ki se mora vrniti 24. t.m.

Obsojena na skupno štiri leta in pol dvojica, ki je oškodovala zbirko Diega De Henriqueza

Po treh urah in pol posvetovanja je sodišče Alda Bobeka obsodilo na 3 leta zapora, Giotta D'Angela na eno leto in 6 mesecev, oba morata nadalje placati 10 milijonov lir na račun škode, ki sta jo povzročila trzaski Obcini, ki je zahtevala 600 milijonov lir odškodnine in o cemer bodo razpravljali na civilnem sodišču.

Obtožnica je govorila, da sta 57-letni Aldo Bobek z Opčin, Narodna ulica 21 in 84-letni Giotto D'Angelo (Ul. Beccaria 5) osumljeni na malverzacije in poneverbe javnega denarja, češ da sta se okoriscala z imovino sedaj že razpuščenega Konzorcija za upravljanje zgodovinskega vojnega

muzeja, v katerem je bila bogata zapuščina Diega De Henriqueza. D'Angelo je bil predsednik Konzorcija, Bobek pa uslužbenec. V zapuščini niso bili samo topovi, havbice, podmornice, tanki, uniforme, temveč tudi redki filmski posnetki in dokumenti, a zaradi nemarnosti, slabega upravljanja ali vzdrževanja je zbirka izredne zgodovinske vrednosti nezadržno propadala. Vendar ni šlo samo za malomarnost. Kot je pokazala preiskava, sta se Bobek in D'Angelo tudi osebno okoriscala. Bobek naj bi bil posredoval pri prodaji dragocene elektricnega avtomobila in dveh koles s konca 19. stoletja, v zameno naj bi bil dobil denar in

avtomobil »topolino« (konzorcij je lahko predmete zamenjaval ali prodajal, vendar kaže, da je v zbirko prišlo dosti manj od tega, kar jo je zapustilo). Iz imovine konzorcija naj bi bil izvil tudi tri dragocene pogrebne vozove, med katerimi je bil tisti, s katerim so prepeljali truplo prestolonaslednika Franca Ferdinanda. D'Angelo pa naj bi si bil prilastil zbirko starih znamk in zastavice brigade Sassari, ki jo je daroval trzaskemu prefektu, a oba naj bi se tudi okoriscila z denarjem in večjo količino bencina. Sodišče je sinoci Bobeka spoznalo za krivega vseh prekrškov, katerih so ga dolžili, D'Angela pa samo za zastavico in znamke.

TRGOVINA NA DROBNO / TARIFE

Na Ponterošu protestirajo

Visina občinskega davka za parkiranje trgovskih dostavnih vozil ob kanalu na Ponterošu je s 1. januarjem enaka visini davka, ki ga trgovci placujejo za svoje stojnice na trgu. V teh vozilih imajo namreč shranjeno svoje blago in jim v bistvu služijo kot skladišča, ker nimajo na razpolago drugih prostorov. Do konca lanskega leta so morali odsteti 6750 lir, z letosnjim letom pa 16500 lir dnevno na vozilo (kot za stojnico). Zaradi povišanja tega davka so se predstavniki trgovcev, ki so vključeni v sindikalno združenje Confesercenti, takoj obrnili na pristojne občinske upravitelje in zahtevali pojasnila, včeraj pa so na Ponterošu priredili tiskovno konferenco, na kateri so obrazložili svoja stališča.

Predvsem so obsodili dejstvo, da so bili seznanjeni z ukrepom, po-

tem ko ga je občinska uprava že sprejela. S tem v zvezi so poudarili, da popolnoma manjka vsakršen odnos z občinskimi upravitelji in da so z raznimi ukrepi, ki jih zadevajo, seznanjeni sele potem, ko so slednji že sprejeti. Mnenja so vsekakor, da bi se morala občinska uprava enkrat

za vselej odločiti, katera je namembnost nekaterih trgov v mestu, na katerih je sicer dovoljena trgovina na drobno. Podčrtali so tudi, da bi bilo treba to obliko trgovanja urediti na osnovi že obstoječega državnega zakona. Dodali so tudi, da občinski odborniki večkrat sploh niso sez-

nanjeni z ukrepi, ki jih sprejemajo občinski funkcionarji, ki so pristojni za reševanje teh vprašanj. Po njihovem mnenju je torej potreben drugačen odnos z občinsko upravo; samo na tak način bi lahko sprotoma reševali razne probleme, ki jih imajo pri svojem delu.

PREJEL NAJ BI 6 MILIJONOV LIR

Bivši občinski odbornik Vattovani obtožen korupcije

Lucio Vattovani, bivši občinski odbornik za javna dela in Salvatore Paolino, lastnik nekaterih čistilnih podjetij, se morata pred sodnika znova vrniti 2. marca letos. Oba sta obtožena korupcije v zvezi z neko služnostno pravico, pri cemer naj bi bila trzasko Obcino oškodovala za več milijonov lir. Leta 1988 je Paolino kupil teren na Kolonji, dostop pa je bil mogoč le po občinskem terenu in tako je vložil prošnjo za služnostno pravico (prošnjo je sicer formalno vložil Luciano Danieli, materialno pa jo je pripravil Paolino). S prošnjo se je ukvarjala pristojna občinska komisija za nepremičnine, a član te komisije je bil Vattovani (KD). Sklenili so, da mora Paolino placati 10 milijonov lir, čeprav naj bi pristojni občinski uradi menili, da je služnostna pravica vredna precej več, in sicer 19 milijonov lir.

Z zadevo je bilo seznanjeno državno pravdnistvo pri preturi, ki je predlanskega aprila akte poslalo sodišču. Namestnik državnega pravdnika De Nicolò je odredil preiskavo in dan je prišlo, da je Paolino leta 1988 podpisal v Vattovanijevo korist dva čeka, enega za štiri milijone in enega za dva milijona. Kot trdi obtožnica, je bivši občinski odbornik v zameno pospešil upravni postopek za sprejem prošnje, obenem je dosegel, da je bil izplačani znesek za služnostno pravico precej nižji. Dejansko je Paolino prihranil tri milijone lir, Vattovani pa naj bi si bil v zep vtaknil 6 milijonov. Obramba trdi nekaj povsem drugega: Vattovani je denar res prejel, kaže, da ga je vpisal tudi v davčni prijavi, vendar naj bi bil namenjen za kampanjo ob tedanjih deželni volitvah, na katerih je kandidiral tudi Vattovani.

Po TV Antenna danes filma o problematiki kraških fojb

Televizijska postaja TeleAntenna bo danes predvajala dva filma o problematiki fojb. Filma bodo predvajali ob 18. uri v sklopu oddaje Trst-Rim, v studiju bodo posnetke komentirali krajevna zgodovinarja Roberto Spazzali in Gianpaolo Valdevit, poslanca Roberto Menia in Marucci Vascon ter deželni svetovalec SKP Fausto Monfalcon.

Prvi film je italijanska televizija že predvajala pred časom v sklopu znanega (in spornega) ciklusa »Combat film«, drugi film pa je francoski dokumentarec, ki ga širša publika se ni videla, z naslovom »Resnica o Trstu«, ki so ga Francozi posneli v našem mestu v burnih povojnih letih. TeleAntenna predvaja ta dokumentarec na osnovi uradnega dovoljenja predsedstva vlade, ki je lastnik tega filma.

NOVICE

Vpisovanje v otroške vrtece

Devinsko-nabrežinska občina obvešča, da se je zacelo predvpisovanje otrok v občinski otroški vrtec v Mavhinjah in Sempolaju za solsko leto 1995/1996.

Obrazci za vpis so na razpolago v obeh sekcijah otroškega vrtca; prošnje za predvpiš je treba predložiti občinskemu Uradu za Solstvo in Kulturo, soba st. 2, do 25. januarja 1995. Za informacije je na razpolago isti urad, telefonska številka 6703111.

V nedeljo semenj antikvariata

V nedeljo bo v ulicah zgodovinskega jedra mesta semenj antikvariata in starinskih predmetov; odprli ga bodo ob 9., zaprli pa ob 20. uri. Zaradi tega bo ves dan prepovedano voziti in parkirati v Ul. Malcanton, na Trgih Granatieri in Piccola, v Ul. delle Beccherie in Androna del Pane, v Ul. delle Ombrelle in del Ponte, na Trgu Vecchia in v Ul. Rettori, v Androni della Torre ter v Ul. del Rosario.

Odpadle bodo predstave za otroke

Zaradi neodlozljivih tehničnih problemov bodo odpadle predstave za otroke "Ah, questi bambini d'oggi" italijanskega dramskega gledališča z Reke, ki so bile predvidene v nedeljo 15. (v okviru predstav Ti racconto una fiaba), v ponedeljek 16. in torek 17. t.m. v gledališču Cristallo in v sredo 18. v gledališču Verdi v Miljah. Datum predstav bodo sporočili naknadno.

Danes pripluje v luko letalonosilka ZDA

Danes bo priplula v tržaško pristanišče ameriška letalonosilka Eisenhower, ki sodi med največje tovrstne ladje na svetu, saj ima na krovu več kot pet tisoč članov posadke. Letalonosilka ZDA, ki tokrat ne bo sprejela na krov obiskovalcev, bo ostala v Trstu vse do ponedeljka. Danes bo priplula v Trstu tudi ameriška krizarka Peterson, medtem ko bo odplula italijanska vojna ladja Anzio, ki je bila pri nas zasedrana teden dni.

CGIL pripravlja načrt za poživitev zaposlenosti

Na včerajšnji seji deželnega tajništva CGIL so povedali, da steje ta sindikat v vsej Furlaniji-Juljski krajini 117.000 članov in je torej najmočnejša tovrstna organizacija v tej deželi. Z zaskrbljenostjo pa so ugotovili, da znasa stopnja brezposelnosti se vedno 7, 87 odstotka, da je na seznamu čakajočih na delo kar 74.000 oseb in da je v režim mobilnosti vpisanih nič manj kot 8.000 delovnih moči. Ob tem so se posebno naglasili kritično stanje v hribovitih in goratih predelih dežele ter v tržaški pokrajini. Sindikat se zavzema za poglobljene razgovore z vsemi političnimi in družbenimi silami, iz katerih naj bi izšli konkretni operativni program za zaposlovanje prek utrditve prave dohodkovne politike.

PRIHODNJI TEDEN V TRSTU

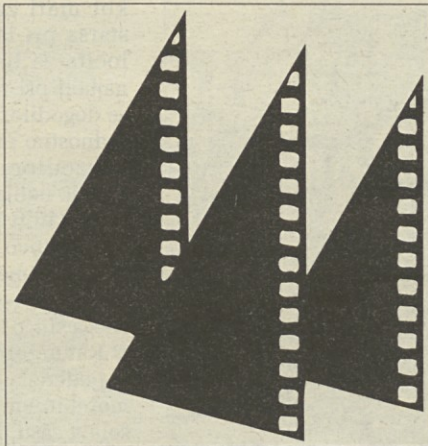
Filmski festival Alpe Adria

Posvečen bo Lucchetti, D'Angelu, Oti in Hrovatinu

V prihodnjem tednu bo v Trstu na vrsti že tradicionalni festival Srednjevzhodnega evropskega filma. Združenje Alpe Adria Cinema je ob podpori številnih lokalnih ustanov pripravilo bogat pregled najnovejših filmskih in video produkcij, ki prikazujejo socialno, politično in kulturno stvarnost tega dela Evrope.

»Letošnji festival posvečamo prijateljem Lucchetti, D'Angelu, Oti in Hrovatinu, ki so še do lani bili z nami na naših festivalih«, so na včerajšnji tiskovni konferenci objavili organizatorji. Izkupicek prostovoljnih prispevkov festivala bo namreč namenjen skladu, poimenovanem po starih vojnih žrtvah.

Poleg uradne selekcije desetih filmov nudi program tudi tematske nize, kot so odprti prostor v Sarajevu, retrospektiva albanskega filma in retrospektiva najboljših filmske produkcije bivše Nemske demokratične republike.

Med stranske prireditve spada tudi mednarodni simpozij o filmu in literaturi v Vzhodni Nemčiji in koncert romunske skupine Balanesku Quartet, ki bo prvič v Italiji. Od 18. do 20. januarja si bo lahko tržaška publika v kinodvorani Excelsior ogledala torej kar 178 projekcij. Vstop bo prost.

DEJAVNOST SKD RDEČA ZVEZDA

Drevi literarni večer v Saležu

Protagonist večera bo Dušan Jelinčič - V nedeljo »Mestni godci«

Kulturni delavci Rdece zvezde iz Saleza brez predaha oblikujejo dokaj pestro kulturno ponudbo, ki skuša zadovoljiti okus sirsega kroga članov in simpatizerjev iz zgoniške občine. V decembru se je zaključil z dokajšnjim uspehom dvomesečni fotografski tečaj, ki je pozornim slušateljem omogočil, da so utrdili osnove raznih tehnik in da so sposobni ovekovečiti prek objektiv prijetne družinske trenutke, pa tudi naravne lepote in zanimivosti, s katerimi je krasko območje tako bogato.

Kot prva pobuda v koledarskem letu 1995 bo nocojsnji literarni večer, katerega protagonist bo mladi tržaški pisatelj Dušan Jelinčič. Avtor bo publiki predstavil svoji knjigi »Biseri pod snegom« in italijanski

prevod knjige »Zvezdnate noci - Le notti stellate«. Jelinčič bo svoja izvajanja podkrepil s prikazom barvnih diapozitivov, ki jih je kot strastni alpinist sam posnel v goratem svetu, se zlasti med svojim uspešnim vzponom na osemstisočaka v Himalaji. Literarni večer bo drevi ob 20. uri v društveni dvorani v Saležu.

V nedeljo ob 18. uri pa bodo prisli na svoj račun predvsem otroci in ljubitelji mladinske dramatike. V društveni dvorani v Saležu bo namreč mladinska skupina SKD Primorac iz Trebe uprizorila Grimmovo pravljico »Mestni godci«, ki je doživela že več zelo uspešnih odrskih postavitev in tudi tokrat bo popeljala gledalce v magični pravljicni svet tudi ob zvokih glasbenih instrumentov. (B)

ŽIVLJENJSKI JUBILEJ

Dušan Jakomin 70-letnik

Sodec po gostih, ko drastih, le mestoma sivih laseh in po pronicljivem pogledu bi Dusanu Jakominu gotovo ne prisodili sedmih krizev. Skedenjski duhovnik - ali kar že faktotum, kot bi mu lahko rekli zaradi preštevilnih dejavnosti, ki se jih je tamkaj lotil in tudi uspešno izvedel - je se tako mladostno živahen in ustvarjalen, da bi marsikdo »podvomil« v njegovo sedemdesetletnico. Pa vendar: podatki, zbrani v Primorskem slovenskem biografskem leksikonu, so s svojo anagrafsko točnostjo neizprosno prepričljivi, varljivemu, zavajajočemu in pomlajajočemu videzu slavljenca navkljub.

Dusan Jakomin je slavil svojo 70-letnico pred dvema dnevnoma. Rodil se je 11. januarja 1925 pri Sv. Antonu pri Kopru. Zibelka mu je tekla v rodnem kraju, po vsej verjetnosti zelo ritmično in in spevno, saj se je Dusan že v mladih letih predal glasbi in petju ter mu - v veliko veselje številnih učencev ter pevcev in pevk cerkvenih in drugih pevskih zborov - ostal zvest do današnjih dni. Tudi pisane besede se je naučil v rodnem kraju, nato pa ga je sla po znanju in oznanjanju božje besede gnala krizem krazem po našem ozemlju. Studiral je v Gorici in Kopru, bogoslovje spet v Gorici. Ko jih je imel 25, je bil posvečen v duhovnika. Služboval je v Mackoljah, na Opcinah, v Dolini in naposled v

Skednju. Tu je ustanovil pevski zbor, Skedenjski etnografski muzej in Dom Jakoba Ukmarija, plemenitega predhodnika.

Jakomin ni le duhovnik, katehet in pevovodja. Bil je in ostaja razgledan kulturni delavec, publicist. Njegova Nabožna oddaja na Radiu Trst A je stekla že 1962. leta, poleg tega je na radiu sodeloval tudi kot glasbeni in kulturni kritik. Nas vestnik, Pastirček in Mladika so revije, ki jih je urejeval, sodeloval pa je se pri mnogih drugih publikacijah.

Nazadnje je postal tudi odgovorni urednik Katoliškega glasa. Njegova roka se je pri goriskem tedniku takoj poznala. Glas je z njim ubral nove tone, ostal je katoliški, a urednik-dirigent ga vodi v iskanju široko razpetih akordov in harmonij. Ob novem letu je dal svojemu uvodniku zgovoren naslov: Odpri v novo! »V njem je prostor za vsakogar.« je zapisal sedaj že sedemdesetletni Dusan Jakomin. (M.K.)

VERJETNO ZARADI KRATKEGA STIKA

Ogenj v trgovini v Ul. Timeus

»Zacutila sem rezek vonj po dimu, stekla sem pogledat v prostor, kjer spravljamo neuporabno saro. Vse je bilo v dimu, luc je zmanjkala, tipaje sem pršla do telefona in poklicala gasilce. Zatem sem zagrabila za gasilni aparat, vendar se je ogenj že razširil. Kmalu zatem so prisli gasilci.« Tako je povedala Cristina Bazzanic, ki je skupaj s sestro Alessandro odnasala torbice, cevle in drugo blago s police, ki jo je zajel ogenj. Blago so odlagali na bolj varno mesto.

Ogenj v trgovini z usnjenimi oblačili, usnjeno galanterijo in obutvijo »Remy« v Ul. Timeus 4/B se je razširil okrog 17.40, in sicer v manjšem prostoru, kamor odlagajo lepenko, škatle in drugo. Od prodajnega prostora ga locijo do stropa visoke lesene police. Gasilci so ogenj kaj kmalu ukrotili.

O vzrokih se niso hoteli izreči, trgovino je se ovijal dim in so morali vse sele natančno pregledati. Cristina Bazzanic pa je menila, da je verjetno prišlo do kratkega stika.

Prihitel je tudi lastnik Remigio Dassi, ki je trgovino pred približno pol drugim letom dal v na-

jem Alessandri. Sestra Cristina ji je prihajala pomagat in tako je bilo tudi včeraj. Povedala je, da so zavarovani. Skodo je bilo seveda težko ugotoviti, Dassi je menil, da znasa vsaj sto milijonov lir. Precej artiklov je bilo popolnoma uničenih, druge sta načela ogenj in voda. Tudi tisti predmeti, ki so

ostali neposkodovani, pa se morda ne bodo več vrnili na police. Bojijo se namreč, da bo vonj po dimu ostal. Precej škode je tudi na opremi, saj je bil huje poškodovan strop, ki je bil sicer prekrit s posebno nevtljljivo maso, plameni so načeli del police in povsem uničili shrambo.

PRIREDITVE / DREVI V MIELI

Sodobna etnična glasba v Bastienovi interpretaciji

V gledališču Miela se nadaljuje izvirna in zanimiva kulturna ponudba zlasti na glasbenem področju.

Na pobudo zadruga Bonawentura in kulturnega združenja More Music iz Tržica se bo namreč v Trstu spet začasno zasidral »glasbeni splav«. Gre za niz sodobne oz. avantgardne glasbe, ki ni zakoreninjena samo v eni glasbeni zvrsti, temveč črpa moti-

ve iz različnih.

Drevi bo na prvem letošnjem »splavu glasbe ob robu« v gledališču Miela priplul francoski glasbenik Pierre Bastien, predstavnik tako imenovane sodobne etnične glasbe. Nastopil bo z orkestrom Macanium, ime pa v resnici zakriva glasbila, ki jih je sam sestavil. Na koncertu, ki se bo začel ob 21. uri, bo predstavil pesmi z vsega sveta.

Stu ledi jutri na srednji šoli Frana Levstika

Zenska pevska skupina Stu ledi bo jutri, 14. t.m., ob 11.30 nastopila na srednji šoli Frana Levstika na Proseku. Dijaki se bodo seznanili s pristno ljudsko pesmijo, ki jo dekleta gojijo že več kot šestnajst let in so za svoj trud pozele številna priznanja doma in v tujini. Na sobotni prireditvi bo med drugim tudi profesor Ivo Tul spregovoril o značilnostih ljudske pesmi, Breda Pahor pa bo prikazala sestavine nekatere ljudskih nos iz tržaške okolice.

Bencinski boni do torka, 17.1. Od srede delitev novih kuponov

Bencinski boni za leto 1994, kdor jih seveda se ima, so veljavni do torka, 17. januarja. Tako sporoča Trgovinska zbornica, ki tudi dodaja, da bodo kupone za tekoče leto začeli razdeljevati od srede dalje. Na osnovi urnikov, ki bodo pravčasno objavljeni v dnevnem tisku.

Kar zadeva sprejemanje prošnje za zamenjavo enega avtomobila z drugim oziroma prošnje za prejem bencinskih bonov za nov avtomobil v letu 1995, Trgovinska zbornica pojasnjuje, da bodo te prošnje sprejemali nepreklicno se danes. In to pri okencih Bencinskega podjetja (Azienda Benzin) v Ul. Valdirivo 2 med 8.30 in 12. uro. Pri tem velja poudariti, da se z novim letom niso spremenili pogoji, ki jih morajo upravicenci izpolnjevati.

OBČINA DOLINA

Pozornost do starejših občanov

V nedeljo srečanje v KD v Boljuncu

Ze na začetku svoje upravne dobe je dolinski občinski odbor z županom Pecnikom na celu vključil v svoja prizadevanja tudi nadaljevanje oziroma popestritev pobud, ki so izrecno namenjene starejšemu delu prebivalstva. Poleg poletnih skupinskih letovanj na jadranski obali se je v to nartovanje vključila se zamisel o novoletni družabnosti za upoko-jence, točneje za vse občane, ki so presegli »dolocena« leta. Lansko srečanje je doseglo kar spodbuden uspeh, tako da se novoletna družabnost za starejše občane letos obeta z dobrimi pričakovanji. Praznično srečanje bo v nedeljo, 15. t.m., z začetkom ob 17. uri, v dvorani občinskega gledališča France Prešeren v Boljuncu.

V prvem delu se bo zvrstil kulturni spored, ki ga bomo na vabilo dolinske občinske uprave oblikovali člani mladinskih skupin breskih društev. Med temi bosta nastopila solski orkester ricmanjske godbe na pihala, ki ga vodi Marino Marsic, in

pa mladinski zbor od Domja, ki ga v okviru Kulturnega društva »Fran Venturini« vodi Suzana Zerjal. Drugi del srečanja bo izzvenel v zabavnejših tonih: prisotne bosta namreč s svojim klepetavim modrovanjem zadržali Vanka in Tonca. Vse do družabnega zaključka, ko bo ob zvokih diatoničnih harmonik na vrsti se ples.

Dolinska uprava prireja novoletno srečanje za starejše občane predvsem z namenom, da bi ustvarila priloznost za družabnost, za sprostitve, za pogovor in izmenjavo mnenj. Letos se posebej izstopa izbira, da se v kulturnem delu srečanja predstavijo najmlajši soustvarjalci krajevnega kulturnega utripa, tako da se nekako vzpostavi vez med različnimi starostnimi ravne-ma prebivalstva. »Seveda je to priloznost tudi za tesnejše povezo-vanje z upravitelji,« poudarja od-bornik in podzupan, Stefancic, »kar je nedvomno koristno za družbeno življenje v naši občini.« (dam)

KONCERT / JUTRI V ROJANU

Harmonikarski virtuoz Zubitsky

Izvajal bo klasična dela in vrsto lastnih skladb

Ljubitelji glasbe jutri gotovo ne bodo prezrli harmonikarske poslastice, ki jim jo ponuja ansambel Miramar. V gosteh bo imel svetovno zna-nega harmonikarskega mojstra in virtuoz, poleg tega pa se skladatelja in dirigenta Vladimira Zubitskega.

Ukrajinski glasbenik bo izzvedel vrsto za harmoniko prirejenih klasic-nih skladb (na primer Scarlattija in Cajkovskega), v drugem delu pa bo zaigral tudi nekaj skladb, ki jih je sam napisal (Na jazzovski način, Bolgarski zapisi, Glasba v jazzu).

Vladimir Zubitsky je dobitnik sve-

tovnega harmonikarskega pokala UNESCO leta 1975 in Mednarodne nagrade za kompozicijo deset let kas-neje. S svojim izjemnim izvajanjem se je proslavil v številnih državah v Evropi in tudi na drugih celinah. Po-doben uspeh so doživele tudi števil-ne njegove skladbe za harmoniko. Svoje glasbeno delovanje je obogatil se s poučevanjem.

Jutrišnji koncert harmonikarja Vladimira Zubitskega bo ob 20.30 v Marijinem domu v Ul. Cordaroli 29 v Rojanu (in ne pri Sv. Ivanu, kot je bilo pomotoma zabeleženo včeraj).

VČERAJ-DANES

Danes, PETEK,
13. januarja 1994
VERONIKA

Sonce vzhaja ob 7.43 in za-tone ob 16.44 - Dolžina dneva 9.01 - Luna vzhaja ob 14.08 in zatone ob 4.42.

Jutri, SOBOTA,
14. januarja 1995
ODON

VREME VČERAJ OB 12.
URI: temperatura zraka 6,8
stopinje, zračni tlak 1006
mb narasla, brezvetrje, vla-ga 38-odstotna, nebo jasno,
morje mirno, temperatura
morja 9,6 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODIL SO SE: Lorenzo
Dovgan, Simone Spinelli,
Max Goglia, Federica Di-
vis, Francesca Russo - Ci-
rillo, Carlotta Gurian, Ga-
briele Perini.

UMRLI SO: 91-letna Do-menica Preden, 87-letna
Gerarda Gosonna, 77-letna
Lidia Menis, 90-letna Gio-vanna Barbariol, 65-letni
Ottavio Brecelli, 82-letna
Eufemia Pinesich, 82-letna
Antonia Crotta, 83-letna
Maria Zanni, 73-letni Da-

niele Zupin, 91-letni Giu-seppe Palcich, 64-letni
Giovanni Babich, 89-letna
Angela Pertot, 83-letna
Anna Del Piero, 97-letna
Afra Callegari, 81-letni Or-lando Rampazzo, 83-letna
Gilda Sorrentino, 56-letna
Norma Palcuc, 84-letni
Bruno Sussig.

LEKARNE

Od ponedeljka, 9., do
nedelje, 15. januarja 1995
Normalen urnik lekarn
od 8.30 do 13.00 in od
16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00
do 16.00
Trg Libertà 6 (tel.
421125), Ul. dei Soncini
179 - Skedenj (tel.
816296).

BAZOVICA (tel. 226210)
- samo po telefonu za naj-nujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30
do 20.30

Trg Libertà 6, Ul. dei
Soncini 179 (Skedenj), Istr-ska ulica 18.

BAZOVICA (tel. 226210)
- samo po telefonu za naj-nujnejše primere.

NOCNA SLUŽBA
Lekarna odprta od
20.30 do 8.30

Istrska ulica 18 (tel.
7606477).

Za dostavljanje zdravil
na dom tel. 350505 - TE-
LEVITA
Urad za informacije
KZE-USL - tel. 573012.
Urad za informacije KZE
deluje od ponedeljka do
petka od 8. do 13. ure. -
tel. 573012.

Marc Camoletti
**PRIDI GOLA
NA VEČERJO**

Gostovanje MGL
režija
ZVONE SEDLBAUER

Danes, 13. t.m., ob 20.30
ABONMA RED A in F

KD RDECA ZVEZDA
in OBCINSKA
KNJIZNICA
V SALEŽU

vabita
danes, 13. t. m., ob 20.
uri v društvene prostore
v Saležu na

PREDSTAVITEV KNJIG
IN DIAPOZITIVOV
DUSANA JELINCICA

Avtor bo predstavil ita-lijanski prevod knjige
»Zvezdnate noci - Le
notti stellate« in knjigo
»Biseri pod snegom«.

NAZIONALE 4 - 16.30,
18.20, 20.15, 22.15 »Tre
vedove e un delitto«, i.
Mia Farrow.

MIGNON - 16.00 - 22.00
»Con mia moglie si fa tut-to«, porn. prepovedano
mladini pod 18. letom.

CAPITOL - 16.00, 18.00,
20.00, 22.10 »Il mostro«,
r.-i. Roberto Benigni.

ALCIONE - 16.30, 19.15,
21.45 »Forrest Gump«, r.
Robert Zemeckis, i. Tom
Hanks, Sally Field. Zadnje
ponovitve.

LUMIERE - Dvorana re-zervirana; jutri 17.30,
19.50, 22.00 »Viaggio in
Inghilterra«, i. Anthony
Hopkins, Debra Winger.

PRIREDITVE

ANSAMBEL MIRA-MAR iz Trsta organizira
KONCERT, ki ga bo izvajal
svetovno znani harmo-nikas iz Ukrajine WLADI-MIR ZUBITSKY.
Prisluškujemo Vas jutri, 14.
t. m., ob 20.30 v Marijinem
domu v Rojanu (Ul. Cor-daroli 29).

SLOVENSKI KULTUR-
NI KLUB, Ul. Donizetti
vabi jutri, 14. t. m. na pre-davanje z naslovom
KAVKASKI NARODI IN
OSREDNJA RUSKA
OBLAST. Govoril bo uni-verzitetni prof. Joze Pirje-vec. Začetek ob 18.30.

OB 100-LETNICI dolin-ske godbe bo jutri, 14. t.
m., ob 20. uri v Mladin-skem domu v Boljuncu
KONCERT. Nastopata
pihalni orkester Breg z
božičnimi in drugimi sk-ladbami ter ženski cerkve-ni zbor z božičnimi pesmi-mi.

KD RDECA ZVEZDA va-bi na ogled Grimmove

KINO

ARISTON - 17.00,
19.40, 22.00 »Sotto il se-gno del pericolo«, i. Harri-son Ford.

EXCELSIOR - 16.45,
18.35, 20.25, 22.15 »Il Re
Leone«, risanka, prod.
Walt Disney.

EXCELSIOR AZZURRA
- 16.30, 18.15, 20.00, 21.45
»Sirene«, r. John Duingan,
i. Hugh Grant.

AMBASCIATORI -
17.00, 18.40, 20.25, 22.15
»The Mask«, i. Jim Carrey.

NAZIONALE 1- 16.30,
18.20, 20.15, 22.15
»S.P.Q.R.«, i. Leslie Niel-sen, Massimo Boldi, Chri-stian De Sica.

NAZIONALE 2 - 16.00,
18.00, 20.05, 22.15 »Inter-
vista col vampiro«, i. Tom
Cruise, Domiziana Giorda-no.

NAZIONALE 3 - 16.15,
18.15, 20.15, 22.15 »Ju-nior«, i. Arnold Schwarze-
negger, Danny De Vito,
Emma Thompson.

PUBLIEST

Tel. (040) 7796611 - Fax 768697

oglas - obvestila:
8.30 - 12.30

osmrtnice - sožalja:
8.30 - 12.30
13.30 - 17.00 (razen sobote)

pravljice "MESTNI GOD-CI" (glasba, besedilo in
režija B. Hrvatic), ki bo v
nedeljo, 15. t.m., ob 18. uri
v društvenih prostorih v
Saležu v izvedbi Mladin-ske skupine in SKD Primo-rec-Trebe. Vabljeni.

SKD I. GRUDEN vabi ob
200-letnici nabrežinske
cerkve na BOŽICNI KON-CERT zenskega in moskega
pevskega zbora Igo Gru-den, ki bo v nedeljo, 15. t.
m., ob 16.30 v župnijski
cerkvi sv. Roka v Nabreži-ni.

KNJIZNICA P. TO-MAZIC IN TOVARISI -
Prosvetni dom. V torek,
17. t. m., ob 20. uri nas bo
Lojze Abram popeljal z be-sedo in diapoziitiv v SVET
VISOKIH ANDOV.

DRUŠTVO SLOVEN-SKIH UPOKOJENCEV Trst
prireja predavanje z diapo-zitiv v SVETU VISOKIH
ANDOV v sredo, 18. t. m.,
ob 16.30 uri v Trstu, Ul.
Sv. Franciska 20. Predaval
bo Gigi Abram. Vabljeni!

GLASBENA MATICA
TRST - Abonmajska kon-certna sezona 94/95 v pe-tek, 20. t. m., ob 20.30 v
Kulturnem domu v Trstu
VASILIJ MELNIKOVI, vio-lina in ALJOSA STARC,
klavir. Spored: Snittke, So-stakovic.

KD J. RAPOTEC - PRE-BENEG vabi na pokušnjo
domaćih vin ob prazno-vanju vaskega patrona, ki
bo v nedeljo, 15. t.m., ob
15. uri. Sodelujejo Denis
Novato, tamburasi z
Boljuncu in glasbena sku-pina Long Slunk.

PD SLOVENEK priredi
ob priliki vaskega praznika
v torek, 17. t. m., ob 20.30
v Srenjski hiši v Borštu
KULturno PRIREDITEV.
Spored: MePZ Slovenec-
Slavec, O.S. Boršt z vese-loigro "Prebujanje v goz-du", dramska skupina PD
Slovenec z igrjo v do-maćem narečju "Sv. An-ton". Vabljeni!

IZLETI

SK DEVIN organizira v
nedeljo, 15. t.m., smucar-ski avtobus v Podkloster
(Arnoldstain-Avstria). Av-tobus bo sprejemal izlet-nike od Bazovice do Siva-na. Rezervacije in informa-cije Sosis tel. 208551 in
Skerk tel. 200236.

KRISKA SEKCIJA VZPI-
ANPI prireja v nedeljo, 12.
februarja avtobusni izlet v
Lumezzane (Brescia), kjer
se bodo na ta dan spomnili
smrti partizanskega ko-mandanta Josipa Verginel-le. Cena izleta je 70.000 lir.

Vpisuje do 4. februarja Gi-gi Bogatec (tel. st. 220175).

ŠOLSKE VESTI

SINDIKAT SLOVEN-SKE SOLE - tajništvo Trst
sporoča solnikom v sta-lezu, da so roki za vložitev
prošenj za premestitve na-slednji: vzgojiteljice in
profesorji srednjih sol do
25. januarja; učitelji osnov-

nih sol do 5. februarja; pro-fesorji višjih sol do 10. fe-bruarja. Pojasnila na se-dežu sindikata v Trstu, tel.
370301 ob dnevih in urah
poslovanja.

DIDAKTICNO RAVNA-TELJSTVO OPCINE ob-vešča, da se vsrjijo vpisi v
prve razrede osnovnih sol
in vrtce za solsko leto
1995/96 do 28. februarja.
Vse informacije dobite v
tajnistvu na Opcinah ali
po tel. st. 211119.

OBVESTILA

DOLINSKA OBCINSKA
UPRAVA vabi vse svoje
starejše občane na običajno
novoletno srečanje, ki bo v
nedeljo, 15. t.m., ob 17. uri
v občinskem gledališču v
Boljuncu. Po kulturnem
programu, ki ga bodo iz-
vajali mladi pevci in gla-sbeniki iz Domja in Ric-manj ter Vanca in Tonca,
bo družabno srečanje.

PRIMORSKA POJE '95:
vse zebre in pevske skupi-ne, ki bi se želeli udeležiti
letosnje mednarodne zbo-rovске revije, obveščamo,
da zapade rok za prijavo
danes, 13. t. m., Prijavnice
in morebitna pojasnila v
zvezi z nastopom nudimo
v uradu ZSKD (tudi te-lefonsko na st. (040)
635626.

KMECKA ZVEZA pri-reja tečaj za pravilno upo-rabo fitofarmaceutvskih
sredstev (pesticidov) z na-menom da usposobi tečaj-nike za doseg dovoljenja
(patentina) za nakupovanje
teh sredstev.

MALI OGLASI

IZGUBIL se je dne 6. t.
m. v dolinski občini pes,
pasme nemski ovcar. Tel.
st. 231847 (zjutraj) ali
228260 (popoldne).

PRODAJ najljubšemu
ponudniku avtomobil
Volkswagen hrošč (mag-giolino) letnik 1974, v zelo
dobrem stanju. Tel. (0481)
34642.

PRODAJ auto fiat tem-pa z gorisko registracijo,
letnik 1991, 45.000 pre-vozenih km, v odličnem
stanju. Tel. po 18. uri na
st. (0038665) 54382.

PRODAJ W Polo GT
1300 coupè, letnik 1991,
temno modre metalizirane
barve s pomirno streho in
meglenkami Hella, pre-vozenih 68.000 km v od-ličnem stanju. Cena po do-govoru. Tel. st. (040)
912093 ob uri kosila.

PRODAJ auto alfa 164
v odličnem stanju, letnik
1989 s klimatsko napravo,
lita platisca, metalno ze-le-ne barve, po zelo ugodni
ceni. Tel. st. (0481) 81113
ali (0481) 419952.

PRODAJ skoraj novo
malo rabljeno diatonično
harmoniko znamke tolar,
uglasbitev CFB. Tel. st.
(0481) 81113 ali (0481)
419946.

PRODAJ se neupora-bljen fotoaparat Nikon
F401x AF z objektivoma
Nikkor 35-70 AF in Tam-ron 90-300 AF ter flash
Nikon SB-23. Tel. v večer-nih urah na st. 0481/
537659.

ZARADI zamenjave ste-vilke prodam skoraj nove
smučarske cevle Tecnica
st. 39 v odličnem stanju.
Tel. v večernih urah na st.
228562.

UGODNO prodam
splošno enciklopedijo De
Agostini (21 knjig). Tel. st.
(0481) 882302 v večernih
urah.

PRODAJ pasje mladice
husky z rodovnikom, ce-pljeni, brez crevesnih zaje-dalcev, po ugodni ceni.
Tel. st. (0481) 21417.

TROSOBNO, sončno,
komfortno, opremljeno sta-novanje oddam. Izključno
pisne ponudbe poslati na
Publiet Srl, Ul. Montecchi
6, 34137 Trst pod sifro
"Trst".

UNIVERZITETNA stu-dentka nudi lekcije iz an-

glescine. Tel. st. 229234.

URADNICA z večletno
prakso v importu/exportu
in menjalnici isce primer-no zaposlitev. Tel. st.
229234.

SLASCICARNA Saint
Honore na Opcinah isce
marljivega/vo vajenca/ko
in sposobno prodajalko.
Tel. st. 213055.

PREPROSTA, skromna
vdova želi spoznati dobro-srčno, posteno, upokojeno
vdovo za družbo, prijatelj-stvo in medsebojno po-moć. Pismene ponudbe
poslati na Publiet Srl, Ul.
Montecchi 6, 34137 Trst,
pod geslo "Trst-Slovenija".

OSAMLJEN upokojenec,
vdovec z avtom želi spo-znati skromno damo in
posteno 68/77-letno zen-sko, vdovo, upokojenko,
Slovenko za trajno prija-teljstvo, ljubezen in spo-tovanje ter skupno
življenje na svojem domu
- hišo z vrtom nad Trstom.
Pismene ponudbe poslati
na Publiet Srl, Ul. Mon-tecchi 6, 34137 Trst, pod
geslo "Osamljen".

OSMICO ima Livio Per-narcic, Stivan. Toci belo in
crno vino ter nudi prigri-zek.

OSMICO je odprl v
Zgoniku 71, Mario Milic.

OSMICO sta odprla
Mirko in Danila Zobec v
Zabrecu st. 4.

MARIO PAHOR je v
Jamljah (Županciceva ul.
8) odprl osmico. Toci belo
in crno vino ter nudi do-mac prigrizek.

PRISPEVKI

Delegacija sekcije VZPI-ANPI Prosek-Kontovel da-ruje, ob priliki polaganja
vencev ob 51-letnici umo-ra partizana Marijana Stoke
v Storjah, 30.000 lir za sek-cijo VZPI.

V spomin na Meri Peta-ros Rojc daruje Angelca
Zaccaria 50.000 lir za Sk-lad Mitja Cuk.

Justina Daneu z družino
daruje 100.000 lir za po-pravilo strehe Prosvetnega
doma na Opcinah in
100.000 lir za obnovo Sta-diona 1. maj.

V spomin na Slavo
Tavcar Vicić daruje Mara
Gustin (Col 12) 15.000 lir
za popravilo strehe Pro-svetnega doma na Opci-nah.

Maja in Pavel Fonda da-rujeta 200.000 lir za popra-vilo strehe Prosvetnega do-ma na Opcinah.

V spomin na pok. teto
Angelo Abram, na prerano
umrlo sestrično Lilijano
Zeriani in na oceta prija-telja Giannija, Maria Furla-nica, darujeta Elci in Gigi
Abram 30.000 lir za Sku-pnost družina Opcine,
30.000 lir za Center za
rakasta obolenja in 30.000
lir za obnovo Stadiona 1.
maj.

V spomin na dragega
prijatelja Branka Babica
daruje Vanda Starc
150.000 lir za SD Konto-vel.

Namesto cvetja na grob
nepozabne Ondine Kerse-van daruje Livia Sosis
20.000 lir za cerkev sv. Jer-neja na Opcinah.

V spomin na Aleksan-drova notona daruje An-drej Sosis 20.000 lir za SD
Mladina.

Mirno je odšla k Bogu
naša ljuba mama in nona

Marija Poberai

Pogreb bo jutri, 14. t.
m., ob 13. uri iz mrtvas-nice v Ul. Costalunga.

Namesto cvetja darujete
v dobrodelne namene.

Žalujoci svojci

Trst, 13. januarja 1995

POHIŠTVO
Koristc snc

POPUSTI do 50%

zaradi prenovitve
razstavnih prostorov
Ul. S. Cilino 38 - Trst
Tel. 54390

VOZNI RED VLAKOV

Železniška postaja v TRSTU

Proga TRST-BENETKE

ODHODI

URA	VRSTA	SMER
4.12	(R)	Tržič (4.35), Mestre (6.20), Benetke (6.32).
5.36	(D)	Tržič (5.59), Mestre (7.36), Benetke (7.47).
6.10	(IC)	TERGESTE - Tržič (6.34), Portogruaro (7.19), Mestre (8.02), Padova (8.36), Vicenza (8.57), Verona (9.31), Milano (10.55), Torino (12.55).
6.16	(R)	Tržič (6.42), Portogruaro (7.41). Op.: ukinjen ob praznikih.
6.48	(IC)	MIRAMARE - Tržič (7.12), Mestre (8.40), Padova (9.14), Bologna (10.35), Firenze (11.44), Rim Termini (13.45).
7.12	(E)	VENEZIA EXPRESS - Tržič (7.35), Mestre (9.07), Benetke (9.18).
7.35	(D)*	Tržič (7.58), Gorica (8.19), Videm (8.48), Pordenone (9.28), Treviso (10.19), Benetke (11.06). Op.: ukinjen ob praznikih iz Trsta do Vidma.
8.12	(IR)	Tržič (8.35), Mestre (10.07), Benetke (10.18).
9.25	(R)	Tržič (9.53), Portogruaro (10.54). Op.: samo ob praznikih.
10.12	(IR)	Tržič (10.35), Mestre (12.02), Benetke (12.18).
12.12	(IR)	Tržič (12.35), Mestre (14.07), Benetke (14.18).
13.12	(IR)	Tržič (13.35), Mestre (15.07), Benetke (15.18).
13.47	(R)	Tržič (14.15), Portogruaro (15.17). Op.: ukinjen ob praznikih.
14.12	(IR)	Tržič (14.35), Mestre (16.07), Benetke (16.18).
14.20	(IR)*	Tržič (14.43), Gorica (15.05), Videm (15.30), Pordenone (16.01), Treviso (16.39), Mestre (16.57), Benetke (17.08). Op.: ukinjen ob praznikih od Trsta do Vidma.
15.12	(IR)	Tržič (13.35), Mestre (17.07), Benetke (17.18).
16.10	(IC)	SVEVO - Tržič (16.34), Portogruaro (17.19), Mestre (18.02), Padova (18.36), Milano (20.55), Genova (22.55).
17.12	(E)	Tržič (17.35), Mestre (19.07), Benetke (19.18).
17.18	(R)	Tržič (17.45), Portogruaro (18.45), Mestre (19.48), Benetke (19.59). Op.: se ne ustavi v Grižanu in Križu.
18.12	(E)	Tržič (18.35), Portogruaro (19.23), Mestre (20.07), Benetke (20.18), Bologna (23.10), Lecce (9.34).
19.12	(IR)	Tržič (19.35), Mestre (21.07), Benetke (21.18).
19.45	(R)	Tržič (20.14), Portogruaro (21.16). Op.: ukinjen na predpraznični dan.
20.28	(E)	SIMPLON EXPRESS - Tržič (20.52), Mestre (22.15), Padova (23.04), Verona (0.02), Milan (1.34), Domodossola (3.05), Zeneva (6.49).
21.12	(IR)	Tržič (21.35), Mestre (23.07), Benetke (23.18).
21.18	(E)*	Tržič (21.41), Gorica (22.02), Videm (22.30), Benetke (0.21), Padova (1.10), Verona (2.14), Milan (4.05), Turin (6.37).
22.10	(E)	Tržič (22.33), Portogruaro (23.21), Mestre (0.04), Bologna (3.00), Firenze (4.35), Rim Termini (8.25).

* Proga Trst-Videm-Benetke

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER
0.47	(IR)	Benetke (22.40), Mestre (22.51), Tržič (0.23)
2.32	(D)	Benetke (0.14), Mestre (0.25), Tržič (2.08).
6.34	(R)	Portogruaro (5.05), Tržič (6.08). Op.: ukinjen ob praznikih.
7.10	(D)	Portogruaro (5.56), Tržič (6.47).
7.45	(D)	Portogruaro (6.30), Tržič (7.17), Sesljan (7.24), Nabrežina (7.30). Op.: ukinjen ob praznikih.
8.01	(E)	Rim Termini (22.15), Firenze (1.38), Bologna (3.55), Mestre (5.50), Tržič (7.37).
8.55	(E)	SIMPLON EXPRESS - Zeneva (22.52), Milan (3.42), Verona (5.16), Padova (6.16), Mestre (6.40), Tržič (8.32).
9.10	(E)*	Turin (22.50), Milan (0.40), Verona (3.31), Benetke (5.08), Treviso (6.15), Pordenon (7.05), Videm (7.46), Gorica (8.25), Tržič (8.46).
9.31	(R)	Portogruaro (8.00), Tržič (9.03).
9.53	(D)*	Benetke (6.34), Treviso (7.06), Pordenon (8.01), Videm (8.40), Gorica (9.09), Tržič (9.30).
10.07	(E)	Lecce (18.14), Bologna (4.37), Benetke (7.10), Mestre (8.12), Tržič (9.43).
10.47	(IR)	Benetke (8.40), Mestre (8.51), Portogruaro (9.35), Tržič (10.23).
11.03	(R)*	Benetke (7.08), Treviso (7.42), Pordenone (8.54), Videm (9.34), Gorica (10.14), Tržič (10.36). Op.: ukinjen ob praznikih.
11.47	(E)	Benetke (9.40), Mestre (9.51), Tržič (11.23)
14.09	(IC)	SVEVO - Sestri Levante (6.15), Genova (7.13), Milan (8.50), Verona (10.27), Benetke (11.54), Mestre (12.21), Tržič (13.45).
14.35	(D)*	Benetke (11.10), Pordenone (12.24), Videm (13.05), Gorica (13.48), Tržič (14.12). Op.: ukinjen ob praznikih.
14.47	(IR)	Benetke (12.40), Mestre (12.51), Tržič (14.23).
15.05	(R)	Portogruaro (13.45), Tržič (14.41). Op.: ukinjen ob praznikih.
15.47	(IR)	Benetke (13.40), Mestre (13.51), Portogruaro (14.35), Tržič (15.22).
16.27	(D)	Benetke (14.17), Mestre (14.28), Portogruaro (15.15), Tržič (16.03).
17.47	(IR)	Benetke (15.40), Mestre (15.51), Portogruaro (16.35), Tržič (17.23).
18.57	(D)	Benetke (16.40), Mestre (16.51), Portogruaro (17.35), Tržič (18.23).
20.10	(R)	Benetke (17.34), Mestre (17.46), Portogruaro (18.45), Tržič (19.43).
20.47	(IR)	Benetke (18.40), Mestre (18.51), Tržič (20.23)
20.54	(IR)*	Benetke (17.58), Treviso (18.28), Pordenon (19.07), Videm (19.38), Gorica (20.10), Tržič (20.31). Op.: ukinjen ob praznikih iz Vidma v Trst.
21.45	(IC)	TERGESTE - Turin (15.08), Milano (17.05), Padova (19.22), Mestre (19.40), Tržič (21.21).
22.47	(R)	Benetke (20.28), Mestre (20.39), Portogruaro (21.35), Tržič (22.23). Op.: se ne ustavi v Sesljanu, Nabrežini, Grižanu in Miramaru.
23.12	(IC)	MIRAMARE - Rim Termini (16.15), Firenze (18.17), Bologna (19.27), Padova (20.46), Mestre (21.04), Tržič (22.48).
23.27	(E)	VENEZIA EXPRESS - Benetke (21.22), Mestre (21.34), Tržič (23.04).

Proga TRST-VIDEM

ODHODI

URA	VRSTA	SMER
5.25	(R)	Tržič (5.48), Gorica (6.09), Videm (6.43). Op.: ukinjen ob praznikih.
6.29	(D)	Tržič (6.52), Gorica (7.18), Videm (7.43). Op.: ukinjen ob praznikih.
6.54	(R)	Tržič (7.20), Gorica (7.45), Videm (8.10). Op.: se ne ustavi v Miramaru, Grižanu, Križu.
7.52	(D)	Tržič (8.15), Gorica (8.36), Videm (9.01). Op.: vozi samo ob praznikih.
8.42	(R)	Tržič (9.09), Gorica (9.34), Videm (10.10). Op.: ukinjen ob praznikih.
9.35	(R)	Tržič (10.00), Gorica (10.25), Videm (11.01). Op.: vozi samo ob praznikih; ne ustavi v Miramaru, Grižanu, Križu, Nabrežini.
10.46	(R)	Nabrežina (11.00), Sesljan (11.04), Tržič (11.13), Gorica (11.37), Videm (12.09). Op.: ne ustavi v Miramaru, Grižanu Križu.
12.24	(D)	Tržič (12.47), Gorica (13.08), Videm (13.36), Pordenone (14.18).
13.20	(R)	Tržič (13.47), Gorica (14.12), Videm (14.48). Op.: ukinjen ob praznikih.
14.40	(R)	Tržič (15.08), Gorica (15.31), Videm (16.06). Op.: ne ustavi v Grižanu in Križu.
16.16	(D)	Tržič (16.39), Gorica (17.00), Videm (17.25).
17.04	(R)	Tržič (17.27), Gorica (17.48), Videm (18.23). Op.: ukinjen ob praznikih.
17.28	(R)	Tržič (17.52), Gorica (18.17), Videm (18.55). Op.: ne ustavi v Grižanu, Križu, Nabrežini, Sesljanu.
17.45	(D)	Tržič (18.08), Palmanova (18.32), Videm (18.49). Op.: ukinjen ob praznikih.
18.05	(D)	Sesljan (18.21), Tržič (18.30), Gorica (18.52), Videm (19.10). Op.: ukinjen ob praznikih.
18.30	(R)	Tržič (18.57), Gorica (19.20), Videm (19.54). Op.: ne ustavi v Grižanu, Križu.
19.25	(D)	Tržič (19.48), Gorica (20.09), Videm (20.34).
20.00	(R)	Tržič (20.25), Gorica (20.48), Videm (21.15). Op.: ukinjen ob praznikih.

Proga TRST-OPČINE

ODHODI

URA	VRSTA	SMER
9.16	(E)	SIMPLON EXPRESS - Opčine (9.45), Sežana (10.14), Ljubljana (12.15), Zagreb (14.50).
12.04	(E)	DRAVA - Opčine (12.38), Ljubljana (15.00), Cakovec (18.05), Budimpešta (22.58).
17.58	(IC)	KRAS - Opčine (18.25), Sežana (18.49), Ljubljana (20.43), Zagreb (22.55).
23.43	(E)	VENEZIA EXPRESS - Opčine (0.11), Sežana (0.40), Ljubljana (2.40), Zagreb (5.00), Budimpešta (12.30).

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER
6.28	(E)	VENEZIA EXPRESS - Budimpešta (17.30), Zagreb (0.20), Ljubljana (3.20), Sežana (5.31), Opčine (5.40).
10.57	(IC)	KRAS - Zagreb (5.40), Ljubljana (8.10), Sežana (10.05), Opčine (10.14).
16.50	(E)	DRAVA - Budimpešta (6.00), Cakovec (10.44), Ljubljana (13.55), Opčine (15.55).
19.49	(E)	SIMPLON EXPRESS - Zagreb (14.10), Ljubljana (16.45), Sežana (18.45), Opčine (18.54).

IC - Intercity E - ekspresni vlak IR - Meddeželni vlak D - Brzovlak R Deželni vlak

ŠTANDREŽ / PUBLIKACIJA IN DOKUMENTARNA RAZSTAVA

Trideset let nastopov dramske skupine

Niz prireditev ob 30-letnici se bo nadaljeval jutri s krstno uprizoritvijo nove komedije

Govorniki na predstavitvi publikacije o 30 letih dramskega odseka Štandrež (foto SR)

Dramski odsek PD Štandrež praznuje letos 30-letnico delovanja. Ob jubileju so člani priredili niz prireditev, ki se je začel predsinoci predstavitev publikacije in odprtjem dokumentarne razstave o 30-letnem delovanju odseka. Damijan Paulin in Franko Zerjal sta predstavila publikacijo, dolgoletni sodelavec Boleoslav Simoniti, režiser iz Nove Gorice, pa je podal svoj pogled na stvarnost amaterskih gledališč in poudaril, da repertoarna svežina ter profesionalnost lahko predstavljata nasilje za njih naravni razvoj in napredovanje. Publikacija je precej obsirna, saj sega z dokumentacijo tudi v prejšnje stoletje, ko je začelo v tej vasi delovati bralno društvo, ki je pomenilo začetek kulturnega delovanja. Gradivo in slike je zbral Damijan Paulin, opremil je Franko Zerjal. Publikacija zajema spominske članke

raznih sodelavcev, ki so si sledili v 30 letih, med katerimi omenimo Ivanko Zavadlav, Boleslava Simonitija in Emila Aberska. Pomemben del knjige zajema dela, ki jih je v tridesetih letih uprizoril dramski odsek, časopisne ocene sezon, razna srečanja, priznanja in publikacije. Gre za obsirno pričevanje kulturnega delovanja, ki bi sicer ostalo nepoudarjeno.

Isti večer so v župnijskem domu odprli tudi dokumentarno razstavo.

Na ogled so lepaki, letaki ter slike, ki dopolnjujejo publikacijo in pričajo o težkih začetkih (ko so lepaki bili se ročno delani) in stalnem izpolnjevanju do zadnje premiere, ki bo jutri s krstno izvedbo Povsetove komedije Kandidiraj, le kandidiraj! (ej)

PROSVETNO DRUŠTVO ŠTANDREŽ 30 LET DRAMSKE DEJAVNOSTI

Janez Povse

KANDIDIRAJ, LE KANDIDIRAJ!

Skoraj prava politična komedija

Režija: EMIL ABERSEK

KRSTNA IZVEDBA

JUTRI, 14. JANUARJA, OB 20.30

PONOVITEV V NEDELJO, 15. JANUARJA 1995, OB 17. URI V ŽUPNIJSKI DVORANI ANTON GREGORČIČ V ŠTANDREŽU

KINO

GORICA
VITTORIA 16.45-18.30-20.15-22.00 »Il Re Leone - The Lion King«. Walt Disney. Ozvočenje Dolby stereo.

KULTURNI DOM (Gorica kinema) 20.00-22.00 »Quattro matrimoni e un funerale«. I. Andie MacDowell.

CORSO 18.00-20.00-22.00 »S.P.Q.R. - 2000 e mezzo anni fa«. Massimo Boldi in Leslie Nielsen.

TRŽIČ
COMUNALE 17.30-19.45-22.00 »Sole ingannatore«. Rez. Nikita Mikhailov.

OBVESTILA

SPD GORICA - SMU-CARSKI ODSEK sporoča, da se bo zaradi neugodnih snežnih razmer na Nevejskem sedlu tečaj smučanja začel šele 22. januarja.

KD OTON ŽUPANČIČ obvešča vse ljubitelje plesa, da bo prvo srečanje s plesno solo Urška v ponedeljek 16. januarja ob 21. uri v prostorih Kulturnega doma A. Budala, ul. Montello 9, v Štandrežu.

ŠOLSKE VESTI

DIDAKTIČNI RAVNATELJSTVI ZA SLOVENSKE OSNOVNE SOLE V GORICI IN DOBERDOBU obveščata, da je na osnovi novih predpisov od 10. do 28. februarja treba poskrbeti za dokončen vpis otrok v otroške vrtnice in prve razrede osnovnih šol.

SLOVENSKI DEŽELNI ZAVOD ZA POKLICNO IZOBRAŽEVANJE sporoča da je se nekaj prostih mest za tečaj informatike windows office (windows, winword in excel). Tečaja traja 100 učnih ur. Vpisovanje in podrobnejše informacije do 18. januarja na sedežu zavoda v Gorici, ulica della Croce 3, tel. 81826 vsak dan (razen sobote) od 10. do 13. ure.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

AL MORO (Alesani), Carduccijska ulica tel. 530268.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

ALLA SALUTE, Ul. Cosulich 117, tel. 711315.

PRIREDITVE

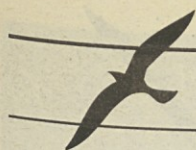
V CERKVI NA VRHU bo v nedeljo, 15. t.m., ob 15.30 koncert božičnih pesmi. Peli bodo združena pevska zbora Rupa-Pec in Miren ter mladinski zbor Vrh sv. Mihaela. Pri ložnostno misel bo povedal domači župnik.

V CERKVI SV. LOVRENCA V RONKAH bo v nedeljo ob 15. uri koncert božičnih pesmi zbora od Novega sv. Antona iz Trsta in zbora iz Rodika. Koncert prirejata versko občestvo in SKRD Jadro.

V CERKVI V PEVMI bo v nedeljo ob 10.30 masa za pokojnega Emila Valentinčica ob desetletnici smrti. Pri masi bosta pela MePZ Pevma in MePZ Podgora. Sledil bo kratek koncert božičnih pesmi v izvedbi MePZ Podgora.

POGREBI

Danes ob 10.05 Anna Carla Polaz por. Baradel iz bolnišnice Janeza od Boga v Starancan, ob 11. uri Renato Babudri iz bolnišnice Janeza od Boga v cerkev Srca Jezusovega in na glavno pokopališče.

BENCIN / RAZPRAVA V POKRAJINSKEM SVETU

Asquini: pripravljeni smo na soočanje

"Ne gre za umik" - Za polemike spet krivi časopisi

Ne gre za umik, ampak za pametno politično odločitev. Vsak pameten politik je in mora biti pozoren do kritik in predlogov. Tako nekako je opravičil podtajnik Asquini precej revidirano stališče glede dekreta, ki uvaja kontingent goriva po znižani ceni za celotno območje FJK. Asquini je bil sinoci že tretjič v enem tednu na Goriskem, kjer je pojasnjeval vsebino in smisel predloga, ki je dobil prvo konkretno obliko v zakonskem odloku (st. 719 z dne 27.12.1994), ki pa mora biti se spopolnjen. Po soočenju z Razsirnjenim odborom proste cone in nekaterimi parlamentarci v ponedeljek, kjer se je znašel popolnoma osamljen, je bilo v sredo zvečer srečanje s predstavniki goriske Severne Lige, kjer sta vlogo posrednika opravila pokrajinski tajnik Stein in deželna svetovalka Piccionijeva in skusala podtajnika prepričati, da je v tem trenutku vendarle nujno priti do proznejših stališč in prislusniti kritikam in predlogom, ki jih glede ukrepa izrekajo vse politične stranke na Goriskem in predstavniki gospodarstva.

Včeraj je poslanec Asquini svoj predlog obrazložil v pokrajinskem svetu, kjer smo dejansko slišali nekaj več pripravljenosti, da se ukrep v fazi spreminjanja dekreta v zakon popravi in upoštevajo predlogi, tako, da ne bi bila ogrožena Goriska prosta cona in Goriski sklad. Nasprotno, je ugotavljal podtajnik,

prebivalstvo bo imelo od tega le koristi. Koristi, ki naj bi se odrazale posredno z omejitvijo izvoza valute, ki naj bi se uporabila doma, bodisi v obliki nakupov, kakor naložb. Zgleda, da je omejevanje izvoza valute glavni razlog, okrog katerega je podtajnik razpletel svoj nacrt, ob tem pa pozabil, da so valutni tokovi na mejnem področju nujno v različnih smereh. Podtajnik Asquini je ob koncu nekajurnega srečanja, ki je obcasno imelo vse značilnosti cirkuske predstave, izrazil upanje, da bi polemike vendarle prenehale in da bi našli skupen jezik glede pomembnega vprašanja.

Za nesporazume in za polemike je Asquini po sicer že kar ustaljeni pra-

ksi pripisal odgovornost kajpak novinarjem, ki da o stvarih poročajo tako, kakor jim pase, ali tako kakor pase nekaterim političnim krogom. Skratka: izkrivljeno in ob površnem poznavanju problematike. Naj bo. Sicer smo se glede poznavanja oziroma nepoznavanja problematike na sinocnem srečanju novinarji lahko prepričali sami.

O poteku srečanja, ki v trenutku ko poročamo se traja, pa naslednje. Uvodoma je podtajnik pri finančnem ministrstvu pojasnil razloge, ki so ga vodili pri oblikovanju ukrepa. Pri tem se je posebej potrudil, da bi zanikal kakršen koli namen vplivati na Gorisko prosto cono in Goriski sklad. Razprava je bila

sprva se kar na visini, potem pa je padla na raven, ki smo jo omenili zgoraj. Posegli so predstavniki vseh svetovalskih skupin. Bergamin (PPI) je v daljšem posegu dokazoval da je "cuden" odnos do Goriske proste cone del politike Severne lige na Pokrajini in ne naključen spodrsrlaj. Predlagal je odobritev dokumenta, ki v bistvu izključuje vsakršno sklicevanje na zakona o Goriski prosti coni in Goriskem skladu. Zeleni svetovalec Fiorelli pa je postavil nacelno vprašanje zaradi "pogojevanja", ki naj bi ga s svojo prisotnostjo dejansko izvajal podtajnik. Pokrajinski svet se bo spet sestel 17. in 18. januarja.

Človek in okolje v slikah Helmuta Jeraka

Danes odprtje

V Kulturnem domu bodo drevi ob 18. uri odprli razstavo likovnih del Helmuta Jeraka. Slikar se je izoblikoval v družini, kjer je bila umetnost, glasbena in likovna, takorekoč doma, med rodnim Celovcem, Zagrebom in svetom, zlasti pa Nemčijo, kjer se dolgo živi in ustvarja. Jerak se v slikarskih delih posebej posveča problematiki okolja in spremembam, ki jih človek sproža v okolju s svojim neodgovornim ravnanjem. Razstava v Kulturnem domu bo na ogled do 27. t.m. vsak delavnik od 9. do 12. ure ter v večernem času ob raznih prireditvah.

NOVICE

Ukrajinski harmonikar nocoj na koncertu društva Lipizer

Glasbena sezona društva Rodolfo Lipizer bo ponudila drevi nov koncert. Ob 20.30 bo v Fogarjevem avditoriju na Verdijevem korzu 4 (in ne v Kulturnem domu, kjer sicer prirejajo druge koncerte sezone) nastopil ukrajinski harmonikar Vladimir Zubitsky. Gre za vrhunskega izvajalca, ki se lahko ponasa z osvojitvijo svetovnega pokala za igranje harmonike v Helsinkih leta 1985. Zubitsky je tudi skladatelj in dirigent orkestra. V Gorici bo nocoj poleg lastnih skladb izvajal se dela Bacha, Scarlattija, Cajkovskega in drugih klasikov.

Sporočilo šolskega skrbništva o natečaju za upravno osebje

Solsko skrbništvo obvešča, da bo razpored pisnih preizkusenj javnega natečaja na podlagi naslovov in izpitov za sestavo pokrajinske lestvice upravne osebja na solah objavljen v Uradnem listu 31. marca letos. Sporočilo se nanaša na natečaj, ki je bil objavljen v Ur. listu št. 85 z dne 26. oktobra 1993.

Precej nenavaden obisk

Obcasno, v zadnjih letih sicer kar pogosto, zaidejo v naše kraje tudi ptice, ki sicer domujejo v drugih krajih. Pred valom hladnega zraka so se v prijaznejše kraje najbrz zatele tudi caplje. Jata kakih tridesetih ptic se že kakšen dan zadržuje v okolici miranskega letališča, kjer je kljub vsemu med visoko travo (otava je ostala v glavnem nepokošena) mogoče najti hrano. Caplje so obiskovalcev kar vajene, kakor prica gornji posnetek - foto Studio reportage - Bo tako tudi čez kakšno leto, ko naj bi letališče "zabetonirali" za potrebe sole-vojašnice financarske straže?

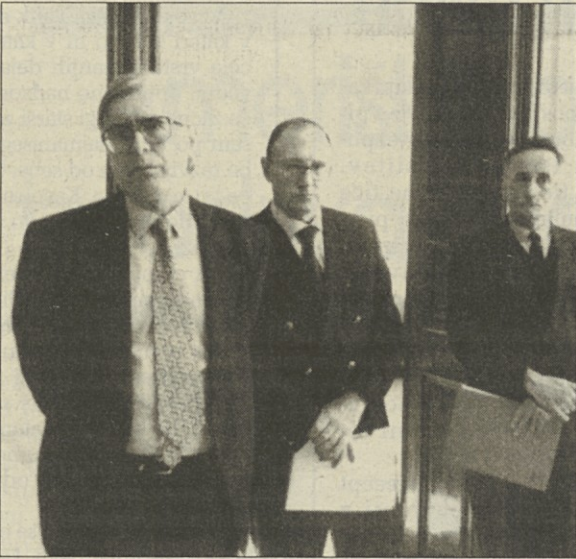
Motorist ranjen v Ločniku

V Ločniku se je včeraj popoldne nekaj po 15. uri ponesrečil 42-letni Franco Sarri. Moski se je peljal z motorjem, ko je prislo do trenaža z nekim avtomobilom. Vzroke in okoliščine nesreče ugotavlja prometna policija. Sarrija so z resilec službe 118 prepeljali v splosno bolnišnico, kjer so mu ugotovili zlom nosne kosti in druge poškodbe. Zdravil se bo predvidoma mesec dni.

GORICA / ODPRLI STA JO VIDEWSKA UNIVERZA IN DRUŽBA INSIEL

Računalniška delavnica za študente

Center na Trgu sv. Antona bo namenjen raziskovalni dejavnosti in tudi delovni praksi

Slusatelji univerzitetnega tečaja za izvedence na glasbeno-kulturnem področju, ki ga je v Gorici odprla Videmska univerza, imajo od včeraj na razpolago novo delavnico za informatiko poimenovano TecDoMus (kratica za "Tecnologie Documentali e Musicali"). Odprli so jo včeraj na sedežu družbe Insiel v palači Strassoldo na Trgu sv. Antona 2 v Gorici. Odprtje in oprema računalniške delavnice je sad dogovora med Videmsko univerzo in družbo Insiel, ki deluje na področju informatike, kot sta v nagovorih poudarila rektor unioverze prof. Marzio Strassoldo in poverjeni upravitelj družbe Insiel inž. Sergio Brischì (na sliki - Fotostudio Reportage).

Univerzitetnim studentom bo delavnica omogočala tako raziskovalno dejavnost kakor tudi delovno prakso. Dejavnost bo v prvem obdobju osredotočena na arhivski sektor kakor tudi na področje glasbene tehnologije, saj je to študijska smer tečaja Videmske univerze v Gorici. Delavnico bosta vodila prof. Gilberto Marzano, kot predstavnik družbe Insiel, in univerzitetni profesor Mario Piantoni.

DELO IN VARNOST / UGOTOVITVE

Kršenje določil glede varnosti na gradbiščih

Poseben odbor za nadzor nad izvajanjem predpisov o varnosti na delovnem mestu je v lanskem letu "obiskal" dvaintrideset gradbišč in zelo podrobno preučil stanje. Rezultat ni ravno spodbuden: ugotovili so več kot sto kršitev. Kar 79 je takih, zaradi katerih se bodo morali odgovorni zagovarjati na sodišču, 31 pa je prekrškov upravne narave.

V tem času so člani posebnega odbora, ki ga sestavljajo predstavniki Urada za delo, Krajevne zdravstvene enote ter zavodov ISPEL, INPS in INAIL, precesali 50 podjetij na področju gradbene dejavnosti ali dejavnosti povezanih s tem sektorjem. Trideset podjetij je bilo obr-

niškega značaja, dvajset pa večjih.

Pred približno enim letom so na pobudo prefektore ustanovili koordinacijski odbor. Le ta pa je imenoval ožjo skupino, nekaksen delovni odbor, ki se je posvetil konkretnemu delu na terenu. "Inspektorji" so bili na terenu osemnajst dni in ob tem ugotovili marsikaj. V tem času so obiskali izključno gradbišča. Ob tem ne gre pozabiti, da so nezgode na delu najbolj pogoste prav v gradbeništvu zaradi številnih razlogov (tudi zaradi težav uspešnega in stalnega nadzora spoštovanja predpisov) in so zato pozornost usmerili prav na ta sektor in ga dodobra precesali.

SDAG / OKROGLA MIZA

Novi prijemi za špediterje

Predaval bo dr. Franz Dietrich

V konferenčni dvorani goriskega avtoporta bo danes ob 17. uri okrogla miza o nemških izkušnjah pri sodobnem organiziranju in ponujanju špediterjskih storitev. Na srečanju, ki bo gotovo zanimivo za tukajšnje špediterje, bo glavno poročilo imel dr. Franz Dietrich, generalni direktor družbe Experplan iz Münchna in svetovalec združenja ADT (nemška zveza za tehnološke inovacije v podjetjih). Dietrich bo med drugim predstavil izsledke najnovejše raziskave o spremembah, ki so jih v zadnjem času doživeli špediterjske družbe v Nemčiji.

Nocojsnje predavanje sodi v niz seminarov srecanj z naslovom "Podjetniki brez meja", ki

ga prireja družba Seed (pobudnica odprtja goriskega centra BIC - "Business innovation centre") v sodelovanju z družbo SDAG, ki upravlja avtoporto in obmejne naprave.

Prikaz nemških izkušenj bo se posebno zanimiv glede na potrebo po pravočasnem opremljanju in prilagajanju špediterjskih dejavnosti novim tržnim razmeram, ki se bodo neizbežno uveljavile tudi pri nas, ko bo Slovenija vstopila v Evropsko zvezo. Dr. Dietrich, ki dobro pozna tudi razmere v Furlaniji - Julijski krajini bo lahko tukajšnjim špediterjem ponudil nekaj koristnih napotkov za razvoj in posodobitev dejavnosti njihovih podjetij.

Prve prometne preglavice zaradi prenove Ul. Mameli

Kot napovedano so včeraj zaprli za promet ul. Mameli in bližnje križišče na Verdijevem korzu (na sliki - Fotostudio Reportage). Zapora je potrebna zaradi del za obnovo cestnega tlaka, pločnikov in raznih napeljav na tem območju, ki naj bi ga povsem obnovili, tako kot so že pred kratkim Oberdankovo ulico. Dela, ki bodo v naslednji fazi zajela tudi del Korza

in Semenisko ulico, naj bi trajala vsaj štiri mesece, pri čemer bo precej težav za promet tako na Korzu kot na osi Drev. XX. septembra - Travnik. Do konca del so premaknili tudi končna postajališča avtobusnih prog s parkirišča pri glavni postaji na bližnjo ulico Cadorna, kjer so zato med ulicama Boccaccio in S.Chiera odredili prepoved parkiranja zasebnih vozil.

PREUSTROJ ZDRAVSTVENEGA SEKTORJA V DEŽELNI SKUPŠČINI

Protest spremljal začetek debate o spornem zakonu

Demonstranti glasno zahtevali spremembo vladnega predloga

TRST - Več sto demonstrantov, ki so prišli v Trst iz vse dežele, se posebno pa iz Karnije, so bučno »pozdravili« včerajšnji pričetek razprave o preustroju deželne zdravstva. Pred sedanjem deželne sveta na Oberdanovem trgu so se zbrali predstavniki raznih odborov, ki se borijo proti zaprtju manjših bolnišnic, krajevni upravitelji in aktivisti SKP. Manifestacija je potekala brez najmanjšega incidenta, mnogi udeleženci pa so lahko izmenično tudi spremljali razpravo v skupščini, ki se bo nadaljevala danes in se prihodnji teden.

Zakonski osnutek je utemeljil in politično zagovarjal večinski poročevalec Roberto Molinaro (Ljudska stranka). Poudaril je nujnost korenite reforme deželne zdravstvene sistema, zaccensi z revizijo bolnišniške mreže. Treba je stremeti po kvaliteti in ne po kvantiteti zdravstvenih uslug in servisov. Molinaro je prepričan, da zakonski osnutek gre v to smer, ta normativ pa bo treba v kratkem dopolniti oziroma obogatiti z ustanovitvijo deželne zdravstvene agencije, ki bo koordinirala poslovanje obnovljenih krajevnih zdravstvenih enot.

Hude kritike na račun predloga, ki ga je osnovala večinska koalicija, so prišle s strani Stranke komunistične prenov. Roberto Antonaz je rekel, da je osnutek v nasprotju z vsedravnim zdravstvenim zakonom in da Dežela tudi z novim normativom ne bo nicesar prihranila. Prizadej bodo le občani in manjše bolnišnice, ki so jim pristojna telesa doslej nalas zmanjševala javne podpore in jih tako obsodila na propad. SKP je mnenja, da je treba poenotiti medicinski fakulteti v Trstu in v Vidmu.

Svetovalec Demokra-

tične stranke levice Giorgio Mattassi je izrazil željo in upanje, da bo novi zakon odraz celotne skupščine in ne samo njenega večinskega dela. Položaj zdravstva se iz dneva v dan slabša, tako da je reforma res nujno potrebna. Ukrepi morajo biti jasni, učinkoviti in pravični ter se ne smejo zgledovati po načelih, ki jih je hotela uveljaviti Berlusconijska vlada. Zakonski osnutek, ki ga je odobrila pristojna svetovalska komisija, bo treba zato po Mattassijevem mnenju še izpopolniti s prispevki vseh strank.

Manjšinski politični poročili sta prebrala tudi misovec Giancarlo Casula in socialist Ferruccio Saro.

Včerajšnja protestna manifestacija pred sedežem deželne skupščine (Foto KROMA)

NA SREČANJU ZDRAVSTVENIH OPERATERJEV NA MINISTRSTVU

Določili točne kriterije za plačevanje ticketa na zdravila, preglede in izvide

RIM - Predstavniki ministrstva za zdravstvo, deželnih uprav, družinskih zdravnikov in lekarinarjev so na skupnem sestanku proučili tisti del finančnega zakona, ki opredeljuje zdravstveno oskrbo v letu 1995 in so s posredovali nekatera tolmačenja oziroma pojasnila v zvezi z oprostitvijo plačevanja ticketa pri nakupu zdravil, za specialistične preglede in diagnosticne izvide. Zakonska določila so bila prepslošna in zato nejasna, tako da so morali točno opredeliti nekatere bistvene postavke glede kroga upravičencev.

Samoprispevka niso dolžni plačati (razen fiksnega prispevka na recept in celotnega stroška za zdravila, ki so uvrščena v razred C) otroci do 6. leta in osebe, ki so dopolnile 65. leto, vendar pod pogojem, da ni skupni dohodek vseh članov družinske skupnosti bil v letu 1994 višji od 70 milijonov lir. V družinsko skupnost se pristevajo osebe, za katere je davčni zavezanec imel na dan 31.

decembra 1994 pravico do davčnega odbitka kot enote v breme. Do maja, ko bo treba predložiti davčno prijavo za dohodke iz leta 1994, bo skupni dohodek imel le značaj domneve in pri določanju le-tega moramo odšteti odbitne stroške in pa obvezne socialne dajatve, ki bremenijo posameznika. Med skupne dohodke izrecno ne pristevamo tistih, ki so podvrženi ločeni obdavčitvi, kot so odpravnina, različni pokojninski zaostanki in podobni prejemki. Upravičenci bodo sami potrdili, da niso dolžni plačati ticketa, s podpisom zadavne izjave, ki jo bodo v lekarni oziroma v zdravstveni strukturi natisnili z zigom na hrbtno stran recepta.

Ticketa ne bodo plačali državljani, ki prejemajo nimalno pokojnino, socialno pokojnino ali pa so brezposelni. Ta pravica je zgolj osebnega značaja in je ni mogoče raztegniti na ostale člane družinske skupnosti. Status brezposelne osebe ima državljan, ki je dopolnil 14.

leto starosti in je bil že kdaj (karkoli) zaposlen, tako da je vpisan v posebne sezname brezposelnih, ki iščejo zaposlitev. Oprostitev ticketa pa se ne tiče oseb, ki komaj iščejo svojo prvo zaposlitev in zato jim ni priznan status brezposelnih delavcev. Samoprispevka ne plačajo niti uživalci socialne pokojnine, katerim bodo izstavili posebne izkaznice, dokler jih je bo KZE natisnila, pa bodo morali podpisati izjavo na hrbtni strani recepta.

Le fiksni prispevek na recept bodo plačali tudi pacienti z rakastim obolenjem in bolniki, ki čakajo na presaditev organov. Nosečnicam bodo opravili brezplačno enkrat mesečno analizo urina in dve ekografiji v devetih mesecih. Do 18. leta mora zdravnik svojemu varovancu brezplačno izdati potrdilo, da lahko opravlja tekmovalno športno dejavnost. Isto velja tudi za cepljenje med nosečnostjo oziroma za širše akcije preventivnega cepljenja za zaščito zdravja. (B)

SKLAD MITJA ČUK

Vzgoja zahteva doslednost

JELKA CVELBAR

V teh se sveže novih dneh leta 1995 ob pregledu opravljenega dela in prihodnjem načrtovanju prvi program nemške televizije s poudarkom informira gledalce, da so vse televizijske oddaje, ki jih oddaja v pasu za otroke, nadzorovane brez nasilja. Ne vem, če bi se prav tako iskreno lahko pohvalila s tem v zvezi italijanska televizija: od javne do zasebnih. Vse preveč nasilja gledamo, gledajo ga predvsem nasi otroci: resničnega, domišljjskega in fiktivno-realnega.

Otroci potrebujejo ljubezen in razumevanje ter starševsko potrpežljivost. Toda hkrati potrebujejo vzgojo take vrste, ki jim bo jasno pokazala, kaj smejo in česa ne smejo početi.

Ze zadnjič smo povedali: ce dveletni otrok grize, kar mu pride pod zobe (od sovrstnika, do macke in mame), ce nemirni tiletnik ne uboga, tudi ce ga v obupanosti stresejo, ce ima stanovanje, za tem, ko je v njim preživel dan stireletnik, videz havajske vasi po orkanu, potem pomeni, da so nekateri otroci se vse prevec agresivni in problematitni.

Po tem, kar slišimo na roditeljskih sestankih in beremo v posebnih rubrikah vzgojnih revij, bi dejali, da je takih otrok vse vec.

Nedvomno botruje temu fenomenu vrsta vzrokov. Spremembe v načinu življenja pomenijo ugodna tla za nastajanje novih problemov, spričo dejstva, da mnoge nove navade zatirajo ustaljena pravila. Toda v kakršnikoli situaciji živimo, je za to, da bo pozitivna vzgoja učinkovita, najbolj pomembna starševska doslednost v izvajanju.

Doslednost v vzgoji je sicer zelo težavna naloga, predvsem danes, ko so matere, ki so bile po definiciji nekoč stalne prebivalke doma, ce ze ne angeli domacega ognjiska, preobremenjene in prevec zaposlene, da o očetih ne govorimo. Ti se po eni strani pritožujejo, da nimajo dovolj besede pri vzgoji otroka, po drugi pa so večinoma vedno zasedeni s čim drugim, ko gre za reševanje šolskih problemov, obiskovanje govorilnih ur in roditeljskih sestankov ter podobnega.

Vzgoja zahteva velik del cloveka, posebej v dobi, v kateri živimo in v kateri vpliva na naše življenje cela vrsta zunanjih dejavnikov, ki jih ne moremo vedno optimalno nadzorovati. Zato ni nič čudnega, ce začnejo mnogi starši zagovarjati (zdi se, da predvsem po liniji najmanjšega odpora) stališče: otrok se bo razvijal sam od sebe, čim manj posegov v vzgojo, pa bo vse dobro. Kasneje se zavedo svoje napake, ko pride do problemov - to je največkrat takrat, ko je že prepozno.

Pri vzgoji gre predvsem za to, da otroka ljubimo, da smo z njim potrpežljivi in da mu jasno povemo, kaj sme in česa ne sme. Nekaj jasno povedati otroku, pa ne pomeni le otroku nekaj povedati dovolj naglas; pomeni prepričati se, da je navodilo pravilno razumel. Predvsem pa se moramo odrasli tako obnašati, da bo otrok natančno vedel, kako naj se ravna. Zelo težko bo razumel, kako naj ravna, ce se bomo v enaki situaciji odrasli enkrat obnašali tako, drugič drugače.

Nima smisla, da bi se odrasli na otroka jezili, ker ni storil neke stvari tako, kakor so mu ukazali. Kajti ce nismo preverili, ali je bil ukaz pravilno sprejet, potem je kakor ce bi se jezili nad vozilom, ker noče speljati, sami pa smo pozabili preveriti, ce smo postavili ročko v prestavo. V takem primeru se lahko jezimo le na samega sebe. Predvsem zaradi tega, ker s takimi navodili, ki jih ni razumel, ni mogel otrok ravnati tako, kakor smo mi želeli. Mi pa smo ga za nameček se okregali. To pa pomeni, da smo zgradili novo komunikacijsko oviro med seboj in njim. Posebno huda je ovira za otroka. Ta nič več ne ve, kaj je zgoraj, kaj spodaj, kje je leva in kje desna stran: skratka izgubi orientacijo. Nič več ne ve, kaj je prav in kaj ni.

Nekateri otroci se zaradi tega potegnejo vase, drugi pa reagirajo na glas. Velikokrat zelo napadalno. Napaka v vzgoji torej sproži lahko nasilje.

Sožitje z otrokom bo veliko pozitivnejše, ce ga bo naša jasna beseda znala usmerjati. Postal bo samostojen in gotov. Ta jasnost početja, oziroma besede staršev je zelo pomembna od vsega začetka: od prvih mesecev življenja novorojenega otroka.

Cim manjši je otrok, tem bolj potrebuje urejenost. Kasneje se sicer počasi privaja tudi na stvari, ki se ne dogajajo po ustaljenih normah. Po drugem letu starosti v otroku narašča sposobnost razlikovati stvari, ki se dogajajo redno od onih, ki nastajajo izredno. Tako jih te ne mečejo več iz tira. Vselej pa je potreben občutka, da ga starši upostevajo. Ce si bo od zibke dalje ustvaril prepričanje, da se nikoli nihče ne oglasi na njegov jok, potem gotovo ne bo tako občutje pripomoglo k boljsemu počutju s starši.

Najslabše pa je za otroka, ce se starši enkrat odzivajo na njegov klic, drugič ga ne, torej ce gre za nedoslednost v njihovem obnašanju. Takrat otrok res ne nič več ve, pri čem je in ne ve, kako bi se obnašal. Prav tako nerazumljivo in osupljivo pa je za otroka, ce se zvečer nasmejani oče prijazno igra z njim, drugo dne pa oče ga ves jezen komaj pozdravi.

Res je sicer, da ne moremo biti starši vedno optimalno razpoloženi do svojih otrok, toda lahko smo nekoliko bolj pozorni na to, kako se obnašamo. Ali smo dosledni ali ne, to preverjanje bi bilo vsekakor potrebno, kljub prezaposlenosti in preobremenjenosti.

»Naše stezice« tokrat o krizi pri Glasbeni matici in sploh o kulturnem podnebjju v zamejstvu

TRST - Kot da bi voscila in zelje ob novem letu nič ne za- legla; dedišcina kriz iz prejšnjega (in prejšnjih) leta se je preselila tudi v novo obdobje. Vprašanje obstoja nekaterih temeljnih kulturnih ustanov slovenske narodnostne skupnosti v Italiji je se veliko bolj zaostreno, čeprav Slovenci v zamejstvu ne kažejo pretirane občutljivosti do tega, kot da bi se naučili soživeti s trajnim tarnanjem in ogroženostjo. Mrk sprejemajo bolj ali manj ravnodušno, tu pa tam se pokaže resolucija ali formalen papirnat protest, katerega večjega demonstrativnega upiranja zoper ginevanje pa ni. Najbrž niti voda v grlu ni več dovolj, da bi

zavest premaknila s področja brezplodnih razprav v aktivnost na vseh področjih, ki bi tudi širšo javnost obvezala na iskanje rešitev ali vsaj glasno opozorila na neizpolnjene obljube: sredstva za preživetje. V tem vrtincu se je spet znašla Glasbena matica, ki tvega zaprtje, čeprav je njeno delovanje razvejano in sega od Kanalske doline do trzask pokrajine. Kje so vzroki za zaskrbljenost in kateri je dejanski položaj te pomembne ustanove?

Na to bo skušala odgovoriti, predvsem pa opozoriti nedeljska oddaja slovenskega sporeda koprke televizije Kam vodijo naše stezice, ki je začela tretje leto svojega udejanjanja.

Ceprav oddaja v nekaterih zamejskih medijih iz razumljivih vzrokov nima ustreznega odmeva, je pa pri ljudeh v zamejstvu pa tudi v Sloveniji zelo priljubljena in gledana, bodo Stezice tudi letos nadaljevale svojo informativno vlogo med tisoči gledalcev. Marij Cuk, ki si oddaje vsebinsko zamisla in jih vodi, je v koprski studio povabil predstavnike Glasbene matice Adrijana Semna, Bogdana Kralja, Stojana Kureta in zastopnika profsorskega zbora. Z njim bo spregovoril o krizi pri Glasbeni matici, pa tudi širše o kulturnem podnebjju v zamejstvu. Oddajo bo kot obicajno ponovila tudi TV Slovenija prihodnji petek ob 15.50

na svojem prvem sporedu.

Po tem poglavju bo januarja se nekaj zanimivih priloznosti, ki bodo pritegnile gledalce k televizijskim zaslonom. »Kam vodijo naše stezice« se bo zaustavila, oddaja namrec, se ob nekaterih predstavitvah in aktualnih tematikah. Marij Cuk bo s svojimi gosti posredoval informacijo o letošnji zbirki goriske Mohorjeve družbe s posebnim poudarkom na Primorskem biografskem leksikonu, kot tudi o pomenu in vsebini Osvobodilnega boja na Primorskem, saj so se o tem v zadnjem času razplamtele mnoge polemike, ki zgodovino in dogajanje v njej obracajo na glavo.

RIM / Z ZASEDANJA GLAVNEGA ODBORA ZVEZE INDUSTRIJCEV

Confindustria poziva politike k takojšnjemu izhodu iz krize

Nesoglasja med Abetejem in Romitijem niso bistvena

RIM - Zveza zasebnih industrijcev poziva vse politične sile, naj hitro in konkretno ukrepajo za premostitev politične krize, ki je po njenem mnenju že predolga in samo se otežuje sanacijo javnih fi-

nanc. To je srž povedanega na včerajšnjem zasedanju Confindustriinega vodilnega odbora, kjer pa je odjeknila tudi predvčerajšnja novinarska vest, da se predsednik industrijcev Luigi Abete in poverjeni uprav-

nik Fiata Cesare Romiti ne razumeta.

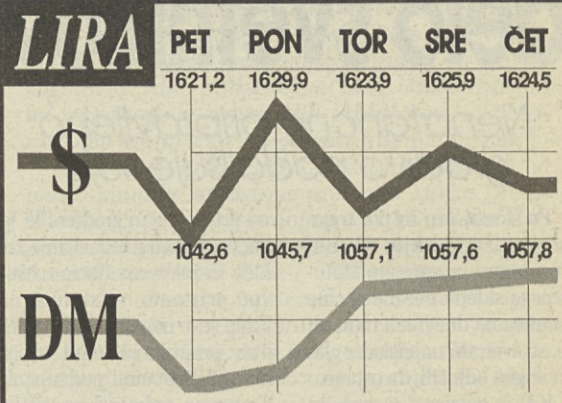
Vodstvo turinskega avtomobilskega kolosa se je postavilo na stališče, da se Confindustria ne sme vmesavati v politiko, Abete pa je mnenja, da zavze-manje za čimprejšnjo razrešitev politične krize ni vmesavanje v politiko, temveč nuja, ki jo narekuje danost. Sicer pa je predsednik Confindustrie izrecno poudaril, da je ta organizacija apolitična in avtonomna, zato se ni treba Romitiju nicesar bati. »Med menoj in Romitijem ni nobenega nesoglasja, pač pa lahko obstajajo določene razlike pri opredeljevanju prednostnih problemov,« je poudaril Abete in posredno obžaloval okolščino, da se Romiti ni udeležil tega zase-

danja. Predsednik industrijcev je tudi zatrdil, da nikakor ne namerava skrajšati svojega stiroletnega mandata, kakor bi radi videli nekateri. Predsednik mlade generacije industrijcev Alessandro Riello je pribil, da so bile novinarske vesti o nasprotjih med Abetejem in Romitijem povsem neutemeljene in da je treba njune tu pa tam različne poglede pripisati zgolj »dialektičnemu soočenju«.

Luigi Abete je tudi pokomental nedavne izjave guvernerja Banke Italije Antonia Fazio, ki jih je marsikdo razumel kot napoved vno-vičnega povišanja eskomptne mere. Povišanje bi bilo po Abetejevem mnenju prenačljeno, kajti zdaj je treba predvsem stabilizirati liro, ki je podvrednotena.

Banke višajo obresti zelo počasi

RIM - Italijanske banke so začele v prvih dneh novega leta višati obresti, vendar na neusklajen in skorajda sramežljiv način. Poviski gredo v povprečju od polovice pa večjemu do enega odstotka, najbolj pogumna pa je sicijska denarna ustanova Banco di Sicilia, ki je obrestne mere v glavnem zvišala za en odstotek, medtem ko jih je, denimo, Ljudska banka za Emilijo-Romagno navila na razčlenjen način, to je za 0,50 oziroma za 0,75 in za 1 odstotek.

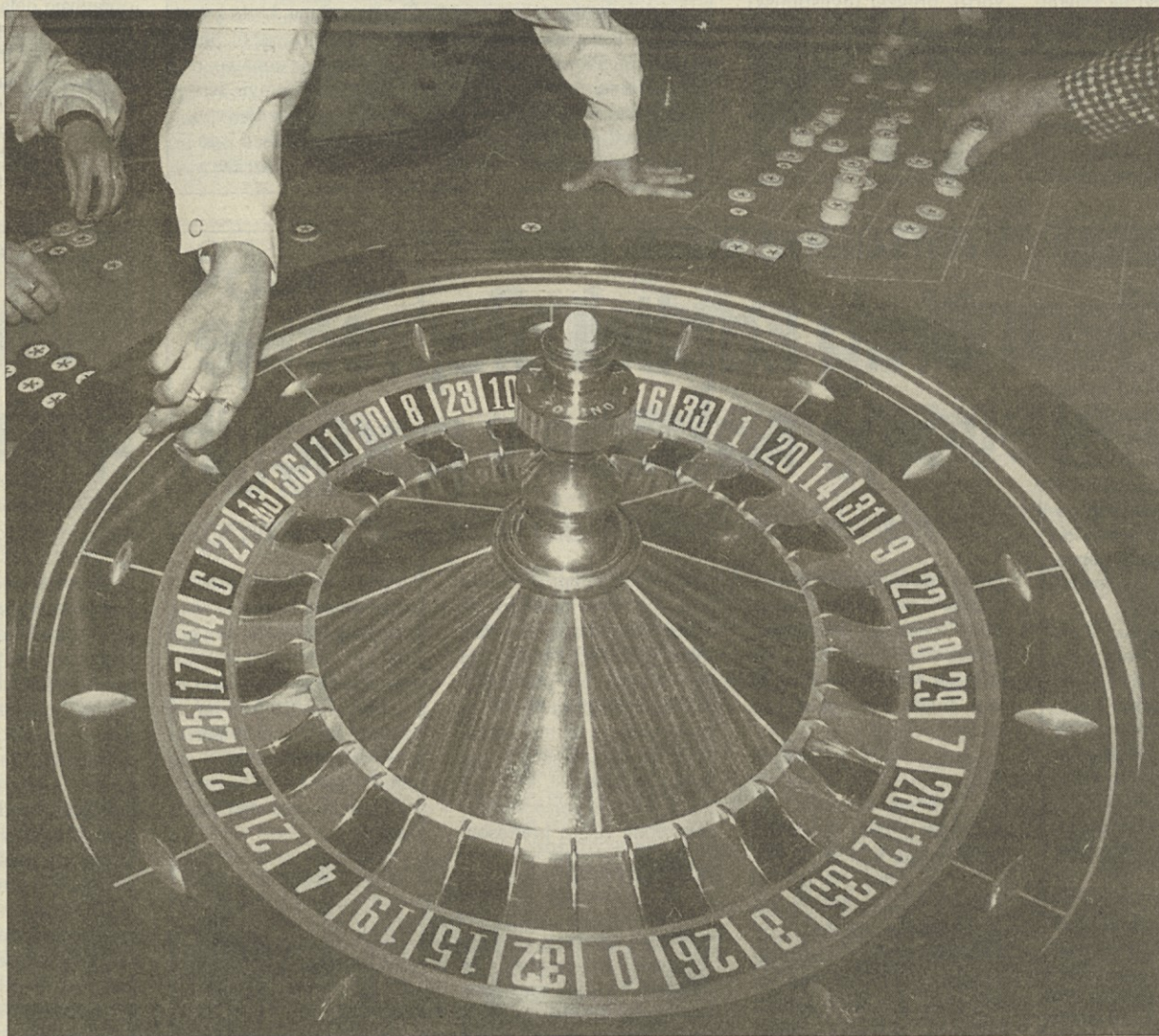
Še en črn dan za italijansko liro

RIM - Tudi včerajšnji dan je bil zelo težak za italijansko liro in za borzo. Marka je ob 18. uri dosegla rekordno vrednost 1064,5 lire, skoraj 9 lir več kot je bila vredna ob fiksingu. Padec vrednosti italijanske devize je odvisev seveda od negotovosti, ki vlada na političnem prizorišču, predvsem o kar se da negotovi rešitvi vladne krize. Na rešitev slednje so čakali tudi na milanski borzi, kjer je sicer indeks Mibtel rahlo poskočil in se povisal za 0,02 odstotka. Okrepile so se Fiatove delnice, medtem ko je vrednost delnic denarnih zavodov ostala v bistvu nespremenjena.

TUDI V ITALIJANSKIH IGRALNICAH

Ameriška oblika igre na srečo izpodriva tradicionalno francosko

MARKO WALTRITSCH

GORICA - V zadnjih nekaj letih se v Italiji veliko govori in piše o odpiranju novih igralnic. Zakonskih predlogov je bilo kar nekaj, svojega je bila svojčas izdelala tudi rimska vlada, v sedanji zakonodajni dobi pa je bilo predloženo kar 18 zakonskih osnutkov. Vozili so jih razni parlamentarci, vsakdo seveda v prvi vrsti upostevajoc zahteve in potrebe svojega okolja. Ne ve se, kako bodo koncali stari predlogi, po katerih bi bi bila lahko v vsaki deželi samo ena igralnica, da ta ne bi smela biti v glavnih mestih dežel oziroma pokrajin in da bi med njimi morala biti določena razdalja. V deželi Veneto je npr. ze igralnica v Benetkah, kljub temu pa se zanj potegujejo tudi v Abanu. Kje bo, ce sploh bo, igralnica v nasi deželi, je se vprašanje. Bodo Trst, Devin, Gradez, Gorica in Lignano prisli do svojega?

V pričakovanju odgovorov na ta vprašanja pa v starih italijanskih igralnicah poslujejo popolnoma normalno. Benetke, Saint Vincent, Campione in Sanremo so na okopih ze precej casa. Casinò v Sanremu praznuje te dni 90-letnico delovanja. Igralnico so 12. januarja 1905 odprli v takrat posebej zanj zgrajeni palaci za potrebe redkih, a petičnih turistov, ki so prihajali v ta kraj na »Rivieri di Ponente« v Liguriji. Drugi petičnezi so se podajali v kraje ob francoski Azurni obali in ponocevali v igralnicah v Montecarlo, Nici in Cannesu.

Italijanski privrženci hazardnih iger naredijo tudi po več sto kilometrov, da bi prisli do igralnic na Azurni obali, v Sloveniji, v Saint Vincentu in Sanremu. Lahko je ugovoriti, od kod prihajajo obiskovalci igralnic v Novi Gorici ali Portorožu, saj je dovolj pokukati na parkirišča pred njimi in si ogledati registrske tablice. V Saint Vincent prihajajo klienti predvsem iz Turina in Mila-

na ter drugih bogatih mest Piemonta in Lombardije. Tudi v Sanremu prihajajo gostje iz severnoitalijanskih dežel. Na zadnje Silvestrovo so tja iz Faenze, nedaleč od Riminija, pripotovali kar z izrednim vlakom.

300 oseb je na svojstven način preživel silvestrsko noč: ob 20. uri so odpotovali iz Faenze, novemu letu so nazdravili na vlaku, ob 3. uri so prispeli v Sanremo in jo s postaje brz mahnili v casinò, da bi se poza-

bavali okrog igralnih miz in avtomatov. Tudi na tak način je mogoče preživeti najdaljšo noč v letu v Sanremu pa so samo okrog igralnih miz nasteli stiri tisoč nepopoljsljvih lovcev na srečo.

Lani so v igralnici v Sanremu iztržili nekaj cez 104 milijarde lir, kar je precej vec od 90 milijard v letu prej. Pravijo, da gre zasluge za uspeh pripisati komisarski upravi, ki je lani uvedla televizijske kamere, s katerimi nadzorujejo tako kliente kot kupceje. S tem so onemogocili ali zatrli marsikateri trik. Državni komisar upravlja igralnico v Sanremu ze nekaj let, in sicer od odkritja nekaterih nepravilnosti med uslužbenci in upravitelji, pa tudi na županstvu, kjer bi bili morali nadzorovati poslovanje casinòja. Zaradi skandalov okrog igralnice so demokristjani izgubili upravo občine in seveda tudi igralnice. Komisar se bo v kratkem poslovil, saj je ze razpisana dražba za nov zakup upravljanja, na katero so bila prvič povabljeni tudi tuja podjetja.

Dvakrat toliko denarja kot v Sanremu so igralci lani pustili v Saint Vincentu. Vnovčili so 227 milijard, 10 več kot predlani. Podobno kot v Sanremu, prihaja tudi tam ze vec kot polovica vsega iztržka od igralnih avtomatov. Ameriski način zabave tudi v Italiji izpodriva francoskega, kar dokazujejo tudi rezultati igralnic v Novi Gorici, kjer se morajo prav avtomatom zahvaliti za izreden obisk, ki številčno pogosto prekasa tistega v castiljskih in bolj renomiranih igralnicah v Italiji. V korist slovenskih igralnic so tudi podatki o dobitkih. V Saint Vincentu je bil izreden dogodek ta, da je na letošnji novoletni dan neka igralnica na avtomatu priigrala 150 milijonov lir. V Sanremu je slot-machine 27. avgusta lani srečnemu igralcu podarila »le« 59 milijonov lir, na ruleti pa je 21. avgusta srečnez zadel 250 milijonov lir. To je bil največji dobitek. Sicer pa v Sanremu ni vsak dan praznik: 4. novembra lani so npr. imeli le 286 klientov, na Silvestrovo pa so jih uspeli privabiti več kot stiri tisoč.

MARIBOR / MESTNI SVET

»Učinkovito« delo svetnikov

Nenatančno pripravljeno
gradivo podaljšuje seje

Po skoraj uro in pol trajajočem prerakanju, ali naj obravnava in sprejem statutarnega sklepa mestne občine ostaneta na dnevnem redu ali ne, so svetniki naposled z glasovanjem odločili, da ostane.

Kot je zatrjeval župan, bi umik pomenil zaključek seje, saj ne bi bilo pravne osnove za njeno nadaljevanje oziroma za izvolitev podžupanov in imenovanja ostalih organov in posameznikov po predlaganem dnevnem redu. Hkrati je tudi opozoril na resnost in odgovornost svetnikov, ki so osnutek statutarnega sklepa sprejeli že 23. decembra lani, pa do seje niso dali pisnih pripomb, tako da ni bilo zadržkov za pripravo čistopisa le-tega. Po začetku razprave o statutar-nem sklepu pa so svetniki DeSUS ugotovili, da obstajata dve različici omenjenega sklepa in opozorili na pomanjklji-

vo pripravljeno gradivo, ki je bodoci temelj uveljavljanja zahtev in interesov občine. Največ pripomb na statutarni sklep se je nanašalo na razmejitve pristojnosti med županom in bodočimi podžupani. Temu so nekateri svetniki ugovarjali, saj so menili, da Maribor ne potrebuje treh podžupanov. Župan Alojz Krizman je te pripombe argumentirano zavrnil, saj meni, da je poleg dveh podžupanov za splošne zadeve in družbene dejavnosti potreben se podžupan za področje komunale, prostora, okolja in prometa, ki bo imel tudi pregled nad celotnim premoženjem Maribora. Po dveh urah razprave o statutar-nem sklepu so svetniki razpravo prekinili, tako da se bo nadaljevala 19. februarja. Za generalnega tajnika mestnega sveta so imenovali Alojza Kovacica. **Martina Pavsic**

IDRIJA / NOVOSTI OBRTNEGA ZAKONA

Pravočasna registracija obrti

Kršitelje čaka milijon tolarjev kazni in zaplemba blaga

Tako kot drugod po Sloveniji se tudi idrijska obrtna zbornica te dni ukvarja s številnimi vprašanji, ki jih je uveljavil avgusta lani sprejeti obrtni zakon. Poleg drugih novosti so z novim letom pod okrilje obrtnih zbornic presla pooblastila za vodenje registra ter izdajo in odvzem obrtnih dovoljenj.

V ta register pa po novem sodijo tudi podjetniki, ki opravljajo eno izmed obrtnih dejavnosti z liste A in B, ne glede na to, če so registrirani kot družbe z omejeno odgovornostjo (d.o.o.), družbe z neomejeno odgovornostjo ali delniške družbe. Na listo A (obrti) spada 185 dejavnosti, na listo B (podobne dejavnosti) pa se več kot 350 dejavnosti, ki po novem sodijo v register obrtne zbornice, vendar njihove podatke vodi Gospodarska zbornica Slovenije. Po predvidevanjih predsednika idrijske obrtne zbornice Iva Vencija, naj bi se spisek njihovih članov v prihodnje

znanto razširil, saj je v idrijski občini registriranih skoraj 300 malih podjetnikov, deluje pa jih okoli 200. Po sedanjih evidencah je v idrijsko obrtno zbornico sedaj vključenih 573 obrtnikov, ki zaposlujejo se okoli 300 delavcev. Novi zakon pa nekatere dosedanje dejavnosti izločuje iz registra obrtne zbornice (naprimer trgovce), ceprav lahko se naprej ostanejo njihovi člani. Največ težav bodo po Vencijevih besedah imeli podjetniki, ki svoje dejavnosti v 6-mesečnem roku od sprejema zakona (avgust 1994) ne bodo registrirali v okviru obrtne zbornice. Zakon za

kršitelje v 43. členu namreč določa tudi do milijon tolarjev kazni in odvzem blaga ter delovnih naprav.

Zato so vsem idrijskim podjetnikom te dni poslali posebno anketo in obvestilo, s katerim jih opozarjajo na pravočasno registracijo svoje dejavnosti in pridobitev obrtne dovoljenja v skladu z novim obrtnim zakonom.

Velik del krivde za prepočasno uveljavljanje nove obrtne zakonodaje in zmedo pri zasebnikih pa nosijo tudi državne službe in vlada, ki je sele koncem lanskega leta pripravila register obrtnih dejavnosti, prav tako pa kasnijo tudi drugi izvedbeni akti in pravilniki. Druga pomanjkljivost pa se kaže v dvojni institucionalni organiziranosti Gospodarske in Obrtne zbornice.

NOVICE S PRIMORSKE

Predavanje o raku

NOVA GORICA - Sinoci je bilo v konferenčni dvorani Obrtnega doma zanimivo predavanje o preventivi, zgodnji diagnozi in novostih pri odkrivanju najbolj razširjenih oblik raka. Predavanje, ki sodi v okvir pohoda z baklami, ki bo potekal v nedeljo, 22. januarja po mestni ulicih Gorice in Nove Gorice, so imeli strokovnjaki iz onkoloških centrov v Avianu (Italija) in ljubljanskega Onkološkega instituta. Novogoriški strokovnjaki so govorili o izkusnjah, ki so jih dobili z uporabo mamografa, torej odkrivanja zgodnjih rakavih faz na dojkah.

Hotel Alp je zaprt

BOVEC - Malo čudno je slišati, a je vendarle res: bovski hotel Alp so zaradi pomanjkanja gostov prejšnji teden zaprli, osebe pa uživajo dneve letnega dopusta. Tako so storili zato, ker zaradi pomanjkanja snega (na visokogorskem smučišču na Kaninu ga je komaj od 20 do 50 centimetrov - zdaleč premalo za ugodno smuko) nimajo gostov. Vsi gostje, kar jih imajo v tem trenutku (okoli 200 Slovencev, Nemcev, Italijanov in nekaj Ukrajincev), so nastanjeni v prenovljenem hotelu Kanin.

Bolnišnica delala proti predpisom

SEZANA - S koncem lanskega leta se je sezanski bolnišnici dr. Ivana Regenta iztekla pogodba, ki je bila sklenjena med to zdravstveno ustanovo in ZZSZ. Včeraj smo od direktorja bolnišnice dr. Muha Mesica izvedeli, da so vendarle podpisali aneks k že pretečeni pogodbi, ki podaljšuje pogodbene obveznosti obeh partnerjev do 1. julija 1995. Dejansko pa je ta zdravstvena ustanova delala takorekoč »na črno« vsaj v prvem tednu letosnjega leta. Zakaj in po čigavi krivdi, nam ni uspelo izvedeti. Sezancani, pacienti, predvsem pa osebje, zaposleno v tej ustanovi, se bojijo, da je »zadaj« se en poskus odprave te bolnišnice (oziroma nekaterih oddelkov), ali vsaj večjega števila delovnih mest in bolniških postelj.

Novice zbral Vojko Cuder

PORTOROŽ / HOTELI

Lastninjenje hotelov Metropol

Program bo objavljen po prejemu soglasja, certifikate pa že zbirajo

Koncem lanskega decembra je Agenciji za prestrukturiranje poslalo svoj program lastninjenja tudi podjetje Metropol hoteli Portorož. Po programu bo lastninjenje potekalo s povezovanjem metod, ki jih predvideva zakon, pred lastninjenjem pa bodo izvedli organizacijsko in lastniško prestrukturiranje podjetja.

Večji del družbenega kapitala, ki je sedaj v lasti holdinga, bodo prenesli na hčerinsko podjetje Grand hotel Metropol. Tako bo holding Metropol hoteli Portorož imel v lasti poleg lastne stavbe in opreme še 12 odstotkov družbe Grand hotel Metropol, ter 100 odstotkov družb Hotel Roza in Camp Lucija, v skupni vrednosti 734,6 milijona tolarjev. Podjetje Grand hotel Metropol pa bo imelo poleg lastne stavbe in opreme v

100-odstotni lasti se hotele Vesna, Lucija in Barbara ter Restavracijo Lucija in Taverno Lucija, v skupni vrednosti skoraj 2,2 milijarde tolarjev.

Lastninjenje holdinga bo potekalo s prenosom 40 odstotkov vrednosti na sklade, 20 odstotkov bo namenjeno za certifikate, 40 odstotkov pa bo lastninjeno z notranjim odkupom. Družba Grand hotel Metropol pa bo lastnila 88 odstotkov svoje vrednosti (12 odstotkov je po prestrukturiranju last holdinga), tako, da bo 552,8 odstotka vrednosti ponujeno v javni prodaji.

Ceprav program lastninjenja se ni potrjen, so v Metropolu že pričeli z zbiranjem certifikatov v hrambo. Kdor želi postati solastnik Metropol, lahko vsak delovni dan prinese svoj certifikat na sedež družbe v Portorožu. Če bodo zbrali preveč certifikatov, bo viske, kot so se dogovorili, prevzel investicijski sklad. V Metropolu pravijo, da želijo za bodoče lastnike pridobiti predvsem zaposlene, bivše zaposlene ter upokojece in domaćine, ki želijo prispevati k razvoju portoroškega turizma. **Boris Vuk**

Direktor pripravlja pisni odgovor

Stavka v Pionirjevi delniški družbi Program lesnih izdelkov (PLI) se vedno traja, saj 62 zaposlenih se vedno kljub zagotovitvi, ni prejelo oktobrskih in novembrskih plač, obljubljenega drugega in tretjega dela regresa, kakor tudi ne odločitve glede nadaljnje usode podjetja.

Stavkajoči ugotavljajo, da jih delodajalec ignorira, saj drugače ne morejo razumeti, da v času od začetka stavke ni prišlo do pogajanj za uresničitev stavkovnih zahtev in je po njihovem prepričanju zaradi tega kršena tudi določba 4. člena Zakona o stavki. Stavkajoči so zato včeraj v pisni obliki odločno zahtevali takojšnjo zagotovitev materialne in socialne varnosti, če ne gre drugače, naj bi delodajalec poskrbel, da bi delavci to prejeli vsaj od Zavoda za zaposlovanje. V kolikor ne bo delodajalec takoj sprejel njihovih zahtev, bodo prisiljeni ukrepati drugače. Včeraj do 14. ure naj bi jim gen. dir. Pionirja Jože Peterlin odgovoril na zahteve, o katerih so obvestili tudi varuha človekovih pravic Ivana Bizjaka. Kot nam je uspelo izvedeti, je Jože Peterlin pripravil pisni odgovor na zahteve stavkajočih, s katerimi naj bi se ti seznanili danes. **Jože Žura**

NOTRANJSKO-KRAŠKE OBČINE / GOSPODARSTVO

Drag kapital preprečuje večje naložbe v podjetjih

Premajhen uvoz in premalo storitvenih dejavnosti

Notranjsko-kraško gospodarstvo je tudi lansko leto navidezno uspešno prebrodilo, izjema so le cerkniški Brest in nekaj manjših podjetij, ki so se znasla v stecaju ali prisilni poravnavi.

Marjan Tiselj, predsednik območne gospodarske zbornice s sedežem v Postojni, (ki po novem pokriva občine Postojna, Pivka, Il. Bistrica, Pivka, Cerkljica in Loska dolina) ugotavlja, da sta glavni značilnosti oziroma težavi notranjsko-kraškega gospodarstva nizke deleži storitvenih dejavnosti in premajhen uvoz, ki je od izvoza kar za enkrat manjši. Proizvodna usmerjenost gospodarstva je značilna tudi za zasebnike, ki sicer uspešno poslujejo in imajo dobre programe, žal pa jim večje naložbe preprečuje izredno drag kapital. Tako je že opaziti, da se delež podjetništva v sku-

pnem družbenem produktu ne povečuje več tako hitro kot nekoč. Poleg drugega kapitala ostaja problem notranjskega podjetništva tudi pomanjkanje ustreznih prostorov. Družbena podjetja na tem območju spremlja tudi sorazmerno visoka zadolženost, ki pa razen v cerkniškem Brestu ni povzročila večjih pretresov.

Najuspešnejša družbena podjetja in obenem največji izvozniki ostajajo Kovinoplastika Loz, Liv Postojna, Javor Pivka, Lesonit Ilirska Bistrica, Boliuretani-Plama Podgrad. Med zasebniki pa se vse bolj uveljavljajo firme: Elgoline in Peter Hribar iz cerkniške občine, Kovinoplastika in Profiles (Razdrto), Deles (Prestranek), Intertimber (Kal) ter Kauc in Irbis iz Bistrske občine.

Tudi nekaj Brestovih hčerinskih podjetij je krizo ob stecajnih postopkih že prebrodilo in zdaj uspešno delajo naprej.

Ceprav celovitih podatkov za lansko leto območna zbornica se nima, pa delni rezultati kažejo, da je bila industrijska rast v notranjsko-kraških občinah nekoliko pod slovenskim povprečjem. Na tem področju je daleč pred drugimi občinami ilirskobistrska, kjer je proizvodnja (in tudi izvoz) zrastle za približno 20 odstotkov. Blizina hrvaske meje očitno dobro vpliva na razvoj podjetništva, ugotavlja Marjan Tiselj.

Da je tukajšnje gospodarstvo minulo leto prezivel mirno, kažejo tudi številke o stopnji brezposelnosti. Ta je bila v povprečju nižja od slovenske in je znašala okoli 11 odstotkov.

Mateja Godejsa

MARIBOR / UNIVERZA

Gradnja Univerzitetnega športnega centra se bliža koncu

Univerzitetni športni center, ki ga gradijo pri študentskih domovih na Koroski cesti, je rektor Univerze v Mariboru dr. Ludvik Toplak včeraj razkazal Niku Zibretu, svetovalcu za investicije v ministrstvu za solstvo in sport.

Univerzitetni športni center so začeli graditi konec leta 1992, dela pa naj bi zaključili aprila letos. Tacas opravljajo dela na komunalnih priključkih (elektrika, telefon, KTV in računalniški priključek) in na dovozni cesti. V samem objektu pa končujejo gradbena dela, akustični strop in razvod električnih in strojnih instalacij. Končujejo tudi s slikopleskarskimi deli in polaganjem ustreznih podov.

Izvajalec del je EEK Videm, finančno Ministrstvo za solstvo in sport, Univerza v Mariboru pa ima vlogo nadzora in investitorja. Ob ugodnih vremenskih razmerah v marcu pričakujejo da bodo vsa dela zaključili do aprila. V tem zimskem času je namreč prišlo do manjšega zastoja pri dokončanju fasade in dokončni ureditvi okolja. Katedra za sport na Univerzi v Mariboru je tudi že sklenila pogodbo v zvezi z nakupom potrebnih športnih opreme.

Janko Struc

GLOSA

Podrobnosti

V času po novem letu domače casopise polnijo poročila dopisnikov o težavah novih občinskih oblasti zaradi nedorečenosti lokalne samouprave, jadikovanja novih županov ob nejasnostih okoli njihovih pristojnosti in obupanosti klici na pomoč majhnih, novih občin, ki niti prostora za svojega župana, tajnika in fikus ne premorejo. Samo najbolj pozorni pa so opazili nekaj pomenljivih podrobnosti, ki le potrjujejo že zdavnaj izrečene ocene, da gre pri množenju slovenskih občin za neznanško nepremišljenost ali pa za peklenski načrt dokončne koncentracije upravljanja z državo na enem samem mestu.

V minulem tednu so se zbirali slovenski župani. V petek so se najprej dobili trije župani največjih mest, v ponedeljek so skoraj vsi prvi moze 147 slovenskih občin zborovali v Mariboru, v torek pa so se z ministrom Kovacicem vsi skupaj dobili se na Bledu. Izročili so mu tudi zahteve, naj čimprej popravi zakon o lokalni samoupravi in občinam vrne nekatere pristojnosti ter del odvzetega premoženja. Novinarji so o tem po običaju površno poročali, pri tem pa spregledali nekaj zahtev, ki jih občine naslavlajo na vlado in parlament in ki se navadnega državljanu kažejo mnogo bolj od vsega drugega.

Gre namreč za to, kdo jim po novem lahko dovoli zbiranje na javnih mestih, do kdaj smejo ljudje sedeti po gostilnah in kdo lahko človeku dovoli najpomembnejši življenjski korak, poroko. S prehodom občinskih sekretariatov za notranje zadeve v okrilje ministrstva za notranje zadeve je namreč prišlo do tega, da župan v lastni občini ne sme več poročati svojih podanikov, da gostilničarji ne morejo več podmazati kakšnega občinskega uslužbenca, da bi jim dovolil točiti pijaco do jutranjih ur in celo proti državi občani ne smejo več protestirati, če jim birokracija taiste državne uprave ne izda dovoljenja za javno prireditve... Kmalu morda tudi glos o brezmejnih pristojnostih ljubljanskih bratov ne bo več mogoče pisati brez njihovega soglasja.

Brane PIANO

PORTOROŽ / IGRISČA

V Luciji preurejajo športni park pri marini

Na preurejenem igrišču bo mogoče igrati rokomet, mali nogomet in tenis

Zacetek letosnje turistične sezone je sicer se daleč, vendar pa bo do tedaj treba še marsikaj postoriti. V športnem parku pred marino v Luciji že preurejajo nekatera igrišča.

Januarja lani sta podjetji Casino in Hoteli Metropol ustanovili podjetje Sportni park, ki upravlja s temi igrišci in je tudi investitor sedanjega preurejanja. Predvsem gre za posodobitev igrišča za rokomet. Površino igrišča bodo prekrili s posebnim tapisonom - umetno travo. Igrišče bo dobilo tudi meter visoko ograjo in mrezo za lovljenje odbitih vog. Prenovljeno igrišče bo večnamensko, mogoče ga bo uporabljati za rokomet, mali nogomet, pa tudi za tenis.

Z deli so začeli že v decembru in bi bila že konca-

na, če bi bilo vreme ugodnejše. Pri polaganju plastične podlage in obloge igrišča ne sme biti preveč mrzlo, zato morajo počakati, da mine sedanje hladno obdobje. Vsekakor pa bodo ta dela končana do konca februarja. Poleg rokometnega igrišča nameravajo tukaj urediti še nekaj novih igrišč za tenis, in sicer na prostoru, kjer sta zdaj kosarkarsko igrišče in nekdanje igrišče za mini golf, ki nista izkoriščeni. Direktor turističnega holdinga Enes Lojo pa je povedal, da nameravajo na podlagi rezultatov lanskih poskusnih vrtnanj narediti na tem območju 100 metrov globoko vrtno, iz katere bodo crpali vodo za zalivanje območja športnega parka in morda tudi marine.

Boris Vuk

KOMBINATORIKA
OBLASTINeznosna lahkost
ministrskega kadrovanja

LJUBLJANA - Aktualne polemike o delitvi ministrskih mest so se enkrat postavile v ospredje vprašanje »kadrovskega potenciala« slovenskega političnega prostora. Teza, da Slovenija razpolaga s tako skromnim »kadrovskega bazenom«, da je zato v bistvu obsojena na bolj ali manj miroljubno koeksistenco različnih političnih usmeritev, je seveda tudi empirično lahko preverljiva.

Od prvih volitev leta 90' so se v Sloveniji zamenjale tri vlade različnih političnih barv: prva Demosova desnosredinska, druga Drnovškova levosredinska in tretja velika koalicijska. Toda v vseh treh kombinacijah zasledimo imena, ki se ponavljajo tako med člani kabinetov kot tudi na različnih drugih pomembnejših političnih, diplomatskih in gospodarskih funkcijah. Torej imena, ki že tvorijo novo slovensko politično elito.

Vsi
predsednikovi
možje in žene

Ministri v vseh treh vladnih sestavah so bili Jozica Puhar (»ministrski adut« združene liste, zdaj veleposlanica v Makedoniji), Miha Jazbinšek (kandidat za ljubljanskega župana, sicer član LDS), Janez Jansa (predsednik SDSS) in Lojze Janko, ki je se vedno »minister« za zakonodajo. Jelko Kacin je bil v prvi vladi namestnik obrambnega ministra, v drugi minister za informiranje, v tretji pa obrambni minister. Katja Boh, Andrej Capuder in Matija Malešič, ki se jih spominimo kot bolj ali manj uspešne člane Peterletovega kabineta, so danes v diplomatskih službah.

Cela vrsta imen je zasedla ministrske položaje v dveh vladnih kombinacijah: tako je bil kršćanski demokrat Igor Umek minister za planiranje v prvi vladi (danes minister za promet in zveze), član SKD Jože Osterc pa je z manj kot enoletno prekinutvijo minister za kmetijstvo že peto leto.

Nekaj članov vsaj dveh kabinetov je danes v novi liberalni demokraciji, ki je tako prava »kadrovska topla greda« ministrskih kandidatov: Dimitrij Rupel, Igor Bavcar, Borut Suklje, Peter Tancig in Bozidar Voljc. V drugi Drnovškovi vladi so se iz prve »ohranili« se Mitja Gaspari, Davorin Kračun, Maks Tajnikar in Slavko Gaber.

S spremembo zakona o vladi in zmanjšanjem števila resorjev se je nekaj ministrov preselilo v službe državnih sekretarjev ali vodij uradov. Na primer Anka Osterman (ZLSD), Davor Valentincič (-LDS), Peter Vencelj (SKD) in Janez Sirše (LDS). Nekdanja finančni minister Dusan Sesok in podpredsednik vlade Andrej Ocvirk sta zasedla pomembni mesti v gospodarstvu (Iskra, Slovenske železnice).

Vsi predsedniki

Se manj raznolika je ponudba na mestu prvega

ministra. V treh vladah sta se na tem mestu zamenjala samo Lojze Peterle in Janez Drnovšek, prvi pa je bil tudi podpredsednik v vladi drugega in utegne to tudi ostati.

Med doslej znanimi potencialnimi kandidati se spomnimo se Igorja Bavcarja, ki se je za mesto predsednika vlade potegoval v času Peterletove vladavine. Bavcar je z vstopom v liberalno demokracijo, ki svojo politično podobo pretežno gradi prav na karizmi predsednika vlade, očitno za nekaj časa pozabil na premierske ambicije.

Med premierske kandidate združene liste v političnih krogih štejejo Marka Voljca, ki zdaj zaseda najvišje mesto v Ljubljanski banki, pa tudi Hermana Rigelnika, ki pa je medtem zapustil politiko in se vrnil v gospodarstvo. Tudi na desnici ponudba doslej ni bila pretirano pestra.

Ljudska stranka je v času Peterletovega kabineta skusala zamenjati predsednika vlade z Ludvikom Toplakom, ki je medtem postal rektor mariborske univerze.

Cepprav ni čisto jasno, ali ima predsednik SDSS Janez Jansa tudi premierske ambicije, pa je zelo lahko predvideti, da prav ta stranka, ki računa na več kot petdeset odstotkov glasov desnice na prihodnjih državnih volitvah, potihem že sestavlja novi vladni kabinet in da pri tem na premierskem mestu skoraj zagotovo ne vidi Lojze Peterleta.

Je lahko
koalicijska vlada
tudi strokovna?

Predsednik Drnovšek je ob zadnjih ministrskih menjavah napovedal, da bo odslej pri kadrovanju uporabljal strokovna merila in ne zgolj strankarskih. Vendar pa v resnici doslej v Sloveniji se ni bilo tako imenovane »ekspertne« vlade. Tako je seveda merilo za zasedbo ministrskega mesta v prvi vrsti strankarska pripadnost in sele potem morebitna strokovna podkovanost. To dejstvo dodatno ozi sezname ministrskih in drugih kandidatov in zato se v vseh mogočih kombinacijah vedno znova pojavljajo ista imena. Stalni kandidat za enega od gospodarskih resorjev iz vrst SKD je, denimo, direktor Litostroja Jože Duhovnik, v vseh mogočih kombinacijah najdemo tudi Rajka Pirnata, Andreja Capudra in Petra Venclja.

Svez primer kadrovske kuhinje se pravkar dogaja ob kandidatih za novega zunanjega ministra. Gre za resor, ki spada med ministrstva kršćanskih demokratov. Če bi torej zelel predsednik vlade na to mesto imenovati »svojega« človeka ali pa dejansko neodvisnega strokovnjaka, bi moral v zamejno SKD prepustiti enega od resorjev LDS. Kršćanski demokrati, ki se zavajajo, da gre za pomembno mesto, pa skušajo iztržiti čim več in se za zdaj o takšni kombinaciji nočejo pogovarjati. Če političnega soglasja ne bo, si bo predsednik vlade mir-

no premislil, ali pa bo ne-uradno že znani kandidat(ka) doživel fiasko v parlamentarni proceduri, kar se je že zgodilo enemu od kandidatov za novega ministra za okolje.

Tako seveda ne prese- nečajo tožbe iz vladnih vrhov, da dobrih in sposobnih kadrov preprosto ni mogoče najti. Vse bolj redki so tudi tisti strankarsko neopredeljeni strokovnjaki, ki bi si privosčili pritisk javnosti, kot ga takšna kandidatura prinaša, brez zagotovila, da ne bodo v ključnem trenutku ostali brez podpore samega predlagatelja. Lojze Peterle je v minulih dneh zelo jasno povedal, da je mesto ministra pač politično in da so zato govorenja o strokovnih merilih brez prave teže. Takšna praksa je sicer običajna in pogosta tudi v drugih zahodnih parlamentarnih demokracijah. Bolj dramatično in za Slovenijo značilno pa je dejstvo, da se z ministri menja in neracionalno siri tudi državna uprava, ki bi dejansko morala predstavljati strokovnost in kontinuiranost delovanja države. Zato vsaka sprememba na celu resorjev v ministrstvih povzroča prave potrebe.

Če je torej omejenost kadrovskega potenciala ob zasedanju najvišjih funkcij v državi neugodna, pa že vzbujajo skrb vsesplošno kadrovanje na vseh ravneh zgolj po strankarski pripadnosti. Opozorila, da Slovenija ni tako bogata država, da bi lahko svoje sile neracionalno trošila - tudi, ko gre za »delovno silo« - so tako več kot na mestu.

Tanja Staric

Drnovšek si skuša
zagotoviti podporo

LJUBLJANA - Predsednik vlade Janez Drnovšek je parlamentarne stranke povabil na pogovore predvsem zato, da bi nekatera vprašanja potegnil iz ozkih medstrankarskih obracunov ter skušal doseči prepričljiv nacionalni konsenz. Kandidatu za novega zunanjega ministra bo skušal zagotoviti trdno podporo, saj bi to lahko vplivalo na razreševanje konkretnih problemov, s katerimi se bo moral soočiti bodoči zunanji minister.

Kaze, da je premier že opustil možnost, da na mesto zunanjega ministrice predlaga Mojco Drčar-Murko, ki je nesporemljiva za SKD. Neuradno pa se kot o možnem kandidatu vse bolj glasno razmišlja o Borisu Frlecu, saj bi se tako kršćanskim demokratom izpraznilo strateško pomembno mesto na veleposlanstvu v Bonnu. Kandidat bo po vsej verjetnosti z imenovanjem ministra počakal na rezultat odločanja parlamenta glede interpelacije zoper obrambnega ministra Jelka Kacina in ustavno obtožbo zoper predsednika vlade; glasovanje o novem zunanjem ministru bo prepustil poslancem na izredni seji državnega zbora. To bo moral sklicati najpozneje do 26. januarja, ko - tako kot vsako leto - odputuje na Evropskogospodarski forum v Davos.

Prva na seznamu srečanj predsednika vlade s predstavniki parlamentarnih strank je bila Demokratska stranka. Pogovori so trajali dobri dve uri. Navzoči so izmenjali stališča glede spornih vprašanj v zvezi z vključevanjem Slovenije v Evropsko zvezo, odnosi do Italije in Hrvaske ter vprašanjem pogajanj okoli delitve premoženja in dolgov nekdanje Jugoslavije. Beseda pa je pod točko razno nanese tudi na morebitno podporo DS kandidatu za novega zunanjega ministra. Demokrati so poudarili, da bodo pri odločitvi upoštevali predvsem troje: kandidat mora biti spreten politik, zastopati mora predvsem državo - ne stranke in imeti mora ugled v mednarodni javnosti.

Drugi so bili na vrsti vodilni predstavniki Združene liste socialnih demokratov. Predsednik Janez Kocijancic je ob koncu povedal, da imajo pri večini vprašanj podobna izhodišča kot Liberalna demokracija Slovenije. ZLSD je Drnovšku ponovila svoje stališče, da bi se najprej razrešila sporna vprašanja okoli novega zunanjega ministra in ohranila trojna koalicijska. Pozneje pa bi prislo do enotne koalicijske pogodbe, ki bi elemente koalicijskih sporazumov prilagodila novim razmerjem. Menijo namreč, da so vprašanja sanacije gospodarstva postala manj pereča in je treba osnovno pozornost usmeriti k zagotavljanju stabilnih razmer, torej podpisu socialnega sporazuma in razvojnim tehnološkim razmeram.

Predsednik vlade se bo v ponedeljek srečal z ožjim vodstvom Slovenske ljudske stranke. SLS upa, da gre pri tej premierovi potezi za dobro pobudo, ki pomeni, da bo opozicija lahko tvorno prispevala k reševanju zunanjepolitičnih problemov, je včeraj povedal Franc Zagožen. Janez Podobnik je izrazil upanje, da ta poteza ne kaže na to, da Drnovšek zdaj namerava sodegovornost za svojo neuspešno zunanjo politiko porazdeliti tudi na opozicijo. Danes pa se bodo nadaljevala pogajanja med LDS in SKD.

Mija Gacnik

Rašeta: »Načrtovali smo
Kučanovo aretacijo«

BEOGRAD - Beograjski tednik Telegraf je objavil obsiren intervju z upokojenim generalom Andrijo Rašeto, ki trdi, da je JLA načrtovala aretacijo Milana Kučana in drugih funkcionarjev Slovenije 30. junija leta 1991. Takoj zatem dodaja, da je »minuto pred dvajseto prišel ukaz, naj ta načrt opustijo«.

Omenjeni tednik Rašeto predstavlja kot upokojenega generala, ki se je leta 1991 kot namestnik poveljnika nekdanjega Petega vojaškega območja pogajal s Hrvaško in Slovenijo. Rašeta zatrjuje, da se je vsakič, ko je »vojaška načrtovala rešitev Jugoslavije - od aretacije Spegla, Kučana in Tudmana, do tega, da JLA ostane v Bosni - predsedstvo SFRJ temu upiralo«.

Na vprašanje, ali ne bi bilo treba v Sloveniji ravnati tako, kot ravnajo zdaj Rusi v Čečeniji, je Rašeta ponovil, da je bilo vse pripravljeno za aretacijo slovenskega vodstva, z desetimi funkcionarji vred. Vsi načrti so bili podrobno izdelani, najprej naj bi prišli Kučana, toda ukaz je to preprečil.

Na ugotovitev novinarja, da »ljudje menijo, da bi vojska takrat morala izvršiti državni udar ter ohraniti na oblasti Markovića in si pridobiti podporo od zunaj, Rašeta odgovarja: »To bi pomenilo, da moramo zrušiti vse vodilne strukture po republikah - se pravi, da bi padle vlade v Makedoniji, Srbiji, Bosni... kdo pa bi prisel namesto njih?«

V tem intervjuju Rašeta tudi razkriva, da je beograjskemu predstavništvu Republike Srbske Krajine ponudil svoje »usluge«, vendar so mu tam rekli, naj se v zvezi s tem najprej dogovori s Sesljem.

Davor Kriska

Papeža
še ne
bo
k nam

MANILA (STA/APA) - Na »leteči« tiskovni konferenci na poti v Manilo, kjer je izrazil globoko spoštovanje do budizma, s čimer je zelel pomiriti tamkajšnja verska nasprotja, je papež Pavel Janez II med drugim potrdil, da bo letos potoval v Belgijo, na Češko, Slovaško, v Afriko in na sedež Združenih narodov v New Yorku. Do obiskov v Libanonu in Sloveniji pa naj še ne bi prislo v neposredni prihodnosti.

Poglavar rimsko-katoliške cerkve je tudi potrdil, da namerava Nemčijo obiskati letos ali prihodnje leto, Avstrijo pa v letu 1996 ali 1997.

ODBOR ZA NOTRANJO POLITIKO / ZAKON O JAVNI VARNOSTI

Splošna dolžnost ukrepanja
naj se jasneje opredeli

Poslanci podprli določilo, da policist ne sme biti član nobene stranke

LJUBLJANA (STA) - Odbor državnega zbora za notranjo politiko in pravosodje je včeraj nadaljeval obravnavo zakonskega predloga o javni varnosti ter za prvo branje predloga, ki naj bi ga poslanci opravili na januarskem zasedanju državnega zbora, pripravil vrsto sklepov in stališč.

Odbor bo državnemu zboru predlagal, naj se v zakonu jasneje opredeli splošna dolžnost ukrepanja in preprečevanja nezakonitih dejanj: policisti naj bi v skladu z dolžnostjo vedno ugotovili, za kakšno dejanje gre. Predlagatelj, notranje ministristvo, je na to pristalo, čeprav je menilo, da je zahteva zelo zavezujoča, ker se v praksi pojavlja veliko zavajanj. Dalj časa so poslanci razpravljali o odnosu med policijo in lokalnimi skupnostmi in na koncu zavezali predlagatelja, naj ta odnos se

dodatno preuči.

Tone Persak (DS) je tako menil, da bi moralo biti v zakonu jasno zapisano, da je policija dolžna pomagati redarjem v novih občinah, če ti pomoč potrebujejo. Odbor je razpravljal tudi o policijskih pooblastilih ter pravih sklepih, da mora biti v zakonu bolj določen nadzor nad delom policije pri uporabi pooblastil. Tudi posebne metode in sredstva naj predlagatelj skupaj z okoliscinami njihove uporabe v zakonu natančneje določi, je sklepil odbor predlagati DZ.

Metode in sredstva za delo policije so že določena v zakonu o kazenskem postopku, vendar je po mnenju predsednika odbora Vitodraga Pukla (SDSS) določilo potrebno tudi tu, sicer uspešno zatiranje hujšega kriminala ne bi bilo možno. S tem so se strinjali predstavniki notranjega ministristva, ki so poudarili, da se posebne metode in sredstva uporabljajo le v izjemnih kaznivih dejanjih. Povedali so se, da policija ta trenutke ne izvaja niti ene kontrole telefonov. Odbor pa je na predlog vrhovnega sodišča pripravil se sklep, da uporaba posebnih sredstev na predlog ministra dovoli predsednik okrožnega sodišča v Ljubljani in ne le sodisce.

O določilih, ki govorijo

o delovnih razmerjih na policiji, je spregovoril predsednik Policijskega sindikata Zdravko Melanšek. »Naceloma so določila sprejemljiva, vendar je nekaj pripomb,« je dejal Melanšek. Na njegov predlog je odbor jasneje opredelil pogoje, da je policist lahko tisti, ki ni bil obsojen zaradi naklepne kazniviga dejanja oziroma ni bil obsojen na več kot tri mesece zapora. Zakon naj tudi jasno določa, da mora MNZ policistu zagotoviti strokovno pravno pomoč, če je proti njemu sprožen postopek, pa je uradne naloge opravil v skladu s predpisi. Poslanci so podprli se določilo, da policist ne sme biti član stranke, če pa to je, mu delovno razmerje dokončno preneha.

AVSTRIJA / PREVARA

Dva milijona šilingov za lažno vdovo

Odkritje po 40 letih

IGOR SCHELLANDER

SALZBURG - Neka vdova v avstrijski zvezni deželi Salzburg je 40 let neupravičeno prejela vdovsko pokojnino. V resnici namreč njen mož ni bil mrt, temveč je z njo skupaj živel ves čas pod lažnim imenom.

Johann L. je v času 2. svetovne vojne kot SS-Untersturmbannführer bil soodgovoren za izseljevanje Židov v Pragi, kasneje pa je bil celo član vodstva koncentracijskega taborišča Theresienstadt.

Njegova žena Marianne L. ga je pred 40 leti razglasila za mrtvega. S tem da je hotela preprečiti kazensko zasledovanje in možno

obsodbo moža zaradi njegovega sodelovanja pri nacionalsocialističnih zločinih, se je 71-letna lažna vdova zagovarjala pred sodiščem.

Pristojne oblasti prevar niso opazile, žena pa je vsa leta prejela vdovsko pokojnino - v teku 40 let vsega skupaj okoli dva milijona šilingov.

Prevara je bila razkrita, ko je mož lani res umrl. Njegova žena je prek notarja uveljavila ponovno spremembo imena ter pokojnega dala pokopati pod pravim imenom.

Proces proti lažni vdovi se je končal s pogojno obsodbo na 18 mesecev pripora.

KOROŠKA / IZREDNA SEJA DEŽELNEGA ZBORA

Članstvo v EZ stane 1,4 milijarde šilingov

Težave pri financiranju deželnega proračuna za 1995

Deželni glavar in finančni referent Christof Zernatto.

CELOVEC - Članstvo Avstrije v Evropski zvezi bo močno obremenilo tudi koroski deželni proračun za leto 1995 - in sicer za najmanj 1,4 milijarde šilingov. Dodatna finančna obremenitev proračuna je zato bila predmet posebne vladne klavzure začetek tedna, včeraj pa se je s to problematiko bavil tudi deželni zbor.

Izredno sejo deželnega parlamenta je zahtevala Haiderjeva svobodnjaska stranka (FPÖ), ki je ostro kritizirala predvsem deželnega glavarja Christofa Zernatta. Le-ta da je kot finančni referent popolnoma napak ocenil finančno obremenitev deželnega proračuna, ki izvira iz avstrijskega pristopa k EZ.

FPÖ je pri tem opozo-

nila, da predvideva sele pred dobrim mesecem dni sklenjenem proračun za financiranje tozadevnih obveznosti samo 500 milijonov šilingov ter da zaradi tega grozi »financi- ni kaos«.

Tako Zernatto kot tudi predsednik koroskih socialdemokratov Ausserwinkler sta na kritiko svobodnjakov odgovorila z ugotovitvijo, da zadnja beseda v zadevi financiranja teh dodatnih obremenitev v zvezi z EZ se ni izrečena.

Zernatto je poudaril, da se bo konferenca deželnih glavarjev ze prihodnji teden bavila s prav tem vprašanjem in napovedal, da bodo zvezne dežele ob tej priliki zahtevale večjo podporo iz zveznega proračuna.

V zvezi z odločitvijo komisije EZ, ki je iz zemljevida za strukturno pospeševanje s sredstvi EZ črtala sedem občin ob tromeji Avstrija-Slovenija-Italija (Podkloster, Straja vas, Bistrica, Cajna, Bad Bleiberg, Bekstanz, Sentjakob v Rožu) pa sta deželni finančni referent Zernatto in referent za občine, deželni svetnik Haller ponovila, da bodo prizadete občine deležne sredstev iz nacionalnega proračuna, državna sekretarka za evropska vprašanja Brigitte Ederer pa je koroskim politikom medtem zagotovila, da bo Avstrija skušala v Bruslju le se doseči, da bo vsaj del zaenkrat odklonjenih občin le se sprejet v nek drug pospeševalni program EZ. **Ivan Lukan**

KOROŠKA

Proti nadaljnji izgradnji Mokrin

CELOVEC - Nacrti o nadaljnji izgradnji zimskega turističnega centra Mokrine ob korosko-italijanski meji so vse bolj sporni.

Včeraj so se na tiskovni konferenci proti gradnji novih vlečnic na goro Roßkofel in na Krniski planini (Garnitzental) izrekle predsednice ženskih organizacij vseh treh v koroskem deželnem zboru zastopanih strank.

Glavni argument proti nadaljnjim turističnim izkoriščanjem te geološko izredno občutljive regije so naravovarstvenega značaja. Gora Roßkofel da je simbol za varstvo narave na Koroskem, je dejala pristojna referentka pri koroski deželni vladi, deželna svetnica Elisabeth Sickl (FPÖ).

Sicklova in predsednice ostalih ženskih strankinih organizacij (Melitta Trunk - SPÖ in Edeltraud Gatterer - ÖVP) so izpostavile, da je sprejemljiva samo celotna rešitev, torej projekt, ki bi upošteval tako interese narave kot tudi turizma.

Kot znano, je koroska deželna vlada z večinskimi sklepom konec minulega leta več ali manj dala »zeleno luč« za nadaljnjo izgradnjo Mokrinj za turistične namene. Nacrti mdr. predvidevajo tudi povezavo avstrijskega dela smučarskega centra z italijanskim delom, če bi Italijani dejansko uresničili svoje dolgoletne nacrti o izgradnji zimskega turističnega centra na njihovi strani. Sam na koroski strani govorijo o investicijskem okviru do ene milijarde šilingov. (I.L.)

NOVICE

Avtobusni šofer zaradi nevarnosti bega v priporu

DUNAJ - Avstrijska policija je aretirala soferja, ki je v ponedeljek povzročil hudo prometno nesrečo na t.i. Zahodni avtocesti blizu Amstetena, pri kateri je umrlo šest zdomcev-potnikov iz Srbije, nad 30 pa je bilo ranjenih. 44-letnega soferja iz Srbije so aretirali zaradi nevarnosti bega, hkrati je državno tožilstvo napovedalo obtožbo zaradi uboja iz malomarnosti. Zendarmerija je pri preizkavi nezgode ugotovila, da se je nesreča verjetno zgodila zaradi preutrujenosti soferja. Kot smo poročali, je nemški avtobus s 55 zdomci s hitrostjo nad 100 kilometrov na uro od zadaj zaletel v avstrijski tovornjak.

Odpri Paracelsusov sejem

CELOVEC - V sejmskem razstavišču so včeraj odprli največji zdravstveni sejem v Avstriji - Paracelsusov sejem na katerem do vključno 15. januarja razstavlja nad 250 razstavljalcev iz več evropskih držav. Težišča sejma so: klasična solska medicina, naravno zdravljenje in komplementarna medicina, preprečevanje in rehabilitacija, znanost in raziskovanje, psihosocialna oskrba, športna medicina, ekologija, zdravstveni centri, prehrana, itd.

AVSTRIJA / ZAKLJUČENA KLAUZURA SOCIALDEMOKRATOV

Solidarnostnega davka ne bo

IVAN LUKAN

DUNAJ - Koalicijska vlada SPÖ in ÖVP bo dosledno uresničila t.i. varčevalni paket, novih davkov in tudi solidarnostnega prispevka za osebe z mesečno plačo nad 50.000 šilingov - vsaj zaenkrat - ne bo.

To je ob zaključku tridnevne klavzure SPÖ v zgornjeavstrijskem kraju Ampfelwang poudaril zvezni kancler in šef socialdemokratov Franz Vranitzky.

Za ponovno razpravo o obsirnem varčevalnem paketu koalicijske vlade, ki predvideva poslabšanje socialnega položaja za

javne uslužbenke, družine in ljudi z nizkimi osebnimi dohodki, je - kot smo poročali - že ob začetku klavzure poskrbel socialdemokratski predsednik Zveze avstrijskih sindikatov (ÖGB) Fritz Verzetnitsch. Zahteval je socialno uravnoteženost nacrtovanih varčevalnih ukrepov in mdr. predlagal uvedbo posebnega solidarnostnega prispevka (davka) za vse, katerih osebni dohodek presega 50.000 šilingov mesečno.

Po Vranitzkyjevi izjavi,

češ da ima uresničitev skupaj z ljudsko stranko (ÖVP) sklenjenega varčevalnega paketa absolutno prednost, je predlog sindikalistov zaenkrat propadel. To tudi zaradi tega, ker predlog tudi v državnem zboru ni bil dobiten.

Ljudska stranka, Haiderjevi svobodnjaki in Liberalni forum so namreč že signalizirali, da bi tozadeven predlog odklonili, socialdemokrati in zeleni pa skupaj nimata zadosti glasov. Predsednik kluba dr-

žavnih poslancev ÖVP Andreas Khol pa je koalicijskemu partnerju za primer, da bi predlog le dobil večino, celo zagrozil z izstopom iz koalicije.

O predlogu za uvedbo solidarnostnega davka bo državni zbor moral glasovati, tudi če SPÖ ne bo vložila tozadevnega predloga. Predsednica zelenih Petrovič je namreč že napovedala, da bo njena stranka vložila lasten predlog za tako ureditev.

Finančni minister Ferdinand Lacina (SPÖ) se je zaenkrat izrekel proti uvedbi solidarnostnega davka na višje place.

ISTRA IN KVARNER / HRVAŠKI TURISTIČNI PARADOKS

Država se do obmorskega turizma obnaša kot do molzne krave

Istrske hotelirje in gostince, ki si še vedno niso opomogli od zadnjega šoka, že skrbi nova sezona, saj bodo tujci ob novih cenah neprijetno presenečeni

REKA - Hrvaska je lani od turizma po pravkar objavljenih podatkih zaslužila 1,4 milijarde dolarjev. Porec, Rovinj, Opatija, Rabac, Krk, Crikvenica in druga letovišča v Istri in Kvarnerju so bila dobro obiskana, ceprav tukajšnji lastniki hotelov niso tako zadovoljni kot minister za turizem Niko Bulić. Blagajne hotelov so namreč prazne. Ta hrvaski turistični paradoks je povzročil se večjo napetost med hotelirji in vlado, obtožbe, ki prihajajo iz Istre in Kvarnerja v Zagreb, pa za ministra Bulića niso niti najmanj prijetne.

Lastniki hotelov in istrski turistični stratezi zatrjujejo, da je bilo minulo leto eno najslabših, saj so vsi dobro zaslužili: državi je uspelo napolniti nacrtovana proračunska sredstva, trgovci so drago prodajali svoje blago, hotelirji pa od tega niso imeli nič. Lani se je turistični promet na Severnem Jadranu v primerjavi z letom 1993 povečal za 55 odstotkov, povisale so se tudi cene bivanja gostov, vendar pa to hotelom ni prineslo proporcionalnega zasluga. Blagajne so prazne, brez denarja za obnovo dotrajanih hotelov. Zato je že zdaj jasno, da turisti, ki jih Hrvaska vabi, naj tudi leto-

šnjo sezono pridejo v njena letovišča, ne bodo naleteli na obnovljene hotelske stavbe. »Posluujemo v zelo težkih okoliščinah, kakršnih ne pomnim. Tecaj domače valute, kune, v primerjavi s tujimi valutami raste, a je nerealen. Prav tako naraščajo stroški hrane, ki so se povečali od 30 do 100 odstotkov, električne energije za 40 odstotkov, zlasti pa komunalnih storitev,« se pritožuje Ombreta Belić-Ilijašić, ki vodi hotele v istrskem mestecu Rabcu.

Po njenem mnenju bodo vsi hoteli v Rabcu, ceprav so bili dobro obiskani, zabeležili izgube. Podobno ugotavljajo tudi drugi poznalci razmer v hrvaskem turizmu. Hrvaska, ki se sooca z vojno in gospodarsko krizo, z zunanjim dolgom, ki ga je nasledila od nekdanje SFRJ in znaša približno tri milijarde dolarjev, z velikim številom beguncev in naraščajočo administracijo, se do turizma obnaša kot do molzne krave. Lastniki hotelov in drugih podjetij v državi morajo odsteti cedalje več davkov in prispevkov. Za oskrbo beguncev, med katerimi številni se zveraj živijo v jadranskih hotelih in turističnih naseljih, država hotelom plačuje 6,2 marke za osebo na dan. »Iz te vsote

moramo izločiti eno marko za davke, najmanj šest mark na dan pa porabimo za vsakega pacienta. Zato ustvarjamo vsako leto izgubo v višini dva tisoč mark na posameznega pacienta samo pri stroških prehrane in namestitve,« se poudarja direktorica »Rabca«. Življenjski stroški so se na Hrvaskem prejšnje

leto precej povečali, saj trgovci iz dneva v dan navijajo cene, ceprav je vladi premiera Nikice Valentica uspelo zamrzniti rast tečaja kune. Inflacije ni, se zmeraj pa je preveč trgovcev, ki navijajo cene. Te so zlasti pri zunajpenzijskih storitvah v hrvaskih letoviščih - nerealno visoke. »Če so si hotelirji in go-

stinci pred letom ali dvema se belili glavo, kako bi sploh prisli do prepotrebne blaga, bo po izkušnjah s cenami v letu 1994 njihova poglavitna naloga, kako bi do blaga prisli po nižjih cenah,« pojasnjuje Franko Palma, direktor podjetja Riviera iz Poreca.

Po raziskavah pristojnega ministrstva za turizem in nekaterih turističnih institutov se tuji turisti, kolikor le morejo, izogibajo nakupom na Hrvaskem. Nakupi so le po mnenju 0,8 odstotka vprašanih motiv prihoda turistov na Hrvasko, uvrstili pa so se na zadnje mesto med pobudami obiskovalcev. Hkrati pa Hrvati oblegajo obmejna mesta Slovenije, Italije, Avstrije in Madžarske, saj so vse življenjske potrebe v teh državah cenejše. Tukajšnji novinarji poročajo, da je v avstrijskih obmejnih mestih prislo do prave poplave Hrvatov, saj so se cene po vstopu Avstrije v EZ znižale še za 25 odstotkov. V takšnih okoliščinah je skoraj gotovo, da bodo številni avstrijski turisti, ki že po tradiciji in vojni navkljub obiskujejo Severni Jadran, naleteli na neprijetna presenečenja ob soočenju s hrvaskimi cenami. Teh pa ni mogoče opravičiti ne z vojno ne

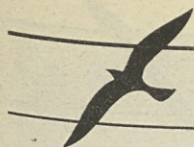
z visokimi davki, saj izhajajo le iz pohlepa številnih trgovcev, ki hočejo obogateti čez noč. Največji hrvaski aduti so morje, lepota pokrajine, gostoljubnost domačinov, podnebje in kakovostna hrana; tako so vsaj pokazale raziskave, ki so jih med turisti izvedli lani, v okviru ankete Tomas 94. Raziskave so hkrati ugotovile, da so marsikomu popoprane cene zasenčile prijetno bivanje. Dnevna poraba gostov je v povprečju dosegla nekaj več kot 30 ameriških dolarjev na dan, vključno s spanjem, prehrano in pijaco. Izdatki za nakupe ali zabavo znašajo le kakšnih 17 odstotkov te vsote.

V okoliščinah, v katerih ne bo mogoče bistveno izboljšati kakovosti namestitve turistov, ima Hrvaska na voljo samo, da bi z nižjimi cenami in širokim nasmehom skušala zadovoljiti turiste, ki napovedujejo, da bodo prisli na Hrvasko v se večjem številu kot lani. Toda če država ne bo izboljšala položaja hotelskih his oziroma celotnega turističnega gospodarstva, se utegne zgoditi, da bo prihodnja sezona samo se labodji spev hrvskega turizma.

Goran Moravček

Denarja za obnovo istrskih turističnih objektov ni (Foto: A. P.)

GLASBA

Zanimive izbire
Koncertnega
društva iz Trsta

GOJMR DEMSAR

Pretekli ponedeljek smo v tržaškem gledališču Rossetti prisluhnili zanimivemu koncertu, ki sta ga za obiskovalce Koncertnega društva pripravila flavtist Mario Ancillotti in pianist Pier Narciso Masi. Izbiri programa je treba dati priznanje, saj je obsegal glasbena dela, ki - vsaj v Trstu - le redko zaidejo na koncertni oder.

Slednje velja se posebej za Sonato v e-molu op. 167 "Undine" za flavto in klavir nemškega romantika Karla Reinecké-ja (1824-1910). Delo ne moremo vzporediti zrelim skladbam nemške glasbene literature preteklega stoletja, saj sonati - če izvzamemo njeno dognano oblikovno gradnjo - manjka muzikalne izpovednosti. V obsirnem opusu skladatelja, ki je posvečal svoje glasbeno znanje predvsem v prid pedagogiji kot profesor na leipziškem konservatoriju, pa sonata Undine se najde prostor na koncertnem odru. Njena pomanjkljiva invencija je vplivala, da sicer izvrstna izvedba obeh umetnikov ni dosegla zazelenega učinka.

Pravi užitek pa smo doživeli

pri poslušanju skladbe Franza Schuberta (1797 - 1828) Introdukcija in Varijacije na temo pesmi Suhe rože (Trockene Blumen) op. 160 iz cikla Lepa mlinarica, ena od biserov komornih del velikega skladatelja - glasba, ki privre iz srca, kar smo občutili se posebej v izvrstni interpretaciji flavtista in pianista, enako prepriljivi v suverenem tehničnem podajanju kakor v muzikalno doživetu, izvrstnem fraziranju melodičnih izpeljav.

Sodeč po toplem odzivu občinstva pri poustvaritvi Sonate v D-duru op. 94 Sergeja Prokofjeva (1891 - 1953) je izvedba tega dela v drugem delu koncerta pomenila višek ponedeljkovega koncerta. Prokofjev, ki se je posvečal predvsem stvaritvam obsežnejših glasbenih del, operam, simfonijam, koncertom, baletom in s tem obsežnejšim izvajalskim ansamblom, je ustvaril razmero malo komornih skladb. Med te sodi stiristavčna sonata za flavto in klavir. Prokofjev pravi o njej naslednje. »Ko sem leta 1943 v Alma Ati pisal balet Pepelka, sem hkrati napisal Sonato

za flavto in klavir. Flavta me je dolgo mikala in preprican sem bil, da je glasbena literatura do nje zelo macehovska. Sonati sem želel dati blesk in jasnost klasične glasbe. Vzbudila je zanimanje tudi pri violinistih. Tako sem jo z Davidom Ojstraham predelal tudi za violino.« Delo v obliki za flavto in klavir je bilo prvič izvedeno jeseni leta 1944 v Moskvi. Sonati ne manjka glasbenih značilnosti slavnega ruskega skladatelja. A moti se vsakdo, ki bi v njej iskal le motivičnih motivov in sarkazma. Trejti stavek Andante to v celoti zanika že s prvo temo v F-duru - tako klasično preposto in uravnovešeno, da spominja na Mozarta in ki v srednjem delu s svojo sladko melanholijo spominja na Vilo Zimo iz baleta Pepelka.

Kakor že v obeh Sonatah prvega dela, sta se umetnika tudi pri Prokofjevi skladbi, ki zahteva zlasti od flavtista velike zmogljivosti, odlikovala z brezhibno tehniko in ritmično natančnostjo ter flavtist s plemenitim tonom in zanesljivo intonacijo.

FILM

Vive l'amour -
razigran naslov
za grenak film

IGOR DEVETAK

Naj zivi ljubezen, Vive l'amour, Taiwan 1994. Režija: Tsai Ming-liang. Scenarij: Tsai Yi-jun. Fotografija: Liao Pen-jung, Lin Ming-kuo. Prod.: Hsu li-kong. Int.: Yang Kuei-mei, Chen Chao-jung, Lee Kang-sheng (na sliki Yang Kuei-mei, oblikovalka glavnega ženskega lika).

Zadnjih deset minut tega tajvanskega filma, zmagovalca Zlatega Leva 1994 ex aequo s filmom Pred dežjem Makedonca Mancevskega, je trpkih: kamera je nepremična in gleda protagonistko, Mei-mei, ki brez postanka joče; njen obup je pristen, to ni odresujoč jok, ne uspe ji ga brzdati.

Zakaj le začnem pripoved o filmu z opisom njegovega konca? Za-

to ker je v zaključni sekvenci zgoščeno čustvo, ki veje skozi dve uri, kar film traja. Deklin živčni in vztrajni jok je boleci izliv strtega človeka, je njegovo zavedanje skelece osamljenosti, ki preplavlja in sesipa bivanje. Nisem se čudil, ko sem odkril, da v tistih dolgih trenutkih mlada igralka Yang Kuei-mei ni hlinila. Njen jok je zaseben prej kot filmski. Da ga je Tsai Ming-liang posnel, igralki pobral in razodel, je radikalna in pomenljiva režiserska poteza. Samo življenje teče na filmskem platnu.

Redko kaj smo doslej lahko našli verodostojne joke v filmih: najbolj pogosto se igralci pretvarjajo in podajo čustva pretirano ali pomanjkljivo; toda Mei-meijin jok razburja, prizadeva. Ker je resničen, mu ni odmerjen izračunan filmski čas, sam mora upasti, se ugasniti. Gledalec je v zadregi, ker je žalost tako zelo očitna; minute minevajo, joku ni nikdar konca. Na platnu so že vidni končni naslovi, kader se ne spremeni: dekle ostaja samo, sedi na klopi v javnem parku brez običajnih ljudi, ki ga zasedajo.

Tako se konča zgodba filma, ki se večinoma dogaja na res idealnem prizorišču: v praznem in neodanem stanovanju. To je kraj v središču dogajanja, križišče za tri mlade osebe, ki se srečujejo, ne da bi se spoznavali, tam ljubimkajo, ne da bi si povedali imen. Bivališče, katerega notranost bogni in odzvanja ropot korakov, nikoli pa ne odmeva od glasov, je na prodaj in v samem središču Taipeja. Nepremičninski posrednik je prav Mei-mei, udobno živeče in elegantno dekle, ki uporablja stanovanje za priložnostne spolne odnose s pouličnim prodajalcem ženskih oblačil. V stanovanju, ki naj bi bilo prazno, si je postlal ležišče in tajno živi tudi mladenič, ki je ukradel ključ, sedaj pa skriva opazuje ljubimca, znajde se pod njuno posteljo... Prepotreben odnosa se zagleda v prodajalca oblek, ki mu je v ze-

ljah prijatelj in ljubimec. Spoznata se, toda čustva ne razodene,raje se prepusti samoti in bozanju hidromasaže v kopalni kadi.

Nihče ne govori - ni več kot dvajset minut dialoga v dveh urah filma - nihče se ne smeji, nihče nicesar ne vpraša niti ne poslusa. Mesto je prepolno ljudi, a tudi v barih sosedje ne vedo, o čem naj bi tekel govor. Vsakdo se izgublja v svoji osamljenosti, se v nji poglablja. V nji bo tudi ostal, ker nima izbire. Izvirni naslov "Vive l'amour!", v francoskem izrazu, ki smo ga tako pogosto slišali in je prototip za vse tovrstne vzklike, je samo bolesta ironija: noben film ni bolj daleč od deklamiranja o čaru ljubezni.

Studio Bassanese in nove
oblike likovne sporočilnosti

Studio d'arte Bassanese prinaša v tržaško stvarnost najuglednejša imena svetovnega likovnega prizorišča in se načrtno poteguje za nove oblike likovne sporočilnosti. Sem sodi tudi spektakularen poseg za ovrednotenje zgodovinskega mestnega jedra. Prav palaca Tergesto je v predbožicnem času postala ekran, na katerem so se zvršale projekcije podob: pogledi na slavne svetovne ulice v božicnem času in pa podob, ki se sklicujejo na mestno stvarnost, kot stičisce kultur in središče

znanstvenega napredka. Pricujoče projekcije spadajo v širši načrt za umetniške posege v okolju. Postanejo lahko informativno, ali celo provokativno sredstvo. Tržaška agencija Eos je načrt sprejela v sodelovanju z agencijo Grisskulturbüro iz Graza. Velikost podob je sugestivno učinkovala in pritegovala pozornost gledalcev na stene zgodovinskih palač, ki nosijo obene sledove naše kulture.

Studio Bassanese je gostoval izjemno razstavo izvirnih ilustracij priznane beneskega umetnika

Huga Pratt (na sliki ilustracija iz knjige Tutto ricominciò con un'estate indiana, ki je nastala v sodelovanju z Manaro). Zbirka Kiplingovih poezij poetično zazivi s kombinirano tehniko akvarela in risbe. Odločne barvne poteze, ki s svojo prosojnostjo zazivajo med izraznimi črtami in grafizmi, vzpostavljajo takoj stik z gledalcem. Dinamične kompozicije in nedotane bele površine podlage dodatno poudarjajo sporočilnost Prattovih ilustracij.

Jasna Merku

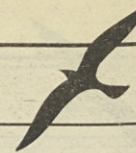
GLEDALIŠČE / GOSTOVANJE MGL

Razvedrilna komedija za abonente SSG

Do nedelje bo predstava v tržaškem, nato pa še v goriskem Kulturnem domu

Mladi »mojstri svojega komedijskega poklica« - tako jih je ocenila kritika - bodo do nedelje zabavali občinstvo v tržaškem Kulturnem domu, v ponedeljek in torek pa bodo razvedrili še goriske obiskovalce Kulturnega doma. Gre za gostovanje Mestnega gledališča ljubljanskega, ki v okviru letošnjega abonmaja Slovenskega stalnega gledališča v Trstu in Gorici predstavlja komedijo Marca Camolettiija Pridi gola na večerjo. Originalni naslov je Pyjama pour six, kar razkriva, da je v situacijsko komedijo vpletenih šest oseb - na nasi sliki je v ospredju le en par (T. Ribič in B. Veselica). Camolettijevo komedijo je za MGL režiral Zvone Sedlbauer.

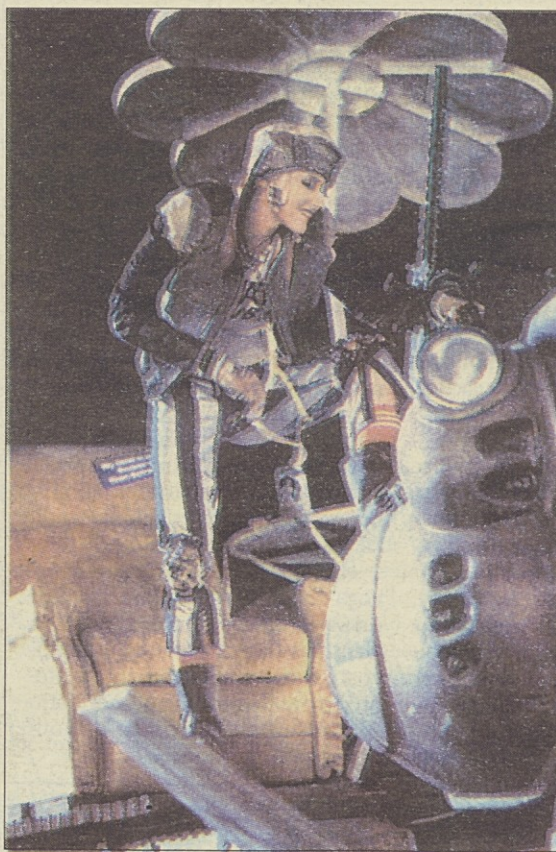

ODTRGANO

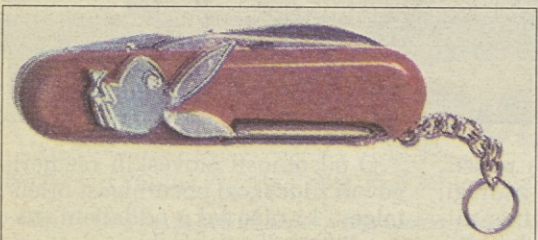
Prihaja čas divjih žensk

»Prave« ženske, ki rade poudarjajo svojo zenskost, se tudi v trgovino ali na sprehod s psom ne bodo odpravile drugače, kot oblečene v krilo, eleganten suknjič, klobuk in čevlje z visoko peto. V prostem času berejo DR romane, poslušajo balade in gledajo ljubezenske melodrame. Iz dneva v dan pa je več divjih žensk v vojaških jaknah, moskih hlačah, visokih »gojzerjih« in volnenih kapah. Berejo vojne knjige, poslušajo divjo glasbo, obiskujejo koncerte in nestrpnost pričakujejo premiero filma Natural Born Killers.

Japonci in nov glasbeni hit

Japonci so Američanom prevzeli vse ideje in izume, avto, filmsko kamero, vse do walkmana, ki ga je Nasa izumila med drugo svetovno vojno, da bi krajsala čas svojim vojakom. Japonci s svojo noro in nerazumljivo strastjo do dela obvladujejo resni svet poslovnosti in se bolj resni svet zabavne industrije. Najnovejša norost v svetu glasbe niso več majhne slusalkice, ampak velike slusalkice. Najmodernejša in najdražja slusalka so tudi največje. Nove japonske slusalkice stanejo od 50 do 200 angleskih funtov.

Kultni Playboy

Otroci norijo za dinosavri, Hi-meni, Levjimi kralji, najstniki norijo za popom, rockom, punkom, skupinami rave in lepimi zvezdniki. Odrasle ženske občudujejo ostarele filmske igralce in prelestne operne pevce, odrasli moški gledajo za lepimi dekleti in vsi so nori na slavni in neponovljivi Playboy. Za vse neustavljive fane Playboya so na trgu novosti: majice, nozi, obeski za ključe, nogavice, boksarke...

Ženska, moški, ista stvar

Emancipacija, nasilne feministke, agresivne poslovne ženske, vsa ta gibanja so uničila in prestrašila prave moške, ki so se zjutraj urejeni in zlikani odpeljali v službo in se pozno popoldne utrujeni vrnili iz nje. Nato so jim zenke postregle s kosilom in jih povprašale po počutju, zmasirale noge, tako da so naslednje jutro spet spociti odbrzeli v službe. Sedaj je tega konec. Moška populacija postaja plašna, zadržana, od žensk nihče več ne pričakuje toplega kosila in prijetne masaze nog. Moški so zgubljeni, začeli so se liciti in nositi konjske repe. Ženske pa so skočile v hlače in si nadele agresivni, neukrotljivi videz. Sedaj čaka svet se neizbojevani boj za moško emancipacijo.

Coca-cola povsod, tudi v pustnem času

Vedno coca-cola, to je coca-cola, dietna coca-cola, povsod in vedno coca-cola. Coca-cola je ena izmed zelo redkih pijač na svetu, ki skoraj ne potrebuje več reklame in propagandnih akcij, čeprav jih ima ves čas in ob vsaki priložnosti. Niti ena sportna, kulturna, dobrodelna, gasilska prireditev ne mine brez coca-cole, ki poleg večnega in povsod dobrodoslega piva, najbolj teče po grlih žežnih obiskovalcev. Tudi bušmanom v Afriki sta se civilizacija in moderni svet odprla s padcem prazne steklenice coca-cole. In se ideja za vse zasvojenca s to opojno pijačo: zakaj ne bi v času pusta skočili v kostum coca-cole?!

Pripravili: Tina Lucu in Irena Sorn

ARHITEKTURA / RAZSTAVA IVAN VURNIK 1884 - 1971

Ambiciozna predstavitev

LJUBLJANA - V Sprejemni dvorani Cankarjevega doma so v sredo odprli obsežno razstavo o prispevku pomembnega slovenskega arhitekta Ivana Vurnika k razvoju slovenske arhitekture v našem stoletju. Generalni sponzor razstave, pri pripravi katere je sodelovalo veliko stvilo domačih strokovnjakov z arhitekturnega področja in ki je plod več kot dvestoletnih priprav, je Petrol, častno pokroviteljstvo nad projektom pa je prevzel predsednik države Milan Kucan.

Razstavo Ivan Vurnik 1884 - 1971; slovenski arhitekt so pripravili v okviru široko zasnovanega projekta, ki je stekel leta 1991 in v okviru katerega so v arhitektovi rojstni Radovljici novembra 1992 pripravili strokovni posvet o njegovem delu, ki je bilo doslej v pregledih razvoja slovenske moderne arhitekture dokaj prezrto. Posvet je prispeval strokovne temelje za naslednje projekte (razstava Kambičevih fotografij Vurnikove arhitekture, razstava arhitekturnih risb iz Vurnikovega seminarja, izid obsežnega zbornika in nekaterih spominskih obeležij), katerih vrhunec je predvčerajšnjim odprta razstava. Na njej so na ogled številne dokumentarne fotografije Vurnikovih del in portreti arhitekta ter njegove žene, slikarke Helene Vurnik, ter posnetki urbanističnih in arhitekturnih načrtov. Ambiciozno so predstavljene makete njegovih del (tako realiziranih kot nerealiziranih), med katerimi je predstavljeno tudi nekaj izvirnih maket. Razstava obsega se nekaj oblikovalskih izdelkov, li-

turgičnih predmetov (ornat nadškofa A. B. Jeglica, kelihi...), ki jih je Vurnik izdelal tudi ob sodelovanju z ženo Heleno.

Razstavo spremlja razkošen katalog, sicer pa je »obrazstavna« ponudba skop. Poleg kataloga lahko obiskovalci - vsaj na otvoritvi je bilo tako - posežejo le še po skromni zloženki in koledarju z radovljiskimi motivi. Tudi na sami razstavi pogrešamo, kljub abicizni in dodelani postavitvi, več originalnih eksponatov (razstava je predvsem fotografska in ne obsega originalnih načrtov, pri originalnih maketah ni navedeno, odkod izhajajo, pri novejših ni navedeno, kdo je njihov avtor...), pa tudi med strokovnjaki, ki so sodelovali pri projektu, lahko pogrešamo kakšno ime, ki bi o Vurniku gotovo imelo kaj povedati.

Vojko Urbancic

Kot posebna izdaja revije Arhitektov bilten je izšel razkošen zbornik (7.900 SIT), ki obsega tako (večino) prispevkov strokovnjakov, ki so sodelovali na radovljiskem strokovnem posvetu, kot katalogni del, ki spremlja razstavo v CD. Zbornik, ki je doslej daleč najboljše zbiranje knjižna predstavitev Vurnikovega dela in v katerem so zbrani tudi nekateri doslej še neovrednoteni Vurnikovi projekti, obsega 328 strani, odlikuje pa ga tudi rakosna slikovna oprema. Slovenskemu besedilu je dodan integralni angleški prevod.

FILM / IV. SLOVENSKI FILMSKI MARATON

Na ogled domača filmska bera

PORTOROŽ - Danes, ko je preteklo točno sto let odkar sta brata Lumière patentirala kinematograf - napravo, ki je omogočila prikazovanje filmov pred večjim občinstvom in s tem tudi filmsko industrijo in umetnost - se bo v veliki dvorani Avditorija Portorož ob 10.30. uri s promocijo novega digitalnega sistema Digiline za prepis slike z videa na 35 mm filmski trak začel IV. slovenski filmski maraton.

V dveh dneh bodo na maratonu premierno predvajali (z izjemo TV-filma Vaski učitelj Maje Weiss, ki je že bil predvajan na slovenski televiziji) dokumentarne in igrane kratke in dolgometražne filme, ki so v preteklem letu nastali v produkciji TV Slovenija in nekaterih manjših producentov, filme studentov AGRFT in edini celovečerni film, ki je nastal v produkciji Pegaz filma Halgato, ki je pred tedni doživel uspešno premiero v Murski Soboti. Po njegovi projekciji bodo maraton v soboto zaključili s svečano

podelitvijo Badjurovih in Stopovih nagrad za dosežke na filmskem področju, prvič v starih letih maratona pa bodo podelili tudi nagrado za življenjsko delo, in sicer scenaristu in režiserju Dušanu Povhu in direktorju fotografije Ivanu Mančku.

Danes sta na sporedu maratona dva filma Maje Weiss - Vaski učitelj in dokumentarec o beguncih iz BiH-a in Hrvaske v Nemčiji Na poti nazaj -, portret Lojzeta Rozmana v režiji Slavka Hrena in Vitomila Zupana v režiji Metoda Pevca, ekranizacija Cankarjeve novele Mira v režiji Antona Tomašiča ter celovečerni TV film Tuga Stiglica Tandtudaj. V soboto se bo maraton ob 14. uri nadaljeval s projekcijami filmov studentov Akademije za gledališče, film, radio in televizijo, več kratkih filmov (Mancek, Anzlov, Smid), videli pa bomo tudi novi dokumentarni film Filipa Robarja Dorina, film Brez Matjaža Fistravca in film Podobe preteklosti Toneta Frelaha. (V. R.)

PO SLEDI TAKTIRKE

Opere premiere na poletnem festivalu v Salzburgu

Salzburški poletni festival praznuje letos 75. obletnico. Prva operna premiera bo 23. julija, ko bodo uprizorili Mozartovo opero Figarova svatba pod taktirko Nikolausa Harnoncourta. Naslovno vlogo bo pel baritonist Bryn Terfel, Silvia McNair bo Susanna, Dmitri Horostovsky Grof, Susan Graham Kerubina, Trudelise Schmidt pa bo pela Marcellino. Naslednja premiera bo Kavalir z rožo Richarda Straussa. Dirigent bo Lorin Maazel, režiser pa Herbert Wernicke. Premiera, ki bo tudi jubilejna predstava, bo na sporedu 30. julija. Pevci bodo: Cheryl Studer (Marsalica), Ann Murray (Octavian), Heidi Grant Murphy (Sophie), Jan-Hendrick Rootering (Ochs). Riccardo Muti bo dirigiral Traviato, ki bo na sporedu 5. avgusta. Andrea Rost bo Violeta, Paul Groves pa Alfredo. Marjana Lipovšek bo pela Grofice Geschwitz v Lulu Albana Berga, ki bo na sporedu 20. avgusta. Drugi pevci bodo: Christine Schäfer v naslovni vlogi, David Rendall, John Bröcheler in Theo Adam. Dirigiral bo Michael Giehlen.

Šesti mednarodni pevski natečaj Huga Wolfa

V Stuttgartu (Nemčija) je bil 6. mednarodni pevski natečaj Huga Wolfa. Dobitnika prve nagrade sta bila dva pevca: baritonist Locky Chung (32) iz Južne Koreje ter Nemec Markus Hedulla (24). Drugo nagrado sta prejela Nemca Stefan Geyer in Stephan Genz, tretjo pa Danec Morten Ernsz Lassen ter Španec Julio Fernandez. Natečaj, imenovan po skladatelju, rojenem v Sloveniji Gradcu, je bil doslej odviljal v Gradcu, Salzburgu, dvakrat na Dunaju in v Stuttgartu. Med zmagovalci je več nekaj priznanih pevcev: Mitsuko Shirai, Christiane Oelze, Maria Venuti, Anton Scharinger ter Oliver Widmer.

Opera sezona v Palermu

Slovenska sopranistka Ana Pucar bo pela v operi Der Traumgöte Aleksandra Ziemlinskyja, in sicer v nedeljo, 26. marca, ob 21. uri v Teatru Massimo v Palermu, v Italiji. Dirigiral bo Karl Martin. Se prej, 14. februarja, bo na sporedu opera Francesca da Riminija (Riccardo Zandonai). Dirigiral bo Maurizio Arena, peli pa bodo Raina Kabaivanska, Patrizia Orciani ter Silvano Carroli. Druge opere sezone 1995 bodo: Rigoletto (Verdi), opereta Eva (Franz Lehar), Peter Grimes (Britten), Plasc (Puccini) in Cavalleria Rusticana (Mascagni).

Pripravil: Mi. K.

LITERATURA / UZDARJE, NOVA PODZBIRKA EGZILA-ABC

Dar Sloveniji in njenim pisateljem

LJUBLJANA - V prostorih Društva slovenskih pisateljev je sarajevski pesnik in prevajalec Josip Osti predstavil deset knjig slovenskih avtorjev nove podzbirke Uzdarje zbirke Egzil-abc, ki jih je tudi sam prevedel. Tako kot doslej izdanih 35 knjig zbirke, so tudi te brezplačne in tiskane (ali bolje fotokopirane) na malem formatu in v majhnih nakladi, vsi avtorji in prevajalec pa so se odpovedali honorarju.

Kot pove že naslov podzbirke gre za »vrnitev daru z darom«, kot je poudaril Osti, za njegovo najbolj osebno gesto, s katero želi povrniti slovenskim pisateljem, slovenskemu PEN in Društvu slovenskih pisateljev, ki z denarno in materialno pomočjo ter moralno podporo že od vsega začetka agresije na BiH nudijo prepotrebno podporo tako pisateljem v BiH kot tistim bosansko-hercegovskim

pisateljem, ki živijo v Sloveniji in drugod po svetu. Je pa tudi dar Sloveniji za njeno skrb za številne begunce.

V zbirki so izšli prevodi pesniških zbirk Edvarda Kocbeka (Pjesme iz ostavštine), Ivana Minattija (Oko sunca), Toneta Pavčka (Nasljede), Milana Dekleve (Odjezanje božjega) in Esada Babadžića (Malom bokseru) ter zbornik poezije sedmih pesnikov mlajše generacije (J. Potokar, A. Debeljak itd.), Pisma sestri Karmali Srečka Kosovela in Sijeda Milana Kleca. Josip Osti jih bo predstavil na nočnejšem literarnem večeru (ob 19. uri) v Vodnikovih domacijah, nato pa se vsako posebej na svojih petkovih večerih. Vsekakor projekt, ki te knjižnice uvrsta med neprecenljive zaradi svoje humane in kulturno-povezovalne razsežnosti. Fotokopirajte jih.

Vesna Rojko

Josip Osti predstavil knjige slovenskih avtorjev (Foto: D. S.)

Kajetan Kovič:

»Veseli me, da je moja pesniška zbirka izšla ravno v tej zbirki. Osti jo je prevedel že v Sarajevu, ob njenem izidu v Sloveniji leta 1990, vendar je zaradi razmer v BiH ni mogel objaviti. Se posebej me veseli tudi zato, ker je izšla v okviru dejavnosti, ki potekajo v Vodnikovih domacijah, kjer sem že večkrat nastopil. Gre vsekakor za lepo gesto do slovenskih pisateljev. Obojestransko sodelovanje je dragoceno in prepričan sem, da bo ta projekt imel tudi sirs odmev.«

Milan Dekleva:

»Izdaja prevoda moje pesniške zbirke je bila že dolgo načrtovana in se zaradi razmer zal ni uresničila v Sarajevu. Z Ostijem sva že dolgo prijatelja. Cela zbirka se mi zdi nekaj dragocenega, ne le materialno v tem smislu, da gre za izdajo knjig, ampak tudi simbolno, saj pripoveduje o tem, da je človeško voljo nemogoče ubiti. To je najpomembnejše. Pesniški svetovi se se srečujejo kot takrat, ko smo se se pesniki srečevali v Sarajevu.«

NOVO NA ODRU

Predstava

Produkcija SOU v Ljubljani, Predstava (po motivih M. Duras), režija Aleksandra Schuller, igralci in sodelavci Stanislava Vauda, Zoran Arizanović, Mateja Seliskar, Gregor Kamnikar, Nina Mesko, Polona Petek in Mojca Celcer, premiera noč ob 20. uri v Galeriji SOU Kapelici na Kersnikovi 4, predviden zaključek predstave ob 21. uri, vstopnice po 500 SIT (studentje 300 SIT), gledališki list brezplačen, predstava nima odmora. Komorni gledališki projekt Predstava, ki je nastala po literarni predlogi z naslovom Les yeux bleus cheveux noirs, znane francoske pisateljice Marguerite Duras, je avtorski projekt Aleksandre Schuller. Predstava skuša prikazati nenavadno čustveno razmerje, ki se splete med homoseksualcem in mlajšo žensko, ki se srečata zgolj po naključju, družu pa ju občutje osamljenosti in izpraznjenosti, zato ostaneta skupaj. Njuno razmerje se vrti v zaprti sobi in v nizu umetno ustvarjenih situacij razvija subtilen, vendar brezizhoden odnos. Skupino ustvarjalcev je pri oblikovanju predstave zani-

mal tudi odnos med posnetim besedilom in minimalizmom giba, ki izvira iz igravega čutenja. Beseda in gib sta sicer se vedno odvisna drug od drugega, vendar sočasno obstajata na dveh različnih predstavni ravneh in tako lahko pripovedujeta zgodbo tudi vsak zase. PR

G. Kamnikar in N. Mesko v Predstavi (Foto: I. A.)

EVROPSKA ZVEZA / NOVA METLA

Juppé hoče daljši mandat

Glavne naloge EZ se tudi pod Francozi ne bodo spremenile

BRUSELJ (AFP, Reuter) - Predsednikovanje Evropski zvezi bi bilo treba podaljšati, meni francoski zunanji minister, saj v pol leta, kolikor mandat posamezne države traja zdaj, ni mogoče narediti nič pomembnega, je med drugim na tiskovni konferenci ob prevzemu krmila poudaril Alain Juppé.

Z nemskim kolegom Kinkelom sta v Mondu in Frankfurtu Allgemene Zeitungu sčasoma predstavila stališča o nadaljnjem razvoju skupnosti. Vodilni evropski državni in z njima vsa skupnost naj bi tudi v prihodnje največ pozornosti posvetili gospodarskemu razvoju, pri čemer je Juppé med pogovorom z novinarji posebej izpostavil velike gradbene načrte za posodobitev infrastrukture, za katere so se članice dogovorile v Essnu. Evropsko varnost bodo utrjevali s širjenjem skupnosti na vzhod, vendar pred letom 1996 ozi-

roma za tisto leto predvidenim zasedanjem, ki bo posvečeno prav tej temi, ne bodo odpirali novih pogajanj o širitvi, razen z Malto in Ciprom. Predstavniki šestih pridruženih članic zveze (Poljske, Češke, Madžarske, Slovaške, Romunije in Bolgarije) bodo že prisostvovali ministrskim srečanjem.

Po Juppéjevih besedah naj bi Zveza v Svetovni trgovinski organizaciji v prihodnje bolj odločno branila svoje gospodarske interese. Vodja francoske diplomacije je ob tem poudaril tudi potrebo po utrjevanju kulturne identitete (Francija se zavzema za omejevanje ameriškega televizijskega vpliva) in varnosti, saj začne letos veljati sporazum o skupni policiji, Evropol, in o prostem pretoku ljudi med sedmimi državami članicami (Francijo, Nemčijo, Nizozemsko, Luksemburgom, Belgijo, Španijo, Portugalsko).

NOVICE

Niger zaradi volitev zaprl meje

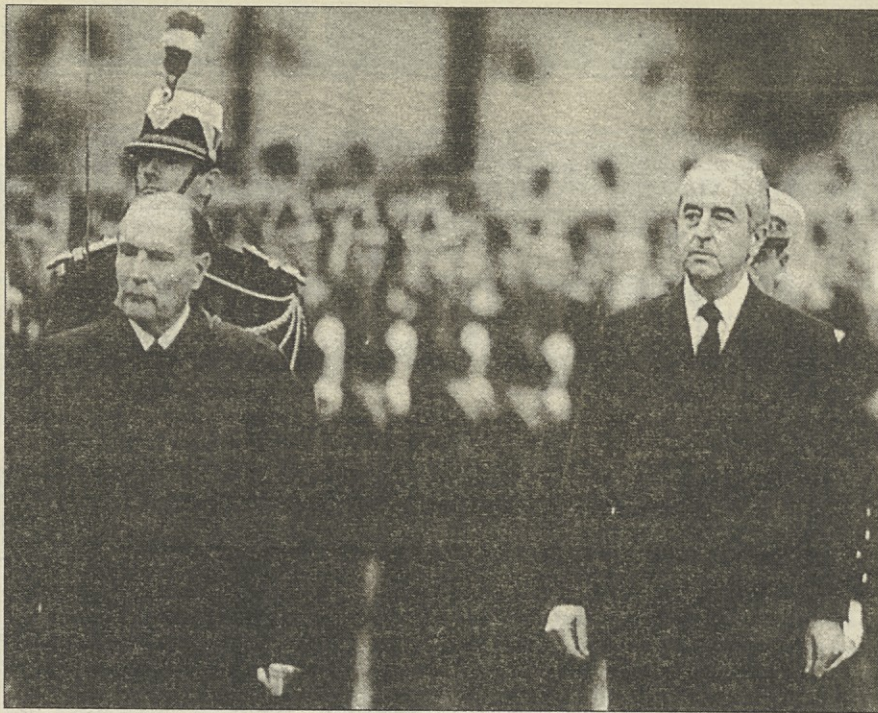
NIAMEY - V Nigru je 4,6 milijona volilcev včeraj - že drugič v manj kot dveh letih - odšlo na volišča. Za 83 sedežev nacionalne skupščine se je potegovalo kar 700 kandidatov iz 15 strank. Da bi zagotovil zanesljivo in množično udeležbo na splošnih volitvah, je predsednik Mahamane ukazal zaprtje mej. Čeprav je gospodarski in politični položaj v državi katastrofalen, saj so številne stavke v letu dni povzročile 50-odstotni padec vrednosti domače valute, so sindikati, da bi preprečili propad volitev, preklicali za včeraj napovedano splošno stavko. Tudi nigerska opozicija je odpovedala bojkot volitev, čeprav opozarja na velike nepravilnosti. Po njenih trditvah naj bi z volilnih seznamov zbrisali 111 tisoč volilcev. Nigerska politična kriza se je začela 28. septembra lani, ko je stranka nekdanjega premiera Mahamoudouja Issoufouja zapustila vladno koalicijo. Ker vlada v parlamentu ni več imela potrebne večine, je predsednik 17. oktobra razpustil parlament in razpisal predčasne volitve. (Reuter)

Južnokorejski politik se poteguje za vodstvo WTO

SEUL - Nekdanji južnokorejski minister za trgovino Kim Cul Su je včeraj napovedal, da se bo prihodnji teden v okviru kampanje za prevzem mesta generalnega sekretarja Svetovne trgovinske organizacije (WTO - nekdanji Gatt) odpravil na svetovno turnejo. »Obiskal bom deset držav, med njimi tudi ZDA, Japonsko in nekatere države članice EZ,« je izjavil Kim, ki verjame, da ima največ možnosti za zmago v tekmi za ta položaj. Kandidata sta se nekdanji mehiški predsednik Carlos Salinas de Gortari, ki ima velike gospodarske težave doma, in nekdanji italijanski minister za trgovino Renato Ruggiero, ki mu podpora odrekajo ZDA. Novozelandski minister za trgovino Philip Burdon pa je že izpadel iz igre. (Reuter)

V Panami odkrili zarotnike

CIUDAD DE PANAMA - Panamski notranji minister Raul Montenegro je v sredo sporočil, da so pripadniki tajne službe odkrili zarotnike, nekdanje častnike panamske vojske, ki so poskusali izvesti atentat na predsednika Ernesta Pereza Balladarea in prevzeti nadzor v državi. Montenegro je dodal, da so varnostne sile v zahodni provinci Chiriqui, kjer naj bi zarotniki prihodnji petek umorili predsednika, in v glavnem mestu ze aretirale deset pripadnikov nekdanjih policijskih sil in nekega predstavnika vojske, obenem pa napovedal, da bodo kmalu izvedli se nekaj aretacij. Razkrinkana skupina zarotnikov naj bi bila po Montenegrovih besedah kriva tudi za neuspešen poskus atentata na nekdanjega panamskega predsednika Guillerma Endara aprila 1993. (Reuter)

Mitterrand in Balladur - Francija prevzema predsedstvo v EZ (Foto: Arhiv)

»Francija in Nemčija sta motor Evropske zveze«

Gospodarska rast in ustvarjanje novih delovnih mest, hkrati pa večja solidarnost med državami, tako je francosko predsednikovanje Evropski zvezi poslanca Evropskega parlamenta opisal francoski zunanji minister Juppé. O majhni umazani skrivnosti EZ - »večji enakosti« nekaterih v primerjavi z drugimi - pa je bil tiho.

Wolfgang Schäuble, vodja krščanskih demokratov v bonskem parlamentu, je na začetku lanskega septembra na lastni kozi občutil, da razmere v evropskem političnem prostoru se niso dovolj zrele, da bi naglas spregovorili o »neenakosti enakih«. Vihar, ki ga je sprožil Schäuble, se je nekoliko umiril, ne nazadnje zaradi vroče jeseni, ko do konca ni bilo jasno, kaksna bo zadnja beseda socialno osveščenega skandinavkega volilca. Države na južnem robu Evropske zveze so svoj užaljeni dolgi nos potolazile se le v debeli mošnji denarja, ki jo je Bruselj obljubil sredozemskim državam. V naslednjih petih letih se bo v države nečlanice Evropske zveze tako zlilo pet milijard ekujev pomoči in spodbude.

Juppé in Kinkel sta zdaj spet poskusila. Francija je goreča zagovornica trdega jedra,

sladke besede in mezikanja, ki jih je London zadnje case pomenljivo pošiljal v Pariz, pa so ostala brez odgovora. Pariz je zavrnil evroskeptično in pobalinsko družbo Velike Britanije, raje je sedel na teraso elitnega kluba ob Renu. Pariz pa ima se nekaj evropskih zamisli: ustanovitev evropskega zunanjega ministrstva in dodelitev večje vloge nacionalnim vladam in parlamentom. Ko bodo čez dobro leto na medvladni konferenci popravljali in spreminjali maastrichtski sporazum, ki je temelj federativne Evrope, kakršno so si zamislile predvsem Nemčija in njene somisljenice, bo Francija - tako vsaj daje vedeti zdaj, ko prevzema žezlo Evropske zveze - predlagala, da tudi formalno okrepijo vlogo in institucionalno tezo posameznih držav, nacionalnih parlamentov in vlad. Če bi sledili francoski viziji, bi Evropski parlament sčasoma postal krožek nacionalnih parlamentov, Evropska komisija pa bi večino svojih pooblastil prepustila Ministrskemu svetu. Takšna reorganizacija Evropske zveze ne bi dopuščala nobenega dvoma več: v takšni Evropi bi beseda ene države veljala več kot beseda druge.

Ana Kovac

INDIJA-ZDA / VOJAŠKO SODELOVANJE

Konec hladne vojne v južni Aziji

NEW DELHI - Ameriški obrambni minister William Perry in njegov indijski kolega Mashi Mallikarjun sta v indijski prestolnici včeraj podpisala sporazum o obrambnem sodelovanju med državama.

»Sporazum pomeni začetek novega obdobja v indijsko-ameriških odnosih, saj se je začel proces poglobljanja obrambnega sodelovanja med državama. Indija in ZDA sta velesili, zato je popolnoma razumljivo, da se med drugim zavzemata tudi za pozitivne in konstruktivne

odnose na obrambnem področju,« je zbranim novinarjem vidno zadovoljen dejal Perry.

»Danes podpisani sporazum je resnično zgodovinskega pomena. Dejstvo je namreč, da so bili indijsko-ameriški odnosi zadnjih 40 let dokaj napeti in občasno celo sovražni. Sporazum o obrambnem sodelovanju pa je dokaz, da sta nasi vladi spoznali, da obdobje hladne vojne sodi v zgodovinsko ropotarnico, saj je s padcem berlinskega zidu napočil čas zbliževanja in sodelovanja,«

je na tiskovni konferenci po podpisu sporazuma izjavil Mallikarjun.

Sporazum med drugim predvideva ustanovitev meddržavne komisije za strateško in znanstveno-tehnološko sodelovanje, ki se bo sestajala izmenično v Washingtonu in New Delhiju. Na področju vojaškega sodelovanja pa sporazum predvideva izmenjavo vojaških kadrov v izobraževalne namene, skupne vojaške vaje in sodelovanje na področju vojaške tehnologije.

Nelson Graves / Reuter

PRESTRUKTURIRANJE KITAJSKJE TEŽKE INDUSTRIJE

Mao Ce Tungova »Tretja črta« okreva

BENJAMIN KANG LIM / REUTER

PANZHUIHUA - Pred dobrimi tridesetimi leti je kitajski vodja Mao Ce Tung Deng Xiaopinga zadolžil za uresničitev projekta, imenovanega Tretja črta, po katerem naj bi pomembno industrijo premestili v zahodne dele države in jo tako zavarovali pred morebitnim ameriškim jedrskim napadom.

Delavci so zravnali z zemljo gričevnato pokrajino ob reki Jangce in postavili temelje največji kitajski jeklarni. Ogromen industrijski kompleks, nekoč ponos Kitajske, leži na dveh in pol kvadratnih kilometrih. Lani je proizvodnja jekla v panganski jeklarni zasnela 2,4 milijona ton. V zlatih casih je bilo v različnih obratih zaposleno 100 tisoč ljudi, danes, ko se mora jeklarna prilagajati

novim razmeram, pa vodstvo delavcem ne obljublja več takšne socialne varnosti, kakršne so bili deležni v času njene gradnje.

Blizu 70 tisoč delavcev, ki niso neposredno zaposleni v proizvodnji, je bilo premeščenih v druge obrate, ki od panganske jeklarne dobijo le skromno finančno podporo. Gre za nove tovarne in tudi sole, bolnišnice in storitvene obrate, ki skrbijo za zaposlene v jeklarni. »Po reorganizaciji jeklarna na leto prihrani 8,2 milijona dolarjev,« je poudaril direktor Zao Zongju. S prestrukturiranjem proizvodnje se je vodstvo izognilo odpustitvi presežnih delavcev in jim v zadnjem trenutku zagotovilo nova delovna mesta. Ekonomisti sicer menijo, da kljub temu lahko pride do za-

prta nekaterih obratov. »Po reorganizaciji ni prišlo do socialnih problemov. Pricakovali smo precej slabše razmere,« je priznal Zao.

18-letni Ren Zizun iz Secuana je zaposlen v obratu, zadolženem za vzdrževanje talilnih peci. Na mesec zasluži 118 dolarjev, kar je trikrat več kot znaša povprečna plača kitajskega delavca. Tako kot večina drugih delavcev priznava, da je lahko vesel, ker ima tako dobro plačano zaposlitev. Živi v samskem domu, stene sobe, ki jo deli z drugimi delavci, so polepljene s slikami tajvanskih filmskih zvezd in hongkonskimi posterji.

Jeklarna Pangang je pripravljena sprejeti tudi delavce iz drugih krajev. V svojih 112 stanovanjskih poslopih je zanje se nekaj prostora, prav tako

tudi v restavracijah, salonih in plezinskih dvoranah. Neporočeni lahko domujejo v samskih domovih.

»Nekod smo nudili usluge samo zaposlenim v naših tovarnah, zdaj razmišljamo tržno in se trudimo, da bi ustvarili dobiček. Zato so naše usluge boljše, prav tako tudi hrana.« Lani so zabeležili promet v višini 984 milijonov dolarjev, od tega 624 milijonov v jeklarni. Z reorganizacijo imajo zdaj možnost nakupa delnic tudi tuji investitorji, zato morajo uvesti se nekatere pomembne spremembe in z njimi privabiti tuji kapital. »S podobnimi težavami se soočajo vse kitajske tovarne, ki so v državni lasti. Ni dovolj le delovna sila, kajti zdaj krijemo le proizvodne stroške,« priznava Zao.

MEHIKA / KRIZA

Clinton ponuja pomoč in vzpodbuja tuje vlagatelje

WASHINGTON - Z zatrdilom, da so ZDA pripravljene povečati finančno pomoč, je ameriški predsednik Bill Clinton včeraj de facto prevzel odgovornost za gospodarske tokove v Mehiki. Hkrati je pozval mednarodne finančne ustanove, naj se takoj lotijo programa »izdatne« pomoči Mehiki. Ze pred dvema tednoma je znova poudaril, da ameriška administracija v celoti zaupa temeljnim usmeritvam mehiškega gospodarstva.

Toda številni analitiki menijo, da je bilo zaupanje vlagateljev preveč omajano, da bi se ti čez noc vrnili v Mehiko. Postali so skrajno previdni zaradi izdaje vlade Ernesta Zedilla (kot je sami imenujejo), ki je kljub svojim prejšnjim zatrdilom dovolil drsenje domače valute. Zlasti pa je vlagatelje prestrasila slika prepričljivost programa gospodarske ozdravitve, ki ga je mehiški predsednik napovedal 3. januarja. »Njegov govor je bil pravo razočaranje, saj je bil vsebinsko osupljivo prazen. Ni ga, ki bi mu lahko verjel,« je izjavil eden od mednarodnih bančnikov. Analitiki opozarjajo, da utegne gospodarski načrt zategovanja pasu sprožiti predvsem velike socialne probleme in s tem se poglabiti recesijo. Gospodarska rast, ki je lani dosegla tri odstotke, naj bi se po ocenah analitikov leta 1995 skrčila za 0,5 odstotka. »Križa zaupanja ne bi mogla biti globlja,« meni Michael Metz, ki je na celu oddelka za strateska vlaganja pri podjetju Oppenheimer. Po njegovem mnenju se večina dvomov zdaj nanaša predvsem na stabilnost mehiškega političnega in socialnega okolja. Tudi znameniti George Soros je pesimističen, saj utegne po njegovem mehiška kriza sprožiti zlom finančnih trgov na mednarodni ravni. Finančna TV-postaja CNBC je navedla njegovo izjavo, da je mehiški finančni vihar »skrajno resen«. Mednarodni denarni sklad, ki je uradno dal svoje soglasje načrtu predsednika Zedilla, je takoj poslal močno delegacijo, ki bo sodelovala z odgovornimi mehiškimi predstavniki.

Isabelle Parenthoen / AFP

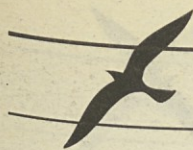
Na sliki: Mehičan prebira zadnje gospodarske novice (AP)

Kitajsko-ameriška pogajanja

PEKING - Kitajski in ameriški trgovinski predstavniki se bodo prihodnji teden znova sestali v Pekingu, da bi skušali razrešiti najnovejši trgovinski spor med državama. Spor je nastal po tem, ko je uradni Washington kitajske oblasti obtožil, da dovoljujejo zlorabo intelektualne lastnine ter kršitve avtorskih pravic, je sporočilo tiskovno predstavništvo ministrstva za zunanjo trgovino in gospodarsko sodelovanje. Dejstvo je, da je nezadostna zaščita intelektualne lastnine na Kitajskem glavno jabolko spora med pacifiškima velesilama. Washington je namreč 31. decembra zagrozil, da bo uvedel znatno višjo carinsko stopnjo za vse kitajske izdelke, če kitajske oblasti do 4. februarja ne bodo sprejele zakonskih ukrepov, ki bodo učinkovito zajezili »široko razširjene zlorabe intelektualne lastnine na Kitajskem«. Po mnenju neodvisnih strokovnjakov naj bi imelo kitajsko gospodarstvo zaradi omenjenega zvišanja carinskih stopenj kar za 2,8 milijarde dolarjev skode. John Scroft, tiskovni predstavnik ameriškega veleposlanstva v Pekingu, pa je ob tem izjavil, da bo nov krog kitajsko-ameriških pogajanj potekal od 18. do 20. januarja v Pekingu. Po njegovih besedah so ZDA na obnovev pogajanj pristale sele potem, ko so kitajske oblasti obljubile, da se bodo z vsemi zakonsko dovoljenimi sredstvi borile zoper »intelektualno piratstvo v državi«.

Jane Maccartney / Reuter

RUSKI NAPAD ČEČENIJE

Nepreprečljive
obtožbe ZahodaEvropske države in ZDA
nezadovoljno opazujejo dogajanje

DUNAJ - Svet Organizacije za evropsko varnost in sodelovanje (OVSE) se je včeraj v avstrijski prestolnici prvič sestal zaradi Čecenije. Vendar pa so se predstavniki evropskih držav in ZDA razšli, ne da bi sprejeli kakršnokoli konkretno odločitev o posredovanju v zakavkaski vojni. »Nobena mednarodna organizacija, niti OVSE, ni sposobna doseci konca sovražnosti v Čeceniji,« je po koncu sestanka povedal Madžar Gyarmati, posebni odposlanec OVSE v tej državi.

Zahodnoevropske države se zaradi čecenske krize v zadnjem času distancirajo od Jelcina, se vedno pa verjamejo, da bo ostal na oblasti vsaj do volitev, ki naj bi potekale prihodnje leto. Ruski voditelj ima torej še vedno podporo Zahoda, ki pa je zdaj bolj previden kot kdajkoli. »Jelcinu smo večkrat pogledali skozi prste le zato, ker smo upali, da lahko popelje Rusijo v demokracijo,« je priznal neki diplomat. »Zdaj si je umazal roke s krvjo, njegova moc je omajana, pa tudi mi smo se ohladili.«

Amerika in Evropa pa nimata dosti izbire. Lahko le upata, da se bo Jelcin obdržal na oblasti, kajti nihče ne ve, kdo bi ga sploh lahko zamenjal. Prav zato so protesti proti prelivanju krvi v Čeceniji umirjeni, uradne izjave pa uravnovešene - v vseh je poudarjeno, da je Čecenija del Rusije. V tem tonu je bila napisana tudi uradna izjava, ki so jo v sredo podpisali predstavniki Nata. »Čeprav so bili zahodni diplomati leta 1991 deležni kritik, ker so prevec stavili na enega samega moža - Gorbačova, se je izkazalo, da jih to ni izučilo,« je pripomnil neki opazovalec.

Vendar pa vsi ne molčijo. Nekatere države so na lastno pest sprejele več (sicer simboličnih) ukrepov proti Moskvi. Nemski kancler Kohl, ki se ima za Jelcinovega prijatelja in katerega država je Rusiji namenila največjo pomoč, je posredovanje v Čeceniji javno označil kot »popolno norost«. Pri vsem tem pa se še vedno ne ve, ali imajo v sedanji krizi odločilno vlogo Jelcinovi svetovalci ali visoki vojaški uradniki. Ni jasno, zakaj decembra ni bil uradni Jelcinov ukaz, naj letala ne bombardirajo več Groznega.

Diplomati menijo, da je Zahod začel dvomiti v Jelcinovo moč predvsem zato, ker se redko pojavlja v javnosti, zaskrbljujoča pa so tudi poročila o njegovi naklonenosti alkoholu. Zato se upravičeno postavljajo vprašanja, kdo ima v Moskvi glavno besedo.

Zahod je bil namreč vedno na Jelcinovi strani zato, ker se je le Jelcin znal postaviti po robu konservativcem. Zdaj zahodni svet že glasno upa, da se bodo v Rusiji nadaljevale demokratske reforme tudi v primeru, če Jelcin pade. Temu v prid govorijo vse manjša popularnost ultranacionalista Žirinovskega, medijska pozornost, ki jo posvečajo čecenskim dogodkom in okrepljeno delovanje varuha človekovih pravic Sergeja Kovaljova.

Nicholas Doughty / Reuters

General Dudajev je prišel iz skrivališča (Telefoto: AP)

Ruski specialci zapuščajo bojišča

MOSKVA (Reuters) - Moskovski dnevnik Izvestija je objavil članek, katerega vsebina ni bila po godu prav nikomur od »stare garde« v ruskem vojskem vrhu. Ostareli generali, ki so si nasitke priborili se v času, ko je Sovjetska zveza - z njo pa tudi njena vojska - veljala za eno od velsil, se namreč ne morejo sprijazniti z dejstvom, da se je s spopadom v Čeceniji mit o neustrašni ruski vojski razblinil v nič. Vse več je namreč poročil in dokazov, da bojišča v Zakavkazju zapuščajo tudi najuglednejši ruski castniki.

Izvestija je objavila izpoved visokega castnika elitne enote ruskega notranjega ministrstva, ki je dejal, da je s svojo enoto zapustil Čecenijo predvsem zato, ker »država ni poskrbela niti za osnovne potrebe, ki jih ima vojska v času izrednih razmer«. »Le kako naj z lahkim orožjem in solzilcem, pa brez primerne obleke kljubujemo čecenskemu topništvu in tankom,« je bil ogorčen castnik, ki se je skupaj s svojo stotniško enoto za hitre posege odločil, da ne bo spoštoval ukaza in vztrajal na fronti. »Nadrede smo nenehno opozarjali, da nismo opremljeni za naloge, ki so nam jih nalagali. Naša opozorila in prošnje, naj nam vendar pripeljejo potrebna vojaška sredstva, so sicer vedno sprejeli z obilico razumevanja, to pa je bilo tudi vse. Tovornjakov z zalogami ni in ni bilo. Poslali nam niso niti zemljevida območja, na katerem smo se nahajali, in zato smo postavili rok, do katerega bomo čakali.« Čas se

je iztekel, pristojni pa niso reagirali in zato so se morje vrnili v matično vojašnico v Jekaterinburgu.

Članek je v Rusiji vzdignil veliko prahu, saj je neimenovani castnik navedel vrsto pretresljivih podatkov. Med drugim je zagotovil, da je od 11. decembra padlo v Čeceniji več tisoč ruskih vojakov, medtem ko uradni podatki govorijo o komaj 250 žrtvah.

Posebne enote za boj proti demonstrantom je za ruskimi vojskimi vrstami vodil generalmajor Viktor Vorjbov. Njegova naloga je bila organiziranje oddelkov, ki so za frontno crto opravljali policijsko delo. Glavna zadolžitev patrolj pa je kmalu postal lov na demoralizirane ruske vojake. Vorjbov je nenehno protestiral pri vojskem in državnem vrhu ter ju obtoževal nesposobnosti in nemoralnosti, saj sta na krizno zarišče poslala specialce, od katerih nekateri niso dokončali niti obveznega vojaškega solanja, vsekakor pa dotlej niso imeli opravka niti z najmanjšo skupino demonstrantov, kaj sele s pravo vojno. Hkrati je bil Vorjbov tisti, ki je na nadrejene nenehno naslavljal zahteve za ustrezno opremo. Ironično je, da je prav zaradi pomanjkljive opremljenosti izgubil življenje. V bližini njegovega terenskega vozila je namreč eksplodirala granata in droben srpanel, ki menda ne bi mogel skodovati niti navadnemu osebnemu avtomobilu, je predrl platneno streho vozila in generalu prebil vratno arterijo.

BIH / DIPLOMATSKA OFENZIVA

Sarajevo godmja zaradi
sprenevedanja skupine za stike

SARAJEVO (AFP, Reuters) - Predstavniki skupine za stike, ki skušajo premirje izkoristiti za ožvitev pogajanj o znanem mirovnem predlogu, so se včeraj v bosanski prestolnici pogovarjali z bosanskim in hrvaskim vodstvom. Pred tem so že obiskali Beograd in Zagreb.

Bosanska stran se ni pripravljena vrniti na pogajanja, če bodo velike sile se naprej popuscale Srbom. Ti so že dosegli, da se o mirovnem sporazumu govori kot o izhodišču za nov krog pogajanj, in ne, kot so to sami lani sprejeli, kot o pogoju za nadaljnja pogajanja. Vendar pa svetovno pozornost ta trenutek bolj kot dogajanja v Bosni, kjer je razmeroma mirno, priteguje odločitev hrvaskega vodstva, da po 31. marcu letos ne podaljša več mandata Unproforju. Generalni sekretar ZN je ob tem dejal, da odločitev Zagreba močno »obžaluje«, ter da bi umik modrih celad iz Hrvaske utegnil spodbuditi nove spopade.

Bosanski Srbi so po trditvah predstavnikov ZN, ki so izpraševali begunce z zasedenih ozemelj, prejšnji mesec v Banjaluki ugrabili 250 Hrvatov in Muslimanov, ter jih kot sužnje odvlekli na območje Livna in Glamoca, kjer so morali kopati jarke in jim služiti kot zivi ščit na bojišču. Šest od omenjenih sužnjev je bilo med minometnimi spopadi tudi ubitih, je dejal Kris Janowski, tiskovni predstavnik Visokega komisariata ZN za begunce. Ob tem je poudaril, da tako ravnanje pomeni kršitev vseh norm mednarodnega vojnega in humanitarnega prava.

Nizozemski parlament je včeraj sprejel zakon, po katerem bodo bosanski begunci po dveh letih začasnega bivanja v državi pri njih lahko zaprosili za stalno zatočišče. Na Nizozemskem zdaj živi približno 18.000 bosanskih beguncev.

O čem pišejo
drugje po svetu

O čecenskem sporu

»Takoj po začetku ruskega posega v Čecenijo pred mesecem dni se je zdelo, da ruski parlament zagovarja resitve, ki so v popolnem nasprotju s tistimi iz Kremlja. Toda začetno nasprotovanje uporabi vojaške sile je bilo le začasna značaja. Tisti, ki so glasno protestirali proti obstreljevanju čecenskega glavnega mesta Groznega, so zvečina pripadali demokratični in komunistični opoziciji, toda dogajanja v ruskem parlamentu so nato nedvomno pokazala, da zahteve po demokratični zahodnega tipa nimajo dovolj podpore v ruskem parlamentu.« (Süddeutsche Zeitung, München)

»Ena od posledic čecenske vojne je nedvomno ta, da so ruski argumenti v zvezi z nasprotovanjem širitvi Nata izgubili na teži. To seveda pomeni, da bo vključitev naših nekdanjih zaveznikov v zahodno vojaško zvezo pospešana. Druga posledica v zvezi s Čecenijo pa je ta, da bodo ZDA v prihodnje sodelovale z državami SND v večji meri kot do zdaj, saj bodo te države sprico čecenskega spora iskale zascito pri Ameriki. Razpad Rusije gotovo ne sodi k nacrtom Zahoda, toda centrifugalne sile in prizadevanja za konfederalizacijo se bodo povečale, kar je tudi logična posledica čecenskega spora...« (Izvestija, Moskva)

O položaju v Mehiki

»Položaj v Mehiki je v začaranem krogu. Ernesto Zedillo je bil izvoljen, ker so bili volilci prepričani, da je kljub notranjim težavam v njegovi stranki PRI še vedno najboljši kandidat za nadaljevanje gospodarskih reform. Ironično je to, da se mora zdaj spopasti s težavami, ki so posledica prav teh gospodarskih reform. Mehiska borza se bori proti razvednotenju delnic; vrednost peza pa kljub 60-odstotni devalvaciji se naprej pada. In vse to se dogaja kljub pomoči, ki so jo napovedale ZDA, Kanada in druge gospodarske velesile. Mehiska kriza ima celo dvojne razsežnosti. Na eni strani se bo notranjepolitična kriza se poglobila, na drugi strani se bo še bolj povečala odvisnost od ZDA. Kriza torej prav gotovo ne bo izboljšala odnosa z Združenimi državami.« (La Vanguardia, Barcelona)

O obisku papeža na Filipinih

»Prisluškati je bilo, da se bo Janez Pavel II., eden najvidnejših borcev v času hladne vojne, s propadom komunizma umaknil s političnega prizorišča. Njegovi okosteneli pogledi in njegova obsedenost s seksualno moralo bi mu morala sprico individualizma in potrošništva, ki sta glavni vodili današnje družbe, vzeti njegov politični pomen. Toda Janez Pavel II. je svojo jezo z marksizma preusmeril na domnevne grehe liberalizma, s čimer je seveda ohranil svojo priljubljenost... Če ga ljubimo, ali pa tudi ne - Janez Pavel II. je vsemu navkljub edini preostali globalni voditelj.« (The Independent, London)

O finančnih težavah
Italije, Španije in Švedske

»Položaj gospodarstva in finančne težave držav je treba ločiti na drugačen način. Ta trditev je navidezno nesmiselna. Primanjkljaji v državnih proračunih bodo seveda povzročili restriktivno finančno politiko, kar ne nazadnje slabo vpliva tudi na gospodarstvo. Finančna kriza seveda ogroža gospodarski razcvet držav. Centralna banka pa na položaj odgovori z zvišanjem obresti. S tem doseže prav nasprotno od zelenega: posredno povečanje javnega dolga.« (Le Monde, Pariz)

Z D R U Ž E N I N A R O D I

Sankcije - orožje varuha svetovnega miru

NEW YORK (AFP) - Varnostni svet OZN, ki je včeraj ločeno razpravljal o sankcijah proti Iraku in ZR Jugoslaviji ter se odločil za njihovo podaljšanje, se je od ustanovitve ZN pred petdesetimi leti k tem ukrepom zatekel v desetih primerih. V treh primerih (Rodezija, Južnoafriška republika, Haiti) so sankcije odpravili.

Ker so te postale sredstvo, h kateremu se ZN v zadnjih petih letih zatekajo vse pogostejše, je generalni sekretar Butros Gali petega januarja napovedal vzpostavitev mehanizma, s katerim bo mogoče ovrednotiti učinek sankcij v državi, ki so ji bile namenjene, in pri drugih državah. Navajamo deset primerov, v katerih se je Varnostni svet, sklicujoč se na VII. poglavje Listine OZN (grožnja miru), zatekel k uvedbi sankcij:

1. RODEZIJA:

16. decembra 1966 so uvedli sankcije na uvoz blaga, vključno z uvozom nafte. Odpravili so jih 21. decembra 1979, kmalu potem, ko je Rodezija postala neodvisna država z imenom Zimbabve.

2. JUŽNOAFRIŠKA REPUBLIKA:

4. novembra 1977 so uvedli embargo na uvoz orožja. Odpravljen je bil 25. maja 1994, skupaj z drugimi omejitvami, neposredno po prvih večasnih volitvah.

3. IRAK:

6. avgusta 1990, štiri dni po vojaškem vdoru v Kuvajt, so bile uvedene gospodarske sankcije, vključno s trgovinskim embargom na ves uvoz in izvoz razen t.i. »humanitarnih« proizvodov.

3. aprila 1991 je resolucija številka 687 podrobneje opredelila pogoje premirja v zalivski vojni in podaljšala trajanje trgovinskega embarga proti Iraku. Odločili so se, da bodo položaj vsakih 60

oziroma 120 dni znova proučili v okviru VS. Teh 60 dni je znova preteklo prav včeraj, 120 dni pa bo poteklo 13. marca, medtem ko novo, polletno poročilo Komisije OZN, zadolžene za razorožitev Iraka, pričakujejo v prvi polovici aprila.

19. septembra 1991 resolucija 712 dovolja Iraku izvoz nafte v omejenih količinah; v humanitarne namene ter pod mednarodnim nadzorom. Kljub temu se zdi, da si hoče Bagdad zagotoviti večje možnosti za izvoz nafte, zlasti v okviru resolucije 687, ki predpisuje pogoje, ki jih mora izpolniti pri razorožitvi.

4. NEKDANJA JUGOSLAVIJA:

25. septembra 1991 popoln embargo na uvoz orožja, ki je obveljal za vsa ozemlja nekdanje Jugoslavije.

15. december 1991 - ustanovitev Komiteja 724 za sankcije, ki mu bo letos predsedoval argentinski predstavnik v VS Emilio Cardenas.

30. maj 1992 - gospodarske in trgovinske sankcije proti ZRJ, skupaj z drugimi sankcijami na področju letalskega prevoza, sporta in kulture.

16. novembra 1992 - prepoved prevoza nafte, premoga in jekla, kakor tudi drugih proizvodov čez ozemlje ZRJ, razen s posebnim dovoljenjem Komiteja 724. Resolucija številka 820 (17. aprila 1993) je ta režim še okrepila.

23. septembra 1994 so z resolucijo številka 942 uvedene sankcije zoper odgovorne civilne in vojaške predstavnike bosanskih Srbov (potovanja, trgovina, zamrzitev finančnega premoženja v tujini). Ponovno bodo proučili položaj 23. januarja 1995.

23. september 1994 (resolucija številka 943) - po zagotovilih Beograda, da je zaprl mejo, kjer se ta stika z ozemlji, ki so

pod nadzorom bosanskih Srbov, ukinejo sankcije na področju letalskega prometa, sporta in kulture, kar velja od 5. oktobra. To omilitve sankcij je VS ponovno obravnavala včeraj.

5. SOMALIJA:

23. januarja 1992 uveden embargo na orožje.

24. aprila 1992 ustanovitev Komiteja za sankcije.

6. LIBIJA:

31. marec 1992 - po obtožbi za mednarodni letalski terorizem je sprejel embargo na uvoz orožja in ustanovljen Komitej za sankcije.

11. november 1993 - okrepitev sankcij proti Tripoliju z zamrzitvijo finančnega premoženja v tujini in prepovedjo uvoza nekaterih naprav za crpanje nafte. Položaj naj bi znova proučili 30. marca 1995 (sicer vsakih 120 dni).

7. LIBERIJA:

19. november 1992 - embargo na uvoz orožja.

8. HAITI:

16. junij 1993 - embargo na uvoz orožja in nafte, zamrzitev premoženja v tujini. Kratka odprava sankcij avgusta lani, ponovna uvedba oktobra.

6. maj 1994 - sprejet sklep o razširitvi embarga na vse proizvode in izdelke.

16. oktober 1994 - konec sankcij, ko se v Port-au-Prince vrne demokratično izvoljeni predsednik Aristide.

9. ANGOLA:

15. septembra 1993 uveden naftni embargo ter embargo na orožje za gibanje Unita. Takrat se je prvič zgodilo, da je OZN uveljavila sankcije zoper neko gverilsko gibanje.

10. RUANDA:

17. maj 1994 - sprejet embargo na orožje in ustanovljen Komitej za sankcije.

Uran z Vzhoda

BUDIMPESTA (AFP) - Obmejna policija je na madžarski meji aretirala štiri slovaške državljane, ki so imeli pri sebi 1,7 kilograma urana, je sporočil Radio Budimpesta. Štiri Slovaške, ki so se hoteli cez mejo prepeljati v dveh avtomobilih, so zadržali in nato pripravili že v terek na mejnem prehodu Hegyes-halom med Madžarsko in Avstrijo, je za radio dejal general Gyorgy Bakondy, poveljnik obmejnih policijskih enot. Madžarske oblasti domnevajo, da zaseženi uran izvira iz Skupnosti neodvisnih držav, odkoder je prisla tudi večina tistih radioaktivnih snovi, ki so jih na različnih koncih Evrope zasegli v minulih mesecih. Vse štiri tihotapce, katerih identitete niso hoteli razkriti, so zasacili s pomočjo detektorja za odkrivanje radioaktivnih snovi. Kot je pojasnil Bakondy, je bil uran skrit v kozarcu z vloženim sadjem. Nemudoma so se sicer oglašili strokovnjaki, ki trdijo, da takšnega urana ni mogoče preprosto spremeniti v eksplozivni material, kljub temu pa je novo odkritje se povečalo zaskrbljenost zaradi izjemnega porasta mednarodnega tihotapstva in nenadzorovane trgovine z jedrskimi snovmi. Vsi štirje slovaški državljani bodo do nadaljnjega v priporu, preiskovalni organi pa bodo skušali ugotoviti, ali ceiverica pripada kakšni izmed organiziranih tihotapških mrež.

KOLUMBIJA / NEKAJ MINUT PRED PRISTANKOM V CARTAGENI

Strmoglavljenje kolumbijskega DC-9 je čudežno preživela neka deklica

V nesreči, ki jo je baje povzročil peklenski stroj, je umrlo 51 ljudi

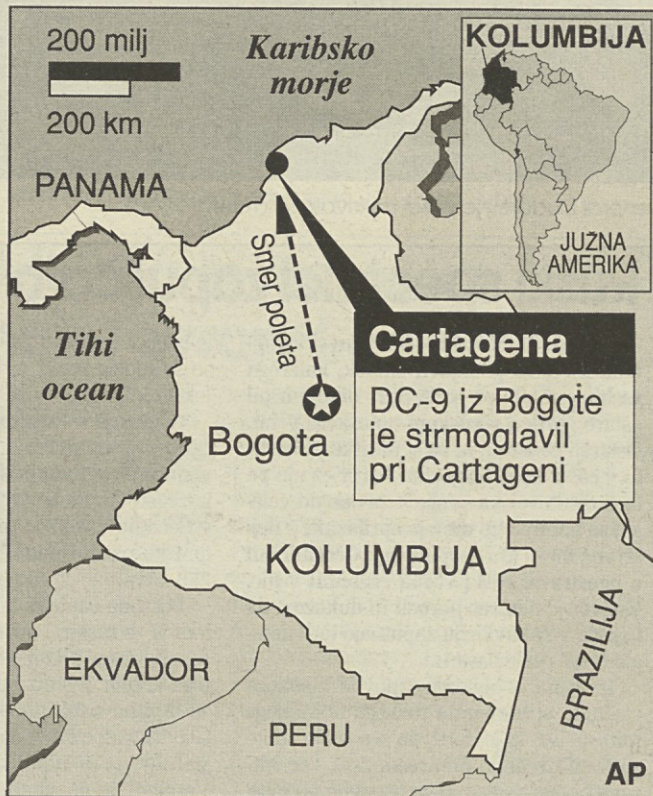
BOGOTA' - Včerajšnje letalsko nesrečo kolumbijskega DC-9 pri Cartageni je preživela le neka 9-letna deklica, življenje pa je izgubilo vseh ostalih 47 potnikov in 4 člani posadke.

Letalo kolumbijske letalske družbe Intercontinental je bilo iz glavnega mesta namenjeno na karibski otok Svetega Andreja (Isla de San Andres) z vmesnim postankom v Cartageni. Pilot je deset minut pred pristankom vzpostavil radijsko povezavo s kontrolnim stolpom cartagenskega letališča in dobil pooblastilo, da se je spusti z 12 na 8 tisoč čevljev. V svojem pogovoru ni omenil morebitnih težav, tako da ni jasno, kaj se je v resnici zgodilo. Očividci trdijo, da je na letalu pred strmoglavljenjem prislo do eksplozije.

DC-9 je padel v močvirje nedaleč od kraja Maria La Baja, 60 kilometrov južno od Cartagena. Prav to je baje omogočilo, da se je 9-letna Erica Delgado cučeilo, da se je skoraj gotovo je tje omililo njen padec, tako da si je zlomila le roko. Prav to je kakim 400 reševalcem vilo upanje, da je se kdo preživel nesrečo. Vojaki, policisti in bolničarji so ob luci svetilk iskali med razbitinami letala, ki se je raztreščilo na dva dela in

delno pogreznilo v dva metra globoko močvirje. Ves napor pa je bil zamen. Poleg Ericke Delgrado ni nesreče preživel nihče.

Kolumbijske oblasti so že uvedle preiskavo, ki naj ugotovi točne vzroke nesreče. Vso skrb sedaj posvečajo iskanju črne in rdeče skatle z magnetofonskim zapisom vseh podatkov poleta in pogovorov v kokpitu. Domneve o bombnem atentatu za sedaj niso ne potrile in ne zanikali. Direktor kolumbijskega civilnega letalstva Alvaro Raad pa je vseeno prepričan, da je letalo strmoglavilo zaradi eksplozije na krovu. Navsezadnje taka trditve, ki jo kot rečeno potrjujejo pričevanja očividcev, ni tako nemogoča. V zadnjih desetih letih je kolumbijsko letalstvo doživelo kar deset težkih letalskih nesreč, dve pa sta skoraj gotovo povzročile eksplozije peklenskih strojev. Prvi tak primer je bil 27. novembra 1989, ko je v zraku eksplodiral kolumbijski boeing 727 in je življenje izgubilo vseh 110 oseb. Drugi tak primer se je pripetil 6. junija 1992, ko je prav tako v zraku eksplodiral boeing 737 (47 mrtvih). V obeh primerih obstaja upravičen sum, da je peklenske stroje podtaknila kolumbijska kokainska mafija.

VELIKA BRITANIJA

Žalostna usoda 16-letne Dawn in njenih treh otrok

Dawn je imela prvega otroka že pri 14 letih - živi od socialne podpore

LONDON - Zenska, o kateri je v Veliki Britaniji trenutno največ govora, je stara komaj 16 let in je tragični simbol globoke socialne krize, ki pretresa vse bolj široke plasti britanske družbe. Dawn Hendy čaka tretjega otroka, ni poročena, nima službe, nima stanovanja in je povsem odvisna od socialnega skrbstva. »Sedaj mislim samo na poroko, o otrokih nočem več slisati,« pravi dekle, ki je, presenetljivo, mnenja, da je njeno družbeno in družinsko stanje povsem normalno in nikakor ne simbol družbene krize, o kateri sicer ni nikoli slisala.

Dawn živi z očetom svojih otrok, 19-letnim Mikom, ki je prav tako brez zaposlitve in s ka-

terim je prvič zanosila se preden je imela 14 let. Tretji otrok se jima bo rodil čez nekaj mesecev, nakar se bosta Mike in Dawn najbrž vzela.

Ne da bi se zavedala sodita Mike in Dawn v tisto ogromno kategorijo mladih, za katere živeti od socialne podpore ni sramota, saj ne poznata druge alternative. V njunem stanju se odraža propad britanskega solskega sistema, kontracepcije in načela pravice do dela. Tistim, ki bi hoteli v takih primerih skriti socialno podporo, odgovarja laburistični poslanec Wicks, ki trdi, da bi to bila prava katastrofa, saj bi se ti mladi morali vrniti v okrilje prvotnih družin, ki so prvi vzrok njihove tragedije.

NOVICE

Zastrupitev: 28 delavcev ameriške tovarne v bolnišnici

WASHINGTON - Zdravstvene oblasti so odredile izpraznitev tovarne elektronskega materiala, v kateri se je 50 delavcev zastrupilo s strupenimi hlapovi. V bolnišnico so sprejeli 28 delavcev, v tovarni pa sedaj skušajo ugotoviti izvor strupenih hlapov. Kaže, da bi lahko šlo za uhajanje ogljivega monoksida ali hlapove, ki nastajajo pri izogrevanju plastičnega materiala.

Amazonskim Indijancem grozi lakota

SAO PAULO - Indijanskemu plemenu Waimiri-Atroarijev grozi lakota, saj je poglavitnemu viru njihove prehrane, kajmanu vrste »jacare« grozi izginotje. Jacare ima zelo dragoceno kožo in je žrtev najrazličnejših lovcov, saj ga ne štiti noben zakon. Se do pred kratkim je teh plazilcev bilo toliko, da so ga leta 1992 v Rio na konferenci o okolju proglasili za eno največjih nevarnosti za ribolov. Stvari so se v dveh letih popolnoma spremenile. Če Indijancem grozi lakota, je v delikatesnih prodajalnah v Rio po zelo visokih cenah na voljo, skupaj z gosjimi jetri in kaviarjem, prava poslastica: jacarejev file.

Letalska nesreča v ZDA

WASHINGTON - Turistično letalo Cessna 414, ki je imelo težave pri pristajanju, se je zaletelo v poslopje, pri čemer so umrle štiri osebe, ki so bile na letalu, ranjeni pa sta bili osebi, ki sta bili v poslopju. Do nesreče je prišlo v Georgii, botrovala pa ji je okvara na obeh Cessninah motorjih.

Potresni sunek v Turčiji

CARIGRAD - Obmocje turškega mesta Izmir je prizadel potresni sunek, katerega moč je bila 4,6 stopnje po Richterjevi lestvici. Kaže, da ni bilo žrtev in niti večje škode.

Tatvina v Louvru: hiter, a nespreten tat

PARIZ - Tatu, ki je iz pariskega Louvra odnesel dragoceno sliko iz 19. stoletja, je zadostoval 5 minut, da je z rezilom izrezal platno iz okvirja in izginil neznan kam. Tat je bil sicer zelo hiter, vendar pa tudi zelo nespreten: ukradena slika je namreč močno poškodovana, saj je na okviru ostala večja količina platna. Pred tatvino je bilo platno vredno 200 tisoč frankov.

Demografski bum v Iranu: leta 2011 jih bo 100 milijonov

TEHERAN - Iranu grozi preobljudenost, zato je direktor instituta za prhrano Masud Kimiagar pozval vlado, naj uresniči resen program za kontrolo rojstev. S sedanjo stopnjo natalitete, pravi Kimiagar, bo iransko prebivalstvo leta 2011 preseglo 100 milijonov, v 20 letih pa se bo podvojilo popraševanje po hrani. Trenutno ima Iran 60 milijonov prebivalcev, 47 od sto prebivalstva pa ima od 6 do 15 let.

FILIPINI / V MANILI VELIČANSTVEN SPREJEM OB IZREDNIH VARNOSTNIH UKREPIH

Papeža dočakalo milijon ljudi

Vanostniki so se trudili, da bi zadržali množico. (AP)

MANILA - Skoraj milijon ljudi je včeraj v filipinskem glavnem mestu dočakalo prihod papeža Janeza Pavla II., ki bo po Filipinih obiskal se Papuo Novo Gvinejo, Avstralijo in Sri Lanko. To bo eno od najzahtevnejših papeževih potovanj, saj bo v 11 dneh prepotoval kar 33.415 kilometrov.

Na manilskem letališču sta mu dobrodošlico izrekla predsednik republike Fidel Ramos in manilski nadškof kardinal Jaime Sin. V svojem krajšem nagovoru je papež pozdravil Filipince predvsem pa mlade iz vsega sveta, ki se bodo v nedeljo udeležili 10. svetovnega mladinskega dneva. »Vasa zgodovinska usoda je gradnja civilizacije ljubezni, bratstva in omike, take civilizacije, ki se bo skladno postavila med prastare kulture in tradicije vsega azijskega kontinenta,« je zaključil svoj na-

govor mladim poglavar rimsko-katoliške cerkve. Papež polaga torej vse upanje pri evangelizaciji Azije in sveta v »svojo vojsko mladih«, ki je prav na Filipinih ena od najštevilnejših. Kakih 50 tisoč filipinskih fantov in deklet, ki so se jim pridružili tudi drugi mladi iz vsega sveta, je že predsinocnjim »obdarovalo« papeža, saj se je svecano zaobljubilo nedolžnost do poroke.

Kot rečeno, je papeža od letališča do manilske nunciature pozdravilo skoraj milijon ljudi, na katere je budno pazilo kakih 20 tisoč filipinskih varnostnikov. Ti so včeraj med množico aretirali nekega Filipinca, ki je imel pri sebi strelno orožje. Medtem pa se je izvedelo, da so pred dnevi aretirali tri in ne dva domnevna islamska terorista. Dva naj bi bila Pakistanca, eden pa Marocan.

NEMČIJA / PRED 50 LETI ZAČETEK SOVJETSKE KONČNE PROTIOFENZIVE

V prihodnjih štirih mesecih čakajo Nemčijo pomembne obletnice

BERLIN - V prihodnjih štirih mesecih čakajo Nemčijo in z njo tudi Evropo pomembne 50-letnice, ob katerih bo ponovno zazvela neustavljiva ofenziva Rdeče armade ob koncu druge svetovne vojne. Začela se je v noči na 13. januar 1945 in se je končala 8. maja 1945, ki je v Nemčiji za nekatere dan »brez-pogojne predaje«, za druge pa »osvoboditev« izpod nacističnega jarma.

Pomembnejši nemški casopisi za sedaj molčijo in se le v redkih primerih spušcajo v zgodovinsko-vojaške spore o spopadu med nacizmom in stalinizmom. Vsekakor pa je že sedaj jasno, da bo tudi v Nemčiji nadvse bogat seznam uradnih komemoracij, ki se bodo zaključile v Londonu z osrednjo proslavo konca druge svetovne vojne v Evropi. Nemški kancler Kohl se ni udeležil praznovanj 50. obletnice zavezniškega izkrcanja v Normandiji, sedaj pa bi rad prisostvoval londonskemu slavlju, je

včeraj povedal neki kanclerjev predstavnik za tisk.

Medtem pa so kot kaže v Nemčiji vsi pozabili na začetek sovjetske protiofenzive. V zgodnjih jutranjih urah tistega hladnega petka pred 50. leti so se začele premikati sovjetske oklepne enote južno od Vašave, ustavile pa so se sele v Berlinu. Osem dni po začetku te sovjetske protiofenzive so prve enote Rdeče armade dosegle bregove reke Oder, sedanje meje med Nemčijo in Poljsko.

Prvi prodor skozi nemško obrambno crto so izvedle oklepne enote maršala Ivana Konjeva iz sklopa tako imenovane prve ukrajinske fronte. Kljub temu da so Nemci pričakovali napad, saj so ga napovedovali agenti tajnoobveščevalne službe generala Reinharda Gehlena, so sovjetske enote naletele na malenkosten odpor. Hitler je namreč osibil vzhodno fronto, ker je z nje za ardensko ofenzivo premestil skoraj vse elitne enote.

Führerjeva strateska napaka je maršalu Konjevu zgladila pot, tako da so vojaška poročila v zadnjih januarskih dneh navajala, da je padlo 295 tisoč nemških vojakov, da je bilo zajetih 86 tisoč vojakov in da so sovjetske enote unicile skoraj 3.000 tankov in 552 letal. Se 30. januarja je Hitler po radiu obljubljal »končno zmago«, ki naj bi jo nemskim armadam omogočila »čudezna tajna orožja«.

Ze sredi januarja pa so Nemci na lastni koži občutili vse strahote, ki so jih pred tem zagrešili nemski okupatorji po vsej zasedeni Evropi. Iz Vzhodne Prusije in Slezije je na stotine Nemcev začelo apokaliptični eksodus proti zahodu. Med begunci, ki so v snegu in s temperaturami do -30° prodirali proti zahodu, je zavladal dobeseden teror, ki sta ga se stopnjevala panika in kaos. Sovjetski vojaki so se namreč v slepem besu mascevali za vse gorje, ki ga je zagresil nacistični vojaški

stroj sirom sovjetskih republik.

Večina Nemcev priznava, da je vojno proti Sovjetski zvezi začel Hitler, vseeno pa je ugledni Frankfurter Allgemeine Zeitung odmeril kar precej svojega prostora zgodovinski polemiki zaradi knjige Wernerja Maserja. Ta namreč v svoji knjigi poskusa dokazati, da je Hitler v bistvu le prehitel Stalina, ki je prav tako načrtoval invazijo. Za Maserja sta torej Hitler in Stalin enako sokriva za razširitev vojne na vzhod. Ne da bi se spuščali v podrobnosti, to tezo izpodbija že dejstvo, da je nacrt Barbarossa o napadu na SZ Hitler podpisal že decembra 1940 in da se je invazija začela z zamudo, ker je moral Hitler pokoriti predtem jugoslavijo in pomagati svojemu zavezniku Mussoliniju, ki je zamen »lomil ledvice« Grkom. Nemci so to zamedo baje placali, a ne, ker je Stalin načrtoval napad na nemški rajh, saj so sovjetske armade poleti 1941 doživele pekoče poraze, temveč ker so

ARABSKE ZALIVSKE DRŽAVE

Namesto Iraka morajo ljubiti Izrael

DUBAJ - Arabske zalivske države, ki jih pesti prepoved trgovine z Irakom, so vedno bolj nezadovoljne z ameriskim pritiskom za ureditev odnosov z Izraelom, saj je sovražstvo med narodoma že tradicija. To je po besedah arabskih in zahodnih diplomatov v Zlivi na začetku tedna poudaril sejk Mohamed Bin Rasid al-Maktum, obrambni minister Združenih arabskih emiratov in dubajski princ.

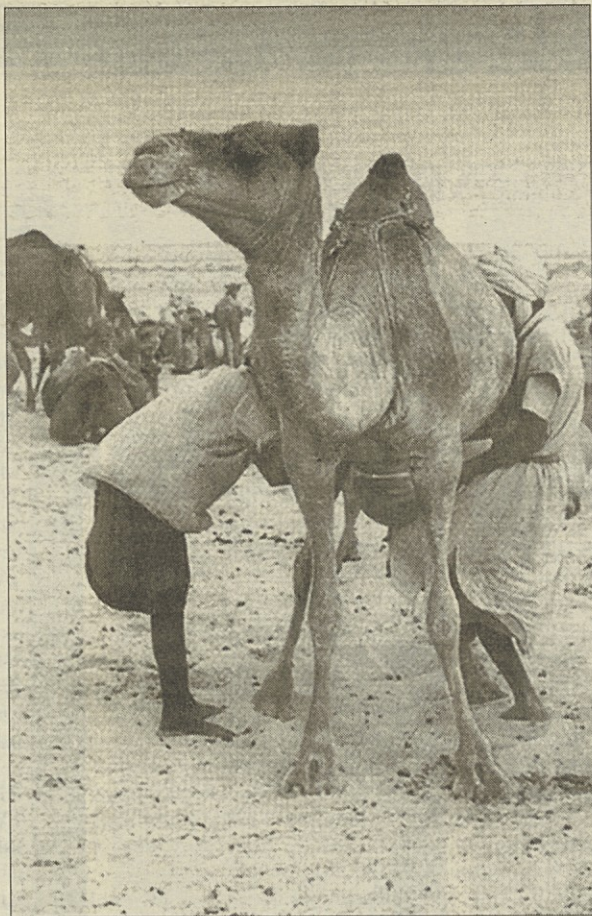
»Kako naj sklenemo mir in zacemo trgovati z Izraelom, če se ne smemo spravi s starodavnim in čistokrvnim arabskim narodom, ki je nasi zgodovini in kulturi vtisnil tako globok pecat?« se je vprašal sejk Mohamed. O izjavah vzhajajoče zvezde v lokalni politiki so v zalivskih medijih veliko poročali in jih hvalili kot »resnico, na katero so že dolgo čakali«, kot je komentiral dnevnik al-Khaledz.

Iraske sankcije, stiki z Izraelom in denarna stiska, ki je sledila velikim stroškom zalivske vojne, so se diplomatom zdeli najverjetnejši vzroki za narasčanje muslimanskega fundamentalizma med konzervativnimi narodi tega dela sveta. Diplomati so dejali, da je večino zalivskih držav - ki so bile do zdaj zanesljive ameriske zaveznice v ZN v boju za ohranitev sankcij proti Bagdadu, ki so jih uvedli po iranskem vdoru v Kuvajt leta 1990 - zaskrbelo, da bi utegnil njihov položaj postati nevzdržen.

Savdska Arabija, ki je močno vplivala na ZN, da so ohranili sankcije proti Iraku, se v razpravo ni vmesala, vendar pa je zavirala ustanovitve Bliznevzhodne razvojne banke, ki bi Izraelu pomagala pri vključitvi v lokalno gospodarstvo - načrt so v sredo odobrili na sestanku v Washingtonu. Do sedaj se je upirala tudi vsem ameriskim pritiskom, naj vzpostavi vezi z Izraelom. »Sporočilo se glasi, da so arabske zalivske države kljub globokim pomislekom glede Sadama Huseina zelo zaskrbljene, da bo-

kota Iraka ne bodo mogle vzdrževati, če bodo prisiljene v vezo z Izraelom,« je dejal eden od višjih arabskih diplomatov. Diplomati so izjavili, da so sejkove pripombe, da se Arabci ne bodo mogli umakniti in le opazovati trpljenje iraskih otrok in starcev, zelo ogorčile Kuvajtcane, ki ostajajo strogi do svojih nekdanjih okupatorjev. Diplomati so se pojasnili, da so bile zalivske države globoko hvaležne za odločno podporo ZDA med zalivsko vojno v letih 1990/91, vendar pa obstajajo meje v zadovoljevanju ameriskih želja.

Youssef Azmeh / Reuter

Uglajene Angleže so v Bahrainu zamenjali mladi discjockeyi in trenerji fitnesa

MANAMA - Britanci v tujini niso več to, kar so nekoč bili. Garda veteranskih diplomatov, svetovalcev in upraviteljev nekdanjih kolonij britanskega imperija nikakor ni več edina predstavnica svoje države. V zadnjih desetletjih se jim niso pridružili le trgovci in tehnokrati, ampak delo in spremembe v daljnih krajih isče tudi vse več mladih neporocenih ljudi vseh razredov.

Kdor tam se vedno isče uravnotežene Angleže v svetlih poletnih oblekah, ki na urejenih travnatih površinah uživajo v vsakodnevem popoldanskem soncu, bo vsaj v zalivskem območju razočaran, kajti nekdanje kolonialne gospodarje s tropskimi čeladami in kratkimi hlačami je zamenjala nova generacija discjockeyev in trenerjev fitnesa. V hotelih, diskotekah ali centrih za fitnes je namreč vse polno mladih Britancev, ki se preživljajo z delom v barih in frizerskih salonih. Pridružujejo se jim učitelji jahanja, instalaterji ter mesetarji in razen slabo plačanih del nizke kategorije, ki jih opravljajo Indijci in Filipinci, je Angleže mogoče najti v vseh poklicnih panogah.

Nezaposlenost, turobno vreme in zgodbe o življenju v kolonijah, ki so jim jih pripovedovali dedki, so jih pregnali iz Velike Britanije. Bahrain, ki je znan po legalnem točenju alkohola in svo-

bodnjaskem vzdusju, je postal eden priljubljenejših ciljev. Te prednosti, ki za sosednje, mnogo bolj stroge islamske države, nikakor niso značilne, znajo ceniti tudi prebivalci države. Ob koncu tedna se cez most, ki 690 tisoč kvadratnih metrov velik otok povezuje s Savdsko Arabijo, vali brezkončna kolona prestižnih limuzin.

»Doma vendar nimamo kaj početi,« pravi 29-letna posrednica z nepremičninami, ki v Bahrainu živi že osem let. Nekdanja frizerka iz predmestja Londona si je že od nekdaj želela živeti v tujini. Prva ponudba je prišla iz Maname, kjer je na začetku delala v nekem lepotilnem salonu, po zalivski vojni pa se je s svojo prijateljico osamosvojila kot posrednica. Poslovno ji gre dobro, dokaz za to pa je tudi velika hiša z vrto, v kateri živi. Z bahrainskimi prebivalci skoraj nima stikov, s cimer potrjuje kolonialistično tradicionalno zavest - večina Angležev se je že od nekdaj raje držala zase. Enainvajsetletna Mary dela v diskoteki in življenje v Bahrainu se ji zdi fantastično. »Neizmerno uživam v večnem soncu,« je zareče povedala, medtem ko se je v taktu zibala sem in tja. John, ki je učitelj, pa se temu pisanemu vrvezu se vedno izogiba in zaluje za preteklostjo: »Nekoč so bili Angleži v tujini vsaj kultivirani in so imeli svoj slog,« se je

pritožil. Danes vse zanima le hiter zaslužek. »Tisti, ki jim doma ni slo ravno najbolje, tukaj igrajo velike moze in gledajo na druge zviska.«

Natančna števila mladih Angležev v Bahrainu nihče ne pozna, vendar jih je na veleposlanstvu v Manami registriranih okrog deset tisoč. Ker pa lahko Angleži po proglasitvi bahrainske neodvisnosti v državo se vedno pripotujejo brez vizuma, se jih veliko tudi po prihodu ne prijavi na veleposlanstvu. Velika ovira za dokončno naselitev v Bahrainu je zakon, po katerem potrebuje vsak tujec za dovoljenje za delo ali za stalno prebivališče domacega pokrovitelja.

Zadnje čase vlada propagira »gibanje bahrainizacije«, ki naj bi prepričilo velik priliv tujcev in pomagalo prepričati nezaposlenost bahrainskega prebivalstva. Podobna kampanja nacionalizacije je prišla na dan tudi v Združenih arabskih emiratih, vendar imajo tam številne osebnosti in podjetja nadzor nad dokumenti tujih delavcev, ki zelo dobičkonošno trgujejo. Susie, 30-letna angleška kuharica, ki se v Manami že tri leta preživlja s priložnostnimi deli, svojega pokrovitelja sploh ne pozna, ta primer pa ni nobena redkost. Skeptiki so zato prepričani, da resitve tega problema ne bo lahko najti.

Ute Meinel / dpa

SAVDSKA ARABIJA

Potrata električne energije

Spremeniti bo treba navade, predvsem pa razvade

DUBAJ - Savdska Arabija, svetovna naftna velesila, si prizadeva zmanjšati javno porabo električne energije, zato je svoje prebivalce pozvala k varčevanju - to naj bi bila nekakšna državljanska dolžnost.

V tej zalivski državi se vedno občutijo posledice iraske invazije v Kuvajt in padanje cen surove nafte na svetovnem trgu. Država s sedemnajstimi milijoni prebivalcev letno porabi veliko električne energije, zato bo morala z njo bolj varčevati, če se bo hotela izogniti neljubim redukcijam. Vlada mora že zdaj kriti 800 milijonov dolarjev letnega primanjkljaja

stirih velikih družb, ki proizvajajo električno energijo, hkrati pa milijarde dolarjev vlaga v gradnjo novih elektrarn.

Letos se je poraba električne energije povečala celo za 18 odstotkov. Ker država subvencionira porabo električne energije in tako kilovat stane le 1,3 dolarja, bo ljudi težko prepričati, naj začnejo varčevati z elektriko. Navadno ljudje puscajo prižgane luci tudi kadar niso doma. Strokovnjaki opozarjajo, da bo predvsem treba spremeniti njihove navade.

Minister za energetiko Abdul Aziz al-Zamel je medije pozval, naj državljanke začnejo opozarjati na racionalno porabo električne energije. Celotovarne in industrijske cone naj bi varčevale z električno energijo. Poleti, ko se temperatura zraka dvigne tudi do 50 stopinj Celzija, imajo namreč ljudje ves dan vključene klimatske naprave.

»Z energijo neracionalno ravna tudi v vladnih ustanovah, ne le v zasebnem sektorju. Podatki kažejo, da gre kar 30 odstotkov energije v izgubo,« je ministra al-Zamela citiral dubajski dnevnik. Za takšno razsipništvo gre iskati krivca v državni blaginji, saj Savdska Arabija subvencionira veliko služb le zato, da se ne bi oglasili politični nasprotniki in da bi v državi ohranili socialni mir.

Porabniki plačujejo le tretjino vsote za porabljeno energijo, vlada subvencionira drugi dve, energetska podjetja pa dobivajo gorivo brezplačno. Vlada je že napovedala 20-odstotno zmanj-

sanje proračuna, ki bo znašal 42,67 milijarde dolarjev. Odgovorni poudarjajo, da vlada namenja podjetjem za proizvodnjo električne energije več kot milijardo dolarjev; s tem denarjem podjetja krijejo izgube in svojim delničarjem izplačujejo letne sedemodstotne dividende. V 80. letih, v času največjega gospodarskega razvoja, je takšen sistem uspešno deloval, vendar zdaj poznalci razmer dvomijo, da bo zaradi znižanja cen naftnih derivatov in velikih stroškov zalivske vojne država se sposobna omogočiti tolikšne ugodnosti.

Izguba starih družb, ki proizvajajo električno energijo, je ob koncu islamskega leta dosegla 792,4 milijona dolarjev, kljub temu pa načrtujejo gradnjo novih projektov v vrednosti pet milijard dolarjev. Nekaj načrtov je že sprejetih, vsaj dva pa zaradi finančnih težav ne bosta izvedena v načrtovanih rokih. Bankirji se se posvetujejo z ameriskimi in britanskimi kreditnimi družbami, ki naj bi sodelovale pri financiranju. Dokončno se se niso sporazumeli.

»Zahteve po tem, da se cene goriva ne bi zviševale, hkrati pa po finančnih sredstvih za nadaljnje investicije predstavljajo velik problem in izziv za vlado,« meni neki tuji diplomat in poudarja, da so ljudje vajeni različnih ugodnosti. Če bi bile odpravljene, bi prislo do nezadovoljstva. »Nekako so postali žrtve uspeha, biti bi morali manj zahtevni, vendar za zdaj ni opaziti, da so se pripravljeni odpovedati ugodnostim.«

Diana Abdallah / Reuter

TRDICIONALNE AFRIŠKE VREDNOTE IZGINJAJO

Zimbabvejčani nočejo odprave odkupnine za nevesto

SIBONGINKOSI CHIGARU / REUTER

HARARE - Ali naj črni Zimbabvejci plačajo odkupnino za nevesto, ali pa naj bodo poroke popolnoma svobodne? Ali naj podedujejo zene svojih umrlih bratov? Kaj storiti, če je nevesta okužena z virusom HIV, ki povzroča aids? To so dileme, ki so izzvale odmevno javno polemiko v tej pretežno konservativni južnoafriški državi, razpeti med tradicionalnimi in zahodnimi vrednotami.

»Pocasi, a zagotovo bomo izgubili svojo identiteto,« meni črna socialna delavka Ruth Masome, sicer vnet zagovornica tradicionalnih afriških vrednot. »Če opazujemo ljudi in njihov način življenja, lahko ugotovimo, da se tradicionalne vrednote umikajo navalu vrednot, ki sploh niso avtohtone, temveč so jih v Afriko prinesli zahodni kolonizatorji,« je dodala Masomejeva. Zagovorniki afriških vrednot so ogorčeni nad vladnim predlogom zakona o odpravi tako imenovane lobole, odkupnine za nevesto, ki jo mora zenin plačati nevestini družini. Uradni Hara-

re je namreč prepričan, da bi bila odprava lobole »v skladu s sodobnimi tokovi, ki zahtevajo enakost med spoloma«. Številni prebivalci Zimbabveja, vsaj ce sodimo po pozitivnih odzivih v sredstvih javnega obveščanja, podpirajo vladni predlog.

»Večina tradicionalno vzgojenih ljudi se seveda odločno zavzema za ohranitev lobole, saj lahko tako obogatijo. Ti ljudje razmišljajo približno takole: več deklet bom imel, več bo porok in s tem tudi denarja,« je položaj opisal uradnik John Banda. Masomejeva se z njim ne strinja. »Res je, da nekateri ljudje mislijo, da je lobola postala le denarna transakcija, vendar to ne drži. Lobola ima v nasi družbi pomembno vlogo, saj močno vpliva na položaj ženske v družbi. Lobola namreč ženski omogoča dostojno življenje.«

Plemenski poglavarji so že napovedali, da bodo storili vse, da zimbabvejski parlament ne bi sprejel zakona o prepovedi lobole.

Tradicionalna afriška kultura tudi določa, da moški po smrti svojih

bratov podeduje celotno njihovo premoženje, tudi njihove nekdane življenjske sopotnice. Uporniske vdove, ki se s tem ne strinjajo, ostanejo brez sredstev za preživljanje. »Vrednote v družbi se v danasa-

njem času močno spreminjajo. Kdo si želi podedovati žensko, okuženo z aidsom?« se sprašuje Everjoice Win, predsednica organizacije Poročene ženske in razvoj v Afriki. »Sodobni ljudje so zelo materiali-

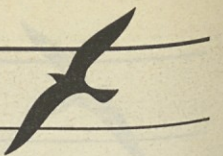
stično usmerjeni. Celotno podežljo se večina žensk zavzema za uveljavitev monogamnega zakona. Plemenski poglavarji bi morali cimprej pozabiti na preteklost in zaceti misliti na prihodnost. V bistvu pa se se vedno borijo za ohranitev vrednot in običajev, ki jih večina prebivalcev nase države zavrača, saj so zastareli in nečloveški,« je jezno dodala Winova.

Neki neimenovani belopoltni uradnik je takole komentiral sedanji položaj: »Zimbabvejske ženske ne bodo nikoli enakopravne z moškimi, saj svojim očetom se vedno dovoljujejo, da jih prodajajo kot zivino na dražbi.«

Zagovorniki tradicionalnih vrednot seveda odločno zavračajo takšne poglede. »Vsaka hiša, vsaka vas ima lahko le enega poglavarja. Če enakopravnost pomeni to, da bosta v vsaki hiši dva poglavarja, moški in ženska, to ne pelje nikamor. Ženske, ki se zavzemajo za enakopravnost, naj ostanejo samske!« je prepričan neki zimbabvejski vaski poglavar.

Ženskam je treba omogočiti dostojno življenje, vendar v skladu s tradicijo

SLOVENSKI PROGRAMI

SLOVENIJA 1

10.00	Video strani
10.30	Rakuni, 10/12 del ameriske risane nanizanke
10.55	Roka rocka, ponovitev
11.50	Dingo Inura, ponovitev angleške plz oddaje
12.40	Ze veste, ponovitev
13.00	Porocila
13.05	Video strani
14.10	Film tedna: Ljubim Dunaj, ponovitev avstrijskega filma
15.50	Kam vodijo naše stezice, oddaja TV Koper - Capodistria
16.45	Podarim - dobim, ponovitev
17.00	TV dnevnik 1
17.10	Otroski program: Učimo se ročnih ustvarjalnosti, 2. oddaja: Tablice in zapestnice
17.25	Zgodbe iz Skotske, 2. oddaja: O duhovih
18.00	Regionalni studio Koper
18.45	Hugo, tv igrice
19.13	Risanka
19.30	TV dnevnik 2, vreme
19.56	Sport
20.05	Poglej in zadeni
21.40	Turistična oddaja
22.00	Dnevnik 3, tema dneva, vreme (VPS 2200)
22.16	Sport
22.20	Zarisce
22.20	Sova
22.45	Davov svet, 11/24 del ameriske nanizanke
23.10	Severna obzorja, 8/33 del ameriske nanizanke
	Severni Pariz
23.55	Odresitev , ameriški film
01.40	Video strani

SLOVENIJA 2

12.50	Video strani
13.00	Euronews
15.00	Video strani
15.40	Razjarnikovi v prometu, pon. 8/10 dela tv nadaljevanke
16.05	Gospod Bean spet v soli, ponovitev
16.30	Osmi dan, ponovitev
	Sova, ponovitev
17.30	Večen sanjac, 2/27 del ameriske nanizanke
	O pticah in čebelicah
18.00	Severna obzorja, 7/33 del ameriske nanizanke
	Najina poroka
18.45	Znanje za znanje: Ucite se z nami
19.10	Podarim - dobim
19.20	Poglej me!
20.05	Queen, 3/6 del ameriske nadaljevanke
	Lazna svoboda
20.50	Windsorski , 1/4 del angleške dokumentarne nadaljevanke
21.40	(Ne)znani oder
22.40	Koncert orkestra slovenske filharmonije
23.25	Video strani

KANAL A

07.00	Video strani
12.00	Spot leta
12.05	Na velikem platnu
12.25	Luc svetlobe, ponovitev 339. dela ameriske nadaljevanke
13.15	Magnetoskop, ponovitev
13.55	Spot leta
14.00	CMT
16.10	Spot tedna
16.15	Na velikem platnu
16.35	Pred poroto, ponovitev 25. dela ameriske nanizanke
17.05	Hitlerjev SS - podoba zla, ponovitev 2. dela filma
18.45	TV Bazar
19.00	Porocila
19.10	Luc svetlobe, 340. del ameriske nadaljevanke
20.00	Pozitiv +, kontaktna glasbena oddaja
20.40	Zločini stoletja, 1. del ameriske nanizanke
21.10	Porocila
21.20	Teden na borzi
21.30	Dekle v zraku , francoska drama
	Igrajo: Beatrice Dalle, Thierry Fortineau, Jean - Claude Dreyfus; režija: Maroun Bagdadi
23.15	Album Show, glasbena oddaja
00.00	CMT
01.00	Erotični film
02.30	Video strani

MMTV (62. kanal)

13.30	Video strani - panorama
17.00	MMTV shop, televizijska prodaja
19.00	Kuhajmo skupaj, kulinarična oddaja
19.30	MMTV shop, televizijska prodaja
20.00	Popotnik, oddaja o popotovanjih in nasveti popotnikom
20.40	Black Stab, film
22.10	The Drums Of Tabu , ameriška pustolovska kriminalka
	Igrajo: James Philbrook, Syna Sein in drugi
23.40	MMTV shop, televizijska prodaja
00.20	Video strani
01.00	Deutsche Welle

RAI 1

6.45	Jutranja oddaja Unomatina, (7.00, 8.00, 9.00) dnevnik, gospodarstvo
9.30	Dnevnik, 9.35 nan. Cuori senza età
10.05	Film: Giallo a Firenze (krim., It. '62), vmes (11.00) dnevnik
11.35	Aktualna odd. s koristnimi nasveti Utile futile
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Nan.: La signora in giallo
13.30	Dnevnik
14.00	Tednik TG 1 Week-end
14.20	Dok.: Kvarkov svet
14.50	Nan.: Pustolovščine mladega Indiane Jones
15.45	Mladinska oddaja Solletico, vmes risanke
17.30	Nan.: Zorro
17.55	Danes v Parlamentu
18.00	Dnevnik
18.20	Neverjetne zgodbe
18.50	Variete: Luna Park (vodi Pippo Baudo)
19.35	Vreme, dnevnik, sport
20.40	Variete: Regalo di Natale - Golden Circus
22.35	Dnevnik 1
22.45	Film: Io so che tu sai che io so (kom., It. '84, r.-i. A. Sordi, M. Vitti)
0.05	Dnevnik in vreme
0.10	Danes v Parlamentu
1.00	Dok. DSE Sapere: Sri Lanka, 5. del
1.30	Aktualno: Sottovoce

RAI 2

6.35	V kraljestvu narave
7.00	Dnevnik Euronews
7.10	Oddaja za najmlajše
8.00	Nan.: Doogie Howser, 8.30 Lassie, 8.45 Druzina Drombush
9.45	Nad.: Beautiful
11.30	TG2-33, 11.45 dnevnik 2
12.00	Aktualno: I fatti vostri
13.00	Dnevnik, gospodarstvo in vreme
13.45	Variete: Quante storie! Ragazzi
14.15	Nad.: Paradise Beach, 14.50 Santa Barbara
15.35	Aktualna oddaja Kronika v živo, vmes (15.45, 17.00) dnevnik
18.15	Sport in vreme
18.35	In viaggio con Sereno variabile
18.45	Nan.: La legge di Bird - Io sono nessuno
19.45	Dnevnik in sport
20.20	Aktualna odd.. I fatti vostri - Piazza Italia di sera
23.15	Dnevnik in vreme
23.35	Aktualna odd. v živo: Stazione Centrale (vodi Oliviero Beha)
0.45	Pregled tiska
1.05	Nan.: Soko 5113

RAI 3

6.45	Jutranja odd.: L'altrarete
6.45	Oddaje DSE: Spanscina, Sri Lanka, Filozofija, Solka in kultura, Fantastica Età, Euronews
11.15	DSE Fantastica Mente
12.00	Dnevnik in gospodarstvo, 12.15 Znanstveni dnevnik
12.20	SP v smucanju
14.00	Dezelne vesti, dnevnik
14.50	TGR v Italiji
15.15	Sportno popoldne
16.30	DSE Faraonovo oko, 17.00 Parlato semplice, 18.00 dok. Geo
18.30	Sport, Insieme in vreme
19.00	Dnevnik, dezalne vesti
19.50	Blob Soup, 20.10 Blob
20.30	Aktualno: Dan v preturi
22.30	Dnevnik in vreme
22.45	Aktualno: Speciale 3 (vodi A. Barbato)
23.40	Aktualna odd.: Pubblica (vodi R. Frassa)
0.30	Dnevnik, pregled tiska
1.00	Fuori orario, vmes film Doppia vista

RETE 4

7.00	Nan.: Love Boat
8.00	Nad.: Diritto di nascere, 8.30 Pantanal
9.00	Variete: Buona giornata, vmes 9.30 nad. Guadalupe, 9.55 Manuela, 10.30 Catene d'amore, 11.35 Febbre d'amore, 12.30 Lasciati amare, vmes (11.30) dnevnik
13.30	Dnevnik
14.00	Nad.: Sentieri, 15.00 Cuore selvaggio, 16.00 La donna del mistero
17.15	Aktualno: Perdonami, 18.00 Funari News, vmes (19.00) dnevnik
20.45	Nad.: Perla nera
22.40	Film: La scuola della violenza (dram., VB '66, i. S. Poitier, C. Roberts), vmes (23.30) dnevnik
0.50	Pregled tiska
1.00	Nan.: Giudice di notte, 1.30 Top Secret

CANALE 5

6.30	Na prvi strani
9.00	Maurizio Costanzo Show
11.45	Aktualno: Forum
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotidiani
13.40	Nad.: Beautiful
14.05	Kviz: Complotto di famiglia
15.20	Aktualno: Agenzia matrimoniale (vodi M. Flavi)
16.00	Otroska oddaja
17.55	TG 5 Flash - Kratke vesti
18.00	Kviza: Ok, il prezzo è giusto!, 19.00 La ruota della fortuna
20.00	Dnevnik TG 5, 20.25 Striscia la notizia
20.40	Variete: Paperissima (vodi Marco Columbro, Lorella Cuccarini)
22.30	Variete: Target
23.00	Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) dnevnik
1.30	Sgarbi quotidiani

ITALIA 1

6.30	Otroski variete
9.25	Nanizanke
11.25	Aktualno: Village
12.25	Odpri studio
12.40	Sport studio
12.50	Otroski variete
14.00	Odpri studio
14.30	Variete: Non è la RAI
16.00	Variete: Smile
16.05	Nan.: Star Trek
17.10	Variete: Talk Radio
17.25	Nan.: Il principe di Bel Air, 18.10 Ultraman, 18.45 Village, 18.50 Bay-side School
19.30	Odpri studio, vreme
19.50	Sport studio
20.00	Variete: Karaoke
20.30	Film: Caccia a Ottobre Rosso (pust., ZDA '90, i. S. Connery, A. Baldwin)
23.10	Fatti e misfatti
23.15	Nan.: Cobra Investigazioni (i. M. Dudikoff)
0.15	Italia 1 sport

TELE 4

13.30	19.30, 22.15, 0.10 Dogodki in odmevi
20.30	Film: I lancieri del Bengala (pust., i. G. Cooper)

MONTECARLO

14.00	18.45, 20.35, 22.30, 24.00 Dnevnik, 13.30 Sport
14.10	Film: Addio, Mr. Chips!
20.35	Glasba: C'era una volta il Festival di Napoli
23.00	Variete: Tappeto volante
1.05	Casa: Cosa?

Koper

16.00	Euronews - TV novice
16.15	»Meridiani«
17.15	Odpri strani, oddajo pripravljala Rosanna Giuricin
17.35	Stanje stvari - kultura, oddajo pripravlja Natasa Melon
18.00	Slovenski program: Studio 2 - magazin
18.45	Primorska kronika
19.00	TV dnevnik
19.30	Vesolje je... bermudske skrivnosti, 2. del
20.00	Euronews
20.30	Srečanja z zgodovino, avtor Ezio Giuricin
21.30	Juke Box, glasbena oddaja v živo, I. del, vodi Alex Bini
22.15	TV dnevnik
22.30	Juke Box, glasbena oddaja v živo, II. del, vodi Alex Bini

ORF Avstrija 1

09.00	Cas v sliki
09.05	Nas hrupni dom, pon.
09.30	Orlovo gnezdo, pon. angleškega filma
12.10	Notranjepolitno poročilo
13.00	Cas v sliki
13.10	Mi, pon.
13.35	Pravica do ljubezni
14.00	Ordinacija Bülowbogen
14.50	Pogledi od strani
15.00	Otroski program
17.00	Mini cas v sliki
17.10	Wurlitzer
18.00	Cas v sliki
18.05	Nas učitelj dr. Specht
19.00	Nas hrupni dom
19.30	Cas v sliki
19.50	Sport
20.15	XY - nerešeno
21.20	Pogledi od strani
21.30	Hard To Kill, ameriška akcijski film, 1989
	Igrajo: Steven Seagal, Kelly LeBrock in drugi
23.00	Cas v sliki
23.05	XY - nerešeno
23.15	Rocket Man, ameriška komedija, 1985
00.55	Bes , ameriški film, 1936
	Igrajo: Spencer Tracy, Sylvia Sydney in drugi
02.25	Video strani

ORF Avstrija 2

13.40	Tisoc mojstrov
14.00	Svetovni pokal: Trening za smuk v Kitzbühelu
14.55	Poslednji sem videl Pariz, ameriška melodrama, 1954
16.45	Moc usode
	General
17.30	Ukročni divjaki
18.00	Mi
18.25	Milijonsko kolo
19.00	Zvezna dezela danes
19.30	Cas v sliki
20.00	Kultura
20.15	Zivalski vrt - med jeco in Noetovo barko
21.00	Trailer
21.20	Siling
22.00	Cas vsliki
22.35	Sport
22.55	Nora televizija
23.30	Stephen King: This Is Horror
23.50	The Who, dokumentarec
00.20	Fantje iz Brazilije, dokumentarec
01.10	Video strani

Hrvaška 1

10.00	Porocila
	Zimski solski program:
10.05	Tom in Jerry kot otroka, risanka
10.15	Svet narave:
	Dva tedna za resitev zemlje
11.05	Tom in Jerry kot otroka, risanka
11.15	Pajek, risanka
11.20	Hrvaški jezikovni leksikon: Semantika
11.30	Narnijske kronike, 14/18 del serije
12.00	Porocila
12.05	Cesarica, 71 del
12.50	Sinovi Kate Elder , ameriški film, 1965
	Igrajo: John Wayne, Dean Martin, Martha Hyer in drugi; režija: Henry Hathaway
14.50	Polna hiša, ameriška humoristična nanizanka
15.15	Razstava na TV
	Program za otroke:
15.30	Otroska oddaja
15.50	Briljantina
16.30	Porocila
16.40	Angleščina
17.10	Družinski magazin
17.45	Hrvaška danes
18.00	Kolo sreče
18.35	Santa Barbara, 911. del ameriske nadaljevanke
19.30	Dnevnik
20.02	Sport
20.10	V iskanju, dokumentarna serija
21.10	Dobri ljudje
22.40	Slika na sliko
23.20	La Venus a Lulu , francoski film, 1991
	Režija: Daniel Losset
00.50	Porocila
00.55	Sanje brez meja

Hrvaška 2

15.55	Video strani
16.10	TV koledar
16.20	Portret Nikse Bareze: Zrela leta, ponovitev
17.10	Majski cvetovi, ponovitev 12/13 dela angleške nanizanke
18.00	Turbo Limach Show
19.15	Risanka
19.30	Dnevnik
20.00	Vreme
20.02	Sport
20.10	Me je kdo iskal?
20.55	Sto let filma:
	Velicastni Amersonovi , ameriški film, 1942
	Igrajo: Joseph Cotten, Dolores Costello, Anne Baxter, Tim Holt, Agnes Moorehead in drugi; režija: Orson Welles
	Film - video - film
23.30	Video strani

MTV Madžarska

09.00	Cez dan
09.35	Igra, nadaljevanje ob 11.20
09.45	Dallas
11.30	Mejno mesto
12.00	Opoldanski zvon
12.05	Posel, gospodarski poročevalec
12.55	Borza
13.25	Otroski program
15.05	Angleščina
15.30	Gozdovniki
15.45	Telefonski kviz
16.00	Dnevnik
16.10	Posel
16.25	Gospodica, serija
17.00	Za upokojenje
17.40	Okno, uslužnostni magazin s prilogo
19.10	Pravljica
19.14	Muza, novice iz kulture
20.20	Dallas, ponovitev
21.15	Apropo, András Képes
22.15	Dnevi obleganja, Budapest, 1945
22.25	Dvoboj , francoski film
23.55	Jazz
00.35	Dnevnik BBC

2/5	TV SLOVENIJA 1	23.55
////	ODREŠITEV, ameriški film, 1972	

Scenarij: James Dickey po lastnem romanu
Režija: John Boorman
Fotografija: Vilmos Zsigmond
Glasba: Eric Weissberg
Igrajo: Burt Reynolds, Jon Voight, Nes Beatty, Ronny Cox, James Dickey

Film Johna Boormana ODREŠITEV je postal pravi kulturni film, dobil pa je tudi oscarja za najboljši film leta. Predstavlja silovito in vsebinsko polno vizijo človeške nehumanosti, ki daje grozljiv, že skoraj apokaliptičen vtis. Gre za prigrade štirih moških, ki se odpravijo za oddih v divjino, polno prežee nevarnosti. V kanujih drsijo po reki divjih brzic in neskončnih pasti in narava se jim zdi kruta in sovražna, saj se na svoji poti ves čas srečujejo z naravnimi pojavi, ki jim strežejo po življenju. Njihova pot postane en sam boj za preživetje. Poti nazaj ni. Na tej poti pa spoznavajo tudi ljudi, največkrat falote, ki sredi te divljine iščejo načine, po katerih bi jim bilo dano obogateti. Nobenih moralnih norm ne poznajo, so hudobni in v uboju prav uživajo. Počasi se tudi štirje prijatelji navzamejo nič kar prijazne mentalitete. V boju za preživetje ne držijo več skupaj, marveč postanejo egoisti, v neprestanem prepiranju, ki ga pogojujejo okoliščine, so si vse bolj odtujeni in celo sovražni, med njimi ni nikakršnega zaupanja, le še strah enega pred drugim. Spoznavajo, da resnično zlo ne prihaja iz divje narave, marveč iz njih samih, iz neprijaznega ter pokvarjenega človeštva.

2/5	TV SLOVENIJA 2	20.50
////	WINDSORSKI, angleška dokumentarna serija	

Windsorji so ena od najbolj slavnih družin na svetu, ki se nenehno pojavlja v tisku. Ljudi zanima predvsem burno življenje, ki ga člani kraljevske družine živijo danes, vendar je bilo tudi življenje prejšnjih generacij enako pestro, le da so bili viharji dogodki skriti pred očmi javnosti. Zdaj je večina skrivnosti odstrita.

Nadaljevanje Windsorski je intimni portret 75 let življenja dinastije, ki še vedno drži žezlo v rokah. Prikaže, kako so bili Windsorski kadarkoli pripravljani spremeniti svojo javno podobo, da bi ostali popularni ter skrivali spore med ambicijami kraljevske družine in interesi države. Je odkrit in brezkompromisen vpogled v življenje družine, ki je bila od nekdaj v klesčah med dolžnostjo do države in osebnimi željami.

1. del: NAJ ME VRAG, ČE SEM TUJEC

Leta 1917 je bila monarhija zaradi 1. svetovne vojne še posebej na udaru. Jurij V. ni bil Anglež, čeprav je imel popolnoma angleške navade in so mednarodne poroke od obdobja kraljice Viktorije dalje pripeljale na ruski in nemški prestol njegove bratrance. Jurij, droben, plah človek, in njegova dostojanstvena žena Mary sta vladala velikanskemu imperiju, vendar so njuno dediščino ogrožale govorice, da sta tujca.

Prva oddaja pripoveduje o tem, kako je Jurij rešil prestol tako, da je presekal vse vezi z Nemčijo in se dal prepričati, naj ne ponudi azila svojemu bratranču, ruskemu carju. Tedaj se je uveljavil kot trden konstitucionalni monarh, čigar pomirjujoča javna podoba je zakrivala, kako slab oče je svojim sinovom. Njegov najstarejši sin, velški princ, je postal potujoča superzvezda, nikoli pa mu ni uspelo osvojiti očetove ljubezni ali se otresti odvisnosti od poročenih ljubic. Zgodba se konča z evtanazijo Jurija V.. Resnica o načinu kraljeve smrti je prišla na dan šele petdeset let pozneje.

2/5	KANAL A	21.30
////	DEKLE V ZRAKU, francoska drama, 1992	

Režija: Maroun Bagdadi
Igrajo: Beatrice Dalle, Thierry Fortineau, Jean-Claude Dreyfus in drugi

Film je posnet po resnični zgodbi, ko ženska, poročena s kaznjencem, s helikopterjem pri belem dnevu reši svojega moža iz zapora. Film je zgodba o povsem običajni ženski, ki se ji posreči tako pogumno in nenavadno dejanje. Režiser M. Bagdadi se je ponovno lotil tematike iskanja svobode, zato tudi poudarja nasprotje med svobodo gibanja ter mrtvaško otopenostjo zapornišтва.

2/5	ITALIA 1	20.45
////	THE HUNT FOR RED OCTOBER, ameriški film, 1990	

Režija: John McTiernan
Igrajo: Sean Connery, Alec Baldwin, Scott Glenn
Komandant sovjetske jedrske podmornice odloči, da bo izročil svojo podmornico zahodnim silam in zato ne uboga več ukazov svojih nadrejenih. Le-ti prosijo za pomoč Američane, pod pretvezo, da se je podmornica izgubila.

2/5	RAI 3	04.00
////	TO BE OR NOT TO BE, ameriški film, 1942	

Režija: Ernst Lubitsch
Igrajo: Jack Benny, Carole Lombard, Robert Stack, Lionel Atwill
Po vdoru Nemcev na Poljsko preživlja gledališka skupina težke čase, dokler se vodja ne domisli, da je eden od igralcev zelo podoben Hitlerju.

TV SLOVENIJA / NOVOSTI

Novosti na teletekstu TVS

Spremembe v svetu in doma

Na zadnjem srečanju European Broadcasting Uniona so sprejeli nove odločitve, ki bodo teji organizaciji in tako tudi posameznim televizijam članicam prinesle nekatere spremembe v načinu delovanja. V kaksni meri pa so ti koraki vplivali na delovanje **Teleteksta Televizije Slovenija** pa nam je več povedal odgovorni urednik, gospod **Branko Nastran**.

»Spremembe znotraj Evrovizije niso močno vplivale na delovanje teleteksta. Doslej so bili sestanki dvakrat na leto, od sedaj pa naj bi bili enkrat letno. Bistveno je, in upam da bo do tega tudi čimprej prislo, da bo med samimi sestanki več stikov, ki bodo v veliki meri pripomogli k izmenjavi izkušenj. Pri izmenjavi izkušenj sodelujemo z večino evropskih televizijskih postaj. Dodatno pa sodelujemo s postajami, ki so nam bližje pri načinu delovanja. Tu naj omenim avstrijsko, madžarsko in nemško televizijo. Blizu so nam tudi skandinavske televizije, predvsem norveška, ki ima na področju prevajanja in podnaslavljanja oddaj podobne težave kot mi.«

Omenjali ste težave pri data-broadcastingu. Nam lahko podrobneje razložite do česa prihaja?
»Pri data-broadcastingu gre za prenos podatkov

preko televizijskega signala. Potek je podoben računalniškemu prenosu podatkov. Na tem področju so prvi začeli delovati Angleži, ki so vzbudili veliko zanimanja širom po Evropi, saj je data-broadcasting deloval kot nov, do bickonosen projekt znotraj teleteksta. To navdušenje se je v zadnjem času poleгло, saj so odkrili nekaj pomanjkljivosti. Skupino, ki se ukvarja z data-broadcastingom, vodijo Italijani, ki imajo dovolj svojih težav, in zaradi tega ne delujejo v skladu s pričakovanji. Večina televizijskih postaj je osredotočena na delovanje znotraj države, saj je teletekst nacionalno omejena stvar, in je kot tak močno vezan na jezik. Temu primerno so pri mednarodnem sodelovanju vsi sodelujoči v glavnem omejeni na svoje jezikovne skupine.«

Kako sta se razvila nivoja 2,5 in 3,5 ter koliko bosta ta dva nivoja delovanja prispevala k izbolsanju teleteksta?

»Nastanek in razvoj teleteksta je prenosorazmeren z razvojem računalništva. Na začetku je imel teletekst okorno grafiko in omejeno število barv ter zapisa. Ze takrat so tehnično opredelili pet nivojev, ki zadevajo oddajanje ozroma kreiranje strani. Na petem nivoju naj bi bila kvaliteta slike, ki bi jo pre-

nesli v teletekst, enaka fotografiji. Do problema pride v procesu oddajanja in sprejemanja signala, ki se prenaša na analogen način. Poudarek delovanja teleteksta je bila hitra informacija, kar je bilo dovolj za njegov nadaljnji razvoj, ki je dekodeerjem prinesel večjo spominsko zmogljivost, grafiko ipd. Začeli so razvijati višje nivoje. Nivo 2 in 3 sta se v procesu nastajanja izgubila in nastala sta trenutno aktualna nivoja 2,5 ter 3,5. Ob tem pa se poraja tudi vprašanje, kdaj bodo imeli televizijski sprejemniki dekodeer, ki bo lahko sprejel ta dva nivoja, in kaj storiti s televizorji, ki tega ne bodo zmogli. Odgovor je: kompatibilnost navzdol, kompatibilnost z nivojem ena, kar pomeni, da se z večjo kakovostjo ne sme izgubiti nižja, že obstoječa.«

Omenili ste tudi pojav interaktivnega teleteksta. Kdaj bo prišel v splošno uporabo in kaj nam bo novega prinesel?

»Interaktivni teletekst je kot tehnično sredstvo je mogoče uporabljati. Do težav prihaja pri določanju vsebine. Če bi v okviru interaktivnega teleteksta uvedli računalniške igre, ki so vodene preko telefonskih linij, bi v državah z večjim številom prebivalstva prišlo do težav zaradi zasedenosti telefonskih števil.«

TV STIK

IZBOR IZ SATELITOV

MUSIC TELEVISION

09.00 Video; 12.00 The Soul; 13.00 Greatest Hits; 14.00 Popoldanski mix; 16.30 Coca Cola Report; 17.30 The Pulse; 18.00 Music Non Stop; 20.00 Greatest Hits; 22.00 The Worst Of Most Wanted; 23.30 Beavis & Butt-head; 23.00 Ponovitev; 00.00 The End

SKY ONE

12.00 Sally Jessy Raphael; 13.30 E Street; 14.00 St. Elsewhere; 15.00 Heroes; 16.00 Oprah Winfrey Show; 16.50 DJ Kat Show; 18.00 Star Trek; 19.00 Svet iger; 19.30 Blockbusters; 20.00 E Street; 20.30 M.A.S.H.; 21.00 The Andrew Newton Hypnotic Experience 3; 21.30 Videnja; 22.00 Chicago Hope; 00.00 Ponovitev

PRO 7

05.00 Ponovitev; 12.00 Agentka s srcem; 13.00 Charliejev angelčki; 14.00 Arabella Kiesbauer; 15.00 Colbyjevi; 16.00 Hliska v pretrji; 18.25 Rock 'n' roll očka; 18.55 Roseanne; 19.25 Alf; 19.55 Poročila; 20.15 Akti X; 22.15 Mora na ulici brestov 6, ameriška grozljivka

PREMIERE

14.00 Džungelska vročica; 14.45 Hrepenenje po Afriki; 15.15 Sedem najboljših let, ameriška tragikomedija; 17.15 Loranovo olje, ameriška drama, 1992; 19.25 Absolutely Fabulous; 20.00 Premiere - program; 20.15 Prosti pad, am. akcijski triler; 22.05 Jennifer 8, ameriški psihološki triler, 1992

SAT 1

07.30 Dopoldanski program; 14.30 Tarzan; 15.00 Vesoljska ladja Enterprise; 16.00 Macgyver; 17.00 Tvegaj!; 17.30 Regionalna poročila; 18.00 Pojdi na vsel; 19.00 Poročila; 19.15 Sport; 19.30 Kolo sreče; 22.15 Superman III - jeklena strela, angl. z f. film; 22.35 F/X - smrtonosni trik, ameriški akcijski film

EUROSPORT

08.30 Rally; 09.00 Eurofun; 09.30 Snowboarding; 10.00 Avature; 11.00 Trilacija; 12.00 Rally; 12.30 Nogomet; 14.30 Dragster Cars; 16.00 Nogomet; 20.00 Športna poročila; 20.30 Mednarodni motosport; 21.30 Rally; 22.00 Boks; 00.00 Wrestling; 01.00 Športna poročila

RTL

09.05 Ponovitev; 12.00 Opoldanski magazin; 14.10 Umor je napisala, am. serija; 15.00 Ilona Christen; 17.00 Jeopardy!; 17.30 Med nami; 18.00 Bogati in slavi; 18.45 Poročila; 19.10 Eksplozivno; 19.40 Dobri časi, slabi časi; 20.15 Ko ljubezen ubija, ameriški psihološki triler; 22.00 Rt strahu, ameriški psihološki triler

RTL 2

06.00 - 17.30 Ponovitev; 17.30 Zorro; 18.00 Umik; 18.30 Nasmehnite se, prosim; 19.00 21, Jump Street; 20.00 Poročila; 20.15 Nevarna naloga, am. vestem; 21.55 Kravovo rdece, am. film, 1986

SKY MOVIES

13.00 Cold River; 15.00 Mr. Nanny; 17.00 Blue Fire Lady; 18.45 Midway; 21.00 Mr. Nanny; 23.00 City Of Joy

MOVIE CHANNEL

12.45 Lost Horizon; 15.00 Baby On Board; 17.00 The Magic Riddle; 18.55 Just My Imagination; 21.00 The Last Hit; 23.00 Best Of The Best 2

FILMNET +

12.00 Love Potion No. 9; 14.00 Wait Until Dark; 16.00 K-TV; 18.00 Used People; 20.00 Frankenstein; 22.00 Bram Stoker's Dracula

SUPER CHANNEL

05.30 Poročila; Gospodarstvo; Super Shop; Rivera Live; 14.00 Kolo denarja; 17.30 Gospodarstvo; 18.00 Danes; 19.00 Poročila; 19.30 Motorsport International; 20.30 Dateline; 21.30 Notranja izdaja; 22.00 Poročila; 22.30 The Tonight Show; 23.30 Res osebnost

CNN

06.00-23.00 World News; 09.30 in 12.30 World Report; 10.45 CNN Newsroom; 13.30 Business Morning; 15.30 Business Asia; 16.00 Larry King Live; 16.45 World Sport; 18.30 Business Asia; 22.00 International; 22.45 World Sport; 23.30 Showbiz Today; 01.00 The World Today; 02.00 Moneyline; 02.30 Crossfire

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Radio ga-ga; 10.30 Pregled tiska; 11.05 Petkovo srečanje in Glasbena oprema; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.00 Radio danes; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Studio ob 17-ih; 18.30 Gremo v kino; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Oddaja za pomorščake; 20.30 Slovencem po svetu; 22.30 Informativna oddaja v tujih jezikih; 23.05 Literarni nokturno.

Slovenija 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranja kronika; 7.25 Zvezdni pregled; 8.00 Poslovne novice; 8.40 Reakcija; 9.10 Koledar prireditve; 11.00 Country glasba; 11.15 Minute za naš jezik; 11.50 Vreme; 12.00 Opoldne; 14.00 Drobtnice; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.40 Petkova centrifuga; 17.30 Obvestila; 17.50 Šport; 19.30 Stop pops; 21.45 Kratka igra; 22.20 Heavy metal.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 8.05 Izobraževalni program; 10.05 Izbrana proza; 11.05 Reprize in soočanja; 12.05 Igramo in pojemo; 13.05 Zborovske pesmi; 13.40 Glasb. tradicija; 14.05 Gymnasium; 15.00 Šanson; 16.05 Od uverture do plesa; 16.45 Likovni odmevi; 17.00 Solistični koncert; 18.05 Kraljevski otroci; 19.30 Koncert Slov. filharmonije; 22.05 Igra; 23.00 Šestnajst strun; 23.55 Lirični utrinek.

Radio Koper

(slovenski program)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30, 19.00 Dnevnik; 6.00 Glasba, koledar; 6.30 Osmrtnice; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.40 OKC obveščajo; 7.45 Evergreen; 8.00 Modri val; 9.00 Servisne informacije, prireditve; 9.10 Cestne razmere; 9.20 Vreme za konec tedna; 9.45 Mnenjsko rešeto; 11.15 Hladno toplo vroče; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Jagode in podoknice; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.45 Informativni servis; 17.15 Borzno poročilo; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Muzak; 20.00-23.15 Večerni pr. Modrega vala RK; 23.15 Nočni pr. RS.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.45 Prireditve; 8.05 Horoskop; 8.40 Telefonski kviz; 9.00 Pred naše mikrofone; 9.50 Izbirali ste; 10.00 Pregled tiska; 10.05 E. Galletti; 10.35 Souvenir d'Italy; 11.00 Med vrsticami;

11.30 Aktualnosti; 12.00 Ballo è bello; 13.00 Glasba po željah; 14.50 Single tedna; 15.00 Discoteca sound; 16.00 Modri val; 18.45 Folk studio; 20.00 Prenos RMI.

R. Glas Ljubljane

5.15, 7.15, 10.15, 13.15, 14.15, 17.15, 19.15 Novice; 7.35 Vreme; 8.15 Napoved; 9.30 Kam danes v Ljubljani; 11.00 Ankeja; 12.00 BBC Novice; 12.15 Šport; 14.05 Pasji radio; 15.15 RGL komentira in obvešča; 16.10 Spoznajmo se; 17.55 Špekakla; 20.00 Maribor Noi; 21.00 Odprta dlan; 22.00 Rockoteka; 1.00 Camera obscura; 2.00 Sat.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 9.20 Tema; 10.40 Informacije, zaposlovanje; 12.30 Osmrtnice, zahvale; 13.00 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.20 Ko sem še majhen bil; 19.30-24.00 Večerni program.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.15 Horoskop; 6.45 Pregled tiska; 7.00 Kronika; 9.05 Štajerske miniature; 10.05 Evropa; 11.45 Infoservis; 12.10 Mail oglasi; 13.05 Kadar boš na rajžo šel; 14.00 Osmrtnice, obvestila; 15.10 Kmetijski nasveti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Želeli ste; 17.30 Osmrtnice, obvestila; 18.00 Skriti kotiček; 19.30 Po domače; 20.00 Petkovi akvareli; 23.15 Nočni pr.

Radio Študent

11.00 Preklop; 12.00 Borzni parket; 14.00 OF (24 ur info); 15.00 Recenzije & Napovedi; 17.00 Avtogol tedna; 19.00 TB: Don Caballero; 20.00 Radio ropot; 22.00 Idealna godba Z. Pistotnika.

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Kulturne diagonale; 9.00 Odprta knjiga: Cvetje v jeseni (I. Tavčar, 5. del); 10.30 Intermezzo; 11.45 Okrogla miza; 12.45 Revija ZCPZ; Skupina Shalom; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Otroški kotiček; 14.30 Krajevne stvarnosti: Od Milj do Devina; 15.00 Potpuri; 15.30 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; Trio Slowind; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Slovenska lahka glasba; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 17.00 Izmenično Venus in Razpoke časa in življenja; 18.15 Over noise.

Radio Koroška

18.10-19.00 Kulturna obzorja.

GLEDALIŠČA SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM, tel.: 061/222-815
Danes, 13. januarja, ob 20. uri: Slawomir Mrozek - NA ODPRTEM MORJU. Gostuje Slovensko ljudsko gledališče Celje (SD).

SNG DRAMA

tel.: 061/221-511
Danes, 13. januarja, ob 19.30: Zajc - GRMACE, za izven.
V soboto, 14. januarja, ob 19.30: UGANKA KORAJZE, za izven.

MALA DRAMA

tel.: 061/221-511
Danes, 13. januarja, ob 20. uri: G. Tabori - WEISMAN IN RDEČE LICE, za izven.
V soboto, 14. januarja, ob 20. uri: M. Jesih - LJUBITI, za izven.

OPERA

tel.: 061/331-950
Danes, 13. januarja, ob 15. uri: P. I. Cajkovski - HRE-STAC. Predstava bo se v ponedeljek, 16. januarja ob 15. uri.
V soboto, 14. januarja, ob 19. uri: J. Strauss ml. - NE-TOPIR.

MGL

tel.: 061/210-852
Danes, 13. januarja, ob 20. uri: E. Car - POREDUSOV JANOS, za izven.
V soboto, 14. januarja, ob 11. uri: S. Makarović - SHOW STRAHOV, za izven in konto. Ob 19.30: E. Flisar - STRIC IZ AMERIKE, za abonma vikend.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE

tel.: 061/312-860
Danes, 13. januarja, ob 19.30: A. Hieng - ZAKLADI GOSPE BERTE, za abonma red A in izven.
V soboto, 14. januarja, ob 19.30: J. Jurčič-A. Inkret - ZGODBA O DESETEM BRATU, za abonma red sobotni in izven.
V nedeljo, 15. januarja, ob 16. uri: D. Muck - KDO JE UBIL ZMAJA, za izven.

LGL

tel.: 314-789
KULTURNICA, Židovska steza 1
Danes, 13. januarja, ob 18. in 19. uri: A. Goljevsek - GORNASTENISEDIMUHA, premiera, za izven.

VELIKI ODER

V soboto, 14. januarja, ob 11. uri: N. Simončič - VELIKI KIKIRIKI, za izven. Ob 17. uri: Fulvio Tomizza - TUDI BOLHE KASLJAJO, za izven.
V nedeljo, 15. januarja, ob 11. uri: B. Stampe Zmavc - CIRKUS CIGUMIGUS, za izven.

CELJE

SLG, tel.: 063/25-332
V soboto, 14. januarja, ob 10. uri: A. Wendt - TICEV JAKA. za abonma mravljica in izven.

KD KUD ZARJA

tel.: 063/24-516
Danes, 13. januarja, ob 19.30: A. Leskovec - DVA BREGOVA.

KRANJ

PGK, tel.: 064/222-681
Danes, 13. januarja, ob 19.30: J. Mortimer/B. Cooke - KADAR MACKE NI DOMA, za abonma petek 2 in izven. Razprodano! Predstava bo se v soboto, 14. januarja, ob isti uri, za abonma sobota 2 in izven. Razprodano!
V soboto, 21. januarja, ob 19.30: R. Cooney - ZBEZI OD ZENE, za izven.

JESENICE

GLEDALIŠČE TONETA CUFARJA, tel.: 064/81-260
Do sobote, 14. januarja, ob 20. uri: Sean Ocasey - TA PRSPARAN JUR.

MARIBOR

DRAMA, tel.: 062/221-206
Danes, 13. januarja, na malem odru ob 21. uri: KABARET XX. STOLETJA - CABARET UNPLUGGED (SKAKAFCI ODSTEKANO), za abonente in izven.
V petek, 20. januarja, ob 19. uri: N. Prokič - RUSKA MISIJA, za abonente in izven. Predstava bo se v soboto, 21. januarja, ob isti uri, za red sobota 1, sobota 2 in izven.

OPERA

tel.: 062/221-206
V soboto, 14. januarja, ob 19.30: L. Minkus - DON KIHOT, za red opera in izven. Predstava bo se v nedeljo, 15. januarja, ob 16. uri, za red upokojenci, nedelja in izven.
V sredo, 18. januarja, ob 19.30: G. Verdi - RIGOLETTO, za red zeleni in izven.
V četrtek, 19. januarja, ob 19.30: J. Massenet - MANON, za red oranžni in izven.

LGL

tel.: 062/26-748
V nedeljo, 15. januarja, ob 10., 11.30 in 15. uri: Svetlana Makarović - SAPRAMISKA, za izven.

NOVA GORICA

PDG, tel.: 065/25-326
Danes, 13. januarja, ob 20. uri: Aldo Nicolaj - NI BILA PETA, BILA JE DEVETA, za izven.
V soboto, 14. januarja, ob 10., 11.30 in 16. uri: M. Loboda - PEPELKA, za abonma velikega polzka in izven.

VELENJE

Danes, 13. januarja, DK Velenje ob 16. uri: S. Makarović - MEDENA PRAVLJICA, Pikin abonma (3).

V ponedeljek, 16. januarja, bo ob 19. uri v Mestni galeriji v Ljubljani otvoritev razstave madžarskih umetnikov Árpáda Szabadosa in Andrása Márkosa

RAZSTAVE SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM, Presernova 10
Razstava OPERA PRIMA - 22 MEDNARODNIH UMETNIKOV: SEDAJ IN TEDAJ je na ogled do 30. januarja.
Razstava arhitekta IVANA VURNIKA je na ogled do 31. januarja.

Danes, 13. januarja, bo ob 20. uri otvoritev razstave PREPOVEDANI PLAKATI - SKRIVNI PROSVETITELJI. Razstava bo na ogled do 30. januarja.

MODERNA GALERIJA, Slovenska 35

V Mali galeriji je do 12. februarja na ogled razstava švedskega umetnika ULFA ROLLOFA. V spodnjih prostorih Moderne galerije je do 29. januarja na ogled retrospektivna razstava FRANA KRASOVCA.

V zgornjih prostorih Moderne galerije je do 28. februarja na ogled retrospektivna razstava MAKSIMA SEDEJA.

MESTNA GALERIJA, Mestni trg 5

V ponedeljek, 16. januarja, bo ob 19. uri otvoritev razstave madžarskih umetnikov. S slikami in in grafikami se bosta predstavila Árpád Szabados in András Márkos. Razstava bo na ogled do 4. februarja.

GALERIJA AVLA, Trg republike 2

V torek, 17. januarja, bo ob 18. uri otvoritev razstave risb, slik in skulptur VELJKA, KATARINE IN URSE TOMAN. Razstava bo na ogled do 7. februarja.

GALERIJA COMMERCE, Einspielerjeva 6

Razstava slik SANDRA PECENKA je na ogled do 27. januarja.

BEŽIGRAJSKA GALERIJA, Dunajska 31

Razstava slik BOJANA GORENCA je na ogled do 25. januarja.

GALERIJA ILIRIJA, Trzaska 40

Razstava slik članov Makedonskega kulturnega društva Makedonija je na ogled do 26. januarja.

GALERIJA KRKA, Dunajska 65

Razstava kipov TONETA DEMSARJA je na ogled do 23. januarja.

GALERIJA LEK, Verovškova 57

Razstava slik MAGDE in EMILA MARINSKA je na ogled do 20. januarja.

GALERIJA SLOVENIJALE, Dunajska c. 22

Razstava plastike in akvarelov SONJE RAUTER ZELENI in KARLA ZELENKA je na ogled do 16. januarja.

GALERIJA SKUC, Stari trg 21

Instalacija SAMO je na ogled do 3. februarja.

KD SPANSKI BORCI, Zaloska 61

Razstava grafik SPELE UDOVIC je na ogled do 31. januarja.

GALERIJA VODNIKOVA DOMACIJA, Vodnikova 65

Razstava skulptur kiparja VIKTORJA PLESTENJAKA je na ogled do 31. januarja.

GALERIJA SOU

Razstava slik BOJANA BITEŽNIKA je na ogled do 27. januarja.

KIC KRIZANKE, Trg francoske revolucije 7

Razstava GRADEC - SLIKE MESTA je na ogled do 28. januarja.

BEGUNJE

GALERIJA AVSENİK

Razstava TROFEJE IZ NAMIBIJE je na ogled do 13. februarja.

CELJE

GALERIJA SODOBNE UMETNOSTI CELJE

Pregledna razstava JAKOBA SAVINSKA je na ogled do 20. januarja.

KAMNIK

RAZSTAVISCE VERONIKA

Danes, 13. januarja, bo ob 19. uri otvoritev razstave fotografij ZEMLJA - PLANET CVETJA.

KRANJ

MALA GALERIJA

Danes, 13. januarja, bo ob 18. uri otvoritev razstave slik SILVEŠTRA PLOTAJSA.

MURSKA SOBOTA

GALERIJA MURSKA SOBOTA

Danes, 13. januarja, bo ob 18. uri otvoritev razstave del nagajencev društvenih razstav DLUM 1993-1994. Razstava bo na ogled do 12. februarja.

NOVA GORICA

GORISKI MUZEJ

Retrospektivna razstava grafik in risb PAVLA MEDVESČKA je na ogled do 23. februarja.

PIRAN

MESTNA GALERIJA PIRAN, Tartinijev trg 3

Razstava grafik MARINA MARINIJA je na ogled do 20. januarja.

ZAGORJE

KC DELAVSKI DOM

Danes, 13. januarja, bo ob 18. uri otvoritev razstave slik VESNE OBID. Razstava bo na ogled do 2. februarja.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Kulturni dom

Danes, 13. t. m., ob 20.30 (red A in F) gostovanje Mestnega gledališča ljubljanskega z delom Marca Camolettija »Pridi gola na večerjo«. Ponovitve: jutri, 14. t. m., ob 20.30 (red B) in v nedeljo, 15. t. m., ob 16. uri (red C).

Gledališče Rossetti

Jutri, 13. t. m., ob 20.30 (red premiere) bo na sporedu predstava P. Handke »L'ora in cui non sapevamo niente l'uno dell'altro«. V abonmaju -predstava 2. Ponovitev jutri, 14. t. m., ob 20.30 (red 1. sobota). Vstopnice pri blagajni gledališča 8.30-14.30 in 16.00-19.00 ob delavnikih (tel. 54331) in pri blagajni v Pasazi Protti (tel. 630063): 8.30-12.30 in 16.00-19.00.

Pri blagajni gledališča in v pasazi Protti je v teku predprodaja vstopnic za predstavi »Maudi in Jane« (predstava 2V) in »I giganti della montagna« (predstava 3).

KOROŠKA

CELOVEC

Modestov dom: Danes, 13. t. m., ob 19.30 Premiera lutkovne igre »Jajce«.

BELJAK

Studijski oder Beljak (Kellertheater): danes, 13. t. m., ob 20. uri »Lift« (Rupert Henning). Ponovitev jutri, 14. t. m., ob 20.00.

SENTJAKOB

Danes, 13. t. m., ob 20. uri v Kulturnem domu »Maturantski ples«.

DICA VAS

Hotel Zollner: Danes, 13. t. m., ob 19.30 -

V gledališču je na ogled razstava »40 stagioni in mostra«. Urnik od 16.00-19.00.

Gledališče Cristallo - La Contrada

Danes, 13. t. m., ob 20.30 ponovitev dela »Come le foglie« G. Giacose v izvedbi S. Fantonija in Carole Stagnaro s sodelovanjem skupine »La Contemporenea 83« iz Rima. Režija Cristina Pezzoli.

TRŽIČ

Obcinsko gledališče

V ponedeljek, 23. in v torek, 24. t. m., ob 20.30 gostovanje gledališke skupine APAS s Pirandellovim delom »Fu Mattia Pascal«.

VIDEM

Teatro Contatto

Do 15. t. m. bo na sporedu predstava Edoarda Sanguinetija »Storie naturali« (Naravne zgodbe).

Kulturni večer v okviru mednarodnega študijskega srečanja Tempus.

SENTJANŽ V ROŽU

Stara sol: jutri, 14. t. m., ob 19.30 - Novoletni koncert s slovenskim oktetom.

RADIŠE

Kulturni dom: jutri, 14. t. m., ob 20.00 - 19. Radiski ples - Igra ansambel Gasperji.

GLOBASNICA

Pri Sostarju: V soboto, 14. t. m., ob 20.00 - Podjunski ples - Igra ansambel Zasavci.

PORTOROŽ

AVDITORIJ

tel.: 066/747-230
Danes, 13. januarja: ob 10.30: promocija novega digitalnega sistema DIGILINE; ob 12. uri: VASKI UCITELJ; ob 14. uri: PORTRET LOJZETA ROZMANA; ob 15.10: MRKI KONDOR; ob 16.30: NA POTI NA-ZAJ; ob 18.30: MIRA (premiera); ob 20. uri: slovesna otvoritev IV. SLOVENSKEGA MARATONA; ob 20.30 uri: TANTADRUJ (premiera).
V soboto, 14. januarja: ob 14. uri: filmi studentov Akademije za gledališče, film, radio in tv; ob 16.20: HRIBCI - ZA/TRK; ob 16.30: ZELENI JURIJ; ob 16.45: NEBO NAD ZENAVLJAMI ALI DAN, KO NAM JE EVROPA PADLA NA GLAVO; ob 18. uri: PASJE ŽIVLJENJE; ob 18.20: BREZ; ob 18.55: HRIBCI-TROFEJA; ob 19.05: POGODBE PRETEKLOSTI; ob 20. uri: HALGATO (premiera).
V petek, 20. januarja, ob 19. uri: predavanje PRIMOŽA SKOBERNETA - Kolo življenja - reinkarnacija.

VELENJE

DOM KULTURE VELENJE

V četrtek, 19. januarja, ob 19. uri: predavanje z diapozitivi in glasbo IBRAHIM NOUHOUM - Mali moja dezela. V petek, 20. januarja, ob 19.30: glasbeno-satirčni kabaret BOGOMIR VERAS - Kaj ni eden družga...!? za izven.

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM

tel.: 061/222-815
V ponedeljek, 16. januarja, ob 18. uri: predstavitev nove kasete pesmic z glasbene strani revije Ciciban.

FILM

Do danes, 13. januarja, ob 20. uri: kubanski film JAGODE IN COKOLADA (KD).

VODNIKOVA DOMACIJA, Vodnikova 65

Danes, 13. januarja, ob 19. uri: literarni večer.

MUZEJ NOVEJSE ZGODOVINE, Celovska 23

V sredo, 18. januarja, ob 18. uri: avdiovizualno predavanje ANTONA KOMARJA - Popotovanje v spanško Seviljo.

CELJE

OSREDNJA KNJIŽNICA CELJE, tel.: 063/26-731
V ponedeljek, 16. januarja, ob 16. uri: predavanje z naslovom PRIMOŽ TRUBAR IN PROTESTANTJE NA CELJSKEM.

KOČEVJE

MUZEJ KOČEVJE, Presernova 11

Danes, 13. januarja, ob 18. uri: predavanje z diapozitivi LIKOVNI IN URBANISTIČNI POUČENJE KOČEVA IN KOČEVSKA.

GLASBA SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM

tel.: 061/222-815

Danes, 13. januarja, ob 19.30: koncert ORKESTRA SLOVENSKE FILHARMONIJE, modri abonma I in II (GD).

K4, Kersnikova 4

V torek, 17. januarja, ob 21.30: koncert skupine ELLIOTT SHARP CARBON (ZDA).

KLUB CHANNEL ZERO NA METELKOVI

V četrtek, 19. januarja, ob 22.30: koncert francoske skupine TROMATISM.
V nedeljo, 22. januarja, ob 21.30: koncert skupin AMBUSH in WASSERDICH.

ILIRSKA BISTRICA

MKNZ

Danes, 13. januarja, ob 22. uri: koncert francoske skupine TROMATISM.

PORTOROŽ

AVDITORIJ

V soboto, 21. januarja, ob 20.30: večer sansonov BOJAN ADAMIC & MERI AVSENAK.

PIRAN

CLUB MAONA

V soboto, 14. januarja, ob 21.30: nastop ljubljanske skupine TROUBLE MAKERS.

VELENJE

DOM KULTURE

VELENJE

V torek, 17. januarja, ob 18. uri: ciganska glasba TAMBURASI SUKAR, mladinski abonma (4).

FJK

TRST

Glasbena matica - Koncertna abonmajska sezona 1994/95

V petek, 20. t. m., ob 20.30 koncert violinista Vasilija Melnikova in pianista Aljose Starca.

Naslednji koncert bo 6. februarja - Nastopil bo Ljubljanski godalni kvartet.

Gledališče Verdi - Dvorana Tripicovich

Operna in baletna sezona 1994-95

V torek, 17. t. m., ob 20. uri premierska predstava Puccinijeve opere »La Boheme«. Preprodaja vstopnic in rezervacije pri blagajni dvorane Tripicovich (urnik: 9-12/16-19 - zaprto ob ponedeljkih).

Gledališče Rossetti

Trzasko koncertno društvo
V ponedeljek, 16. t. m., ob 20.30 bo nastopil ansambel London Brass.

MENJALNIŠKI TEČAJI						
12. januar 1995						
menjalnica	Nemška marka		Avstrijski šiling		Italijanska lira	
	(tečaj za 1 DEM)		(tečaj za 1 ATS)		(tečaj za 100 ITL)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A banka Ljubljana	80,80	81,60	11,40	11,62	7,53	7,85
A banka Koper	80,20	81,80	11,30	11,62	7,51	7,79
A banka Nova Gorica	80,75	81,75	11,31	11,64	7,53	7,80
Banka Celje d.d., t: 063/431-459	81,00	81,75	11,35	11,65	7,20	7,69
Banka Noricum* d.d., t: 133-40-55	80,55	81,60	11,30	11,60	7,50	7,95
Banka Vipava NG, t: 065/ 28-511	80,72	81,53	11,18	11,62	7,57	7,90
Bund Ljubljana, t: 18-51-318	80,70	81,20	11,25	11,50	7,50	7,90
Come 2 us*	80,70	81,30	11,37	11,52	7,50	7,75
Tel: 061/ 15-92-635, od 8-15, sob od 9-12						
Creditanstalt d. d.	81,00	81,80	11,40	11,70	7,60	8,00
Eros Ljubljana*, t: 13-17-197	81,00	81,20	11,45	11,50	7,65	7,75
Hida, od 7-19, sob od 7-14	81,12	81,18	11,49	11,53	7,68	7,73
Ilirika Ljubljana, t: 12-51-095	81,00	81,02	11,50	11,51	7,68	7,70
Kompas Hertz Celje*	80,70	81,40	11,37	11,50	7,45	7,68
Tel: 063/ 26-515, od 7-19, sob od 7-15						
Kompas Hertz Velenje	80,70	81,40	11,37	11,50	7,45	7,68
Tel: 063/ 855-552, od 7-15, sob od 7-13						
Kompas Hertz Idrija*	80,70	81,60	11,37	11,50	7,45	7,68
Tel: 065/ 71-700, od 7-15, sob od 7-15						
Kompas Hertz Tolmin*	80,70	81,40	11,37	11,50	7,45	7,68
Tel: 065/ 81-707, od 7-15, sob od 7-15						
Kompas Hertz Bled*	80,70	81,40	11,37	11,50	7,45	7,68
Tel: 064/ 741-519, od 8-12, 17-19, sob od 7-16						
Kompas Hertz Nova Gorica*	80,70	81,40	11,37	11,50	7,45	7,68
Tel: 065/ 28-711, od 7-19, sob od 7-19						
Kompas Hertz Maribor*	80,70	81,40	11,37	11,50	7,45	7,68
Tel: 062/ 225-252, od 7-19, sob od 7-13						
Nova kreditna banka Maribor d.d.*	80,00	81,90	11,35	11,68	7,50	7,90
Lemo Šempeter*, t: 065/ 32-250	80,75	81,52	12,19	12,60	7,58	7,72
Ljudska banka d.d. LJ, t: 13-11-009	80,65	81,45	11,41	11,65	7,55	7,90
Poštna banka Slovenije*	79,50	81,50	10,90	11,53	7,22	7,72
Publikum Ljubljana, t: 312-570	81,05	81,10	11,50	11,52	7,65	7,70
Publikum Piran, t: 066/ 73-269	80,80	81,19	11,45	11,50	7,60	7,69
Publikum Celje, t: 063/ 441-405	80,80	81,50	11,45	11,55	7,40	7,85
Publikum Maribor, t: 062/ 222-675	81,20	81,49	11,51	11,55	7,35	7,85
Publikum Šentilj, t: 062/ 651-355	80,66	81,75	11,30	11,69	7,35	7,85
Publikum Tolmin, t: 065/ 82-180	81,00	81,30	11,40	11,55	7,62	7,69
Publikum NM, t: 068/ 322-490	81,00	81,59	11,41	11,58	7,58	7,85
Publikum Zalec, t: 063/ 715-114	80,80	81,60	11,45	11,58	7,40	7,80
Publikum Šentjur/CE, t: 063/ 743-174	80,80	81,55	11,45	11,57	7,30	7,85
Publikum Kamnik, t: 061/832-914	80,60	81,20	11,40	11,52	7,52	7,79
Publikum Trebnje, t: 068/ 45-670	81,10	81,73	11,42	11,60	7,67	7,89
Publikum Sevnica, t: 0608/ 82-822	81,20	81,78	11,37	11,60	7,60	7,82
Publikum Mozirje, t: 063/ 831-842	80,60	81,48	11,35	11,60	7,50	7,85
SKB d.d., ***	80,10	81,10	10,90	11,65	7,52	7,90
ŠHP Kranj, t: 064/331-741	80,60	81,20	11,45	11,55	7,65	7,75
SZKB d.d. Ljubljana	80,70	81,40	11,40	11,57	7,55	7,90
UBK Ljubljana, t:061/444-358	80,95	81,80	11,40	11,62	7,65	7,90
Upimo Ljubljana, t: 212-073	81,00	81,15	11,45	11,49	7,65	7,70
Tečaj velja danes: * Zaračunavajo provizijo: **						
Tečaji po poslovnih enotah SKB banke d.d. so lahko različni:***						

BANKA SLOVENIJE

Tečajna lista št. 008 z dne 12. 1. 1995 - Tečaji veljajo od 13. 1. 1995 od 00.00 ure dalje

				ZA DEVIZE		
država	šifra	valuta	enota	nakupni	srednji	prodajni
Avstralija	036	avstr. dolar	1	96,2701	96,5598	96,8495
Avstrija	040	šiling	100	1158,9760	1162,4634	1165,9508
Belgija	056	frank	100	395,9746	397,1661	398,3576
Kanada	124	dolar	1	88,4582	88,7244	88,9906
Danska	208	krona	100	2066,8800	2073,0993	2079,3186
Finska	246	marka	100	2641,1901	2649,1375	2657,0849
Francija	250	frank	100	2359,7023	2366,8027	2373,9031
Nemčija	280	marka	100	8154,3379	8178,8745	8203,4111
Grčija	300	grd	100	—	52,5820	52,7397
Irsko	372	funt	1	—	193,7575	194,3388
Italija	380	lira	100	7,7157	7,7389	7,7621
Rep. Hrvaška	385	hrv. kuna	100	—	2200,0000	—
Japonska	392	jen	100	125,6665	126,0446	126,4227
Nizozemska	528	gulden	100	7272,2016	7294,0839	7315,9662
Norveška	578	krona	100	1860,8199	1866,4192	1872,0185
Portugalska	620	escudo	100	79,0155	79,2533	79,4911
Švedska	752	krona	100	1671,1500	1676,1785	1681,2070
Švica	756	frank	100	9716,7091	9745,9469	9775,1847
Velika Britanija	826	funt sterling	1	195,2963	195,8840	196,4717
ZDA	840	dolar	1	125,3566	125,7338	126,1110
Evropska unija	955	ECU	1	154,2923	154,7566	155,2209
Španija	995	peseta	100	93,5629	93,8444	94,1259

Opomba: Tečaj HRK se uporablja za izkazovanje rezultatov iz poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.

Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov Banke Slovenije na dan 13. januarja 1995

št. dni do zapadlosti	veljavni srednji tečaj BS za 1 DEM	cena za vpis v % od nominalne vrednosti (tečaj)			tekoča nominalna vrednost za APOEN (v SIT)			
		(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj	APOEN	(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj
1) BLAGAJNIŠKI ZAPISI, IZPLAČLJIVI 23. 1. 1995:					1.500,000	793,752	804,365	1.598,108
10		105.8335%	107.2475%	106.5405%	150,000	79,375	80,436	159,811

Uradna tečajnica Ljubljanske borze vrednostnih papirjev, d.d. Ljubljana										
LJUBLJANSKA BORZA					Datum: 12. 1. 1995					
LJUBLJANA STOCK EXCHANGE INC.					st.: 6					
Vrednost. papir	qbr. m. div.	ex kupon št. dat. (3)	enotni tečaj	% sprem.	datum	povpraš.	ponudba	Max.	Min.	pre. v 1000 SIT
BORZNA KOTACIJA A - Redne delnice										
LEKX	796	(4.5.93)	11.100		10.1.		12.300			
PRB	1.000	(6.6.94)	16.312	,80	12.1.			16.500	16.200	9.673
SAL	500	(7/29.8.94)	21.218	,06	12.1.	19.000		21.220	21.200	1.697
SKBR	458	(16.5.94)	38.009	1,75	12.1.			38.100	37.900	14.444
BORZNA KOTACIJA A - Obveznice										
RS01	8,0	4(31.12.94)	100,3	,49	12.1.			100,3	100,3	3.113
RS02	9,5	8(1.10.94)	106,3	,04	12.1.			106,4	106,3	110.166
RS08	5,0	3(30.11.94)	95,0		30.12.					
RS11	7,0	4(15.1.95)	100,4		9.1.		105,0			
RSL1D	8,0	4(31.12.94)	99,4		11.1.					
RS12D	9,5	8(1.10.94)	104,0		28.12.					
SKB1	10,0	4(1.11.94)	98,7	,26	12.1.			99,0	98,2	566
BORZNA KOTACIJA B - Redne delnice										
BTBR			13.180		11.1.		13.190			
DAD	10.000	(1.6.94)	180.486	2,37	12.1.	150.000		184.000	179.000	6.317
FMD		(8)	22.353		11.1.	20.000	23.500			
GPGR			16.700		30.11.					
HMER			19.800		30.12.					
MKZ	218	(30.3.93)	9.800	,20	12.1.			9.800	9.800	637
NIKR	4.000	(8/10.6.94)	5.800	2,24	12.1.			5.800	5.800	7.772
TCTR		(5)	800,0	,64	12.1.		830,0	800,0	800,0	80
BORZNA KOTACIJA B - Prednostne delnice										
KBTP	4000	(23.5.94)	43.300	2,22	12.1.	38.500	45.000	43.300	43.300	433
PPNP			53.500	1,93	12.1.			53.500	53.500	161
RCSP		(6)	3.093		11.1.					
UBKP			16.510**		6.1.					
VIPP			40.960		30.12.					
BORZNA KOTACIJA B - Obveznice										
LEK2	12,0	4(1.11.94)	96,8		6.1.					
OZG	11,0	4(1.1.95)	82,3		11.1.					
PCE	12,0	6(1.12.94)	102,9		30.12.					
PLJ	12,0	7(1.1.95)	102,1		11.1.					
PGO	10,0	1(1.6.94)	98,8		9.1.					
RSGS1	10,0	4(1.6.94)	97,0		30.12.					
IZVENBORZNO POSLOVANJE - OTC - Redne delnice										
GEAR						2.000	5.000			
GRDO	119	(8.3.94)				500,0	5.500			
HRO			3.500		11.1.	3.400	3.850			
INTR			3.434	,40	12.1.	3.440	3.450	3.450	3.400	1.951
RORO			18.400		6.1.					
RGRS			906,7	,74	12.1.	855,0	950,0	910,0	900,0	408
IZVENBORZNO POSLOVANJE - OTC - Prednostne delnice										
HPPO			3.840A	,47	12.1.	3.700	3.850	3.840	3.840	54
KBP1										
KBP2										
KBP3										
UBKC						2.000				
IZVENBORZNO POSLOVANJE - OTC - Obveznice										
GORO	10,0	9(15.1.95)	98,1		11.1.	85,1				
LOK		(1.10.94)				75,1				
MLJO		(1.4.94)	96,7		11.1.	87,0	98,0			
OSMO		(1.10.94)				79,5				
OLSO		8(1.9.94)	80,2		11.1.	83,0				
ONM		(1.8.94)				81,1	98,0			
OPO		(1.9.94)	81,5		9.1.	80,1	87,0			
UBKK		(15.10.94)								
VPIO		(1.10.94)	99,5		6.1.	98,5				
SEGMENT KRATKOROČNIH VREDNOSTNIH PAPIRJEV - Blagajniški zapisi										
BS2			99,2		14.11.					
BS1			99,5		3.11.					
BS3			98,7		7.10.					
BMB2			91,0	1,09	12.01.	91,0	92,4	91,0	91,0	15.925
B8MA										
B8MB			107,6	,65	12.1.					
B8V										
B8VA										
B8VB										
SEGMENT KRATKOROČNIH VREDNOSTNIH PAPIRJEV - Nakupni boni										
NB1			14.000		11.1.	14.500	24.990			
NB2			4.572	4,38	12.1.	4.460	4.670	4.600	4.500	2.295
SBI										
12.1.95					prejšnji		d T		d%	
1.406,71					1.405,34		1,37		0,10	
Vse pravice pridržane. Opombe: Obveznice, komercialni zapisi in blagajniški zapisi kotirajo v odstotkih (osnova je najnižja nominacija), delnice kotirajo v tolarjih; obveznice kotirajo brez pripisanih obresti; enotni tečaj je izračunan na podlagi tehtane aritmetične sredine; (0) - izkoriščena davčna olajšava; A - aplikacijski tečaj; borzni posredniki je hlratni kupil in prodal isti papir za različni stranki; S - suspendirano trgovanje; Z - zadržano trgovanje; * - dosežena 10-odstotna dnevna sprememba tečaja; ** - dosežena 30-odstotna omemlje - trgovanje je zadržano.										
Obveznice z avtentičnim odplačilom glavnice: RS01, RS06, RSL1, SKB1, OZG, PCE, PGO, PLJ, RGS1; ex kupon - številka kupona in datum zapadlosti le-tega; (3) - obveznice kotirajo brez kupona vključno 4 delovne dni pred zapadlostjo le-tega; (4) - dospele obresti od vplačano kupona, ki je zapadel 13. 93 dalje niso bile izplačane; (5) - od 12.4.94 delnica kotira brez kupona za 193; (6) - od 26.5.94 delnica kotira brez kupona za 193 in 92; (7) izplačilo akontacije dividende za 194; obr. m. - obrestna mera (obveznice); div. - dividenda (delnice) v SIT, oz. ni navedeno drugace; max. - najvišji tečaj določenega vrednostnega papirja; min. - najnižji tečaj določenega vrednostnega papirja										

NOVICE

Ukrepi deželne nogometne zveze

Po novoletnem premoru so nogometasi nadaljevali s prvenstvenimi nastopi v amaterskih nogometnih ligah in disciplinska komisija pri deželni nogometni zvezi je imela spet precej dela. Tokrat je treba povedati, da so bili nogometasi, trenerji in odborniki zamejskih ekip med bolj disciplinirani, saj so tokrat na precej dolgem seznamu samo štirje nogometasi naših ekip. V promocijski ligi kaznovanih sploh ni, v prvi amaterski ligi so kaznovani trije, v drugi pa en nogometas zamejskih enajsteric. Tako bo moral v 1. AL v nedeljo prisilno počivati Dimitri Luxa (Primorje), ki je bil izključen, četrti rumeni karton, ki pomeni avtomatično diskvalifikacijo za eno kolo, pa sta dobila Massimo Dussoni (Zarja) in Giovanni Tomizza (Sovodnje). V 2. AL pa bo Primorec v nedeljo nastopil brez Andree Pertana, ki je bil izključen.

Naraščajniki na Goriškem

Konec prihodnjega tedna se bo nadaljevalo tudi nogometno prvenstvo naraščajnikov na Goriškem. V tej ligi nastopa tudi doberdobska Mladost, ki se je v prvem delu kar dobro obnesla, saj je peta na lestvici.

Vrstni red po 1. delu: San Canzian 23, Real Isonzo 21, Comonese 20, Capriva 19, Mladost in Mossa 18, Aris San Polo 12, Lucinico 10, Staranzano 9, Corno in Pro Romans 7, Gradesse 6, Turriaco 0. Mladost bo v prvem povratnem kolu igrala doma 22. t.m. proti Cornu.

Cicibani: tudi Mladost in Juventina v Romansu

Jutri, 14. t.m. se bo ob 14.30 pričel v Romansu dvoranski turnir za cicibane v malem nogometu, ki ga prireja domače društvo Pro Romans in na katerem nastopa 8 ekip. Na tem turnirju bosta igrali tudi standreska Juventina in doberdobska Mladost. V vsakem kolu bodo igrali štiri tekme.

Konjske dirke

piše: Giorgio Plettersech

Pralas Blue je eden glavnih favoritov v Rimu
Najbolj negotovo bo tokrat na galopu v Pisi

1. dirka (Rim): Prakas Blue (X) je naš favorit. Toda Pon Pon Kent (1) lahko prav tako zmaga, če bo takoj po startu povedel. V boju za prva mesta bo tudi Padova Gal (2);

2. dirka (Milan): posebno pozornost zasluži Neutrons Pink (X), ki pa se bo moral paziti pred Obelisco Redom (1) in Orgoglio Or (2);

3. dirka (Bologna): možnost baze s skupino 2, kjer je Olma-Ne izrazit favorit. Toda v boju za zmago bo tudi Medong (1), nič slabši od ostalih pa ni Opera Effe (X);

4. dirka (Firenze): Neil Luis (2) je zaradi svojih kvalitiet nesporen favorit. Med protagonistami pa bosta prav gotovo tudi Napal Effe (1) in

Macabel Ben (X);

5. dirka (Turin): Luxor del pino (2) se lahko odkupi za razocaranje, ki ga je pripravil na zadnji dirki. Vendar pa ne smemo pozabiti na Paara (1) in Obergisa (X), ki je zmagal pred nedavnim; 6. dirka (Pisa): pri tem galopu je napoved zelo težka. Po našem mnenju imajo več možnosti Blue Nova (X), Biumo (1) in Marina Soma (2).

Dirka tris, Palermo

NASI FAVORITI: 9. Pa-pagayo, 8. Mitreo, 12. Oppio Ami;

DODATEK ZA SISTEMI-STE: 20. Royal Insignia, 15. Omo del pizzo, 18. Maidrim Jet.

Totip

1. — prvi	X
drugi	12
2. — prvi	X1
drugi	2
3. — prvi	2
drugi	1X
4. — prvi	2
drugi	1X
5. — prvi	X2
drugi	1
6. — prvi	X
drugi	12

Danes igra za vas Totocalcio

Branko Jankovič

Bari - Milan	1 2
Cremonese - Brescia	1
Florentina - Parma	1 2
Genoa - Padova	1
Inter - Sampdoria	X
Juventus - Roma	1
Lazio - Foggia	1
Napoli - Cagliari	1 X 2
Reggiana - Torino	2
Acireale - Perugia	1 X
Lucchese - Salernitana	1 X 2
Fano - Montevarchi	1
Vastese - Matera	1 X

Branko Jankovič (letnik 1965) je začel igrati košarko, ko je imel 7 let. Nekaj sezon je igral minibasket pri Boru. Kasneje je poskušal tudi z odbojko, vedno pri Boru, pri 17 letih pa se je vrnil h košarki in nekaj sezon igral za mladinsko in člansko postavo Bora Radenske. Nato je prestopil k Cicibani, kjer je igral pet let in bil med protagonistov napredovanja v promocijsko ligo. Lani je postavil na noge društvo Dinama, ki tudi letos nastopa v prvi diviziji. Pred leti se je Branko ukvarjal tudi s smučanjem, za tem pa pet sezon igral tudi ameriški nogomet s trižaško ekipo Muli v A ligi. Prejšnji teden je Edi Bosich zadel 7 izidov.

Obvestila

SPDT

sporoča, da nedeljski smučarski tečaj 15. januarja na Zoncolanu odpade zaradi pomanjkanja snega.

SK DEVIN

organizira v nedeljo, 15. t.m. smučarski izlet v Podkloster (Arnoldstein - Avstrija). Avtobus bo sprejemal izletnike od Bazovice do Stivana. Rezervacije in informacije Sosic, tel 208551 in Skerk, tel. 200236.

V 13. KOLU KOŠARKARSKE C2 LIGE

Bor in Dom pred zelo težko nalogo

Bor Radenska z drugouvrščeno Porcio
Dom Agorest proti ostankom Intermuggie

Ce smo v prejšnjem kolu lahko najavili, da bosta naši dve moštvi, ki nastopata v košarkarskem prvenstvu C2 lige, pred lažjo nalogo, moramo tokrat kar krepko

dvigniti ročno zavoro, saj bosta tako Bor Radenska kot Dom Agorest pred zelo zahtevno oviro.

BOR - Z zanesljivo zmago v mestnem derbiju s Ferroviariom, so **belozeleni** dobili nekaj svežega zraka, predvsem pa so z novima točkama opravili tudi važen korak na lestvici, saj so zapustili neugodno 14. mesto, ki že pelje v nižjo ligo in so ujeli skupino, ki si z 10 točkami deli 11. mesto. Tokrat pa je naloga borovcev, ki bodo spet igrali na domačem igrišču, mnogo težja, saj se bodo pomerili z drugouvrščeno **Porcio**, ki je v do-

sedanjih 12 tekmah zgubila le trikrat (vedno v gosteh). V vrstah Bora ni težav s sestavo moštva, vrnila sta se tudi **Possega** in **Zuppin**, redno pa trenira tudi **Bosser**. Trener **Sancin** bo najbrž potrdil postavo, ki se je prejšnji teden solidno obnesla, zanimivo pa bo preveriti, kako se bo izkazala proti mnogo boljšemu nasprotniku, ki ima več zelo dobrih posameznikov (Del Tedesco, Ros, Zaghis, Boccalon, Rizzetto) in odkrito cilja na prestop v C1 ligo.

DOM - S porazom proti Senatorsu, doslej drugi najslabši ekipi prvenstva, v prejšnjem kolu se je najbrž že predcasno zaključilo prvenstvo **domovcev**, ki so v svojem prvem nastopu v tem prvenstvu nalezli na prehudo konkurenco in najbrž tudi na ritem

dela, ki ga lanske igralci niso bili nikoli vajeni. Kljub dokajšnjemu naporu društva, trenerja in igralcev samih je že skoraj jasno, da so možnosti za obstanek v ligi neznatne, saj se skupina, ki zaseda zadnje mesta, ki se zagotavlja mesto v ligi postopoma oddaljujejo (13. ekipa na lestvici ima že 10 točk), medtem ko je **Mianijeva** ekipa zapravila tudi največjo priložnost, da bi le vnovčila prvi par točk. In prav to je sedaj prvi cilj Doma. Jutrisnja tekma v Miljah s solidno **Intermuggio** pa ne obeta nič dobrega, čeprav so Miljčani v prejšnjem kolu ostali zdesetkani (4 igralci in oba trenerja izključeni ter Tomasin hudo poškodovan), tako, da bodo prav gotovo igrali v močno okrnjeni postavi. (VJ)

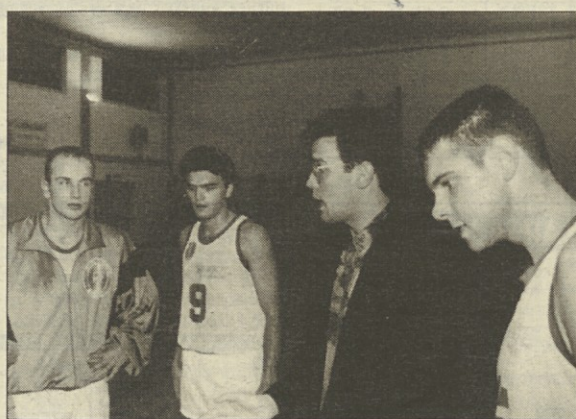

Borovci (na sliki Ivan Perčić) bodo skušali presenetiti Porcio

V 12. KOLU KOŠARKARSKE D LIGE / V DOLINI ŠE TRETJI DERBI

Cicibona se bo skušala oddaljiti od Kontovela, ki pa doslej vodi s 5:3

Sokol Warm bo jutri v gosteh preveril moč drugouvrščenega Santosa

Bodo igralci Cicibone poslušali trenerja Kovačiča?

V 12. kolu D lige nasi trije protagonisti prav gotovo ne bodo ponovili »hat tricka«, ki so ga dosegli tudi v prejšnjem kolu, saj je na sporedu letošnji tretji derbi, in sicer **Cicibona - Kontovel**. Pred zelo zahtevno nalogo je tudi **Sokol**, ki se bo spoprijel z drugouvrščenim Santosom.

5:3 ZA KONTOVEL: Članski postavi **Cicibone** in **Kontovela**, sta se doslej pomerila že osemkrat (vedno v promocijski ligi), v skupnem seštevku pa vodi Kontovel s 5:3. Prvič sta se društvi srečali v sezoni 1988/89, ko sta se obe tekmi odločili prav v zadnjih sekundah. V repenski telovadnici je Kontovel, s košem Grilanca v zadnji sekundi zmagal z 80:79, v povratni tekmi na 1. maju pa je Cicibona z izidom 83:78 izenacila stanje na 1:1. Kot zanimivost povejmo, da je današnji trener belozelenih Adriano Kovacic v tistih dveh tekmah dosegel 23 oziroma 24 točk. Leto kasneje je obakrat zmagal Kontovel, doma s 86:76, v gosteh pa s 101:78. Skupni seštevke zmag so Kontovelci v naslednji sezoni povisali na 4:1, ko so Starc, Gulic, Cuk in ostali povozili mlade cicibonase (nastopali so z mladinsko postavo) kar z 82:48, do neverjetnega presenečenja pa je prislo v povratnem delu, ko so cicibonasi kot predzadnji na lestvici presenetili prvouvršcene Kontovelce (takrat so Budin in ostali napredovali v D ligo) s 77:69. Glavni protagonist tekme je bil Ivan Bajc (22 točk), ki se je letos spet vrnil k Ciciboni. Po nekajletnem premoru se je derbi spet obnovil v lanskem prvenstvu, ko so najprej cicibonasi »nazgali« plavobeke kar s 94:62, v povratnem delu pa so se jim Kontovelci oddolžili, zmagali z 80:74 in tako preprecili, da bi se stanje v zmagah izenacilo.

DERBI ST. 9: Jutri se v dolinski telovadnici obeta zanimiv dvoboj, saj sta obe ekipi v skupini mostev, ki lahko se razmislijo o najvišjih mestih. Obe peterki sta letos že nekajkrat dokazali, da sta zmožni igrati na visokem nivoju, za obe ekipi pa tudi velja, da sta prevec podvrženi nihajoci igri. Tako **Cicibona** kot **Kontovel** bi morala nastopiti v popolni postavi, odsoten pa bo le Kontovelov trener Igor Meden, ki bo zaradi istocasne tekme s Kraskim zidarjem iz Sezane, kot že nekajkrat v letošnji sezoni, prepustil mesto »prestiznemu« pomožnemu trenerju **Claudiu Starcu**, ki se tudi v tej vlogi, tako kot v igralski v prejšnjih letih, dobro znajde.

POPRAVNI IZPIT: S sedanjim petim mestom sokolovci prav gotovo ne morejo biti zadovoljni, saj so že nekajkrat potegnili krajsi konec tudi proti neprecnim nasprotnikom. Ne moremo pa mimo dejstva, da so nekajkrat, zlasti proti solidnim ekipam, potrdili svoje velike možnosti. Zato je jutrisnja tekma s kakovostno in presenetljivo zelo učinkovito ekipo **Santosa** res primerna priložnost, da bi **Emilijevi** fantje pokazali česa so zmožni. Paziti pa morajo na trio Valente, Nardini, Petelin, ki redno dosega veliko točk, ob tem pa morajo zaustaviti oster tempo igre nasprotnikov, ki predvajajo čisto, enostavno, a zelo učinkovito igro. (VJ)

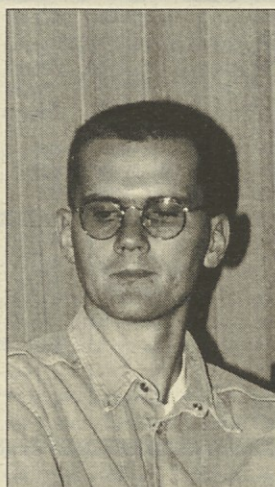
KOŠARKA / 11. KOLO V PROMOCIJSKI LIGI

Breg nocoj v vlogi favorita
Polet bi rad obrnil tok

Brežani z Magic Basket - Polet igra šele v ponedeljek

V košarkarskem promocijskem prvenstvu je na sporedu 11. in ob enem zadnje kolo prvega dela prvenstva. Naša zastopnika, **Breg** in **Polet**, bosta merila moči z ekipo iz sredine lestvice, tako da obe naši peterki računata na zmago.

BREG - V prejšnjem kolu so belorideci zapravili uspeh s slabo igro v končnici tekme, potem ko so Filipčić in ostali dalj časa držali v sahu dobro ekipo Drago Basket. Trener **Denis Salvi** zato upa, da bodo njegovi fantje, ki bodo stopili na igrišče že nocoj, ponovili dobro igro in da ne bodo popustili v zadnjih, odločilnih trenutkih tekme, kar se je v teku letošnje sezone, žal že večkrat zgodilo. Drevisnji nasprotnik je ekipa **Magic Basket**, ki je doslej zbrala

Andrej Vremec

6 točk in si z Bregom ter Virtusom deli sedmo mesto na lestvici. Magic ima nekaj posameznikov, ki so igrali v mladinskih postavah Don Bosca (Muner in Bacar), nima pa igralcev, ki bi iztopali in ki bi

lahko sami odločali o usodi tekme. Brežani imajo nedvomno boljše moštvo, zato take priložnosti za zmago ne smejo zapraviti.

POLET - **Vremčeva** ekipa bo odigrala svojo prvo tekmo v novem letu in kljub temu, da je nastop nekaterih posameznikov zaradi lažjih poškodb vprašljiv, si openski košarkarji želijo prekiniti dolgo serijo porazov (1 uspeh v 9 srečanjih). Tekma je na sporedu, nekoliko neobčajno, šele v ponedeljek zvečer, poletovci pa bodo jurisali na zmago proti peterki **Momo Giò**, ki je z 10 točkami na četrtem mestu. Največ pozornosti bodo Berdon in ostali morali posvetiti Fabriciju, Francu in Zolliu, največja vrlina nasprotnika pa je čvrsta obamba. (VJ)

KOŠARKA / 8. KOLO EUROCLUBA

Poraz Bucklerja v Leverkusnu

Bolonjčani vodili po prvem polčasu

LEVERKUSEN - Bolonjskemu Bucklerju sinoči ni uspelo zmagati na gostovanju 8. kola eurocluba v Nemčiji. Bayer je zmagal s 87:80.

Bayer, ki je v prvi tekmi v Bologni doživel pravo lekcijsko, je začel izredno uspešno. Branilec Koch je v prvih desetih minutah dosegel 12 točk (tri trojke), odlično pa sta igrala tudi Welp in Harnisch. V 10. minuti je Bayer dosegel najvišjo prednost desetih točk (28:18). Kazalo je že, da bodo Nemci to prednost se povečali, toda Bolonjčani so tako ali drugače premostili najtežje trenutke in začeli uveljavljati svojo premoč pod košema. Brez Danilovića so dosegli delni izid 16:4 in prvič povedli v 17. minuti (36:37), polčas pa končali s točko prednosti (41:40).

Drugi polčas je bil izjemno izenačen, Nemci pa so znova presenetili z odličnimi odstotki v metih in si po 25. minuti (50:45 za Bucklerja) z delnim izidom 18:7 priigrali zanesljivo prednost, ki jo je Buckler v končnici sicer zmanjšal, ne pa tudi izničil.

To je bila prva zmaga Leverkusna v euroclubu proti neki italijanski ekipi in ce-

Antonello Riva polaga na koš Panathinaikos (AP)

trta zaporedna zmaga Nemcev v tem pokalu. Po tem uspehu so se Nemci spet vključili v boj za uvrstitev v četrtfinale.

Najboljši strelci Bucklerja: Brunamonti 5, Danilović 25, Morandotti 6, Binelli 14, Binion 8, Carera 18, Coldebella 2, Abbio 2. Za Bayer je Koch dosegel

25 točk.

Za presenečenje je poskrbel turski Efes Pilsen (Sarica 23, Corchiani 14) z zmago v Pireju proti Olympiakosu (Nakić 4, Fasoulas 13, Tarlac 8), Limoges (Dacoury 15, Young 15) je gladko premagal zagrebsko Cibono (Mrsić 15), Barcelona (Villacampa 14, Ebeling 14) pa je zmagala v Badaloni (Galilea 19, Fisher in Fernandez 18).

Prihodnje kolo (18.1.)

Skupina A: Smelt Olimpija - Benfica; Scavolini - Real Madrid; Cska Moskva - Paok Solun; Makabi Tel Aviv - Panathinaikos Atena.

Skupina B: Cibona Zagreb - Olympiakos Pirej; Buckler Bologna - Limoges; Efes Pilsen Istanbul - Joventut Badalona; Barcelona - Bayer Leverkusen.

Skupina B

Izidi 8. kola: Limoges - Cibona 81:63, Olympiakos - Istanbul 56:79, Bayer - Buckler 78:70, Joventut - Barcelona 64:74.

Vrstni red: Olympiakos, Istanbul, Limoges, Buckler in Barcelona 10, Leverkusen 8, Cibona 6, Joventut Badalona 0.

Skupina A

Izidi 8. kola: Real - Smelt Olimpija 74:72; Panathinaikos - Scavolini 87:72, Benfica - Cska Moskva n.p., Paok - Makabi 79:62.

Vrstni red: Scavolini, Real Madrid in Panathinaikos 12, Cska in Makabi 8, Paok Solun 6, Smelt Olimpija 4, Benfica 0.

NOGOMET / BIVŠI AS O MILANČANIH

Mazzola analizira Interjeve težave

Bergkamp se mora sam izkopati iz krize
Pellegrinijev odhod ne bi izboljšal stanja

MILAN - »V Interjevem taboru so že najmanj dve leti v hudih težavah, vendar pa človek, ki ne živi v društvu težko lahko razume, kaj se pravzaprav dogaja«, o svojem nekdanjem klubu pravi slovit Sandro Mazzola, ki je v okviru nogometne zveze že dve leti odgovoren za trenersko solo.

Mazzola meni, da ima Inter največ težav z nizozemskim asom Denisom Bergkampom. »Kriza Nizozemca ni tehnične, ampak psihološke narave. Verjetno je pričakoval, da se bo lažje prilagodil italijanskemu nogometu, a se je ustel in se zdaj boji, da mu to tudi ne bo uspelo. Zato pa je zmeden«, o Bergkampu pravi Mazzola, ki pri tem brani trenerja Bianchija, češ, da mora Nizozemec svoje težave rešiti predvsem sam.

Nekdanji Interjev as nima pravega recepta za izhod iz sedanje krize, upa pa, da se bodo lahko Interjevi navijaci čimprej spet veselili uspehov svojega moštva po letih, v katerih so težko pozirali Milanove uspeha in živeli v senci navijačev ta čas bolj renomirane-

ga mestnega rivala.

Mazzola tudi dvomi, da bi se stanje bistveno izboljšalo, če bi predsednik Pellegrini prodal klub družini Moratti, ki je že vodila Inter, ko je bil Mazzola njegov nesporni lider.

Šest golov Udineseja v Krminu

Na tekmi za trening v Krminu je drugoligaš Udinese s 6:2 premagal domači Cormonese.

Mladi Rossi je dosegel kar tri zadetke, dva je prispeval Marino, enega pa Pizzi.

Trener Galeone na igrišče ni uvrstil poškodovanih Poggija, Ametrana in Helvega, ki pa bodo lahko v nedeljo igrali na prvenstveni tekmi proti Ascoliju, ki ga trenira Bigon.

Galeone je bil s treningom svojih igralcev zmerno zadovoljen, ježil pa se je, da je Cormonese kar dvakrat premagal Udinesejevega vratarja Battistinija. »Obramba je naša sibka točka, slabosti pa izvirajo iz sredine igrišča,« je po tekmi ugotavljal Galeone.

KOŠARKA / KORAČEV POKAL

Prva tekma s Španci bo že 25. januarja v Trstu

Tržaški Illycaffè je letos že nekajkrat vzenjovoljil svoje navijače, toda je doslej dosegel vse cilje. Po uvrstitvi v »final four« za italijanski pokal (2. in 3. marca) mu je uspel se preboj v četrtino finala Koračevega pokala. Prva tekma s španskim Cáceresom, zmagovalcem D skupine, bo 25. januarja v Trstu, povratna pa 1. februarja v Spaniji.

Skupina A: Ulker - Filodoro 72:68, Cholet - Manrese 84:94. **Vrstni red:** Filodoro (Ita) in Ulker Istanbul (Tur) 8, Cholet (Fra) in Manresa (Spa) 4. **Skupina B:** Al-

ba Berlin - Estudiantes 107:80, Pau Orthez - Birex 62:56. **Vrstni red:** Pau Orthez (Fra) 10, Berlin (Nem) 6, Estudiantes (Spa) in Birex (Ita) 4. **Skupina C:** Dinamo Moskva - Panionios 86:97, Illy - Sevilla 100:91. **Vrstni red:** Panionios (Grč) 10, Illy (Ita) 8, Sevilla in Dinamo Moskva 4. **Skupina D:** Eilat - Stefanel 74:82, Peristeri - Cáceres 86:91. **Vrstni red:** Cáceres (Spa) 10, Stefanel (Ita) 6, Elita (Izr) in Peristeri (Grč) 4.

Četrtfinali pari: Alba Berlin - Filodoro, Ulker - Pau, Stefanel - Panionios, Illy - Cáceres.

DAKAR

Lartigue vodi Saby popušča

Furlan Orioli na 4. mestu

BAKEL - Na avtomoto dirki Grenada - Dakar vse bolj trdno vodi lanskim zmagovalec Francoz Pierre Lartigue. Bruno Saby je zaradi pokvarjenega amortizerja izgubil več kot tri ure.

Vrstni red po 11. etapi, avtomobilisti: 1. Lartigue (Fra) citroen 51.15:34; 2. Fontenay (Fra) mitsubishi + 3.25:11; 3. Saby (Fra) mitsubishi + 3.40:43; 4. Sinozuka (Jap) mitsubishi + 4.05:46; 5. Salonen (Fin) citroen + 7.39:50. **Motociklisti:** 1. Arcarons (Spa) cagiva 59.09:09; 2. Magnaldi (Fra) yamaha +11:28; 3. Peterhansle (Fra) yamaha + 12:24; 4. Orioli (Ita) cagiva +27:54; 5. Gallardo (Spa) cagiva +1.30:31.

NOVICE

Matjaž Vrhovnik prvi v slalomu v Aosti

CHAMPOLUC (AOSTA) - Matjaž Vrhovnik je dobil včerajšnji slalom za evropski pokal v Champolucu v Aosti. Tekma je potekala v močnem sneženju, Vrhovnik pa je bil najhitrejši že po prvem teku. Na koncu je imel slovenski smučar 30 stotink prednosti pred Francozom Simondom, tretji je bil Švicar Staub, četrti Francoz Dimier, peto mesto pa sta si delila Italijan De Crignis, ki je dosegel najboljši čas drugega teka in napredoval za osem mest, in Francoz Amiez. Konkurenca je bila precej ostra, med tistimi, ki slaloma niso dokončali, pa je bil tudi Sved Thomas Fogdöe. **Rezultati:** 1. Matjaž Vrhovnik (Slo) 1:42, 34; 2. Francois Simond (Fra) +0, 30; 3. Patrick Staub (Svi) +0, 50; 4. Yves Dimier (Fra) +0, 52; 5. Fabio De Crignis (Ita) in Sebastian Amiez (Fra) +0, 82 itd.

Short track na Piancavallu

PIANCAVALLO - Danes zvečer, s prisetkom ob 21. uri, bo na Piancavallu ekshibicijski nastop dobitnikov olimpijskih zlatih medalj v short tracku Mirka Vuillermina, Orazia Fagona in Maurizia Carina. Manifestacije za popularizacijo športov na ledu se bodo udeležili se mladinska reprezentanka v curlingu in državna prvaka v paru v umetnostnem drsanju De Giacinto in Dal Prà.

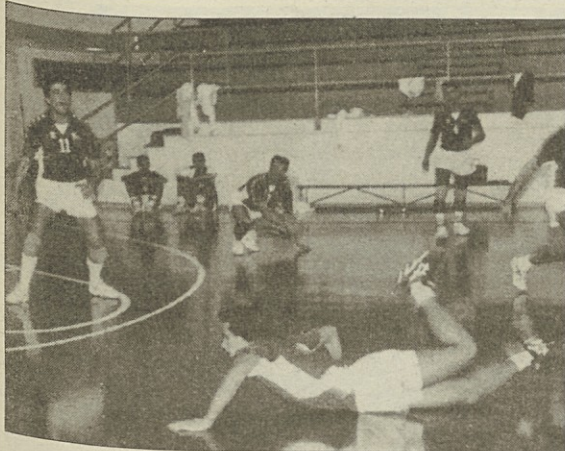
Daytona Modena že v četrtini finala

V osmini finala evropskih odbojcarskih pokalov italijanska moštva niso imela težkega dela. V pokalu prvakov je Sisley na Danskem brez težav premagal Holte, ki je v treh setih osvojil dvanajst točk. Najboljša na igrišču sta bila Passani in Zwerver. V pokalu pokalnih zmagovalcev je modenska Daytona tudi v povratni tekmi v Roveretu nadigrala norveški Randaberg in se že uvrstila v četrtino finala. V tekmi za pokal Cev je Cariparma zlahka ugnala francoski Tourcoing, čeprav je nastopila brez Gravine, Gianija, Giretta in Saveljeva. **Rezultati:** Holte - Sisley 0:3 (6, 4, 2); Daytona - Randaberg 3:0 (8, 6, 7); Cariparma - Torcoing 3:0 (12, 9, 2).

Tognolijeva pojasnila

ZÜRICH - »Ko sem jutraj vstopil v svoj urad na sedežu Fife so mi sporočili, naj izročim ključ in čimprej odidem, pokazali pa so mi pismo v francosčini predsednika Havelangarja, je svoje nenadno odstopitev opisal dosedanj šef tiskovnega urada svetovne nogometne organizacije Guido Tognoli. Tognoli je to funkcijo uspešno opravljal že deset let, skupaj z njim pa je bil odstavljen tudi direktor tekmovalnega urada Miguel Galan, ki je bil na tem mestu vse od leta 1982. »To je bil zame veliko presenečenje. Z generalnim tajnikom Fife Seppom Blatterjem smo vedno bili složni, le enkrat smo se sprli v zvezi z nekim internim vprašanjem, toda on je bil sef in njegove odločitve smo vedno spostovali«, je se pojasnil Tognoli v nekem intervjuju v Zda in dodal, da Fifa ni mogla resno utemeljiti vzrokov za odstopitev, kar pomeni, da bo morala Tognoliju in Galanu odstopi lep kup denarja. Tognoli ni potrdil, da je bil zrtev zarote in upa, da Blatter v Fifi ne bo postal diktator.

ODBOJKA / PRVENSTVO MLADINCEV NA GORIŠKEM

Torriana - Espego 2:3 (2:15, 10:15, 15:10, 15:13, 14:16)

ESPEGO: Radetti 16+9, Devetak 7+8, M. Cernic 9+5, Manià 0+0, Soban 8+15, Pintar 2+1, Plesnicar 7+3, Lutman 1+0, Makuc.

Ze v prvem kolu se je združena ekipa pomerila z najhujšim, menda edinim tekmečem za osvojitev naslova prvaka. Torriana je sinoči potrdila, da je zelo solidna ekipa, vendar ce bi Espego izgubil, bi lahko zapisali, da si je jamo izkopal sam. Fantje so namrec prepričljivo povedli 2:0 v nizih, nato pa začeli podcenjevati nasprotnika. Torriana ni popustila, uspeh v tretjem nizu pa je gostitelj se bolj motiviral. Espego je potem nerodno izgubil 4. set, v katerem je vodil s 13:10. Začetek tie breaka je obetal lahko zmago Espega (11:4, 12:6), vendar

Espego tesno v Gradišču Spodbuden start Olympie

Prva zmaga naraščajnic Posojilnice Sovodenj

je Torriana reagirala in imela na koncu tudi match-zogo, tedaj pa so igralci Espega strnili vrste in končno pokazali svojo pravo podobo

ter izbojevali dragoceno zmago. **Olympia - Mossa 3:0 (15:10, 15:3, 15:11)**

OLYMPIA. Braione 2+6, Cernic 4+0, Dorn, Frandolic 0+0, Buccon 2+0, I. Komjanc 0+0, P. Komjanc 2+1, E. Komjanc 4+5, Makuc 0+0, Mucci 5+3, Pipan 1+0, Squadrito 2+8.

Olympia je prvenstvo pričela spodbudno. Čeprav uigranost se nekoliko pesa, zaradi bolezn pa sta manjkala Brisco in Jelen, so fantje proti Mossi opravili zelo soliden nastop in visoki nasprotnikovi igralci jim niso mogli do živega. Združena ekipa resno vadi že od septembra in na tem srečanju je tudi ze požela prve sadove svojega dela. Priložnost za igranje so dobili skoraj vsi igralci in vsak je k zmagi

prispeval svoj delež.

NARASČAJNICE

Skupina B

Posojilnica Sovodnje - Staranza-no 3:0 (15:3, 16:14, 15:7)

POSOJILNICA SOVODNJE: Tomsic, Terpin, K. in T. Visintin, Zulian, Devetta, Danielis, Ferletic in Marega.

V svojem drugem nastopu so Sovodenjke po dobri igri prisle do svoje prve zmage. Njihov pristop do igre je bil tak, kot ga od njih pričakuje trenerka Lovisuttijeva. Mirna kri in odločnost sta zlasti pršli do izraza v drugem setu, ko so nadoknadile zaostanek 10:3, v izenačen končnici seta pa niso delala napak. »Ce bodo dekleta vedno igrala s takšno mentaliteto, bodo lahko dosegla se marsikatero zmago«, je po tekmi poudarila trenerka Katrin Lovisutti.

Nas prapor finalist turnirja FIPAV

V času novoletnih pocitnic so si odbojkarji Našega prapora priborili uvrstitev v finale zveznega turnirja FIPAV za moštva, ki na

Goriskem sodelujejo v pokrajinskih prvenstvih. Po dveh polfinalnih srečanjih so izločili moštvo Ronchija in to na resnično svojevrsten način. Potem ko so namrec v prvi tekmi v Ronkah zmagali z gladkim 3:0, jim je uvrstitev v finale naposled uspela samo zaradi večjega števila osvojenih točk v posameznih setih (35:24), ker je namrec Ronchi v povratnem srečanju vrnil igralcem Nasega prapora milo za drago in zmagal po treh setih. Resnici na ljubo so igralci trenerja Legiša ze v prvih dveh setih povratnega srečanja osvojili 22 točk, tako da so si uvrstitev finala priborili ze po nekaj akcijah tretjega seta, nakar je tekma izgubila ves pomen. V finalu, ki bo po končan bojih v 1. diviziji, se bo Nas prapor pomeril z zmagovalcem drugega polfinalnega srečanja med Cormonsom in Turriacoma.

Jutri se bo medtem nadaljevala 1. divizija. Nas prapor (se vedno brez standardnega centra Boskina) bo doma igral proti Torriani, Olympia pa bo igrala v Mosi.

NOVICE

Fernandezova v polfinalu McEnroe premagal Krajicko

SYDNEY (STA/AFP) - Prva polfinalistka mednarodnega teniskega turnirja v Sydneyju je Američanka Mary Joe Fernandez, ki je v četrtfinalu premagala domačo igralko Nicole Radtke s 6:2, 4:6 in 7:5. V moskem delu tekmovanja je American Patrick McEnroe v dveh nizih s 7:5 in 6:1 premagal četrtega nosilca Nizozemca Richarda Krajicko. V polfinalu sta tudi Italijana Renzo Furlan in Andrea Gaudenzi.

Izidi: moški, četrtfinale; Renzo Furlan (Ita) - Jamie Morgan (Avs) 6:4, 7:6 (7:5); Patrick McEnroe (ZDA) - Richard Krajicko (Niz/4) 7:5, 6:1; Andrea Gaudenzi (Ita/7) - Michael Tebutt (Avs) 6:4, 6:4; zenske, 2. krog; Lindsay Davenport (ZDA/1) - Martina Hingis (Svi) 6:1, 3:6, 6:3; Ludmilla Richterova (Ces) - Barbara Rittner (Nem) 6:3, 6:3; četrtfinale: Mary Joe Fernandez (ZDA/4) - Nicole Radtke (Avs) 6:2, 4:6, 7:5.

Galina Astafei Stavariu bo nastopala za Nemčijo

MAINZ (dpa) - Najboljša romunska skakalka v visini, močna tekmiška slovenske evropske prvakinja Britte Bilac, Galina Astafei Stavariu bo po novem nastopala za Nemčijo. Po preselitvi tekmovalke v Nemčijo jo je romunska atletska zveza najprej kaznovala s triletno prepovedjo nastopa, končno pa ji je le dovolila, da lahko nastopa za Nemčijo. To bo 25-letna Romunka, druga z olimpijskih iger v Barceloni in lani z 202 preskočenimi centimetri najboljša tekmovalka na svetu in dvorani, lahko naredila takoj, ko bo dobila državljanstvo. Astafeijeva se je oktobra 1993 preselila v Mainz in nastopa za tamkajšnje mostvo. Marca lani je vložila prošnjo za državljanstvo, ki se ni dokončno rešeno, vendar so na pristojni upravi že decembra potrdili, da s tem ne bo težav. Postopek bo nedvomno hitrejši tudi po odločitvi romunske zveze, da tekmovalka lahko ponovno nastopa. Naslednji veliki cilj tekmovalke bodo olimpijske igre leta 1996 v Atlanti.

Norveški sprinter Okeke drugič dopingiran

OSLO (dpa) - Norveški sprinter Aham okeke je bil na kontroli dopinga že drugič pozitiven. Norveška atletska zveza je sporočila, da je kontrola, ki so jo pri 25-letnem atletu opravili 5. decembra v ZDA, pokazala, da je tekmovalec jemal testosteron. Okekeju sedaj grozi dosmrtna prepoved nastopanja.

Enqvist s težavo odpravil Ruuda

AUCKLAND (STA/AP) - V 2. krogu mednarodnega moskega teniskega turnirja v novozelandskem Aucklandu z nagradnim skladom 328.000 dolarjev je Sved Thomas Enqvist potreboval kar tri nize preden je s 6:4, 5:7 in 6:1 premagal neznanega Norvežana Christiana Ruuda.

Izidi 2. kroga: Thomas Enqvist (Sve) - Christian Ruud (Nor) 6:4, 5:7, 6:1; Jan Siemerink (Niz) - Alex O'Brien (ZDA) 7:5, 6:3; Vince Spadea (ZDA) - Carl Uwe Steeb (Nem) 6:3, 6:1; Brett Steven (NZI) - Steven Downs (NZI) 6:3, 6:4.

Wiesnerjeva odpravila Bablovo

HOBART (STA/AP) - V četrtfinalu mednarodnega ženskega teniskega turnirja v novozelandskem Hobartu z nagradnim skladom 100.000 dolarjev je 3. nosilka Avstrijka Judith Wiesner gladko s 6:4 in 6:3 premagala Nemko Heike Babel. Četrtfinalni izidi: Judith Wiesner (Nem/3) - Heike Babel (Nem) 6:4, 6:3; Leila Meski (Gru) - Jelena Likovceva (Kaz) 6:2, 6:7 (4:7), 6:4; Yone Kamio (Jap) - Tami Whitlinger Jones (ZDA) 6:2, 1:6, 6:3; Li Fang (Kit) - Jolene Watanabe (ZDA) 7:5, 6:0.

Chang boljši od Beckerja

MELBOURNE (STA/dpa) - Trikratni zmagovalac Wimbledonu Nemec Boris Becker je slabo začel sportno pot v letu 1995. V prvem letošnjem nastopu ga je na eksibicijskem turnirju v Melbournu premagal American Michale Chang s 4:6, 6:4 in 7:6 (7:3). Chang bo na turnirju igral v finalu z zmagovalcem dvoboja med Americanom Petom Samprasom in Svedom Stefanom Edbergom, Becker pa s porazencem za 3. mesto. Na istem turnirju pa je drugi nemski tekmovalac Michael Stich premagal Avstralka Wallyja Masurja s 6:3 in 6:2. Stich, ki je prvo srečanje izgubil bo igral za 5. mesto na turnirju z zmagovalcem tekme med Avstralcem Patom Cashom in Americanom Jasonom Stoltenbergom, Masur pa s porazencem za 7. mesto.

NBA: Sunsi so se oddolžili

LOS ANGELES - »Big match« med Lakersi in Phoenixom se je zaključil z zmago gostov, ki so se tako oddolžili za poraz s konca leta 1994. Zmago sta zabeležila tudi Chicago in Boston, z rutinskimi uspehi pa nadaljujejo Orlando, Utah, Houston in Portland.

Izidi (sreda): Boston - Indiana 100:97 (Brown 20; Miller 23); Philadelphia - Chicago 77:115 (Pippen 21); Orlando - Detroit 124:107 (O'Neal 37; Dumars 21); Utah - Denver 114:88 (K.Malone 22); Lakers - Phoenix 108:118 (Van Exel 35; Barkley 24); Houston - Miami 108:97 (Olajuwon 24; Maxwell 23; Miner 19); Charlotte - Minnesota 100:91 (L.Johnson 23; Laettner 20); Portland - Golden State 104:92; Dallas - Clippers 98:93 (Mashburn 25; Kidd 21); Milwaukee - Sacramento 97:88 (Baker 26). Na Vzhodu vodi Orlando (27-7) pred Clevelandom (21-11), na Zahodu pa Phoenix (26-7) pred Seatlom (22-9). (VJ)

ALPSKO SMUČANJE / KITZBÜHEL

Današnji smuk po vsej verjetnosti v dveh tekih

KITZBÜHEL - Svetovni smučarski pokal je spet v težavah. Na začetku sezone je bilo to zaradi pomanjkanja snega, zdaj pa imajo v Kitzbühlu težave, ker je snega preveč. Ze v sredo bi moral biti na sporedu prvi trening za današnji smuk na silovitem Petelinjem grebenu. Trening je zaradi močnega sneženja odpadel, slika pa se je ponovila tudi včeraj. V Kitzbühlu namrec ze tri dni nepretrgoma sneži in včeraj so smučarji, ki vremenske težave zdaj jemljejo ze z veliko mero filozofije, imeli samo navaden trening, med katerim so predvsem pregledovali progo.

Vremenske napovedi niso spodbudne in zato se bo ziriya sele danes dokončno odlocila, kaj storiti. Najbolj verjetno je, da bodo danes najprej opravili kronometrirani trening, nato pa ob 12.30 in 14.30 se smuk z dvema tekoma, s tem, da bo v drugem teku sodelovalo samo najboljših 30 iz prve voznje. Proga bo precej krajša kot običajno. Jutri naj bi bil nato smuk na

klasični progi s Petelinjega grebena, v nedeljo pa slalom, ki bo z jutrišnjim smukom stel za kombinacijo. Organizatorji svetovnega pokala so tudi sporočili, da bodo v ponedeljek v Kitzbühlu nadoknadili tudi superveleslalom, ki je zaradi premočnega sneženja odpadel v terek v Flachauu.

Seveda pa je vse skupaj treba jemati z določeno mero rezerve, saj bo program predvsem odvisen od vremenskih razmer. Govori se tudi o možnosti, da bi v primeru slabega vremena lahko nedeljski slalom prenesli na ponedeljek, kar pomeni, da bi na naslednji dan premaknili superveleslalom. Zmeda je torej popolna, dokončna odločitev pa bo padla danes jutraj.

Sepp Messner, ki je v svetovnem pokalu zadolžen za varnost prog je zelo skeptičen glede možnosti, da bi danes tekmovali. Drugačnega mnenja pa je nekdanji smučarski šampion Karl Schranz, ki pravi, da bodo organizatorji progo pripravili tako, da bo vsaj en smuk mogoče varno odpeljati.

FORMULA 1

Rothmans bo še naprej sponzor Williams Renaulta

ESTORIL - Rothmans Racing je izkoristil pogodbeno opcijo in za eno leto podaljšal generalno sponzorstvo nad Williamsom Renaultom. Rothmans je z mostvom iz Didcota združil moči ze na začetku 1994, ko so podpisali dveletno pogodbo. Nad potezo Rothmansa je bil zelo navdušen tudi Frank Williams: »Sodelovanje med nasima podjetjema se nadaljuje in upamo, da bodo nadaljevali z uspehi tudi v letu 1995 in naprej.« Prvaki med konstruktorji in podprvak med vozniki Damon Hill v letošnji sezoni nameravajo osvojiti oba naslova. Pri Williamsu so podpisali sponzorske pogodbe se s Sanyom in Reh Groupom, znova pa se k mostvu vrača pokrovitelj Labatt's.

Oba voznika, Damon Hill in David Coulthard, sta trenutno v Estorilu, kjer prvič v letošnjem letu testirata dirkalnik. Oba sta v četrtek naredila le nekaj krogov z lanskim vozilom FW16B, medtem ko bosta prihodnji teden preizkusila FW16C z novim trilitrskim motorjem Renault V10. Pri Williamsu so objavili tudi ime testnega voznika. To bo 25-letni francoski dirkač Jean-Christophe Boullion, ki je sicer prvak mednarodne formule 3.000.

TENIS / PRED MELBOURNEOM

Veliko zanimanje za letošnji Australian Open

Bo kdo spodrinil Samprasa? Več favoritinj pri ženskah

MELBOURNE (dpa) - Odprto prvenstvo Avstralije ljubitelji in poznavalci tenisa ze dolgo niso pričakovali s tako napetostjo kot tokrat. Na začetku novega teniskega leta je pred turnirjem, ki se bo v Flinders Parku v Melbournu začel v ponedeljek, odprtih veliko vprašanj. Kdo bo v troboju med branilcem naslova Petom Samprasom in njegovi zasledovalcema na lestvici ATP Andrejem Agassijem in Borisom Beckerjem dobil prvi turnir? Katera igralka bo zmagala v odsotnosti Steffi Graf in Monike Seles, ki sta osvojili vseh sedem naslovov v Flinders Parku? Lahko Arantxa Sanchez izkoristi veliko priloznost in na prvem mestu zamenja Steffi Graf?

Zasedba pri moskih se nikoli ni bila tako dobra, odkar so turnir leta 1988 z zastarelega stadiona Kooyong preselili v zelo sodoben Flinders Park, ker niso želeli izgubiti stika z drugimi turnirji za Grand Slam. Manjkala bosta samo finalista pariškega turnirja Spanca Sergi Bruguera in Alberto Berasategui. Boris Becker, ki je lani manjkal zaradi rojstva sina Noaha Gabriela, si kljub porazu na eksibicijskem turnirju v Melbournu proti Michaelu Changu veliko obeta. »Moje priprave so bile optimalne,« je povedal Becker, ki se bo v prvem kolu pomeril s Patrickom McEnroem. Američana je leta 1991 premagal v polfinalu, takrat pa je tudi prvič in edinkrat zmagal v Mel-

bournu in postal svetilka 1 na svetovni lestvici. Po novem na kratko ostrizeni Agassi, ki je zrasel pod okriljem sedanega Beckerjevega trenerja Nicka Bollettierja, doslej na odprtem prvenstvu Avstralije se ni igral. »Zelo sem nestrpen, ker sem prvič tukaj. Morda se bo napetost spremenila v pozitivno energijo,« je dejal Agassi. Stiriindvajsetletni American se boji tudi velike vrocine v Melbournu. Michael Stich se po nekoliko daljšem premoru pocuti svež in upa, da bo spet ujel formo iz leta 1993, ko se je v Melbournu uvrstil v polfinale.

Pri igralkah bo Arantxa Sanchez imela priloznost, da se odkupi za katastrofalen poraz v lanskem finalu, ko je z 0:6 in 1:6 klonila proti Steffi Graf. Ta kratek finale je celo pripeljal do zahtev, da bi tudi zenske v finalu morale igrati na tri dobljene nize. Za najhujsi tekmič Sanchezove veljata wimbledonska zmagovalka Conchita Martinez in Cehinja Jana Novotna, katere trenerka Hana Mandlikova je bila zadnja zmagovalka Melbournu pred obdobjem Grafove in Seleseve. Velike možnosti pripisujejo tudi Francozinji Mary Pierce, ki se je lani s trinajstega mesta na lestvici WTA povzpela na peto. Vprašanje je, ce je Gabriela Sabatini dozorela za svoj drugi naslov na turnirjih za Grand Slam, medtem ko Nemci po odpovedi Grafove upajo na dobro formo Anke Huber.

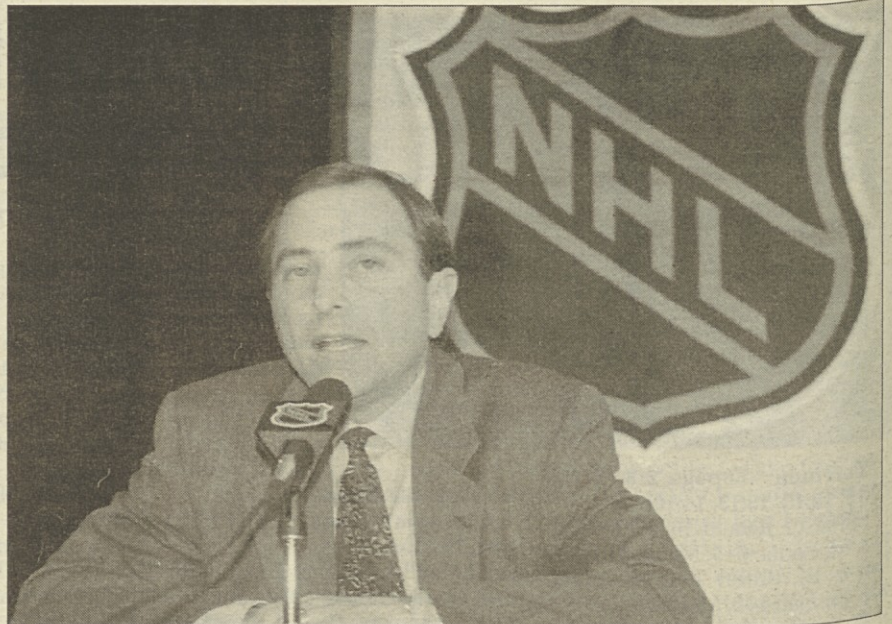
HOKEJ NA LEDU / PRVENSTVO NHL SE BO PO MARATONSKEM SPORU VENDARLE ZAČELO

Na koncu je le prišlo do sporazuma med igralci in lastniki klubov

NEW YORK (STA/dpa) - Sezona v NHL profesionalni hokejski ligi je vendarle rešena. 24 ur po zadnji zavrtnitvi vseh predlogov je združenje igralcev vendarle sprejelo novo ponudbo lastnikov klubov in tekmovanje se po maratonskem sporu lahko začne. Nova šestletna delovna pogodba med igralci in lastniki bo v kratkem podpisana.

Natančen datum začetka tekmovanja se ni znan. Obe strani sta se dogovorili, da bo vsako mostvo namesto običajnih 84 krogov v predtekmovanju odigralo le 48 tekem, nato pa sledijo stiri krogi play offa. »Veseli smo, da bomo končno lahko igrali hokej,« je včerajšnji konec spora komentiral predsednik združenja igralcev Mike Gartner. Sezona bi se po prvotnem načrtu morala začeti ze 4. oktobra.

Zadnji termin za začetek skrajšane lige je po izjavah vodstva NHL v ponedeljek. S tem se ne strinjajo igralci, pa tudi lastniki klubov so precej skeptični, saj so stiri dnevi občutno premalo za pripravo igralcev, saj nekateri sploh niso trenirali. Po 103 dneh zamude v ligi sta se včeraj najprej pogovarjala predstavnika obeh strani predsednik NHL Gary Bettman in predstavnik združenja Bob Goodenow. Bettman je zahteve združenja igralcev po več kot 20-urnem pogajanju sprejel, lastniki klubov pa so predlog na glasovanju z najtesnejšim možnim izidom 14:12 zavrnili in igralcem predložili nov predlog. Obe strani sta v sporu ze momentalno poudarili, da je to zadnji predlog in tudi v včerajšnjih pogajanjih nihče ni pričakoval rešitve spora. Na presenečenje

Komisar NHL Gary Bettman med včerajšnjo tiskovno konferenco (AP9)

vseh je prevladal razum, igralci so predlog sprejeli in sezona je rešena. Zadnja nerešena stvar v sporu je bila starost igralcev - s koliko leti lahko sami menjajo klub in odločajo, kje bodo živeli. Igralci so predlagali, da sami lahko odločajo o svoji prihodnosti z 31 leti, lastniki pa so na koncu le dosegli, da igralci to

lahko storijo sele pri 32 letih. Lastniki klubov potem, ko so popustili pri uvedbi maksimalnega dohodka na mostvo, kar je bil tudi uvod v spor, niso bili pripravljeni na nikakršen dogovor več in so zahtevali od združenja igralcev, da sprejme ostale pogoje. To se je na koncu tudi zgodilo. Igralci, pravzaprav sužnji moder-

ne dobe, saj klubi do- ločajo, kje bodo igrali in stanovali, so vendarle do- segli, da ne bodo imeli bi- stveno manjših dohodkov v novi sezoni. Seveda bo- do zaradi skrajšanega tek- movanja dobili tudi manj denarja, velike izgube pa so z neigranjem doživeli tudi lastniki in oboji so na koncu veseli, da se bo tek- movanje vendarle začelo.

POZOR!

Primorski obdaruje naročnike!

*Vsem naročnikom
Primorskega dnevnika
za leto 1995 nudimo
vrsto ugodnosti in
prijetnih presenečenj:*

GRAFICENTER

- Vsako jutro vas pred vrati čakajo sveže novice iz sveta in bližnje okolice...
- ...in bistra razmišljanja, komentarji, reportaže in razvedrilo
- Brezplačno vam bomo objavljali male oglase in čestitke
- Za novoporočence v letu 1995 bo naročnina brezplačna
- Ob novem letu vam bomo podarili stenski koledar za leto 1995, tiskan na originalnih strojih v partizanski tiskarni "Slovenija"
- Ob petdeseti obletnici Primorskega dnevnika vam bomo maja meseca podarili lepo in dragoceno knjigo
- Do 31. januarja 1995 ostane prednaročnina nespremenjena (300.000 lir)

KAKO PLAČATE:

- ▶ prednaročnino lahko plačate na upravi Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici
- ▶ pri vseh slovenskih bančnih zavodih v FJK
- ▶ pri vseh raznašalcih Primorskega dnevnika na Tržaškem in Goriškem

Moj dnevnik.

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Optimistični boste čez vsako razumno mero. K vragu razum, samo da se dobro počutite. Ampak o vzroku optimizma vseeno razmisljajte; morda ga raztegnete v večnost.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Ko se boste iztarnali, boste vse skupaj poslali k vragu in se trezno odrekli svojim visokoletečim ciljem. Kar zraste v oblakih, se sesuje s prvim dežjem.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Ljudje se bodo spraševali, le kaj pocenjate v prostih urah, da si lahko privoščite tolikšno razkošje. Ne izdajajte jim svojega izvira, sicer boste že knalu vsi žejni.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Nejevoljni boste, čeprav ne boste vedeli, zakaj. Vedel bo nekdo, ki vas pozna v globino duše, zato mu nikar ne nasprotujte, ko vam bo začel razkrivati vaše karte.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Nekoga boste prepričali o pravilnosti svojih potez ter ga pritegnili k skupnemu projektu. Bodite posteni: če z njim delite tveganje, si razdelita se pogačo.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Kljub relativno polni denarnici boste imeli občutek, da je skorajda prazna. Če jo merite s kupom, potrebnim za uresničitev vseh vaših želja, imate zagotovo prav.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Uspešni boste bolj kot takrat, kadar pokate od zdravja in energije. Ampak to se ne pomeni, da morate vztrajati v morbidnem občutju. Zdravje je največji uspeh.

SKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Posledice vaše zaletavosti bodo postajale čedalje bolj očitne. Zaskrbljeno boste obstrmeli in se pripravili na udarec usode. Sledila bo nežna priložnost za popravek.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Imeli boste občutek, da se bo zdaj zgodilo nekaj čudežnega. In res se bo zgodilo. Poklical vas bo nekdo, ki ste ga morali z veliko trpljenja iztriniti v pozabo.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Dovolj vam bo enolčnih dni, zato si boste privoščili potep po živahnih lokalih. Ko vam bo njihov hrup začel parati živce, se boste odločili za samoto.

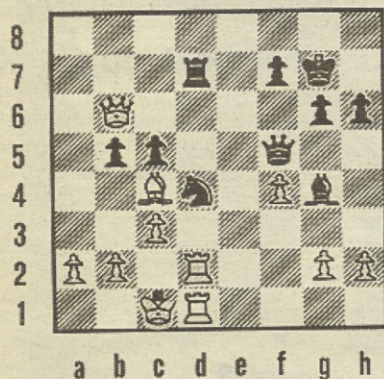

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Za potovanje navkreber ste že docela pripravljeni, zadržuje vas samo se bojazen pred neuspehom. Spoprimite se torej še z njim, nato pa veselo na pot.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Nadrejeni vam bodo prižgali zeleno luc, sodelavci pa vam bodo začeli metati polena pod noge. Toliko bolje, saj boste ob preskakovanju ovir pridobili na moči.

ŠAH

Driksna - Strauttins /Dopisna partija 1967/68

Z napadom na črnega skakača je beli želel zadržati materialno prednost. Tudi črni, ki je na potezi, ne jemlje trdnjavo na polju d1 temveč se odloči za bolj atraktivno nadaljevanje. In ko se vihar na šahovnici poleže, se beli kralj znajde v matni mreži. Kako je črnemu uspelo splesti zmagovito kombinacijo!

Resitev naloge

Zagotovo belemu ni bilo prijetno, ko je prišlo pisemce, ki je napovedovalo žalostni konec belega! Ta se je pričel s potezo 1...Dc2+!! Elegančna zrtev dame! Po 2.Td2: pa se zrtev skakača 2...Sb3+! in na polje d1 sta se usmerili dve črni figuri. Pred matom v naslednji potezi se je beli vdal! S. Kovac

Alenka in Tomaž sta za novo leto dobila od zveste poslušalke dve kartici za novoletni 3 x 3. Darila sta bila zelo vesela, čeprav kasneje pri zrebu nista imela sreče.

Prejela sta tudi pismo, v katerem je pisalo, da sta »full faci, k'-se full zezata«. Obljubila sta, da bosta takšna se naprej, saj drugačna pravzaprav ne znata biti.

Sta pa podelila tudi nekaj tolarjev, čeprav je bil torkov »Labi« ves pasji, kar se vprašanji tice: Barbara Begović je zaslužila 4.000 tolarjev, Tatjana Demec, Anja Obranović in Denis Slavić po 3.000 tolarjev, Barbara Rakar 2.000 in Marko Kozar 1.000 tolarjev. Cao!

LABIRINT znanja

Ime in priimek: _____

Telefon in naslov: _____

Glasbena želja: _____

Prijavnico pošljite na naslov:

RGL, Kopitarjeva 6, Ljubljana, za LABIRINT ZNANJA

IZLET ZA KONEC TEDNA

Zimske podobe razgledne gore nad Jelovico

Najkrajši pristop na Ratitovec je iz vasi Prtovč - Turno smučanje

Možnosti za vzpon na Ratitovec je toliko, da jih resnično lahko izbiramo: z juga, iz Selske doline, vodijo na vrh tri označene poti, trije označeni pristopi s severa pa vabijo na dolge poti skozi gozdove Jelovice. Z zahoda pridemo na vrh naravnost s Soriske planine ali mimo slikovite vasi Zgornje Danje. Če vzamemo v roke izletniško kartico Skofjeloško in Cerkljansko hribovje v merilu 1:50.000, bodo možnosti postale preglednejše.

Zelo privlačna je dolga celodnevna pot iz Selske doline čez Ratitovec v Bohinjsko Bistrico ali v obratni smeri, pred tem pa moramo premisliti vozne rede avtobusov in vlakov. Kdor si ne želi privoščiti taksnega trekinga po jugozahodnem obrobju Julijskih Alp, se lahko odloči za najkrajši pristop s Prtovca. Vasica, ki leži več kot tisoč metrov visoko, je postala najbolj priljubljeno izhodišče za vzpon na planotasto prostranstvo Ratitovca, saj do vrha potrebujemo le uro in pol do dve.

Ime vasi Prtovč je po mnenju neprekosljivega mojstra izletov po Sloveniji Rudolfa Badjura (1881-1963) nastala kot oznaka kraja, kjer se je pot »pretolkla« skozi (nekdanji) gozd, druga razlaga pa pravi, da se tu pot prek slemena pretolče iz ene doline v drugo.

Bolj kot direkten vzpon s Prtovca skozi dolino Razor je privlačna pot na preval Povden in vzpon

po strminah nad Torko. V tem primeru po prej omenjeni smeri sestopimo, daljša varianta s Prtovca pa vodi mimo nekaj najvišje ležečih vasi v Sloveniji do Zgornjih Danj.

Te vasi so živele previsoko, da bi lahko vztrajale v čudnem povojnem času. Zdaj pot mimo njih pomeni čudovit, vendar osamljen sprehod pod divjimi skalnimi izrastki Ratitovca, ki varujejo prisojne terase, na katere so se ljudje naselili že v 13. in 14. stoletju. V času nemške kolonizacije so južna pobočja najjužnejšega grebena Julijskih Alp naselili kmetje iz Pustriske doline na Tirolskem. Veriga teh vasi sega od Ruta in Granta pod Rodico na zahodu do Prtovca na vzhodu. O nekdanjih prebivalcih se vedno pričajo nenavadna krajevna imena, imena potokov in vrhov. Pod Ratitovcem tako teče potok Stajnpoh, najvišji vrh Ratitovca pa se imenuje Altemaver (1678 m).

Ko stojimo na vršnih planotah Ratitovca, se pod nami razširjajo nepregledni gozdovi Jelovice, izza katerih rastejo beli vrhovi Julijskih Alp in Karavank. Na drugi strani se kot valovi fantastičnega morja raztezajo grebeni Loskega pogorja, pogled pa bi rad prodrli še dlje, vse do Primorske, Notranjske in proti vzpetinam severovzhodne Slovenije. Čeprav je najbolj obiskan Gladki vrh (1667 m) nad planinsko koco, ki je pozimi navadno zaprta, se je vredno potruditi do katere od sosednjih vzpetin Ratitovca, denimo na Altemaver ali Kosmati vrh. Če drugače ne, pa s smučmi - Ratitovec je v dobrih snežnih razmerah privlačen tudi za turne smučarje. V tem primeru je pristop najlažji s severa, vendar sta privlačna tudi vzpon in smuka skozi dolino Razor, le miniti mora nevarnost plazov.

Dario Cortese

MODRE MISLI

O miru

Mirna reka ima cvetoče bregove.

nemska

Boljše je mir ohranjati kakor delati.

nemska

Mir in dobro sezidana hiša nista nikoli draga.

danska

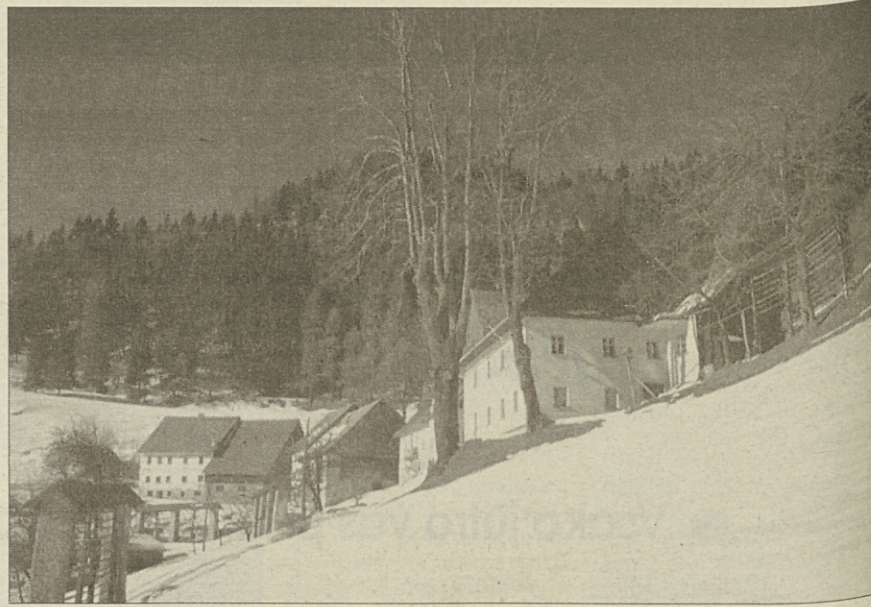
Na mirni poti so milje kratke.

finska

Hceri Miru je ime Radost.

finska

(Iz knjige Vox populi, MK)

Slikovita vasica Zgornje Danje pod Ratitovcem je pozimi povsem prazna

Pogled z Ratitovca proti Poreznu in Trnovskemu gozdu

Prisojna, vendar strma južna pobočja Ratitovca

Belina Julijskih Alp (Vse fotografije: Dario Cortese)

LHASA

Mesto sončne svetlobe, polno legend in mitov (4)

Deset tisoč menihov v enem samostanu - Varuhi svetih knjig

Dalajlama je zivel v palaci Potala, v glavnem mestu Lhasi in je imel politično oblast. Tasilama je zivel v samostanu Tasilumpo in je bil duhovni voditelj ljudstva.

Oba poglavarja izbirajo na nenavaden način. Po smrti lame naj bi se njegov duh utelesil v novorojenčku. Menihi iščejo po vsej deželi, pa tudi zunaj nje otroka, ki se je rodil ob istem času, ko je lama umrl. Ko po posebnih preizkusih ugotovijo, da je otrok naslednik umrlega lame, prevzame mesto umrlega vladarja.

Sedanji Dalajlama je prevzel svoj položaj, ko je bil star dve leti, ko so menihi oznanili, da je 14. zemeljsko utelešenje Avalokiteshvara, bodhisattva usmiljenosti. Prepricanost

ljudstva, da je njihov vladar vnovic uteleseni Buda in pa dejstvo, da je vsak četrti tibetanski moški budistični menih, pomaga razumeti prežetost tibetanskega naroda z budizmom, ki ga je cutiti prav na vsakem koraku. Vseeno pa je nenavadno, da je

ljudstvo, ki je po svojem zemljepisnem položaju odmaknjeno od sleherne civilizacije, zaradi svojega izrednega religioznega zanaosa postalo varuh budističnih svetih knjig in je ustvarilo cudovito umetnost, ki izzareva v tibetanskih samostanih.

Prijazni nasmeski menihov so naju spremljali, ko sva se sprehajala po ulici samostana Drepung, kjer živi deset tisoč menihov v pravem pravcatem mestecu, postavljenim v strmino skalnih gričev. Nemoteno sva se plazila po meniskih celicah, kuhinjah, strehah stanovanj, svetšč... in opazovala menihe pri njihovih vsakdanjih opravilih: pometanju, sivanju, počitku, zabavi, molitvi...

Oster duh svetilnega olja je dražil nosnice, ko sva hodila v polmraku gorcih oljenk mimo kipov, ki so nekateri s svojo demonsko podobo vzbujali strah, drugi pa s svojo umerjenostjo in milino navdajali z zaupanjem.

Janez Jaklič
(Se nadaljuje)

V samostanu Drepung živi 10 tisoč menihov (Foto: J. J.)

MEH ZA SMEH

Judovske šale

Kohn in Grün sedita v kupeju. Nad glavo Kohna leži na prtljajniku velikanski zaboj. Pride sprevodnik in reče Kohnu: »Poslušajte, tega zaboja ne morete imeti pri sebi. To ni ročna prtljaga. Morali jo boste oddati kot spremno pošiljko.«

Kohn izjavi, da mu ne pride na misel, da bi zaboj oddal. Preprič je zagrižen, vendar Kohn ne popusca.

Pride vodja vlaka. Zaman. Kohn ne popusti. Končno na prvi postaji poklicajo na pomoč še železniško policijo. Policist zahteva: »Nemudoma oddajte zaboj!«

Kohn: »Ne!«

Policist besno: »In zakaj ne?«

Kohn: »Ker sploh ni moj.«

Splošno presenečenje. »Cigav pa je potem?« vpraša policist.

»Od mojega prijatelja Grūna tu nasproti.«

Sprevodnik, vodja vlaka in policist se v en glas zaderejo na Grūna: »Zakaj, hudiča, pa se potem ne oglasite in ne spravite zaboja vkraj?«

Grūn: »Meni o tem nihče ni nič rekel.«

GENIJI V ŠOLSKIH KLOPEH

Richard Wagner (1813-1883)

Wagner je pozneje o tem delu svoje mladosti napisal: »Tedad sem bil v svojem šestnajstem letu in me je branje E. T. A. Hoffmanna pripravilo do norega mističizma. Sredi dneva sem imel v polsnu vizije, v katerih sem živo slisal osnovne tone, terce in kvinte in v katerih se mi je razgrinjal njihov smisel. Tisto, kar sem napisal, pa je prekipevalo od nesmislov.«

Nato je lepega dne slisal slovito Wilhelmine Schreder-Devrient v Beethovnovem Fideliju, zaradi katere je bil cisto iz sebe. Napisal ji je navdušeno pismo in ji oznanil, da - tako je zadevo pozneje predstavil sam - »ima moje življenje od danes naprej svoj smisel, in če boste kdaj v svetu umetnosti slisali, da je moje ime slavno, bi rad, da se spomnite na to, da ste bili vi tisti, ki ste iz mene naredili to, kar hočem postati in za kar vam s tem prisegam, da bom postal.«

S solo si poslej ni več belil glave. Ne da bi opravil maturitetne izpite, jo je preprosto zapustil, vendar se je moral vanjo čez leto dni spet vrniti, in sicer v solo sv. Tomaza v Leipzigu. Tam je ostal le stiri mesece, ko so ga spet odpustili - tudi tokrat brez maturitetnega spricevala. Kljub temu je dobil dovoljenje, da se lahko vpiše na studij glasbe na leipziški univerzi. Tam se je zacela njegova težavna pot k slavi in veličini, da bi, kot je nekoč rekel, postal »Napoleon glasbenega podija.«

Se nadaljuje

Vsakodneвно podkupovanje ali kako mažejo v Nemčiji (6)

Vzrok za to, da se za običajna plačila, ki jih pogosto nedolžno imenujejo tudi kickbacks, le malokrat izve tudi v javnosti, leži v tem, da se prizadeta podjetja bojijo za svoj ugled. Namesto da bi priznali, da nadzorni mehanizmi ne delujejo, zadevo raje potlačijo in se dogovorijo potihem: kdor nadomesti majhen del skode, prihrani denar za javnega tožilca.

Tudi kölnski koncern Kaufhof je skušal na lastno pest dobiti nazaj 30 milijonov nemških mark od svojega nekdanjega sefa za reklame Arturja Rieckea, za kolikor naj bi menedžer oglaševal prodajno verigo Kaufhaus. Vlogo plačnika je v tem primeru prevzelo svetovno podjetje Bertelsmann, katerega tiskarna je priznala, da je za propekte firme Kaufhof izdala previsoke račune in presežek denarja nakazala na Rieckeeve posebne račune. Sef za propagando, ki so ga medtem odpustili, se s svojim nekdanjim delodajalcem ni hotel pogoditi - zdaj stoji pred kölnskim sodiščem.

Tudi v javnih službah najraje zamolčijo, kaj vse se dogaja v uradih. Pri tem ljudi, ki poskrbijo za to, nemalokrat podpirajo z najvišjih mest.

Nekaj taksnega se je zgodilo na delovnem področju zveznega ministra za gospodarstvo Güntherja Rexroda (-FDP). Liberallec z gnusom in ogorčenjem javno kritizira korupcijo, bica podkupovanje podjetij in zaradi pomoči pri informiranju hvali celo »agresivni tisk«.

Na področju, za katerega je odgovoren Rexrodt, v eschbornskem zveznem uradu za gospodarstvo, ki izdaja uvozna in izvozna dovoljenja, se je uradnik razburjal zaradi nečesa drugega.

Tam sta vodja resorja za tekstil Velten Brenneke in njegova sodelavka Hannelore Riley opozorila, da je hamburska firma Otto Versand kot protiuslugo za predelavo svojih tekstilnih izdelkov iz dežel tretjega sveta uradnim uslužbencem dolga leta zagotavljala posebne pogoje pri nakupu in tako nanje izvajala pritisk.

Ko so vladni uslužbenci o svojih odkritjih hoteli obvestiti javno tožilstvo, jih je ustavil uradni predstojnik in jih zavezal z molčecnostjo, pri čemer mu je hrbet krilo ministrstvo za

gospodarstvo. Postene uslužbenke je Rummer označil kot »samoimenovane čistune«.

Vendar so ti vztrajali pri svojem. Pred upravnim sodiščem so si izborili pravico, da nepostene posle v uradu prijavijo javnemu tožilcu.

Vse to ni prineslo nič: ko so si izborili dovoljenje, da dajo izjavo, so vprašljivi popusti firme Otto Versand ze zastarali.

»NAJPRED NA ZDRAVJE«

Protokol nekega pogajanja o podkupnini

Revizija obrata v srednje velikem podjetju v zvezni deželi Severno Porenje-Vestfalija. Pri naključnem srečanju na stranišču firme davčni revizor enemu od lastnikov podjetja razkrije, da podjetju grozi najmanj 100 tisoč nemških mark doplačila. Vendar »bi se dalo kaj narediti«, namigne podjetniku. Za naslednji dan se dogovorita za kosilo. Srečanje v restavraciji je podjetnik skrivaj posnel. Trak je prinesel v uredništvo časnika Spiegel. Izvleček:

Revizor: »Nihče ne ve za najino srečanje?«

Podjetnik: »Za božjo voljo, saj vendar nisem nor.«

Revizor: »Potem je vse v redu.«

Podjetnik: »Bi za predjed naročila prekajeno meso in srnin hrbet za glavno jed?«

Revizor: »Da, to bi mi odgovarjalo.«

Podjetnik: »Potem pa na zdravje.«

Revizor: »Zdaj pa k vašemu problemu!«

Podjetnik: »Kaj menite, kaj mi grozi?«

Revizor: »Ce upostevamo vse, kar smo našli, vseh 200 tisoč nemških mark, boste morali za davek odsteti petdeset odstotkov.«

Podjetnik: »Oh, bog!«

Revizor: »Hotel sem vam, hm... Torej kaj mislite, koliko bi vas stala druga resitev?«

Podjetnik: »Recimo takole: razmislija sem že, kaj bi se dalo storiti.«

Revizor: »Bi se dalo? Ne poznam namrec vaših finančnih zmožnosti.«

Podjetnik: »Ko ste me včeraj ogovorili, sem takoj pomislil: krasno, kaksna zasebna rešitev bi mi zelo ustrezala.«

Se nadaljuje

MOJSTRI DETEKTIVI

Maurice
Leblanc

Arsène Lupin (10)

Sem in tja je Arsène Lupin vljudo pritrdil:

»Seveda, gospod preiskovalni sodnik, saj se strinjava. Tatvina v banki Crédit Lyonnais, tatvine v Rue de Babylone, ponarejanje bankovcev, zadeva z zavarovalnimi policami, vlomi v gradove Armesnil, Gouret, Imblevain, Grosseliers, Malaquin, za vse to sem vam na voljo.«

»Ali bi mi lahko pojasnili tudi...«

»Saj ni treba, vse to priznam, pa še desetkrat več, kot slutite.«

Utrujeni sodnik je prenehal z dolgočasnimi zaslisevanji. Ko je izvedel za pismi, je zaslisevanja obnovil. Arsène Lupina so skupaj z drugimi zaporniki redno vsako opoldne v zaporniskem vozilu prepeljali iz zapore v stavbo policije. Okrog treh ali starih so jih spet odpeljali nazaj.

Nekega popoldneva pa pot nazaj ni potekala kot ponavadi. Ker drugi zaporniki iz zapore de la Santé se niso bili zaslisani, je bilo sklenjeno, da bodo Arsène Lupina prvega od-

peljali nazaj. Torej je v vozilo vstopil sam.

Vozila za zapornike, ki jim po domače pravijo 'zelene Mine', po sredini po dolgem deli ozek hodnik, na desni in na levi pa je po pet oddelkov. Vsaka od teh majhnih celic je ravno dovolj velika, da je v njih mogoče sedeti, vseh pet vzporedno sedecih zapornikov pa ločujejo vmesne stene. Na skrajnem koncu hodnika sedi paznik, ki nadzoruje ves hodnik.

Arsène so pripeljali v tretjo celico na desni, in težki avtomobil je odpeljal. Lupin je ugotovil, da so zapustili Quai de l'Horloge in da se vozijo mimo pravosodne palače.

Sredi mostu Saint Michele je kot vsak dan z desno nogo udaril po pločevinasti plošči, ki je spodaj zapirala njegovo celico. Nekaj je zarozljalo in plošča se je odmaknila. Ugotovil je, da sedi natanko med kolesi.

Zacel je prezati. Voz je zlagoma vozil po bulvarju Saint Michel. Na

krizišču z bulvarjem Saint Germain se je ustavil. Na ulici je lezal konj, vprezen v tovorni voz. Prometna gneča ja v hipu ustvarila zmedo med izvoščki in omnibusi.

Arsène Lupin je pogledal skozi odprtino. Poleg njegovega je stal se en avtomobil za prevoz zapornikov. Arsène se je vzravnal, stopil na napero kolesa in skočil na tla. Neki kočijaz ga je opazil, se glasno zasmeljal in hotel zaklicati. Toda njegov glas se je izgubil v hrupu vozil, ki so spet speljevala. Razen tega je bil Arsène Lupin že daleč.

Nekaj korakov je tek. Na levem pločniku se je obrnil, se na hitro ozrl naokoli, kot clovek, ki se ne vé natanko, v katero smer naj gre. Nato se je odlocil, vtaknil roke v zepe in se z brezskrbnim obrazom brezdelneza odpravil po bulvarju.

Bilo je prijetno, lepo, toplo jesensko vreme. Kavarne so bile polne. Arsène Lupin je sédel na kavarniško teraso in si naročil pivo in zavitek cigaret. V majhnih pozirkih je

izpraznil kozarec, mirno pokadil cigareto in si prižgal drugo. Nazadnje je vstal in poprosil natakarka, naj pokliče lastnika.

Ko je lastnik prišel, je Arsène Lupin rekel tako glasno, da so ga vsi slisali: »Zelo mi je žal, gospod, da sem pozabil denarnico. Morda vam je moje ime dovolj znano, da mi boste za nekaj dni dali kredit. Ime mi je Arsène Lupin.«

Lastnik ga je pogledal in menil, da gre za salo. Toda Arsène je ponovil:

»Lupin, zapornik v de la Santé, trenutno na begu. Drznev si upati, da vas bo moje ime navdalo z zaupanjem.«

Med smehom ljudi, ki so ga slisali, je odšel, in lastnik sploh ni pomislil, da bi ga zadržal.

Postrani je prekal Rue Soufflot in se odpravil po Rue Saint Jacques. Hodil je zložno, postajal pred izlozhami in kadil cigarete. Na bulvarju Port Royal je nekaj razmišljal, nekega mimoidočega nekaj vprašal in

nato odšel naravnost na Rue de la Santé. Kmalu je zagledal visoke, si-ve zaporniske zidove. Hodil je ob njih, dokler ni prišel do strazarja. Snel je klobuk in vprašal:

»Saj je tukaj zapor La Santé?«

»Da.«

»Rad bi nazaj v svojo celico. Voz za zapornike me je spotoma odložil, vendar ne bi hotel...«

Strazar se je razjezil.

»Bezite, clovek, izginite, kar se da hitro!«

»Oprostite! Toda moja pot vodi skozi ta vrata. In ce Arsène Lupinu ne boste dovolili noter, vse utegne to se drago stati, prijatelj!«

»Arsène Lupin! Kaj pa fantazirate?«

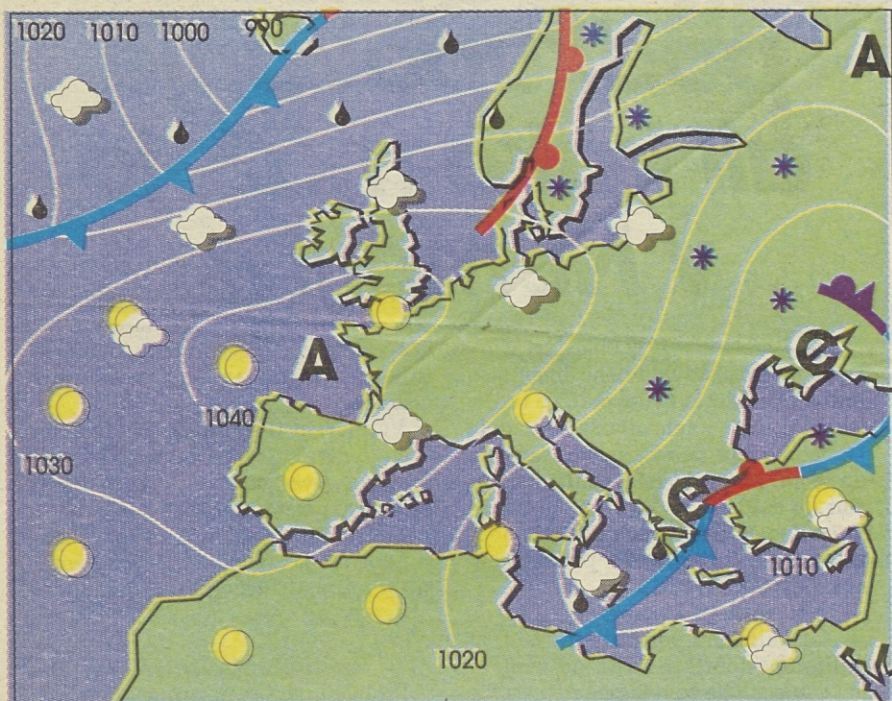
»Obzalujem, da nimam pri sebi nobene posetnice,« je dejal Arsène in se delal, kot da išče po zepih.

Strazar si ga je osuplo ogledoval od nog do glave. Nato je brez besed, skoraj proti svoji volji, potegnil za zvonec. Zelezna vrata so se odprla.

Se nadaljuje

EVROPA / CIKLON NA VZHODU

Vremenska slika:

Območje nizkega zračnega pritiska se je umaknilo nad Crno morje, nad zahodno in srednjo Evropo ter zahodno Sredozemlje pa se širi območje visokega zračnega pritiska. S severovzhodnimi vetrovi k nam spet priteka hladnejši zrak. Podatke pripravlja in posreduje Hidrometeorološki zavod.

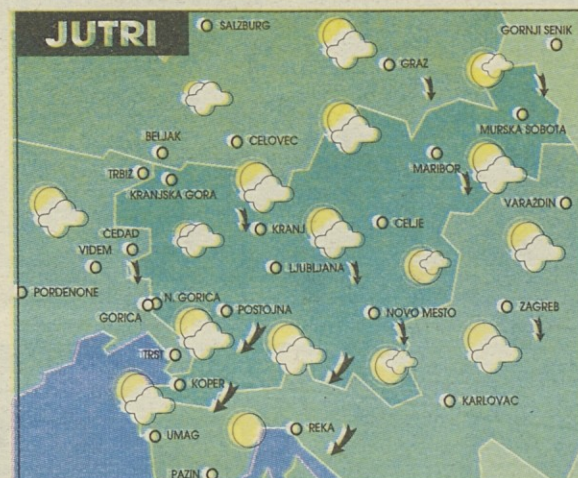
ALPE JADRAN / JUŽNO OD ALP VEČINOMA SONČNO

OBLACNOST	DEŽ/SNEG mm na dan
☀ pod 10%	☔ pod 5
☁ 10-30%	☔ 5-10
☁ 30-50%	☔ 10-30
☁ 50-80%	☔ 30-60
☁ nad 80%	☔ nad 60
VETER	NEVIHTE
↗ 5-10 m/s	⚡
↗ nad 10 m/s	☁
	MEGLA

Slovenija: Na vzhodu zmerno do pretežno oblačno, drugod večinoma sončno. Pihal bo severni veter, na Primorskem burja. Temperature bodo od -2 do 3°C.

Sosednje pokrajine: V krajih vzhodno od nas bo pretežno oblačno, ponekod bo rahlo snežilo. Drugod bo sončno. Snežnje severno od Alp bo ponehalo.

V Sloveniji:

V soboto bo suho vreme, pihal bo severni veter, na Primorskem pa bo pihala burja.

Obeti:

V nedeljo bo suho in hladno, veter bo ponehal. V visjih legah bo mraz popustil.

TEMPERATURE
ALPE JADRAN

včeraj ob 7. in ob 13. uri

LJUBLJANA.....	-5/6
TRST.....	-2/-
CELOVEC.....	-9/-0
BRNIK.....	-8/2
MARIBOR.....	-3/5
CELJE.....	-7/4
NOVO MESTO.....	-7/4
MUR. SOBOTA.....	-7/4
PORTOROŽ.....	-3/8
POSTOJNA.....	-10/4
ILIRSKA BISTRICA.....	-7/5
KOČEVJE.....	-11/-
ČRNOMELJ.....	-7/3
SLOV. GRADEC.....	-9/3
RATEČE.....	-6/0
VOGEL.....	-8/4
KREDARICA.....	-16/-15
VIDEM.....	-3/6
GRADAC.....	-2/3
MONOSTER.....	-3/3
ZAGREB.....	-5/6
REKA.....	3/9

TEMPERATURE
PO EVROPI

včeraj ob 7. in ob 13. uri

HELSINKI.....	-5/3
STOCKHOLM.....	-2/1
MOSKVA.....	-5/5
BERLIN.....	-1/2
VARSAVA.....	-1/0
LONDON.....	0/5
AMSTERDAM.....	4/5
BRUSELJ.....	1/7
PARIZ.....	0/8
DUNAJ.....	0/2
ZÜRICH.....	-3/4
ZENEVA.....	-2/8
RIM.....	3/15
MILAN.....	1/15
BEOGRAD.....	0/6
BARCELONA.....	6/18
ISTAMBUL.....	4/8
MADRID.....	-1/14
LIZBONA.....	12/16
ATENE.....	10/15
BUCAREST.....	-6/1
MALTA.....	14/12
PRAGA.....	-3/1

BIOPROGNOZA

Vpliv vremena na počutje ljudi bo ugoden. Spanec bo globok.

RAZMERE NA CESTAH

Ceste po Sloveniji so suhe in normalno prevozne. Promet v notranjosti in na mejnih prehodih je tekoč.

SNEŽNE RAZMERE dne 12. 1. ob 8. 30 uri

	cm		cm
Rogla	70 - 80	Kanin	do 50
Kope	40	Straža pri Bledu	do 30
Krvavec	do 30	Kobla	20 - 40
Vogel	20	Kandrase	do 50
Kranjska Gora	20 - 40	Zelenica	20 - 50
Mariborsko Pohorje	do 75	Liboje	do 15
Kalič	45	Cerkno	do 60
Rog - Crmosnjice	do 30	Soriška Planina	do 40

Na omenjenih smučiscih naprave obratujejo. Na Mariborskem Pohorju je mogoča nočna smuka od 17. do 20. ure. Tekaske proge so urejene na Mariborskem Pohorju, Rogli, Kopah, Soriški Planini, Logarski Dolini in Crmosnjicah. Dostop na Mariborsko Pohorje je mogoč samo z zimsko opremo. Smučarski avtobus vozi na Mariborsko Pohorje, Roglo, Cerkno in Golte. Na Libojah je urejeno sankališče.

PUMOVANJE

Danes: ob 1.05 najnižje -2 cm, ob 6.57 najvišje 37 cm, ob 14.11 najnižje -50 cm, ob 20.57 najvišje 22 cm.

Jutri: ob 1.48 najnižje -6 cm, ob 7.33 najvišje 40 cm, ob 14.37 najnižje -55 cm, ob 21.19 najvišje 28 cm.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA SE RES JE

Kitajsko KP skrbi kmečko podeželje

PEKING - Kitajska komunistična partija je sklenila reorganizirati svojih 730 tisoč partijskih celic na kmečkem podeželju, ki jih bo poverila »mladim, postenim, vzgojenim in zdravim« sekretarjem. To je včeraj zapisala partijsko glasilo Renmin Riabao, ki je v daljšem članku na prvi strani poudarilo, »da je treba skrbno izbrati tiste, ki lahko kmete popeljejo k skupnobluginji«.

Glasilo kitajskih komunistov potrjuje zaskrbljenost partijskega vodstva zaradi nevarnosti izbruha družbenih nemirov na podeželju in množičnega eksodusa kmetov v mesta, ker so dosežani podezelski partijski voditelji skrbeli izključno za svoje interese in ker se je splošni položaj poslabšal. Zaradi davčnega sikiniranja krajevnih funkcionarjev, visokih cen za semena in gnojila in smešno nizkih odkupnih cen pridelkov so mesta postala prava vaba za obubožane kitajske kmete, kar je

povzročilo nevzdržen in skrajno eksploziven položaj.

Da bi preprečili morebitne zaplete in celo družbene nemire, osrednji partijski voditelji sedaj iščejo nove krajevne partijske sekretarje, »ki bi z vso resnostjo in odgovornostjo upajali smernice osrednjega vodstva, ki bi bili pravični in zmerni, mladi in v dobrem telesnem stanju, tako da bodo kmete lahko vodili do blaginje«. Renmin Ribao je zapisal, da je delo na podeželju nevhvaležno in skrajno naporno, prav zato morajo partijskim celicam nacerlovati vztrajni mladinci, »ki ne bodo samo služili ljudstvu, a ga bodo tudi popeljali k blaginji«.

Kitajska partija se torej jasno zaveda, da mora na podeželju nekaj storiti preden bo prepozno. Vsekakor pa bo le s težavo za svoje partijske podezelske celice dobila tako sposobne ljudi, ker so se taki brzkone že zaposlili kje drugje.

Ledene sveče stalnica bavarske zimske idile

MÜNCHEN - Po snežnem neurju, ki je v sredo prizadelo Bavarsko in severovzhodno Avstrijo, se je včeraj vreme nekoliko izboljšalo, tako da so v Bayrischzellu (na sliki AP) ljudje lahko odstranili nevarne ledene sveče z napušcev in streh.

Po zadnjih ugotovitvah meteorologov takega snežnega neurja ni bilo na Bavarskem in v avstrijskem Vorarlbergu ter Tirolu že deset let. Atlantske fronte in prodori hladnega polarnega zraku povzročajo namreč obilne padavine v severnih Alpah, tako da je na Koroskem, v Sloveniji in v severni Italiji snega le za vzorec.

V Tokiu predstavili novo japonsko bojno letalo

TOKIO - japonska agencija za obrambo je včeraj predstavila novo japonsko bojno letalo FSX družbe Mitsubishi Heavy Industries. Novo letalo bo poskusno poletelo že to poletje, postopoma pa bo zamenjalo dosedanje F-1 japonske proizvodnje. Prototip novega letala, ki je rezultat ameriško-japonske koprodukcije, sta včeraj blagoslovila sintoistična duhovnika. (AP)

